

Seminár zakladania zborov

1.

Manuál

Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Omega kurz

The Alliance

Vydala: The Alliance for Saturation Church Planting
v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries
Preklad do slovenčiny: Dagmar Badiarová

Omega kurz:

Praktický výcvik pre zakladateľov
zborov

Manuál prvý

vydala

The Alliance for Saturation Church Planting

v spolupráci s

Peter Deyneka Russian Ministries

**Omega kurz:
Praktický výcvik pre zakladateľov zborov
Manuál prvý**

Vydala

The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: BibleLeague@xc.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 by *The Alliance for Saturation Church Planting*.
Tento materiál bol pripravený v spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Project 250.

Povoľujeme a doporučujeme reprodukovanie a distribúciu tohto materiálu akoukoľvek formou, za predpokladu, že:

(1) uvediete meno autora, (2) označíte, ak ste urobili nejaké zmeny, (3) cena jedného výtlačku neprekročí náklady na jeho tlač a (4) nevydáte viac, než 1.000 výtlačkov.

Ak by ste chceli tento materiál šíriť prostredníctvom internetu, alebo ak zamýšľate jeho iné použitie, než je uvedené vyššie, prosím, kontaktujte

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, HUNGARY,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Povzbudzujeme vás taktiež k prekladu a upraveniu tohto materiálu na vaše podmienky. Opäť, prosíme, kontaktujte *The Alliance*, aby sme mohli dať odporúčanie a informovať ďalších, ktorí by mali záujem o použitie materiálu vo vašom jazyku.

Pre ďalšie informácie o jej konkrétnej službe prosíme, kontaktujte

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Toll-free: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org
Europe Field Office E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka

Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všetky biblické citáty, pokiaľ nie je uvedené inak, pochádzajú z prekladu prof. Roháčka.

Vytlačené na Slovensku.

POĎAKOVANIE

Vyjadrujeme srdečné a úprimné poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave týchto výcvikových manuálov. Títo ľudia boli veľmi nápomocní v procese písania a vydávania týchto materiálov. Pane, buduj svoju cirkev ... až do posledných končín zeme!
Jay Weaver, hlavný vydavateľ, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>C B International</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> <i>-- Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries</i>

OSOBITNE ĎAKUJEME ZA ADMINISTRATÍVNU A TECHNICKÚ POMOC:

Edith Bondovej	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Davidovi Gálovi	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nellovi Hardenovi	<i>profesorovi angličtiny na dôchodku</i>

MANUÁL PRVÝ

Obsah

PREDSLOV	IX
O ALIANCIÍ	XI
CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU	XII
DÔRAZY	XIII
PREHĽAD LEKCIÍ.....	XV
VÍZIA ZZS.....	1
LEKCIA 1: „Z“-myslenie	3
I. Čo je “Z”-myslenie?.....	3
II. Zakladanie zborov saturáciou.....	4
III. Niektoré zásadné kroky k dosiahnutiu “Z”.....	5
IV. “Z”-myslenie vedie k “Z”-konaniu	6
LEKCIA 2: Veľké poverenie a zakladanie zborov	9
I. Ako porozumieť Veľkému povolaniu.....	9
II. Veľké povolanie a zakladanie zborov saturáciou	12
LEKCIA 3: Cyklus zakladania zboru.....	15
I. Fáza I – základy.....	17
II. Fáza II – získavanie	18
III. Fáza III – upevňovanie.....	19
IV. Fáza IV – výcvik.....	20
V. Fáza V – znásobovanie.....	21
VI. Fáza VI – hnutie.....	22
Príloha: Modely zakladania zboru	24
LEKCIA 4: Princípy prieskumu	27
I. Čo je prieskum?.....	27
II. Kde by sme mali robiť prieskum?	28
III. Kto by mal robiť prieskum?.....	29
IV. Kedy by sa mal robiť prieskum?	29
V. Prečo by mali zakladatelia zborov robiť prieskum?	30
VI. Ako by sme mali robiť prieskum?	31
Príloha: Ako porozumieť vašej cieľovej oblasti.....	33
Príloha: Vzorové dotazníky.....	37

CIRKEV	43
LEKCIA 1: Biblické základy pre cirkev.....	45
I. Boží plán pre veky	45
II. Založenie cirkvi	46
III. Úloha a podstata cirkvi dnes	49
LEKCIA 2: Cieľ cirkvi.....	53
I. Cieľ cirkvi.....	54
II. Paradigmy chápania cieľa cirkvi	55
Príloha: Veľké poverenie	60
LEKCIA 3: Forma a funkcia.....	63
I. Ilustrácia formy a funkcie.....	63
II. Forma a funkcia v zbere.....	64
III. Hodnotenie formy a funkcie v zbere	65
IV. Princípy formy a funkcie.....	66
V. Čo vyplýva z formy a funkcie pre zakladateľov zborov	68
Príloha: Aplikácia formy a funkcie	70
LEKCIA 4: Definícia miestneho zboru.....	71
I. Zložitosť definovania zboru	71
II. Príklady definícií zboru.....	72
III. Ako postupovať pri definovaní zboru	73
IV. Napíšte svoju definíciu zboru	74
DUCHOVNÝ CHARAKTER.....	77
LEKCIA 1: Ospravedlnenie z viery	79
I. Ospravedlnenie nie je	79
II. Ospravedlnenie je	80
III. Základné pravdy ospravedlnenia z viery.....	82
LEKCIA 2: Život podľa evanjelia.....	85
I. Odvrátenie sa od evanjelia.....	85
II. Nebezpečenstvá spoliehania sa na seba.....	86
III. Evanjelium je ústredným bodom v osobnom duchovnom raste	86
IV. Evanjelium je ústredným bodom v službe.....	87
V. Naša viera je zakorenená v Kristovi.....	88
LEKCIA 3: Kresťanský rast.....	91
I. Čo je duchovný rast?	91
II. Úloha kríža v duchovnom raste	92
III. Prekážky v kresťanskom raste	93
LEKCIA 4: Premieňajúca moc evanjelia.....	97
I. Božia milosť a konanie hriechu.....	97
II. Boli sme pokrstení v Jeho smrť – vstali sme v Jeho vzkriesení (Rim.6:3-10).....	98
III. Moc nehrešiť.....	99
LEKCIA 5: Vedenie duchovného denníka.....	103
I. Prečo si viesť duchovný denník?.....	103
II. Stíšenie s Bohom (obr. 5.1).....	104
III. Denné záznamy (obr. 5.1).....	104

MODLITBA	107
LEKCIA 1,2: Koncert modlitieb.....	109
I. Ako naplánovať a viesť koncert modlitieb	109
II. Koncert modlitieb	111
LEKCIA 3: Ako viesť k modlitbám.....	113
I. Modlitba – živý aspekt evanjelizácie a zakladania zboru.....	113
II. Ako spojiť modlitbu s evanjelizáciou a zakladaním zborov	114
III. Prieskum: zhromažďovanie informácií pre modlitby	117
Príloha: Modlitebné trojice.....	119
METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE.....	121
LEKCIA 1: Úvod do induktívnej metódy štúdia Biblie	123
I. Induktívny vs. deduktívny	124
II. Kroky induktívneho štúdia Biblie.....	126
III. Budovanie pevnej pyramídy	127
Príloha: Ako sme dostali Bibliu.....	130
LEKCIA 2: Pozorovanie Božieho slova.....	133
I. Pozorovanie – čo hovorí text?	134
II. Príklad pozorovania	137
Príloha: Reč Biblie.....	140
LEKCIA 3: Pozorovanie	143
Postup workshopu	143
Práca v skupine	144
LEKCIA 4: Výklad Božieho slova.....	147
I. Výklad – druhý krok induktívnej metódy.....	147
II. Proces výkladu	148
III. Základné pravidlá výkladu.....	149
IV. Vzor výkladu	151
Príloha: Biblické tabuľky	154
LEKCIA 5: Výklad.....	157
Priebeh workshopu	157
práca v skupine	157
LEKCIA 6: Aplikácia Božieho slova	161
I. Aplikácia – tretí krok induktívnej metódy.....	162
II. Proces aplikácie.....	162
LEKCIA 7: Aplikácia	167
Priebeh workshopu	167
Práca v skupine	167
Príloha: Efez – induktívne biblické štúdium.....	171

EVANJELIZÁCIA	173
LEKCIA 1: Úvod do evanjelizácie	175
I. Podstata evanjelizácie	176
II. Potreba evanjelizácie	178
III. Motív evanjelizácie	179
IV. Miesto evanjelizácie v stratégii ZZS	180
Príloha: Most	182
LEKCIA 2,3: Zostavenie vášho osobného svedectva	183
I. Podstata svedectva	183
II. Hodnota svedectva	184
III. Príklady svedectiev	184
IV. Príprava svedectva	185
V. Zdieľanie osobného svedectva	186

PREDSLOV

CIEĽ TOHTO MATERIÁLU

Zakladatelia zborov bývajú často postavení do služby so slabým alebo žiadnym výcvikom pre úlohy, ktoré sú pred nimi. Vodcovia zborov, ktorí sú premáhaní ťažkosťami v službe, často postrádajú jasnú víziu toho, čo Boh chce prostredníctvom nich vykonať. Zakladatelia zborov aj vodcovia zborov potrebujú výcvik a víziu, ale biblické školy a semináre nie sú pre mnohých z nich reálnou možnosťou.

Tento materiál je určený na to, aby poskytol nielen víziu pre zakladateľov a vodcov zborov, ale aj praktické schopnosti, ktoré umožnia, aby sa ich vízia stala skutočnosťou. Toto nie je to vyučovací "program". Poskytuje skôr potrebné biblické základy a praktické schopnosti, ktoré si vyžaduje zakladanie zborov. Hoci *Omega kurz* bol zostavený pre potreby Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu, boli sme povzbudení priaznivými ohlasmi, keď bol užitočný aj v inom prostredí.

Obsah tohto kurzu bol vytvorený tak, aby naplňal dva ciele:

1. Zabezpečiť výcvik, potrebný pre zakladanie zborov
2. Zmobilizovať celé Kristovo Telo do hnutia zakladania zborov.

Dnes vidíme, že hnutie zakladania zborov prebieha v mnohých krajinách sveta, vrátane Brazílie, Rumunska, Filipín, Nigérie a iných. Veríme tomu, že miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom pre celosvetovú evanjelizáciu, a že zakladanie zborov s víziou znásobovania je najefektívnejší prostriedok na napĺňanie Veľkého povolania. Nové zbory majú byť zakladané s víziou znásobovania a so schopnosťou zakladať ďalšie zbory. Keď sa toto uskutočňuje, vzniká potenciál pre hnutie zborov, ktoré má schopnosť rozšíriť sa do celej krajiny a premieňať životy ľudí.

Hnutie zakladania zborov si vyžaduje ľudí, ktorí slúžia vo všetkých fázach zakladania zboru, od mladých veriacich, ktorí sú nadšení zo svojej novej viery, až po vodcov denominácií. Tento materiál sa môže rôzne aplikovať a môžu ho využiť pracovníci a vedúci zborov na rôznych úrovniach. Vodcovia existujúcich zborov môžu priamo alebo nepriamo podporovať úsilie zakladateľov zborov pri napĺňaní služby, do ktorej ich povolal Boh.

PREHLAD LEKCÍ

Tento manuál je jeden z piatich, každý z nich pozostáva približne z 26 jednodinových lekcí. Preto, aby mohli byť naplnené ciele, ktoré sme vyjadrili vyššie, obsah materiálov pokrýva široký rozsah tém, ktoré sú potrebné pri napĺňaní úloh zakladania zboru. Patria sem – vízia ZZS, služba bunkových skupiniek, učeníctvo, cirkev, evanjelizácia, indukzívne štúdium Biblie, vodcovstvo, duchovný charakter a iné.

Obsah je rozložený do piatich manuálov, aby sa zabezpečil širší záber vyučovania. Po preštudovaní jedného manuálu na seminári má každý účastník čas do ďalšieho seminára, aby uviedol do praxe princípy, ktoré sa na seminári naučil. Preto mnohé z nasledujúcich lekcí budujú na princípoch a schopnostiach, ktoré sa vyučovali a nacvičovali v lekciami predošlých manuálov.

Inými slovami, obsah vyučovania manuálov je zostavený tak, aby paralelne prebiehalo učenie a zároveň aplikácia v praxi zakladania zborov. Ak účastník seminára aktívne pracuje na zakladaní zboru, bude potrebovať určité poznanie aj schopnosti, keďže v tomto procese naráža na množstvo problémov. Schopnosti a vedomosti, potrebné pri začiatkoch zakladania zboru sú obsahom prvých manuálov, kým aktivity a princípy, potrebné v ďalších fázach zakladania zboru, sú obsahom posledných manuálov. Každý manuál je určený na to, aby budoval schopnosti, odpovedal na otázky a rozobral prípadné problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť v tej fáze zakladania zboru, na ktorej účastník seminára v praxi aktívne pracuje. Za týmto predslovom nasleduje prehľad dôrazov jednotlivých manuálov, na ktoré sa môžu účastníci pripraviť, a ktoré budú aplikovať v čase medzi jednotlivými výcvikovými seminármi.

Lekcie sú zoradené podľa predmetov (tém) a každý manuál obsahuje lekcie z týchto predmetov (tém). Niektoré predmety, napr. Vízia a Cirkev, sú zaradené do všetkých piatich manuálov. Iné, ako napr. Učeníctvo sú v neskorších manuáloch, zameraných na tú fázu zakladania zboru, v ktorej je táto téma potrebná.

AKO POUŽÍVAŤ MATERIÁL

Rady účastníkom

Do prípravy všetkých piatich manuálov bolo vložených veľa modlitieb, veľa času a úsilia. Každý manuál je určený na rozvoj konkrétnych vedomostí a schopností, ktoré si vyžaduje proces budovania nového zboru. Preto vám veľmi odporúčame, aby ste začali s prvým manuálom, a nie s niektorým z posledných. Každá lekcia je totiž starostlivo vybraná a zostavená tak, aby bola aplikovateľná a nevyhnutne zaradená do procesu zakladania zboru. Pre vlastný prospech nevynechávajte lekcie.

Buďte si vedomí, že skutočne sa učíme vtedy, keď vedomosti z týchto lekcí aplikujeme v osobnom živote a službe. Väčšina lekcí má na konci "akčný plán". Je určený na to, aby vám pomohol aplikovať myšlienky lekcie a mali by ste ho uskutočniť skôr, než začnete na ďalšom seminári študovať ďalší manuál. Je veľmi užitočné, ak máte duchovného učiteľa (mentora), ktorý vás môže povzbudzovať a poradiť vám pri aplikáciách. Je osobou, ktorej sa zodpovedáte za aplikovanie toho, čo sa učíte, vo svojom živote a službe. Ak máte niekoho, kto ide spolu s vami, nie je to iba dobrá výchova, ale mnohí zakladatelia hovoria, že je to pre nich potrebná pomoc v ich živote aj službe. Preto vás silne povzbudzujeme k tomu, aby ste na modlitbách hľadali nejaký spôsob mentoringu, ktorý prispeje k posilneniu vašej služby zakladania zboru.

Rady inštruktorom

Tento materiál môžete používať v rôznych situáciách – v biblických školách, teologických seminároch alebo na seminároch na úrovni zboru. Avšak toto nie je primárne učebný materiál, je to najmä výcvikový materiál. Výuka sa totiž zameriava predovšetkým na vedomosti a informácie. Zámerom tohto materiálu nie je iba odovzdávanie vedomostí, ale motivácia ku konaniu v službe podľa biblických princípov. Tento materiál je pre tých, ktorí pracujú.

Hoci metóda, ktorú si zvolíte na vyučovanie lekcí každého manuálu závisí od vášho prostredia a situácie, osvedčilo sa vyučovanie na 5-dňovom seminári. Na mnohých miestach však využili aj iné spôsoby, ktoré vyhovovali behu života a služby, napr. možnosť výberu medzi dvomi víkendami intenzívneho vyučovania alebo pravidelnými stretnutiami raz do týždňa. Odporúčame vám, aby ste zdôrazňovali úlohy "akčných plánov" na konci každej lekcie, aby ich účastníci mohli splniť do nasledovného seminára. Odporúčame taktiež, aby medzi jednotlivými seminármi bol časový odstup aspoň 4-6 mesiacov. Výhodou tohto typu seminára je, že umožňuje dostatok času na aplikovanie princípov jedného seminára do praxe pred tým, než sa účastníci začnú učiť ďalšie princípy na ďalšom seminári.

Počas seminára nie je nutné učiť každý bod každej lekcie, keďže účastníci si môžu sami prečítať lekcie zo svojich manuálov. Niekedy je dobrou metódou, keď si účastníci prečítajú lekciiu a potom sa zdieľajú o tom, aká je ich vlastná skúsenosť v danej oblasti. Ak máte možnosť, pozvite si na konkrétnu lekciiu niekoho, kto je odborníkom v tejto oblasti. **SNAŽTE SA VYHNÚŤ PREDNÁŠKOVÉMU ŠTÝLU** pri preberaní lekcii. Snažte sa byť tvoriví a používajte rôzne metódy na vyjadrenie princípov lekcii. Niektorí inštruktori používajú rôzne spôsoby, ako napr. diskusné skupiny, workshopy, atď., aby prešli lekciiu čo najzaujímavejším spôsobom.

Máte posvätnú dôveru. Pán cirkvi si želá mať učeníkov vo všetkých národoch, a k tomu sú potrební vodcovia. Máte ohromný potenciál vystrojovať ďalších, ktorí môžu podporovať hnutie zakladania zborov a môžete viesť ďalších ľudí v službe znásobovania zborov.

Ďalšia pomoc

Kontaktujte sa s nami, ak potrebujete ďalšiu pomoc pri šírení vízie saturačného zakladania zborov, alebo pri praktickom výcviku zakladateľov zborov.

Jay Weaver, hlavný vydavateľ
Budapest, Maďarsko, január 2000
JayWeaver@compuserve.com

O ALIANCII

Tento materiál pripravila *The Alliance for Saturation Church Planting* v spolupráci s Project 250 of Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliancia* je partnerský zväzok zborov a misijných agentúr, ktoré sa venujú mobilizovaniu veriacich, aby zakladali evangelikálne zbory v krajinách Strednej a Východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. Saturačné zakladanie zborov je stratégia, ktorej zámerom je zakladať miestne zbory v každom meste a dedine tak, aby tí, ktorí prijali Ježiša Krista, mali miestne spoločenstvo, v ktorom duchovne rastú a sú vystrojovaní do služby. *Aliancia* stojí na predpoklade, že spojené sily zvyšujú efektívnosť, redukujú duplicitu a demonštrujú jednotu v Tele Kristovom.

ČOMU VERÍME

- Miestny zbor je prvoradým Božím nástrojom evanjelizácie a učeníctva.
- Partnerstvo so zbormi a misijnými organizáciami je kľúčovou vecou pri znásobovaní miestnych zborov a pri rozvoji hnutia saturačného zakladania zborov.
- Výcvik vodcov je zásadným faktorom zakladania zborov a rastu zborov.
- Lausannská dohoda je vyznaním viery *Aliancie*.

ČO ROBÍME:

Výcvik zakladateľov zborov a mentoring

Aliancia zabezpečuje výcvik vodcov na seminároch, na ktorých môžu získať praktické schopnosti pre službu zakladania reprodukovajúcich sa zborov.

Zhromažďovanie informácií

Presné informácie vedú k dobrým rozhodnutiam v službe zakladania zborov. *Aliancia* môže pomôcť s výcvikom a poradenstvom pri vašom zhromažďovaní informácií o oblastiach zakladania zborov a rastu zborov.

Pomoc v modlitebnom hnutí

Hnutie zakladania zborov začína s víziou, ktorú objavujeme a upresňujeme pri hľadaní Božieho srdca na modlitbách. *Aliancia* vám môže pomôcť lepšie porozumieť úlohe modlitebného hnutia v rámci zakladania zborov, ako aj v tom, ako môžete založiť modlitebné hnutie vo vašom regióne.

Zdieľanie vízie

Čo chce Boh pre vašu krajinu? Chce mať zbory všade! *Aliancia* môže pomôcť novým zborom pri budovaní vízie pomocou seminárov, zameraných na princípy saturačného zakladania zborov.

PRE ĎALŠIE INFORMÁCIE KONTAKTUJTE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

CYKLUS ZAKLADANIA ZBORU

Zakladanie zborov nie je náhodne pospájaná séria udalostí a aktivít, je to cieľavedomý proces. Tento proces si vyžaduje koordinovanie činnosti, skombinovanie zručností, spoločnú filozofiu a kompetentných vodcov. Rozvoj v týchto dôležitých oblastiach je cieľom výcviku zakladania zborov. „Cyklus zakladania zborov“ je ilustrácia procesu zakladania zborov, ktorá z konkrétneho uhla pohľadu názorne ukazuje vzájomné vzťahy kľúčových princípov a praktík, ktoré fungujú v tomto procese. Pre zakladateľa zboru predstavuje určitý druh mapy, ktorá mu umožňuje určiť, odkiaľ vyšiel a kam smeruje.

DÔRAZY

Omega kurzu – praktického výcviku pre zakladateľov zborov

Dôrazy sú konkrétne oblasti služby, ktoré sú súčasťou vyučovania jednotlivých manuálov. Každú oblasť môžete vyučovať ako samostatný krok v rámci širšieho procesu zakladania nového spoločenstva. Dôrazy upozorňujú na konkrétne oblasti služby a majú pomôcť účastníkom výcviku orientovať sa v obsahu vyučovania jednotlivých manuálov *Omega kurzu*, ako aj v jeho praktickom aplikovaní. Sú akoby míľnikmi, ktoré označujú, ako napredujeme, ale aj značkami, ktoré pomáhajú udávať ďalší smer. Na tomto mieste uvádzame prehľad dôrazov jednotlivých manuálov *Omega kurzu*.

MANUÁL PRVÝ: Dôraz na víziu ZZS, cieľ cirkvi, induktívne biblické štúdium a prieskum

Konkrétne body:

- Skúmanie cieľa cirkvi vo svetle Veľkého povolania
- Zostavenie celkovej misijnej stratégie, založenej na vízii "Z"-myslenia
- Skúmanie "formy a funkcie" v prvej cirkvi a v dnešnej cirkvi
- Výuka a praktický nácvik používania induktívnej metódy štúdia Biblie
- Zostavenie a zdieľanie osobného svedectva
- Založenie podpornej modlitebnej skupiny pre evanjelizáciu a zakladanie zborov
- Zostavenie celkového prieskumu cieľovej oblasti

MANUÁL DRUHÝ: Dôraz na evanjelizáciu a bunkové skupinky

Konkrétne body:

- Zdieľanie výsledkov prieskumu cieľovej oblasti ostatným
- Určenie a vyjadrenie cieľov zboru
- Zostavenie filozofie služby zakladania zboru
- Zostavenie osobnej evanjelizačnej stratégie, osobná evanjelizácia
- Ako začať bunkové skupinky s dôrazom na evanjelizáciu
- Používanie induktívneho biblického štúdia osobne aj v bunkových skupinkách

MANUÁL TRETÍ: Dôraz na učeníctvo, duchovný boj, tímy, tímová práca**Konkrétne body:**

- Identifikovanie a výcvik potenciálnych vodcov bunkových skupiniek
- Ako tráviť čas na modlitbách a v pôste
- Hodnotenie svetonázoru zakladateľa zboru v porovnaní so svetonázorom Biblie
- Ako používať pravdy Písma pri odolávaní duchovným útokom v živote a službe zakladateľa zboru
- Vytvorenie individuálneho plánu činenia učeníkov pre ľudí, zapojených do služby zakladania zboru
- Ako uskutočňovať budovanie a rozvoj tímu, hodnotiace aktivity
- Rozpoznávanie duchovných darov zakladateľa zboru a zakladateľského tímu

MANUÁL ŠTVRTÝ: Dôraz na vodcovstvo a spravovanie**Konkrétne body:**

- Hodnotenie silných a slabých stránok štýlu vodcovstva zakladateľa zboru s dôrazom na metódy osobnej interakcie s ostatnými
- Ako začleňovať princípy slúžiaceho vodcovstva do života a služby zakladateľa zboru
- Sledovanie využívania času v živote a službe zakladateľa zboru, stanovovanie priorít, časový rozvrh
- Hodnotenie dávania zakladateľa zboru, ako aj dávania v zbore
- Zhrnutie biblických úloh muža a ženy a zodpovednosti, ktorú má zakladateľ zboru voči svojej rodine
- Ako viesť bunkové skupinky prostredníctvom procesu znásobovania
- Príprava strategického plánu práce pre saturáciu (nasyčovanie) v službe zakladania zboru

MANUÁL PIATY: Dôraz na znásobovanie, mobilizovanie ďalších a zabezpečenie hnutia ZZS**Konkrétne body:**

- Ako iniciovať spoluprácu v službe s ostatnými evangelikálnymi skupinami v cieľovej oblasti
- Ako plánovať a uskutočňovať štruktúru dohľadu nad bunkovými skupinkami, aby sa zabezpečil ich nepretržitý rast a znásobovanie
- Ako učiť ľudí modliť sa za saturačné zakladanie zborov; mobilizovanie k modlitbám na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
- Ako zostaviť a uskutočňovať plán výcviku a osobného vedenia nových zakladateľov zborov
- Ako uschopňovať a uvoľňovať do služby nových vodcov v službe zakladania zborov
- Ako podporovať nové zbory, aby mali víziu pre misijnú angažovanosť nielen v ich cieľovej oblasti, ale až do "posledných končín zeme"

Prehľad PRVÉHO MANUÁLU

Vízia ZZS (VI)	CIRKEV (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Metódy štúdia Biblie (MŠB)	Evanjelizácia (E)
<p>Lekcia 1: "Z"-myslenie</p> <p>Lekcia 2: Veľké poverenie a zakladanie zborov</p> <p>Lekcia 3 (3A): Cyklus zakladania zboru</p> <p>3A: <i>Modely zakladania zboru</i></p> <p>Lekcia 4 (4A,4B): Principy prieskumu</p> <p>4A: <i>Ako porozumieť cieľovej oblasti</i></p> <p>4B: <i>Vzorové dotazníky</i></p>	<p>Lekcia 1: Biblické základy pre cirkev</p> <p>Lekcia 2 (2A): Cieľ cirkvi</p> <p>2A: <i>Veľké poverenie – Pracovný list</i></p> <p>Lekcia 3 (3A): Forma a funkcia</p> <p>3A: <i>Aplikácia formy a funkcie</i></p> <p>Lekcia 4: Definícia miestneho zboru</p>	<p>Lekcia 1: Ospravedlnenie z viery</p> <p>Lekcia 2: Život podľa evanjelia</p> <p>Lekcia 3: Kresťanský rast</p> <p>Lekcia 4: Premieňajúca moc evanjelia</p> <p>Lekcia 5: Vedenie duchovného denníka</p>	<p>Lekcia 1, 2: Koncert modlitieb: Modlitby za prebudenie</p> <p>Lekcia 3 (3A): Ako viesť k modlitbám</p> <p>3A: <i>Modlitebné trojice</i></p>	<p>Lekcia 1 (1A): Úvod do induktívnej metódy štúdia Biblie</p> <p>1A: <i>Ako sme dostali Bibliu</i></p> <p>Lekcia 2 (2A): Pozorovanie Božieho slova</p> <p>2A: <i>Reč Biblie</i></p> <p>Lekcia 3: Pozorovanie - Workshop</p> <p>Lekcia 4 (4A): Výklad Božieho slova</p> <p>4A: <i>Biblické tabuľky</i></p> <p>Lekcia 5: Výklad - Workshop</p> <p>Lekcia 6: Aplikácia Božieho slova</p> <p>Lekcia 7 (7A): Aplikácia - Workshop</p> <p>7A <i>Efez - I.Š.B.</i></p>	<p>Lekcia 1: Úvod do evanjelizácie</p> <p>Lekcia 2, 3: Zostavenie vášho osobného svedectva</p>
4	4	5	3	7	3

Čísla v zátvorkách ( ) označujú prílohy

Určený predovšetkým pre fázu ZÍSKAVANIE cyklu zakladania zboru

Prehľad DRUHÉHO MANUÁLU

Vízia ZZS (Vi)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunkové skupinky (BS)	Metódy št. Biblie (MŠB)	Evanjelizácia (E)
<p>Lekcia 5: Biblické základy pre zakladanie zborov saturáciou</p> <p>Lekcia 6: Prieskum - Workshop</p> <p>Lekcia 7: Mobilizovanie zdrojov skrze prieskum</p>	<p>Lekcia 5: Podstata cirkvi</p> <p>Lekcia 6 (6A): Kolektívne funkcie cirkvi 6A: <i>Krst v Novom zákone</i></p> <p>Lekcia 7: Zostavenie prehlásenia o cieľi zboru</p> <p>Lekcia 8 (8A): Filozofia služby zakladania zboru 8A <i>Zostavenie filozofie služby zakladania zborov</i></p>	<p>Lekcia 6: Žijeme ako synovia, nie ako siroty</p> <p>Lekcia 7 (7A): Učíme sa byť synmi 7A: <i>Siroty vs. Synovia</i></p>	<p>Lekcia 4: Koncert modlitieb: Uctievanie a rozjímanie</p>	<p>Lekcia 1 (1A): Biblické princípy vodcovstva 1A: <i>Vodcovstvo – prípadové štúdie</i></p> <p>Lekcia 2 (2A): Profil vodcu 2A <i>Vodca</i></p>	<p>Lekcia 1: Funkcie a význam bunk.skupiniek</p> <p>Lekcia 2 (2A, 2B): Princípy vedenia bunk.skupinky 2A: "Lámače bariér" na <i>bunk.skup.</i> 2B: <i>Príkłady aktivít</i></p> <p>Lekcia 3 (3A): Ako začať bunkovú skupinku 3A: <i>Plánovanie – Pracovný list</i></p> <p>Lekcia 4 (4A): Evanjelizácia bunk.skupinky 4A: "Oikos"</p> <p>Lekcia 5: Bunková skupinka - ukážka</p> <p>Lekcia 6: Filozofia služby bunk.skupinky</p>	<p>Lekcia 8 (8A): Rôzne možnosti používania ind. štúdia Biblie 8A: <i>Životopisné štúdium - Barnabáš</i></p> <p>Lekcia 9 (9A, 9B): Ako viesť ind. štúdium Biblie 9A: <i>Štúdium Mat 20:17-28</i> 9B: <i>Štúdium Luk 15: 1-7</i></p> <p>Lekcia 10,11 (10A): Ako viesť ind. štúdium Biblie - workshop 10A: <i>Texty na IŠB</i></p>	<p>Lekcia 4 (4A): Evanjelizácia a zakladanie zborov 4A: <i>Hodnotenie evanjelizačných stratégií</i></p> <p>Lekcia 5 (5A, 5B): Prekážky efektívnej evanjelizácie 5A: "Cirkev vo všetkých národoch" 5B: Ako odpovedať na bežné námietky</p> <p>Lekcia 6, 7 (6A, 6B, 6C): Proces obrátenia 6A: <i>Profil človeka, ktorého chcete osloviť</i> 6B: <i>Tri princípy</i> 6C: <i>Skúmanie Ježišovho prístupu</i></p>

Číslo v zátvorkách ( ) označujú prílohy

Určený predovšetkým pre fázu UPEVŇOVANIE cyklu zakladania zboru

Prehľad TRETIEHO MANUÁLU

Vízia ZS (V)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk. skupinky (BS)	Evanjelizácia (E)	Činenie učeníkov (U)	Duchovný boj (DB)
<p>Lekcia 8: Počiatky šírenia evanjelia</p> <p>Lekcia 9: Prvky hnutia zakladania zborov</p>	<p>Lekcia 9, 10: Cirkev a duchovné dary</p> <p>Lekcia 11: Dynamika cirkvi v spoločnosti</p>	<p>Lekcia 8,9: Zákon a evanjelium</p> <p>Lekcia 10: (10A): Pokánie ako spôsob života 10A: Miesto hriešnika</p>	<p>Lekcia 5: Modlitba a pôst</p> <p>Lekcia 6, 7: Koncert modlitieb: Modlitby za šírenie evanjelia</p>	<p>Lekcia 3: Sféry vodcovstva</p> <p>Lekcia 4: Úvod do tímovej práce</p> <p>Lekcia 5: Budovanie tímu</p>	<p>Lekcia 7 (7A): Dynamika diskusie v bunkovej skup. 7A: Otázky na diskusiu</p> <p>Lekcia 8: Ako sa starať o ľudí v bunkovej skupinke</p> <p>Lekcia 9: Príprava nových vodcov bunk.skupiniek</p>	<p>Lekcia 8: Evanjelizácia prostredníctvom vzťahov</p>	<p>Lekcia 1: Úvod k čineniu učeníkov</p> <p>Lekcia 2(2A): Vaša úloha v činení učeníkov</p> <p>2A: Vlastnosti kresť.lásky</p> <p>Lekcia 3(3A): Poznajete svoje ciele, poznajte svojich ľudí</p> <p>3A: Viera, nádej & láska</p> <p>Lekcia 4(4A): Ako pomáhať učeníkom v duch.raste</p> <p>4A: Duch.rast si vyžaduje hodnotenie</p> <p>Lekcia 5(5A): Formy činenia učeníkov</p> <p>5.A Plán činenia učeníkov</p>	<p>Lekcia 1: Svetonázor</p> <p>Lekcia 2 (2A): Dynamika duchovného boja</p> <p>2A: Štúdium Ef. 4:17-5:21</p> <p>Lekcia 3 (3A, 3B): Duchovný boj</p> <p>3A: Biblické štúdium</p> <p>3B: Prípadové štúdie z celého sveta</p>
2	3	3	3	3	3	1	5	3

Čísla v zátvorkách ( ) označujú prílohy.

Určený predovšetkým pre fázu **VÝCVIK** cyklu zakladania zboru

Prehľad ŠTVRTÉHO MANUÁLU

Vízia ZS (V)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk. skupinky (BS)	Činenie učeníkov (U)	Spravovanie (S)	Rodina (R)
<p>Lekcia 10 (10A,10B): Prvky stratégie hnutia zakladania zborov</p> <p>10A: <i>Viera a poslušnosť vs. strach a nedôvera</i></p> <p>10B: <i>Veci, ktoré podporujú prirodzený rast</i></p> <p>Lekcia 11: Znaky hnutia</p> <p>Lekcia 12: Pastorácia v rámci hnutia</p>	<p>Lekcia 12: Dynamika začínajúceho zboru</p> <p>Lekcia 13: Typické znaky rastúcich zborov</p> <p>Lekcia 14: Vedenie v cirkvi a úrady v cirkvi</p>	<p>Lekcia 11: Láska je základom služby</p> <p>Lekcia 12: Ako rozumieť Otcovmu srdcu</p> <p>Lekcia 13: Milosť je pre pokorných</p>	<p>Lekcia 8,9: Koncert modlitieb: Ako sa modliť biblicky</p>	<p>Lekcia 6 (6A): Služiaci vodcovstvo</p> <p>6A: <i>Zoznam vodcov</i></p> <p>Lekcia 7: Dynamika vodcovstva</p> <p>Lekcia 8: Spôsoby interakcie</p> <p>Lekcia 9: Potreby vodcovstva</p> <p>Lekcia 10 (10A): Výcvik nových vodcov</p> <p>10A: <i>Vlastnosti, ktoré treba u nového vodcu podporiť</i></p>	<p>Lekcia 10: Diskusia v bunkovej skupinke</p> <p>Otázky a problémy</p> <p>Lekcia 11: Znásobovanie bunkovej skupinky</p>	<p>Lekcia 6: Ako činiť učeníkov - Workshop</p>	<p>Lekcia 1: Úvod k spravovaniu</p> <p>Lekcia 2: Spravovanie financií</p> <p>Lekcia 3: Časový menežment</p> <p>Lekcia 4: Proces strategického plánovania</p> <p>Lekcia 5: Proces strategického plánovania - Workshop</p>	<p>Lekcia 1: Biblické úlohy v rodine</p> <p>Lekcia 2: Rodičovstvo</p>
3	3	3	2	5	2	1	5	2

Čísla v zátvorkách ( ) označujú prílohy.

Určený predovšetkým pre fázy ZNÁSODOVANIE A HNUTIE cyklu zakladania zboru

Prehľad PIATEHO MANUÁLU

Vízia ZS (V)	Cirkev (C)	Duchovný charakter (DCH)	Modlitba (M)	Vodcovstvo (V)	Bunk.skupinky (BS)	Kázanie (K)	Rodina (R)
<p>Lekcia 13: Vízia a pohľad cez teleskop</p> <p>Lekcia 14: Mobilizácia</p> <p>Lekcia 15: Ďalšie kroky</p> <p>Lekcia 16: Výcvik ako súčasť hnutia zakladania zborov</p> <p>Lekcia 17: Ako viesť worship</p> <p>Lekcia 18: Miestna cirkev (zbor) a väčšie Telo Kristovo</p> <p>Lekcia 19: Historický vplyv cirkvi na Slovensku (História cirkvi v našom prostredí)</p>	<p>Lekcia 15: Disciplína v zbere</p> <p>Lekcia 16: Kolektívne uctievanie v miestnom zbere</p> <p>Lekcia 17: Ako viesť worship</p> <p>Lekcia 18: Miestna cirkev (zbor) a väčšie Telo Kristovo</p> <p>Lekcia 19: Historický vplyv cirkvi na Slovensku (História cirkvi v našom prostredí)</p>	<p>Lekcia 15: Služba zmierenia</p> <p>Lekcia 16: Morálna bezúhonnosť zakladateľa zboru</p>	<p>Lekcia 10: Ako viesť k modlitbám za hnutie zakladania zborov</p> <p>Lekcia 11, 12: Koncert modlitieb: Ďakujeme Bohu za Jeho vernosť</p>	<p>Lekcia 11: Uvolnenie nových vodcov</p> <p>Lekcia 12: Vedenie hnutia 12A: Vodcovia hnutia</p>	<p>Lekcia 12: Bunky, ktoré saturujú cez miestne zbory</p> <p>Lekcia 13 (13A): Dohľad nad bunkami 13A: Posledný krok</p>	<p>Lekcia 1: Biblické kázanie I: Ako porozumieť zvesti</p> <p>Lekcia 2: Biblické kázanie II: Ako rozumieť poslucháčom</p> <p>Lekcia 3: Biblické kázanie III: Ako rozumieť sebe</p>	<p>Lekcia 3: Služba rodine</p>
5	5	2	3	2	2	3	1

Čísla v zátvorkách ( ) označujú prílohy

CELKOVÝ POČET HODÍN: 127

VÍZIA ZZS

VÍZIA ZZS

1

LEKCIA

„Z“-myslenie

ČO CHCE BOH?

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je zdôrazniť úlohu vízie v cykle zakladania zboru.

☞ Hlavné body

- „Z“-myslenie znamená uvedomovať si, čo chce Boh, aby sa uskutočnilo v akomkoľvek regióne.
- Saturačné zakladanie zborov je napĺňaním Veľkého poverenia prostredníctvom zakladania zborov takým spôsobom, aby každý muž, žena a dieťa mali možnosť prijať alebo odmietnuť evanjelium zvestované miestnymi zborními.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Mať víziu, ako zasiahnuť evanjeliom svet, svoj národ, svoj región, mesto, dedinu a okolie.
- Vedieť, že Božia vôľa je, aby každý muž, žena a dieťa počuli a porozumeli evanjeliu a mali príležitosť prijať Ježiša Krista ako svojho osobného Spasiteľa a Pána.
- Zakladať zborní „Z“-myslením alebo s víziou konečného výsledku.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

„Z“-myslenie predstavuje víziu, toho, čo Boh nevyhnutne chce pre národ, región, mesto, dedinu a okolie, čo znamená, aby každý muž, žena a dieťa počuli a porozumeli evanjeliu a mali možnosť prijať Ježiša Krista ako svojho osobného Spasiteľa a Pána. Zvážte, ako čo najjasnejšie komunikovať myšlienku vízie konečného výsledku vo vašom kultúrnom kontexte.

ÚVOD

Keby si kresťanskí vodcovia položili otázku - „Čo je konečným cieľom, ku ktorému Boh v dejinách smeruje? alebo „Aká je Božia vôľa pre ľudí na mieste, kde Mu slúžim? – ako by to ovplyvnilo spôsob ich služby? Odpovede na tieto otázky by mali popisovať víziu a definovať úlohy ich služby.

I. ČO JE „Z“-MYSLENIE?

Čo je konečným cieľom, ku ktorému Boh smeruje? Odpoveď by sme mohli nazvať „Z“ – to je konečný výsledok, ktorý Boh chce pre národ, región, mesto, dedinu alebo najbližšie okolie. Smerovať k tomuto výsledku, znamená jasne vedieť, čo je „Z“. Biblia jasne hovorí, že Božia láska je pre celý svet (Ján 3:16). V liste Timoteovi Pavol zdôrazňuje potrebu modliť sa za všetkých, pretože „... je dobré a príjemné pred naším Spasiteľom Bohom, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy.“ (1Tim.2:3-4). Peter tiež píše: „... ale zhovieva (Pán) vzhľadom na nás, pretože nechce, aby niektorí zahynuli, ale aby všetci prišli ku pokániu.“ (2Pet.3:9)

Ak Boh chce, aby všetci ľudia prišli k pokániu, nemala by to byť aj naša túžba? Môže nás Boh použiť k tomu, aby sme mobilizovali ďalších, v smerovaní k tomuto cieľu? Čo by sa stalo, keby všetci kresťania v krajine, regióne, meste, dedine alebo v blízkom okolí, boli úplne presvedčení, že Boh chce, aby Ho všetci poznali a videli, že medzi kresťanmi žije Ježiš? (1Pet.2:12)

Vyváženosť Písma naznačuje, že nie všetci budú spasení. Len náš zvrchovaný Boh vie, kto bude spasený. Úlohou cirkvi je zabezpečiť, aby každý mal možnosť počuť evanjelium.

Skôr, než pôjdeme ďalej, položte si tieto otázky:

- Čo chce Boh pre _____ (môj národ, región, mesto, dedinu, okolie). Odpoveď napíšte niekoľkými vetami.

- Ako moja odpoveď ovplyvňuje moju službu? Je moje terajšie konanie odrazom toho, čomu verím, že je Božia vôľa?

Ľahko môžeme vidieť, ako “Z” môže efektívne popisovať víziu a definovať úlohy akejkoľvek služby.

II. ZAKLADANIE ZBOROV SATURÁCIU

Aby sme videli “Z”, musí sa udiat saturácia (nasýtenie). Saturácia znamená, že služba cirkvi je zasiahnuť “všetkých” a “ktorýchkoľvek”, ako je napísané v 1Tim. a 2.Pet. Z týchto textov je jasné, že Boh chce, aby každý muž, žena a dieťa počuli a porozumeli evanjeliu a mali možnosť uveriť a plne poslúchať Ježiša Krista ako svojho Pána a Spasiteľa. Dôležitou súčasťou kresťanského života je patriť do miestneho zboru, kde sa verí a vyučuje Božie slovo.

Zakladanie zborov saturáciou (ZZS) je úplne biblické. Je napĺňaním Veľkého poverenia prostredníctvom zakladania zborov takým spôsobom, aby každý muž, žena a dieťa mali možnosť prijať alebo odmietnuť evanjelium, zvestované miestnymi zbormi. ZZS je vízia, stratégia a služba, ktorá vedie k tomu, aby národy, regióny, mestá a dediny boli zaplnené zbormi, ktoré budú niesť evanjelium každému v jeho reči a prostredníctvom jeho kultúry.

Zakladanie zborov saturáciou je napĺňaním Veľkého poverenia prostredníctvom zakladania zborov takým spôsobom, aby každý muž, žena a dieťa mali možnosť prijať alebo odmietnuť evanjelium zvestované miestnymi zbormi.

A. Je realistické očakávať “Z” od Boha?

Okrem faktu, že Boh chce “Z” viac, než my sami, je úžasné, že Písmo jasne zasľubuje, že “Z” sa uskutoční. Zasľúbenie, že nasýti svet poznaním seba samého a Jeho slávou, je zaznamenané v Iz.11:9: “...lebo zem bude plná známosti Hospodinovej, tak ako čo vody pokrývajú more.”

V knihe Zjavenia, z ktorej sa učíme o konečnom výsledku všetkého Božieho konania vo svete, teda o “Z”, ku ktorému speje celá história, sú opísané videnia, ktoré mal apoštol Ján o nebi. Ján hovorí o množstve ľudí z každého národa, kmeňa a jazyka, ktorí uctievali Pána (Zj.7:9)! Áno, je realistické očakávať “Z” od Boha.

B. Čo hovorí Boh o “Z”?

Vo svojich najintímnejších okamihoch s Otcom sa Ježiš modlí za jednotu medzi tými, ktorí v Neho uveria: “... aby svet vedel, že si ma ty poslal, a že si ich miloval, ako si mňa miloval.” (Ján 17:23b)

Ježiš sa modlí, aby svet poznal, kým je! Toto je “Z”! Túto požiadavku opakoval dvakrát (Ján 17:21-23). Predstavte si! Boh Syn v rozhovore s Bohom Otcom hovorí o “Z”! “Z” je jednoznačne dôležité pre Boha.

C. Ježiš učil učeníkov o “Z”.

Ježiš učil učeníkov “Z” mysleniu, keď zaslúbil: “Ale najprv musí byť evanjelium hlásané všetkým národom”, pred tým, než sa vráti (Mk 13:10). Zaslúbil tiež, že evanjelium nasýti národy v Mat.24:14 a v Lukášovi 24:45-47.

III. NIEKTORÉ ZÁSADNÉ KROKY K DOSIAHNUTIU “Z”

Medzi “A” a “Y” sú veci, ktoré konáme v službe, aby sa uskutočnilo “Z”. Písmo nám ukazuje niektoré zásady konania od “A” do “Y”, ktoré sa musia uskutočniť pred tým, než sa stane “Z”. Všimnite si, že všetky majú do činenia s prvkami “Z”. Keď máme “Z” na mysli, umožňuje nám to robiť strategické rozhodnutia na ceste od “A” k “Y”.

A. Modlitba

Modlitba je v mnohých smeroch základným prvkom pri napĺňaní Božích túžob na Zemi. Všimnite si nasledujúce texty:

- 2Kr.7:14: Keď sa bude Boží ľud modliť, “Z” sa uskutoční.
- Mat.9:38: Boží ľud má príkaz modliť sa, aby sa pracovníci zúčastnili “Z”.
- 1Tim.2:1-4: Boží ľud sa má modliť, aby mohli existovať podmienky pre uskutočnenie “Z”. Pavol povedal Timoteovi, aby sa zbory modlili za vodcov v spoločnosti, aby pripravili dobré podmienky pre šírenie evanjelia.
- Zj.5:8-10 “Z” je výsledkom “modlitieb svätých”.

B. Láska a jednota

Keď Ježiš povedal “...podľa toho všetci poznajú”, hovoril o láske medzi kresťanmi (Ján 13:35). Jasne vyjadril, že “Z” si vyžaduje kvalitu vzťahov. Iba keď veriaci milujú jeden druhého, vtedy ostatní poznajú, že patríme Kristovi. Keď rastieme iba do počtu a chýba láska medzi nami, vtedy v nás svet vidí iba ďalšie náboženské hnutie.

Vyjadrenie “Aby svet poznal, že ste mojimi učeníkmi” si vyžaduje, aby veriaci boli jednotní, ako boli jednotní Ježiš a Otec. Keď Ježiš hovorí o Jeho jednote s Otcom, vždy smeruje ku vzťahom lásky a k neoddeliteľnému spojeniu. Modlí sa, aby jednota medzi Ním a Otcom bola modelom pre našu jednotu a aby sme zotrvali v neoddeliteľnom spojení s Ním. (Ján 17:21,23)

C. Vízia

Ako ukazujú nasledovné verše, “Z” je globálnou úlohou a zahŕňa všetkých ľudí všetkých národností, na všetkých miestach. “Z” myslenie v akejkoľvek oblasti si vyžaduje vnímať celý svet tak, ako Ho vníma Boh.

- Pretože Boh miluje všetkých ľudí, poslal svojho Syna, aby “ktokoľvek uverí v Neho nezhynul, ale mal večný život.” (Ján 3:16)
- Ježiš je obeťou zmierenia za “... hriechy celého sveta”. (1Ján 2:2)
- Svätý Duch “... bude usvedčovať svet z hriechu.” (Ján 16:7-11)
- Svätý Duch dáva kresťanom moc k svedectvu “... až do posledných končín zeme.” (Sk.1:8)
- Ježiš prikazuje svojim nasledovníkom “...chodte a čiňte mi učeníkmi všetky národy.” (Mt.28:18-20)
- Ježiš zaslúbil, že mnohí budú pripravení prijať Ho: “Žatvy je mnoho ...” (Mt.9:37)

D. Evanjelizácia

Aby sa “Z” mohlo uskutočniť, zbory musia vyslať evanjelistov na miesta, kde je málo kresťanov, alebo žiadni. “Z” si vyžaduje, aby ľudia išli k tým, ktorí nepočuli evanjelium a aby im bola prinesená zvesť o spasení. Ako píše Pavol.“...A jako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A jako počujú bez kazateľa?...” (Rim.10:14-15)

Kresťania musia neustále vyhľadávať miesta, kde ešte nebolo kázané evanjelium, a tých, ktorí ho ešte nepočuli, v každej dedine, v každom meste, regióne a krajine. Keď veriaci šíria evanjelium

a zakladajú zbory na týchto miestach a medzi ľuďmi, “Tí, ktorým nebolo zvestované o ňom, uvidia; a ktorí nepočuli, porozumejú.” (Rim.15:21)

E. Zakladanie zborov

Aby sa uskutočnilo “Z”, cirkev musí byť všade, viditeľná pre všetkých. Prostredníctvom cirkvi sa neviditeľný (duchovná ríša) aj viditeľný svet dozvie o prerozmanitej múdrosti Božej (Ef.3:8-11). Ako Telo Kristovo je cirkev doslovnou prítomnosťou Ježiša Krista na Zemi. Keďže Ježiš má účasť na živote cirkvi, svet pozná, že “... On je hlavou všetkého.” (Ef.1:22-23)

Aby sa uskutočnilo “Z”, cirkev musí byť všade, viditeľná pre všetkých.

“Krvou kríža” sú ľudia zmierení s Bohom. Vo svojej cirkvi Kristus spája ľudí, ktorí by inak boli “oddelení múrom nepriateľstva”. Ľudí, ktorí žili predtým v nenávisti, “zmieril oboch v jednom tele Bohu skrze kríž, zabijúc na ňom nepriateľstvo a prišiel a zvestoval pokoj...” (Ef.2:13-16)

Tak, ako láska a vernosť medzi manželom a manželkou môže byť svedectvom pre ostatných v spoločnosti, kde žijú, tak je viditeľný aj vzťah medzi Ježišom a Jeho cirkvou (Ef.5:22-23).

V cirkvi, ako v tele, sú členovia prepojení v službe a “každá časť koná svoju prácu”. Činnosť tela vždy smeruje k tomu, aby sa Ježiš stal známym. Keď sa toto deje, “cirkev rastie a buduje sa”. (Ef.4:11-13) Plne vybudované Telo je také, ktorého členovia sú z každého národa. (Zj.5:9-10)

IV. “Z“-MYSLENIE VEDIE K “Z“-KONANIU

A. “Z“-dávanie

“Z“-myslenie si vyžaduje “Z“-dávanie. Pavol cituje Ježišove slová, keď nalieha na efezských starších v Miléte: “Blahoslavenejšie je dávať, ako brať.” (Sk.20:35) Dávanie je dôležitou službou cirkvi. Pavol hovorí s autoritou apoštola, keď prikazuje cirkvi v Korinte.” ...aby ste tak hojnili aj v tejto milosti.” (2Kor.8:7)

Dávanie cirkvi nie je iba “ukladaním na svoj účet v nebi”, ale Boh zabezpečuje aj súčasné potreby cirkvi “podľa bohatstva Svojej slávy”. Požehnaním skutkov dávania v nebi aj na zemi je fakt, že Boh zabezpečuje zborom so “Z“-myslením financie, potrebné pre ich úlohy (Filip.4:15-19).

B. “Z“-stratégia

Vodca veľkého prebudenia, John Wesley, povedal: “Pri všetkom konaní majte na mysli koniec.” Aplikovanie “Z“-myslenia v službe má obrovský dopad. Nanešťastie, mnoho Božích služobníkov koná svoju službu bez toho, aby zvažovali efekt svojho úsilia v zmysle Božieho “Z”. Keď sa toto stáva, je veľmi jednoduché sklíznuť do rutiny a prísť tak o Božie požehnanie. Avšak ultimatívna otázka “Čo chce Boh pre miesto, kde Mu slúžim?” môže mať inšpirujúci účinok na Božích služobníkov. Keď je zodpovedaná, povzbudzuje vieru a vedie k nárastu služby Bohu.

Príklad “Z“-myslenia v Rumunsku

Nelu Sofrac, zakladateľ zborov v Rumunsku, videl, že Boh chce viac pre jeho okres Alba Iulia, než tie štyri zbory, ktoré založil. Mohol by byť zamestnaný a zabezpečený dôležitými úlohami zakladania, vodcovstva a pastorácie v týchto štyroch zboroch, ale “Z“-myslenie ho nútilo ísť ďalej.

Uvedomil si, že nie je možné, aby sám zasiahol celú svoju oblasť, ale vedel, že Boh chce zaplniť Alba Iuliu zbormi, ktoré kážu evanjelium a vyučujú Písmo. Aby sa toto mohlo uskutočniť, bolo potrebné založiť v Alba Iulii 500 zborov. Nelu začal s výcvikom pätnástich mladých ľudí z jeho zboru a zo zborov, ktoré založil. Jeho manželka Dorina začala modlitebnú skupinku s tromi ženami. Nelu zdieľal svoju víziu ďalším pastorm, ktorí spočiatku váhavo prijímali jeho myšlienky. S trpezlivosťou a vierou, že Boh chce “Z” pre Alba Iuliu a bude s Nelu pri smerovaní k tomuto cieľu, Dorina dnes vedie 15 bunkových skupiniek žien, ktoré sa modlia za nové zbory a Nelu vedie viaczborovú medzidenominačnú misiu zvanú EVANGALBA. Táto misia rastie a zakladá nové zbory v oblasti Alba Iulia mobilizovaním existujúcich zborov, ktoré sa pridali. Ich hlavnými aktivitami sú modlitba, výcvik, evanjelizácia a zakladanie zborov.

Zhromaždenia v Alba Iulii sa modlia, zjednocujú vo vízii, rastú v láske, vysielajú evanjelistov a zakladajú zbory v ich okrese. Dávanie tu začína mať svoje miesto a hoci sami si pripadajú veľmi chudobní, jednako sú oddaní dávaniu.

“Z“-myslenie poskytlo Nelu celonárodnú platformu. Vedie výcvik zakladateľov zborov a vysielá kresťanských vodcov do ďalších okresov Rumunska s víziou zakladania zborov saturáciou (nasyčovaním). Tiež dúfa, že bude vyslaný na medzikultúrnu misiu mimo Rumunska.

ZÁVER

Zakladanie zborov saturáciou (nasyčovaním) je zámerom “Z“-myslenia, pretože len prostredníctvom zborov sa môžu po celom svete uskutočniť úlohy modlitby, jednoty, vízie, evanjelizácie a dávania. Preto, aby zbory mohli osloviť každého, zakladanie zborov sa musí viesť “Z“-myslením. Boh chce “Z” a keď cirkev koná podľa Božej vôle, dielo saturačného zakladania zborov bude akcelerovať. Saturácia, alebo nasyčovanie národov zbormi smeruje k cieľu, aby všetci ľudia počuli evanjelium.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aký je rozdiel medzi zakladateľom zborov, ktorý uvažuje “Z“-myslením a ostatnými zakladateľmi?
- Modlíte sa celý svoj národ? Za regióny, mestá, dediny a svoje okolie?
- Modlíte sa za viac pracovníkov pre Božiu žatvu? Ak nám Ježiš prikázal modliť sa za to, bude verný a naplní naše prosby, ak sa verne modlíme? Prečo je tak málo pracovníkov?
- Ste ochotní spolupracovať a milovať bratov z ostatných denominácií (a s inými názormi v nepodstatných veciach) pri smerovaní k “Z”? Bude Ježišova modlitba za jednotu vyslyšaná, alebo sa modlil nadarmo? Budete vy súčasťou vyslyšania Jeho modlitby?
- Vidia ľudia zvonku váš zbor ako ďalšiu denomináciu alebo náboženstvo, alebo ako skupinu ľudí, ktorí majú lásku?
- Máte víziu založiť jeden zbor alebo byť súčasťou hnutia zakladania zborov, ktoré zaplnia svet zbormi, kde sa káže evanjelium?
- Vynikáte vo finančnom dávaní? Vyniká váš zbor vo finančnom dávaní? Vyučujete o dávaní? Ak nie, a Písmo učí o dávaní, prečo to vy nevyučujete?
- Je cieľom vašej evanjelizácie to, aby bol váš zbor väčší, alebo tiež zakladanie nových zborov?

AKČNÝ PLÁN

- Zostavte stratégiu pre saturačné zakladanie zborov, ktorá zahŕňa modlitbu, jednotu v láske, víziu, evanjelizáciu a zakladanie zborov a predložte ju Pánovi a ešte aspoň dvom spoluveriacim.
- Rozmýšľajte o svojom okolí, dedine, meste, regióne alebo krajine. Uvažujte o svojej odpovedi na otázku “Čo chce Boh pre _____?” Napíšte tri veci, ktoré urobíte, aby ste napomohli tomu, aby sa vo vašej oblasti mohlo uskutočniť “Z”.

VÍZIA ZZS

LEKCIA

2

Veľké poverenie a zakladanie zborov

ČINENIE UČENÍKOV SATURÁCIOU

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je komunikovať víziu pre mobilizovanie hnutia saturačného zakladania zborov, v poslušnosti Veľkému povereniu.

☞ Hlavné body

- Porozumieť, že Veľké poverenie má zásadný význam pri zakladaní zborov saturáciou.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť, že text z Mat.28:18-20 je známy ako Veľké poverenie.
- Porozumieť, že zbory majú ísť a činiť učeníkov vo všetkých národoch tým, že sa znásobujú.
- Porozumieť, že zakladanie zborov je napĺňaním Veľkého poverenia.
- Zostaviť víziu pre hnutie zakladania zborov vo svojom národe.

ÚVOD

V Matúšovi 28:18-20 sa učíme, že pred nami stojí ťažiadostivá úloha. Veľké poverenie je príkaz, ktorý majú poslúchať všetky generácie kresťanov. S týmto príkazom dal Ježiš zaslúbenie svojej prítomnosti, kým úloha nebude ukončená. Tento príkaz sa volá *Veľké poverenie* pre veľkosť úlohy, k naplneniu ktorej Ježiš povoláva svojich nasledovníkov.

I. AKO POROZUMIEŤ VEĽKÉMU POVOLANIU

Vo Veľkom povolaní Ježiš objasňuje cieľ Jeho cirkvi, až do Jeho návratu. Tieto slová sú veľmi dôležité a vyžadujú si pozornú úvahu. Text z Matúša 28:18-20 hovorí:

*“Daná mi je **každá** moc na nebi aj na zemi. A tak idte, čiňte učeníkmi **všetky** národy krstiac ich vo meno Otca i Syna i Svätého Ducha, učiac ich zachovávať **všetko**, čokoľvek som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po **všetky** dni až do skonania sveta.”*

Vo Veľkom poverení Ježiš objasňuje cieľ Jeho cirkvi až do Jeho návratu.

Ústredným a najdôležitejším výrazom vo Veľkom poverení je “čiňte učeníkmi”. Ako jediné sloveso v imperatívne vyjadruje Ježišovu túžbu v súvislosti s Jeho nasledovníkmi. Činenie učeníkov je potom srdcom Veľkého povolania. Ďalšie dve slovesá “krstiac” a “učiac” rozširujú a vysvetľujú hlavné konanie “činenia učeníkov”. Príkaz predpokladá, že ten, kto činiť učeníkov, “ide”. A navyše zaslúbenie, že Ježiš je s tými, ktorí robia tieto veci - “ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta” – obklopuje celé toto prikázanie.

Obr. 2.1 Veľké poverenie

A. Poverenie: Činiť učeníkov

Hlavný dôraz Veľkého poverenia je na ústrednom príkaze “činiť učeníkov”. Hlavnou úlohou cirkvi je teda činiť učeníkov, nie len viesť ľudí k obráteniu. Dve slovesá v prechodníku ukazujú dôležité aspekty procesu činienia učeníkov.

1. Krstiac – obrátiť sa ku Kristovi

Krst je verejným svedectvom o obrátení a naznačuje, že niekto bol evanjelizovaný. Aby sa niekto mohol stať Ježišovým nasledovníkom, musí činiť pokánie a veriť. (Mar.1:15, Sk.20:21) Krst je znakom a pečatou znovuzrodenia, odpustenia hriechov a nového života v Kristovi (Tit.3:5, Mar.1:4, Rim.6:3-4).

Veľké poverenie naznačuje, že krst sa deje “do” Trojice. Z tohto sa učíme niečo o vlastnostiach novej identity učeníka. Jednou z udivujúcich vlastností Trojice je spoločenstvo Otca, Syna a Ducha. Podobne aj nový veriaci je pokrstený do zborového spoločenstva, do spoločenstva, kde Ježišovou túžbou je, aby tu vládla taká jednota (Ján 17), ako v Trojici.

2. Učiac – byť ako Kristus

Po obrátení majú byť noví učeníci vyučovaní podľa toho, koho nasledovníkmi majú byť. Obrátenie zahŕňa vzťah s osobným Bohom. Máme príkaz vyučovať obrátených, aby boli “nasledovníkmi” alebo “žiakmi” Ježiša, učiac ich poslúchať Jeho prikázania.

Je úlohou cirkvi a zborov učiť poslušnosti Kristovi. Pozorne si všimnite, že text nehovorí, že cieľ je učiť prikázaniam, ale cieľom je **učiť poslúchať** všetko, čo Ježiš prikázal. To znamená, že zbory majú učiť poslúchať celú vôľu Ježiša Krista, a nič nevynechať. Čiastočná poslušnosť, ktorá sa ľahko môže stať normou, nie je postačujúca. Neustále musíme skúmať Písmo a pýtať sa seba samých: “Poslúcham všetko, čo je tu napísané?” A “Ako môžem ešte vernejšie poslúchať každé prikázanie?” Učenie plnej poslušnosti je nepretržitý proces. Všimnite si, že to nie je dočasný akt, ktorý *predchádza* krstu, ale podľa textu *nasleduje* po krste a *pokračuje* po celý život veriaceho.

B. Rozsah: Všetko

Veľké poverenie nebolo dočasným plánom pre tých, ktorí ho počuli. Opakovanie slova "všetko" naznačuje, že jeho aplikácia má oveľa väčší rozsah.

1. Základom prikázania je Kristova autorita.

Pred tým, než Ježiš vyslal svojich učeníkov, deklaroval svoje najvyššie postavenie vo vesmíre. Keď niekto s autoritou deklaruje svoje postavenie pred tým, než vydá rozkaz, zdôrazňuje tým dôležitosť príkazu. Teda všetci, ktorí uznávajú Ježišovu autoritu, musia poslúchať Veľké poverenie.

Ježiš je hlavou cirkvi (Ef.1:22-23). Tí, ktorí uznávajú Jeho autoritu, sú súčasťou Jeho tela, cirkvi. Úloha činenia učeníkom medzi národmi nie je len úlohou evanjelistov; je to úloha všetkých, ktorí sa podriaďujú zvrchovanej autorite Ježiša. Veľké poverenie dáva veriacim silný zmysel pre cieľ.

2. Postoj k prikázaniu je "ísť".

Pôvodné grécke slovo pre "idúc" môžeme preložiť ako "zatiaľ čo idete". To predpokladá, že tí, ktorí poslúchajú Veľké poverenie, sú "idúci". V protiklade k "prichádzaniu" do jeruzalemského chrámu vidieť *Božiu slávu*, my ideme s Božou slávou (2Kor.3:18). Ježiš neučil svojich učeníkov v sterilnej izolácii učebne, ale v kontexte bežiacieho života. Služba cirkvi by tiež mala byť aktívna – cirkev má ísť do sveta, a nie čakať, že svet príde k nej.

Ježiš dal jasne najavo, že Jeho zámerom je zasiahnuť všetky národy (Mat.24:14). V textoch paralelných s Veľkým poverením (Luk.24:47 a Sk.1:8) čítame, že rozširovanie cirkvi začne v Jeruzaleme. Keďže však apoštolovia, ktorých Ježiš vyslal zostávali v Jeruzaleme, zdá sa, že prvá cirkev mala veľmi malú misijnú víziu až do Sk.8. Ako sa zdá, prvá cirkev porozumela iba slovám "počnúc od Jeruzalema", a nie aj slovám "všetkým národom".

- Všetka autorita
- Všetky národy
- Všetko
- Všetky dni

Ísť kvôli prenasledovaniu

Ježiš použije svoju zvrchovanú autoritu, aby Jeho cirkev išla k národom. Po čase prenasledovania a po umučení Štefana, cirkev začala niesť ďalej evanjelium. V Skutkoch 8:1 je zaznamenané: "A toho dňa povstalo veľké prenasledovanie na cirkev, ktorá bola v Jeruzaleme, a všetci sa rozprchlí po krajoch Judska a Samárie." V Sk.11:19-20 sa hovorí: "A tak tí, ktorí sa rozprchlí pre súženie, ktoré bolo povstalo za času Štefana, prešli až do Fenície a na Cyprus a do Antiochie, nehovoriac nikomu slova, jedine Židom." Ježiš dopustil prenasledovanie, aby Jeho cirkev išla, a reagovala tak na krízu, namiesto toho, aby išla na základe Jeho prikázania.

Ísť z poslušnosti

V Sk.13:1-3 bola cirkev v Sýrskej Antiochii poslušná Veľkému povereniu. Vedení Svätým Duchom, vyslali apoštola Pavla a Barnabáša na Cyprus, "kde hlásali slovo Božie v židovských synagogách". (Sk.13:4-5) Potom Pavol a jeho spoločníci veľa cestovali, kým sa vrátili do Antiochie (Sk.13:6...).

Boh zveril cirkvi zodpovednosť za hlásanie Dobrej zvesti. Ako píše Pavol do Korintu: "Ale to všetko z Boha, ktorý nás zmieril sám so sebou skrze Ježiša Krista a dal nám službu zmierenia, jako že Bôh bol v Kristovi zmieriac so sebou svet, nepočítajúc im ich hriechov a položil do nás slovo zmierenia." (2Kor.5:18-19) Tak, ako cirkev v Sýrskej Antiochii, by mala aj dnešná cirkev zasahovať národy z poslušnosti, pretože ak cirkev nie je poslušná, Ježiš používa krízy, aby konal svoje dielo.

3. Cieľom prikázania sú "všetky národy".

Výraz "všetky národy" je v priamom kontraste s posledným záznamom o Ježišom vyslaní učeníkov, kedy cieľom "boli stratené ovce Izraela" (Mat.10:5-6). Dnes sme povolani niesť evanjelium všetkým národom, keďže Ježiš vykúpil svojou krvou ľudí "z každého kmeňa, jazyka a národa". (Zj.5:9) Apoštol Ján mal privilégium vidieť naplnenie tohto prikázania, keď videl nebo, kde ľudia všetkých národov uctievali Pána. (Zj.7:9)

Čo je národ? Grécke slovo pre národy v tomto texte je "ethnos". Z tohto slova je odvodené slovo "etnický", "etnikum". Etnická skupina je skupina ľudí spojená spoločným jazykom, kultúrou a zvykmi. V krajine môže byť niekoľko etnických skupín so svojimi hranicami. Preto, aby mohlo byť hnutie zakladania zborov úspešné, je potrebné osloviť niekoľko rôznych národov (ethnos) v rámci jednej krajiny. Ak máme byť poslušní Veľkému povolaniu, a niesť evanjelium "všetkým národom", každá etnická skupina musí byť oslovená vo svojom jazyku, svojou kultúrou a zvykmi.

4. Trvanie prikázania je až "do konca sveta".

Slovami "až do konca sveta" Ježiš ukazuje, že tieto príkazy platia pre celú cirkev až do Jeho príchodu, nie len pre dvanásť učeníkov. Musíme byť vytrvalí v týchto troch veciach "až do konca sveta" – až kým nepríde Ježiš pre svoju cirkev. Dovtedy bude Ježiš "kázaný po celom svete na svedectvo všetkým národom".(Mat.24:14)

C. Zaslúbenie

Činiť učeníkmi všetky národy sa môže zdať priveľkou úlohou. Keď však ideme činiť učeníkov, môžeme ísť s dôverou. Sme uistení o našom konečnom úspechu, pretože Kristus má teraz **všetku autoritu** a zaslúbil nám, že bude s nami po **všetky dni**, až do konca sveta. Ježiš sám je zárukou úspechu, keď ostávame verní, keď sme závislí na Jeho autorite a prítomnosti (Ján 15:4-17). Ježiš dal cirkvi poverenie, kým sa nevráti a zaslúbenie, podľa ktorého je jej úspech zaručený!

Ježiš dal svojej cirkvi poverenie, kým sa nevráti a zaslúbenie, podľa ktorého je jej úspech zaručený!

V Novom zákone vidíme, ako prvá cirkev žila v poslušnosti tomuto prikázaniu. Apoštol Pavol, sediac vo väzení, písal zboru vo Filipis (Fil.1:6): " ... a práve preto dôverujem, že ten, ktorý započal vo vás dobré dielo, ho aj dokoná a zachová až do dňa Ježiša Krista." Keďže si uvedomoval, že Boh koná a Boží Duch je prítomný vo veriacich a v ich spoločenstve, vedel, že jeho práca nie je márna. To je dobrá správa pre nás, ktorí uvažujeme o tom, ako naplniť Veľké povolanie.

II. VEĽKÉ POVOLANIE A ZAKLADANIE ZBOROV SATURÁCIU

Saturačné zakladanie zborov spĺňa príkazy a ciele Veľkého poverenia. Podľa Mat.24:14, Mar.13:10, Luk.24:45-47 a Sk.1:8 bude Veľké poverenie splnené, keď učeníci budú v každom národe. Keďže zbory sa zakladajú v každom národe, budú tu aj učeníci.

A. Veľké poverenie a cieľ cirkvi

Naplnenie Veľkého poverenia je úloha CIRKVI. Cirkev neexistuje preto, aby slúžila sebe samej, alebo aby si vyrábala svoje programy, ale aby niesla evanjelium "všetkým národom". Osloviť svet nie je pre cirkev len jednou službou z mnohých; je to dôvod jej existencie. Cirkev by mala rásť prostredníctvom evanjelizácie a znásobovať sa prostredníctvom zakladania zborov tak, aby stále viac a viac ľudí sa stávalo Ježišovými učeníkmi. Programy a služba cirkvi by sa mali hodnotiť podľa toho, ako slúžia tomuto účelu. Vedú k čineniu učeníkov tak, ako to zamýšľal Ježiš vo Veľkom poverení?

Vodcovia zborov by mali uschopňovať členov k napĺňaniu Veľkého povolania tým, že ich budú učiť zdieľať svoju vieru neveriacim, vystavia ich realite misie, predstavia im víziu, aby sa modlili a aby vedeli dávať aj peniaze na žatvu. Vodcovia zborov sú často tak preťažení tým, že sami nesú službu, že zabúdajú na to, aby pripravovali k službe ďalších. Nezabudnite, že Ježiš zveril svoje poslanie a službu svojim učeníkom, a tým znásobil dosah svojho diela.

B. Veľké poverenie a zakladanie zborov

Ak srdcom Veľkého poverenia je činiť učeníkmi národy, vtedy musíme neustále hľadať tie najlepšie metódy, ako to uskutočniť. Koniec-koncov, je veľa takých, ktorí venovali svoje životy naplneniu Veľkého poverenia. Je rozumné porovnať rôzne metódy napĺňania Veľkého poverenia. Všetky odrážajú princípy, požadované vo Veľkom poverení? Uznávajú všetky zábery Veľkého poverenia? Ktoré metódy najlepšie vedú k čineniu učeníkov podľa Veľkého poverenia? Preto, aby sme vedeli lepšie zodpovedať tieto otázky, pozrieme sa na tri metódy služby, aby sme videli, ako sa vyrovnávajú s uskutočňovaním úloh Veľkého poverenia.

Prvou metódou porovnania bude štandardný zbor. Pre účely tejto lekcie "štandardným zborom" máme na mysli zbor, ktorý má viac ako 10 rokov. Druhou metódou je mimozborová evanjelizácia. Mimozborová evanjelizácia je pojem, ktorý označuje akékoľvek evanjelizačné úsilie, ktoré nie je orientované do zboru, ako napr. tradičné evanjelizačné ťaženia, rozhlasové evanjelizácie, atď. Kľúčovou myšlienkou je to, že toto je typ evanjelizácie, ktorá nemá pôvod v zbere a nie je (nutne) orientovaná do miestneho zboru. Tretia metóda, ktorú budeme skúmať, je novozaložený zbor. Zakladaním zboru máme na mysli vytváranie kontaktov, vedenie ľudí k pokániu, vyučovanie novoobrátených, krstenie, začatie bohoslužieb s uctievaním, čo vedie k založeniu zhromaždenia, ktoré naplnia novozákonné funkcie pre nasledovníkov Ježiša Krista.

Obr.2.2. Veľké poverenie a zakladanie zborov

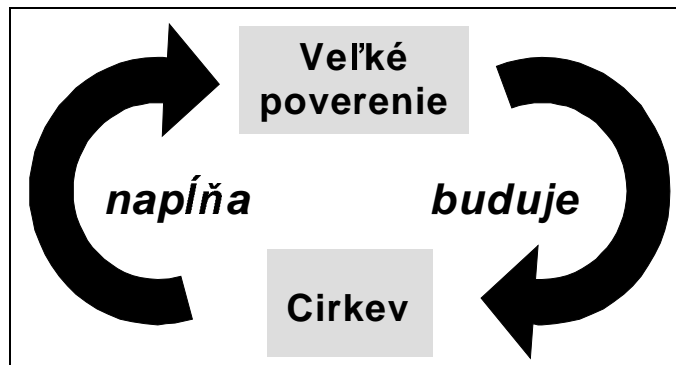
VEĽKÉ POVERENIE <i>Princípy:</i>	EVANJELIZÁCIA <i>"Krst"</i> <i>Obrátiť sa ku Kristu</i>	UČENIE <i>"Učiť poslušnosti"</i> <i>Byť ako Kristus</i>	VÝSLEDOK <i>"Činenie učeníkov"</i>
Štandardný zbor	NIE VŽDY	ÁNO	MOŽNO...
Mimozborová evanjelizácia	ÁNO	NIE VŽDY	MOŽNO...
Zakladanie zborov	ÁNO	ÁNO	ÁNO!!

Ako vidíme na obr. 2.2, porovnanie týchto troch metód ukazuje, že zakladanie zborov najlepšie naplnia Veľké poverenie. Štandardné zbory často zdôrazňujú učeníctvo bez toho, aby efektívne privádzali ľudí k obráteniu, kým mimozborová evanjelizácia privedie ľudí k obráteniu, ale často bez dôrazu na vyučovanie (zaiste sú výnimky v oboch týchto prípadoch). Zakladanie zborov je však kombináciou oboch týchto prvkov – teda privádzania ľudí k obráteniu a zabezpečenia prirodzených podmienok pre ich učeníctvo.

Zakladanie zborov si zaslúži vzrastajúcu prioritu, lebo najlepšie stelesňuje Veľké poverenie, ktoré nám dal Pán.

Je možné, prirodzene, použiť veľa metód na uskutočnenie úloh Veľkého poverenia a ktorúkoľvek z nich môžeme porovnať so zakladaním zborov. Príkladmi, ktoré sme použili, sme chceli jednoducho zdôrazniť fakt, že zakladanie zborov obsahuje obidva princípy a zábery Veľkého poverenia, to znamená, že noví učeníci sa získavajú prostredníctvom evanjelizácie a učeníctva. Sú možné aj iné metódy, ale zakladanie zborov si zaslúži vzrastajúcu prioritu, lebo najlepšie stelesňuje Veľké poverenie, ktoré nám dal Pán.

Obr. 2.3 Veľké poverenie a cirkev

ZÁVER

Veľké poverenie je príkaz činiť učeníkov tým, že krstíme novoobrátených a učíme ich poslúchať Krista. Našou úlohou je ísť do sveta, činiť učeníkov vo všetkých etnických skupinách, a nie očakávať, že oni prídu k nám. Naša autorita a uistenie je v Kristovi samotnom, ktorý nám zaslúbil, že bude s nami, až kým úloha nebude splnená.

Cirkev existuje preto, aby činila učeníkmi všetky národy a tak naplnila úlohu, ktorú jej zveril Kristus. Celá služba, programy a úsilie by mali smerovať k tomuto cieľu. Veľké poverenie bude uskutočnené, keď cirkev uznáva autoritu Ježiša Krista a je poslušná v plnení úlohy, ktorú jej zveril.

Mladý zbor napĺňa príkaz "činiť učeníkov" prostredníctvom evanjelizácie, nepretržitým vedením k učeníctvu a výcvikom nových veriacich. Zbory, ktoré rozumejú svojmu účelu a dôvodu svojej existencie, zakladajú nové zbory za tým istým účelom a keď tak robia, pripravujú podmienky pre to, aby evanjeliom oslovili "všetky národy". Zakladatelia zborov a všetci, ktorí sú zaangażovaní pri začiatkoch nových zborov stoja vo veľmi špecifickej a strategickej službe, ktorá úplne stelesňuje princípy Veľkého poverenia. Jednoducho povedané, zakladanie zborov je najlepšou metódou pre naplnenie Veľkého poverenia.

Našou úlohou je ísť do sveta, činiť učeníkov vo všetkých etnických skupinách, a nie očakávať, že oni prídu k nám.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prijímate autoritu Krista tým, že realizujete Veľké poverenie? Rozumie váš zbor autorite Kristovho príkazu "ísť a činiť učeníkmi všetky národy?" Ide váš zbor týmto smerom?
- Ako môžete pomôcť pri tom, aby sa váš zbor mobilizoval k naplneniu Veľkého poverenia?
- Poslúcha váš zbor Pánovu autoritu tým, že vedie k učeníctvu váš národ alebo iné národy?
- Bude musieť Ježiš stále používať prenasledovanie, ekonomické krízy alebo radšej našu poslušnosť k naplneniu Veľkého poverenia?
- Zvolili ste si "ísť" z poslušnosti, alebo čakáte na krízu?
- Zameriavate svoju prácu zakladania zborov na povolávanie nasledovníkov Ježiša, alebo na rast vašej denominácie?
- Vediete ľudí k praktickej poslušnosti, alebo je vaše vyučovanie skôr teoretické?

AKČNÝ PLÁN

Založte skupinu a vyučujte ľudí, vedte ich k tomu, aby sa modlili za váš národ a za ostatné národy, začnite dávať peniaze na národnú a medzinárodnú misiu a začnite robiť prvé kroky k zakladaniu zboru s víziou zasiahnuť všetky národy.

VÍZIA ZZS

LEKCIA

3

Cyklus zakladania zboru

CELKOVÝ OBRAZ

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť "Cyklus zakladania zboru", zdôrazniť najdôležitejšie fázy v miestnom zbore a v hnutí zakladania zborov.

☞ Hlavné body

- Zakladanie zborov by nemalo byť sériou náhodných udalostí.
  - Proces zakladania zboru zahŕňa kladenie základov, získavanie stratených, upevňovanie veriacich v spoločenstve, ich výcvik pre službu, znásobovanie spoločenstiev, ktoré vedie do hnutia nových zborov.
  - Cieľom zakladania zborov nie je len jeden zbor, ale hnutie zborov v cieľovej oblasti.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť výcviku pre zakladateľov zborov a procesu zakladania zborov.
- Byť schopný určiť šesť najdôležitejších fáz reprodukcie zborov.
- Porozumieť, že cieľom saturačného zakladania zborov nie je len jedno zhromaždenie, ale znásobovanie zborov a hnutie zakladania zborov v každej krajine.

☞ Príloha

3A Modely zakladania zborov

☞ Návrhy pre inštruktorov

Urobte si väčší plagát podľa obr.3.1 a predstavte ho na začiatku každej vyučovacej lekcie, aby ste pripomenuli účastníkom, v ktorej fáze svojho výkladu sa práve nachádzate a ku ktorej smerujete.

Diskutujte s účastníkmi seminára o rôznych modeloch zakladania zboru, opísaných v Prílohe 3A. Ktorý z týchto modelov by bol úspešný v ich prostredí, a ktorý nie? Ktorý z nich považujú za najpriamejšie smerujúci k hnutiu zakladania zborov?

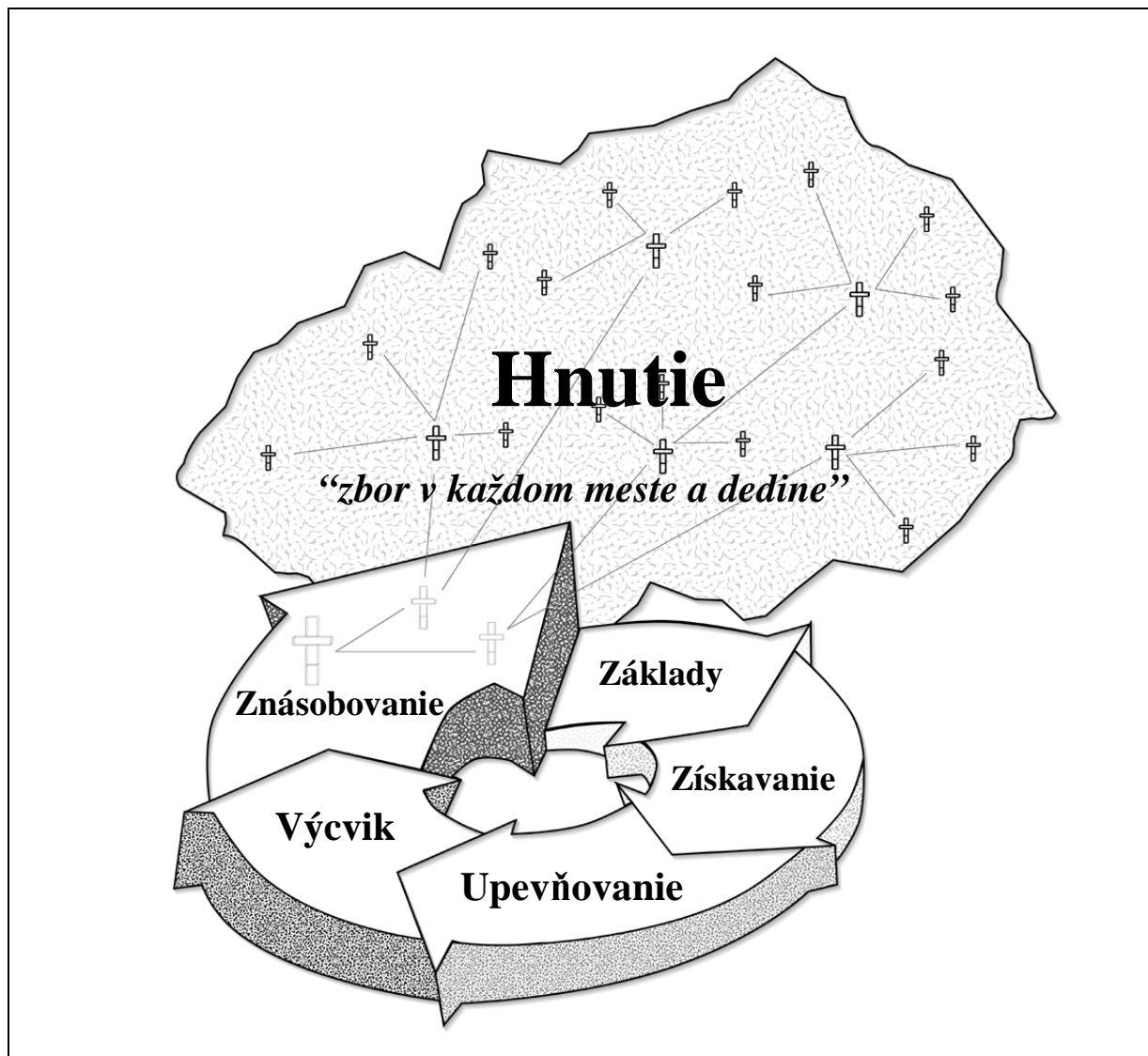
ÚVOD

Technici často používajú modely, aby komunikovali nejaký nápad. Grafický náčrt je príkladom modelu, ktorý môžu používať technici. Keď sa technik pozrie do náčrtu, môže vidieť, ako sa rôzne aspekty budovy vzťahujú jedna k druhej ešte pred tým, než sa budova začne stavať v skutočnosti. Náčrt sa používa tiež ako pomôcka pri tom, ako postupovať počas stavby. Inžinieri to umožňuje jednoducho vizualizovať poriadok, v akom sú jednotlivé komponenty budovy zostavené.

Rovnako ani zakladanie zborov nie je sériou náhodných udalostí. Je to cieľavedomý proces. Ciele procesu zakladania zborov saturáciou (nasycovaním) môžeme vyjadriť niekoľkými odlišnými spôsobmi podľa toho, v akom bode procesu sa nachádzame. Ľudí musíme získať pre vieru v Krista, musí byť o nich postarané a má byť upevňovaná ich viera v miestnych spoločenstvách veriacich. Vodcovia musia byť vyučovaní, aby vedeli predvídať smer a rozvoj zboru. Dozrievajúce zbory sa musia znásobovať zakladaním ďalších zborov. Výsledkom tohto všetkého je, že váš región a národ bude zaplnený (nasýtený) živými, reproduktujúcimi sa zborami. Konečným cieľom je, aby nevesta Kristova bola pripravená pre večnosť s Ním.

“Cyklus zakladania zboru” (obr.3.1) je graf procesu zakladania zboru, ktorý z určitého hľadiska vizualizuje vzájomné vzťahy kľúčových princípov v priebehu tohto procesu. Príloha 3A obsahuje rôzne modely a spôsoby, ako sa tento proces aplikoval pri zakladaní zborov.

Obr. 3.1 Cyklus zakladania zboru

I. FÁZA I – ZÁKLADY

Začiatok môže byť kritický v akomkoľvek procese. Zakladatelia zborov začínajú proces zakladania zboru budovaním osobného vzťahu s Kristom, aby mohli byť služobníkmi evanjelia. Apoštol Pavol varuje pred budovaním na inom základe, než je ten, ktorým je Kristus (1Kor.3:11). Keď toto berieme na ľahkú váhu, vedie to iba k zlyhaniu v službe.

Ak v mysli nemáme jasný obraz o zbere, ktorý chceme založiť, môže to udusiť nový zbor. Preto jasná vízia, robenie strategických plánov pre zakladaný zbor sú v tejto rovine kľúčovými bodmi. Dôležitou súčasťou je aj prieskum. Strategické informácie o žatevných silách a žatevnom poli pomôžu pri formovaní stratégie. Cieľom prieskumu je porozumieť tým ľuďom, ktorých chce zakladateľ zboru osloviť .... a tiež zistiť, aké zdroje sú k dispozícii, aby ich oslovil.

A. Kľúčový verš Písma

“Podľa milosti Božej, ktorá mi je daná, jako múdry staviteľ položil som základ, a iný stavia naň. Ale každý nech hľadá, jako naň stavia. Lebo iný základ nemôže nikto položiť mimo toho, ktorý je položený, ktorým je Ježiš Kristus.” (Kor.3:10-11)

.B. Aktivity a cieľ

Aktivity

- Na modlitbách zostaviť víziu s modlitbou
- Prieskum cieľovej populácie
- Budovanie osobnej vernosti vo viere
- Budovanie osobnej vernosti v študovaní Biblie
- Začať určovať stratégiu a metódy zakladania zboru

Cieľ:

Pripraviť seba, svoju víziu a smer misie zakladania zboru.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie v tejto fáze

- Čo je Božou misiou na zemi? Aké miesto má cirkev v tejto misii?
- Čo je moje osobné žatevné pole? Čo chce Boh odo mňa v oblasti, kde žijem?
- Aké sú konkrétne aspekty povolania a vízie, ktoré Boh dal mne?
- Aký druh zboru by mohol naplniť tieto potreby? Bol by schopný reprodukcie?
- Aké sú hlavné prekážky pri zakladaní zborov, schopných reprodukcie?
- Kto bude pomáhať? Kto sú žatevné sily? Ako budeme robiť prieskum?

II. FÁZA II – ZÍSKAVANIE

Evanjelizácia v zbere nikdy nekončí, hoci v tejto fáze sa zakladateľ zboru zameriava takmer výlučne na evanjelizáciu. Osobný príklad zakladateľa zboru počas tejto fázy má kľúčový význam pre jeho schopnosť viesť a pripravovať iných pre evanjelizáciu v neskorších obdobiach.

Nie je možné zakladať zbor bez evanjelizácie. Príliš často sa zakladatelia zborov zameriavajú na hľadanie iných kresťanov, aby boli v ich zboroch, než na to, aby robili osobnú evanjelizáciu. Ak netravia potrebný čas s nekresťanmi, a len dúfajú, že Boh ich pošle do nového zboru, len zriedka môžu očakávať ovocie evanjelizácie.

Zakladatelia zborov by najprv mali začať evanjelizačné skupinky, ktoré sa zameriavajú na budovanie vzťahov, na diskusie o tom, ako aplikovať učenie Biblie v životných situáciách, na modlitby za osobné potreby a na povzbudzovanie. Ak ľudia nie sú zvyknutí na zdieľanie sa v osobnej rovine, musia byť k tomu povzbudzovaní po celý čas. Keď trávime čas individuálne s členmi bunkových skupiniek, prehľbuje to vzťahy a buduje spoločenstvo. Vedúci bunkových skupiniek by mali čo najskôr vyhľadávať ďalších vedúcich. Stretávania by mali byť jednoduché, aby skupinky boli schopné reprodukcie. Ak ľudia sú závislí na vodcovi, jeho štýle alebo poznaní, bude neskôr ťažké nájsť ďalších vodcov.

A. Kľúčový verš Písma

“Lebo slobodný súc od všetkých, všetkým som sám seba dal do služby, aby som získal čo najviacerých. A stal som sa Židom ako Žid, aby som získal Židov. ... Slabým som sa stal slabým, aby som získal slabých. Všetkým som sa stal všetkým, aby som na každý spôsob zachránil niektorých. Ale to všetko robím pre evanjelium, aby som bol jeho spoluúčastníkom.” (1Kor.9:19-23).

B. Aktivity a cieľ

Aktivity:

- Kontaktujte kľúčových vodcov a budujte vzťahy.
- Evanjelizujte stratených.
- Začnite evanjelizačné skupinky biblického štúdia.
- Postarajte sa o službu novoobráteným.
- Vyučujte novoobrátených poslušnosti Kristovi.

Cieľ:

Kontaktujte a evanjelizujte kľúčových členov cieľovej populácie.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie v tejto fáze

- Aké evanjelizačné metódy sú pre nás najefektívnejšie, aby sme dosiahli naše ciele?
- Robíme kontakty s kľúčovými vodcami? Kto sú to? Ako ich nájdeme?
- Ako pripravujeme nových obrátených, aby boli svedectvom pre svoje rodiny a priateľov?
- Ako ich začneme vyučovať a pripravovať pre službu? Čo a ako ich budeme učiť?
- Ako spoznáme sieť ich priateľov, aby sme ich mohli začať evanjelizovať?
- Koľko bunkových skupiniek by sme mali začať, než ich zhromaždíme vo väčšom stretnutí?

III. FÁZA III – UPEVNĚOVANIE

Hoci môže trvať rok aj viac, kým sa dostaneme do tejto fázy, mnohí vodcovia zborov ju považujú za bod, kedy sa oficiálne a formálne zrodil nový zbor. Upevňovanie skupiny ako miestneho zboru má svoju špecifickú dynamiku. V tejto fáze by mali bunkové skupinky rásť a znásobovať sa a môžu začať spoločné stretávania na bohoslužbách, alebo iniciovať pravidelné verejné bohoslužby s uctievaním. Ak to je vhodné, môžu si na to prenajať miestnosť, ale uvedomte si, že často sa toto robí príliš skoro. Zakladatelia zboru by mali mať najprv niekoľko silných stretnutí bunkových skupiniek s približne 30-40 ľuďmi skôr, než si prenajú miestnosť. Bunky pokračujú naďalej, aj keď sa už začali väčšie zhromaždenia s uctievaním, a sú stále základom pre starostlivosť o členov a rast zboru.

Sústredenie sa na učeníctvo pretrváva počas celého života zboru. Počas tejto fázy však zakladateľ zboru obzvlášť zdôrazňuje učeníctvo v životoch nových veriacich, čím vytvára model a vzor pre budúce nepretržité učeníctvo. Obvyklým problémom v tejto fáze je neadekvátne porozumenie novým kresťanom. Niektorí zakladatelia zboru si myslia, že potreby nových veriacich sú také, ako potreby všetkých ostatných, alebo nie sú pripravení zabezpečiť ich duchovný rast krok za krokom. Iní zas môžu byť príliš tvrdí k novým kresťanom, vnucovaním zákonických praktík bez milosti, alebo príliš skoro očakávajú zrelosť od duchovných bábätiok. Prijímanie a trpezlivosť sú kľúčovými postojmi pri pomoci mladým kresťanom.

A. Kľúčové verše Písma

“A pozorujme sa navzájom tým cieľom, aby sme sa roznečovali k láske a k dobrým skutkom, neopúšťajúc svojho zhromaždenia, ako majú niektorí obyčaj, ale napomínajúc sa, a to tým viacej, čím viacej vidíte, že sa blíži ten deň.” (Žid.10:24-25).

B. Aktivity a cieľ

Aktivity:

- Vyučujte novoobrátených.
- Vyučujte potenciálnych vodcov.
- Rozširujte evanjelizačné úsilie prostredníctvom siete priateľov.
- Znásobujte bunkové skupinky.
- Začnite pravidelné uctievanie.

Cieľ:

Zhromaždíte obrátených a všetkých účastníkov na bohoslužby s uctievaním.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie

- Ako budú vyučovaní a uvoľnení do služby vodcovia buniek?
- Kedy krstíme obrátených? Kedy a kto im bude slúžiť pri Večeri Pánovej?
- Ako budete upevňovať novoobrátených v istote spasenia?
- Ako ich budete upevňovať v “živote v Tele”? Ako budú noví veriaci začlenení do Tela?
- Kde budeme mať stretávania? Ako budeme pozývať ľudí?
- Aké formy použijeme, aby sme dosiahli naše zámery? Aký štýl uctievania budeme používať?

IV. FÁZA IV – VÝCVIK

Počas prvých troch fáz nového zboru nesie misijný pracovník veľkú zodpovednosť za zbor tak, ako rodičia robia väčšinu práce v rodine s malými deťmi. Rovnako, ako deti potrebujú niečo stále väčšiu zodpovednosť, ako rastú, tak aj mladí kresťania potrebujú sa učiť niečo väčšiu zodpovednosť podľa toho, ako dospievajú. Počas tejto fázy presúvajú zakladatelia zborov zodpovednosť za evanjelizáciu, učenie a nové úlohy vodcovstva.

Zo svojej dôvery v Pána čerpá zakladateľ zboru schopnosť dostatočne dôverovať iným, aby ich mohol pripravovať k vedeniu služby v zbore. Boh obdaroval každého veriaceho a všetci majú zodpovednosť slúžiť. Ak zakladateľ zboru nevenuje čas delegovaniu zodpovednosti, uskutočňovaniu výcviku a uvoľňovaniu iných do služby, vtedy zbor nikdy neprerastie kapacitu jedného pastora a služobníka ostatným. Je nútený ísť za hranice svojich schopností a noví kresťania jednoducho nenájdu domov v novom zbore. Ľudia v zbore môžu rásť aj v rozčarovaní, bez významnej zodpovednosti za službu, ktorá by ich motivovala k zaangažovanosti. Stávajú sa divákmi. Smutné príklady poskytuje kultúra Východnej Európy.

Ak zakladateľ zboru nevenuje čas delegovaniu zodpovednosti, uskutočňovaniu výcviku a uvoľňovaniu iných do služby, vtedy zbor nikdy neprerastie kapacitu jedného pastora a služobníka ostatným.

A. Kľúčový verš Písma

“A to, čo si počul odo mňa skrze mnohých svedkov, zver to verným ľuďom, ktorí budú schopní aj iných učiť.” (2Tim.2:2).

B. Aktivity a cieľ

Aktivity:

- Budujte profil vodcov, potrebných v každej oblasti služby.
- Odhaľujte duchovné obdarovanie všetkých členov.
- Pripravujte vodcov buniek.
- Určte a vyšlite vodcov do služby.
- Organizujte štruktúru a pozície pre službu podľa vašej vízie.

Cieľ:

Robte výcvik vodcov a pracovníkov v zbore, aby viedli k službe ďalších.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie v tejto fáze

- Ako budeme viesť nových obrátených, aby objavovali svoje duchovné dary? Kto ich bude vyučovať?
- Aké oblasti výcviku potrebujeme? Kde a ako sa bude tento výcvik uskutočňovať?
- Kto sú potenciálni kľúčoví vodcovia? Aké sú ich obdarovania a schopnosti? Sú to verní, slúžiaci ľudia?
- Kde budú slúžiť tí, ktorí prešli výcvikom? Aké sú základné potreby a problémy v tejto oblasti? Kedy má začať ich služba v tejto oblasti? Komu budú podávať správy? Aká bude ich pracovná náplň?

V. FÁZA V – ZNÁSOBOVANIE

Preto, aby mohlo byť naplnené Veľké poverenie, znásobovanie by malo byť normálnou súčasťou zborovej služby na každej úrovni. Dobrý učiteľ Biblie nechce mať len študentov, ale aj ďalších učiteľov Biblie. Znakom dobrého vodcu nie sú len nasledovníci, ale tiež noví vodcovia. Výsledkom služby evanjelistu nie sú len novoobrátení, ale aj noví evanjelisti. Rovnako aj založený zbor, znásobujúci sa a produkujúci dcérske zbory, by mal byť normou.

Viac, než na znásobovanie, majú mnohí vodcovia zborov tendenciu zameriavať sa na udržiavanie alebo pridávanie k tomu, čo už majú. Možu sa uspokojiť s veľkosťou zboru, a netlačia smerom k práci znásobovania. Túžba stavať budovy ako súčasť toho, že "sme zbor", v tejto fáze často prevláda.

Títo vodcovia by si mali uvedomiť, že v raste existujú hranice. V prírode sa všetko živé, skôr alebo neskôr ustáli v raste, ba dokonca umiera, zatiaľ čo ovocie alebo potomkovia žijú ďalej. V službe zboru existujú podobné princípy. V tomto zmysle "ovocie" nie sú ďalší obrátení, ale nový zbor. Najefektívnejší spôsob, ako zabezpečiť širší dosah zboru je prostredníctvom reprodukovania, zakladania dcérskych zborov. Najlepší vodcovia dcérskych zborov pochádzajú skôr z pôvodných zborov, než zo vzdialených miest, akými sú napr. semináre alebo biblické školy. Vodcovia by mali povzbudzovať víziu znásobovania, aby čím viac zborov bolo založených v meste alebo regióne.

A. Kľúčový verš Písma

"... ale prijmete moc Svätého Ducha, ktorý príjde na vás, a budete mi svedkami i v Jeruzaleme i po celom Judsku i v Samárii a tak až do poslednej končiny zeme." (Sk.1:8).

B. Aktivity a cieľ

Aktivity:

- Vedzte vodcov, aby sformovali zakladateľské tímy.
- Robte výcvik pracovníkov pre niekoľko úrovní a rôznu službu.
- Urobte prieskum regiónov, kde cítite povolanie začať službu.
- Plánujte a riadte strategické evanjelizačné úsilie.
- Pripravte vodcov pre organizačnú časť služby.

Cieľ:
Pripravte základňu vodcov, aby sformovali zakladateľský tím.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie v tejto fáze

- Aký prieskum je potrebné urobiť? Kto ho urobí? Sú tu etnické skupiny, ktoré ešte neboli oslovené evanjeliom? Sú tam potenciálni vodcovia, ktorí by mohli byť vyučovaní?
- Aké ciele je potrebné stanoviť? Kto bude viesť modlitebné úsilie na podporu tejto služby?
- Kto určí a bude dozerať na novú službu? Kto bude vyučovať pri pokračujúcej výchove?
- Je ešte nejaká iná služba, ktorá by sa mohla stať súčasťou nášho úsilia? Kto bude pozývať ďalších, aby sa pridali? Akým konkrétnym prínosom budú pre celkové misijné úsilie?
- Potrebujeme pre toto hnutie nejaké vyššie vzdelávanie pre výcvik vodcov na rôznych úrovniach? Kto bude robiť výcvik? Ako bude financovaný?

VI. FÁZA VI – HNU Tie

Cieľom zakladania zborov nie je len jedno zhromaždenie, ale znásobovanie zborov v každom regióne. Hnutie zakladania zborov by sme mohli opísať ako zakladanie a rast zborov v konkrétnom regióne neobvykle rapídny m spôsobom pod vedením Ducha Svätého. Hnutia zakladania zborov sú charakteristické jednotou a mobilizáciou celého Tela Kristovho, spoločnou víziou a cieľmi.

Pavla, apoštola a zakladateľa zborov, používal Svätý Duch, aby viedol hnutie zakladania zborov v Ázii. Keď založil zbor v Efeze, strávil tu 2 roky pri vyučovaní učeníkov v Tyrannovej škole. Pracoval takým spôsobom, že "všetci Židia a Gréci v Ázii počuli slovo Pánovo." (Sk.19:10) Zbory, založené v Ázii (Efez, Kolossis, Laodicea, Myra, Hierapolis, Smyrna, Pergamum, Tyatíra, Sardy, Filadelfia, atď.) boli dôkazom hnutia zakladania zborov a boli základom Pavlovho vyhlásenia, že celá Ázia počula slovo Pánovo.

Zakladatelia zborov a vodcovia by mali začínať svoju službu s víziou hnutia zakladania zborov. Príklady zo súčasnosti o tom, ako sa šírilo evanjelium prostredníctvom zakladania zborov, pochádzajú z rôznych krajín sveta. Keď študujeme tieto hnutia vo svetle biblických princípov, môžeme začať s predstavou konečného výsledku v mysli, a tým veľmi zvýšime dopad našej služby.

A. Kľúčový verš Písma

"... lebo zem bude plná známosti Hospodinovej, tak ako čo vody pokrývajú more." (Iz.11:9).

B. Aktivity a cieľ

Aktivity

- Zmapujte všetky etnické skupiny v populácii.
- Zostavte medzikultúrne misijné projekty, ktoré obsiahnu všetky skupiny.
- Určte hlavné smery šírenia hnutia.
- Ved'te stretnutia modlitieb a chvál.
- Stanovte si regionálne a/alebo národné ciele.
- Pripravte vyššie úrovne výcviku kľúčových vodcov hnutia.

Cieľ:
Znásobujúce sa zbory, ktoré nasýtia (saturujú) región, národ.

C. Kľúčové otázky na uvažovanie v tejto fáze

- Je hnutie samo-šíriace sa, samo-podporujúce a samo-riadiace? Ak nie, čo je potrebné urobiť, aby sme mali istotu, že takým je?
- Ktoré regióny alebo národy ešte nie sú oslovené? K iniciovaniu akých misijných projektov nás Pán vedie?
- Aké druhy výcviku sú potrebné pre hnutie? Ako bude podporovaný?
- Ktorí z vodcov hnutia sú typmi "apoštolov"? Ako s nimi spolupracujeme? Ako ich môžeme povzbudzovať a podporovať? Aké sú ich potreby?

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ktorá fáza vám vo vašej situácii zakladania zboru pripadá najzložitejšia?
- Ako sa mení úloha zakladateľa zboru v priebehu procesu?
- Prečo je dôležité, aby sa zbor znásobil?
- Ako dlho by asi trvalo vo vašej situácii, kým by ste sa dostali do fázy hnutia?
- Sú vo vašom regióne nejaké misijné snaženia (evanjelizácie, učeníctvo, výcvik), ktoré nie sú súčasťou cyklu zakladania zboru? Ako by sa mohli stať jeho súčasťou?
- Uvažujte nad rôznymi modelmi zakladania zboru, opísaných v Prílohe 3A "Modely zakladania zboru". Ktoré z nich boli vo vašom prostredí vyskúšané? Ktoré boli úspešné, a ktoré nie?

AKČNÝ PLÁN

Spolu s tými, s ktorými spolupracujete v snahe o zakladanie zboru odpovedajte na otázky na konci každej fázy cyklu. Chápeme, že v bode zakladania zboru, v ktorom sa práve nachádzate, možno nebudete môcť realisticky odpovedať na všetky otázky. Avšak zodpovedať ich čo najlepšie, ako viete, môže byť pre vás dobrou prípravou pre neskoršiu službu.

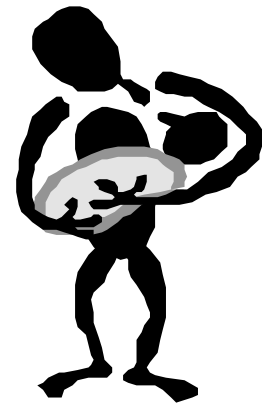
VÍZIA ZZS
PRÍLOHA
3A

Modely zakladania zboru

Je veľa spôsobov, ako zakladať zbor; konkrétna situácia obvykle určuje, ktoré sa hodia najlepšie. Uvádzame tu niekoľko modelov. Do vašej situácie zakladania zboru by nepochybne mohli byť zahrnuté prvky niekoľkých nasledujúcich modelov.

I. MODEL DCÉRSKEHO ZBORU

Tento model je pravdepodobne najviac používaný, a je to obvykle tento, ktorý vám najskôr napadne, keď začnete uvažovať o založení zboru. Tento model poskytuje najväčšiu pravdepodobnosť zdravého, rastúceho zboru, keďže materský zbor zabezpečuje zdroje, podporu a zodpovedanie sa od začiatku. Existujú tri situácie, ktoré stimulujú založenie dcérskeho zboru.

A. Členovia prichádzajú z inej geografickej oblasti

Ak určitý počet ľudí, ktorí sú členmi konkrétneho zboru, cestujú z inej oblasti, než v ktorej zbor primárne slúži, môže toto byť príležitosťou založiť nový zbor vyslaním skupiny z materského zboru.

B. Vznikla potreba iného štýlu uctievania

Je možné, že štýl uctievania v materskom zbore je vhodný pre mnohých, ale sú iní ľudia v zbore a v komunite, ktorí by lepšie reagovali na iný štýl uctievania. Ak by nový štýl uctievania nemohol byť v zbore zavedený bez rozkolu, vtedy je dobrou možnosťou založenie dcérskeho zboru, trebárs v tej istej budove, alebo neďaleko. Dcérsky zbor môže novým štýlom uctievania priťahovať ľudí, ktorí nie sú zo zboru.

C. Vznikla túžba zasiahnuť iné sociálno-ekonomické skupiny

Aj keď zbor rastie a zasahuje nových ľudí v danej oblasti, ešte stále tu môžu byť určité skupiny ľudí, ktoré neboli oslovené. Iná trieda, rasa alebo vek môžu byť tým, prečo sa niektorí nemusia cítiť dobre v konkrétnom zbore. Potreby týchto skupín môžu volať po novom zbore, ktorý bude prijateľnejší pre ich kultúrne normy, a ktorý im bude môcť lepšie slúžiť.

II. ZAKLADANIE ZBORU NA PRINCÍPE “JAHODOVÉHO VÝHONKU”

Jahodový koreň v záhrade vysielá stonky alebo výhonky po povrchu zeme na krátku vzdialenosť od seba. Táto stonka sa volá “poplaz”. Nová dcérska rastlina začne obvykle rásť na konci tohto poplazu. Po čase dcérska rastlina vyšle znovu stonku a vznikne ďalšia rastlina, a tak vznikne niekoľko jednotlivých rastlín, ale všetky sú spojené stonkami (poplazmi).

Niektoré materské zboru založia nové zhromaždenia, ktoré nemusia byť závislými zbormi, ale majú istú mieru nezávislosti a istý stupeň pokračujúceho vzťahu. Takéto zboru sú dosť blízko materského zboru, takže sa môžu spolu stretávať na spoločných bohoslužbách raz týždenne alebo mesačne. Takto sa, napríklad, rôzne zhromaždenia môžu stretnúť oddelene na svojich ranných bohoslužbách a spoločne na večernej bohoslužbe.

III. ZAKLADANIE ZBORU ADOPCIOU

Existujúca skupina (modlitebná, bunková alebo skupinka biblického štúdia) môže pozvať zhromaždenie, aby prevzalo jej prácu. Adoptovaná skupina očakáva od materského zboru poskytnutie vízie, smerovania, vedenia a niekedy doplnkové zdroje peňazí a/alebo ľudí, takže napokon môžu začať fungovať ako zbor.

IV. MODEL Y ZAKLADANIA ZBOROV NA DIAL'KU

A. Zakladanie zborov kolonizáciou

Podstata kolonizačného modelu spočíva vo vyslaní jednej alebo viacerých dvojíc na určité vzdialené miesto, aby začali novú prácu. V takýchto situáciách je vzdialenosť často taká veľká, že materský zbor nevysielá veľkú skupinu členov, pretože takýto model si vyžaduje "pionierov", ktorí potrebujú nový domov a prípadne zamestnanie v danej oblasti, kde sa zakladá zbor.

B. Zakladanie využívajúce evanjelizačný misijný tím

Niektoré denominácie a agentúry využívajú prácu misijných tímov, aby zabezpečili vedenie a pomoc počas procesu zakladania zboru. Malý tím s 2-5 členmi môže ostať rok v konkrétnom regióne, aby evanjelizoval, viedol bunkové skupinky a naštartujú zbor. Počas roka môže tiež prijímať pomoc krátkodobých tímov.

C. Zakladanie zboru prostredníctvom špeciálnych akcií

Niektoré skupiny robia evanjelizačné ťaženia alebo používajú film Ježiš ako prostriedok pre založenie zboru. Tento môže začať malou skupinou skúsených veriacich v oblasti, kde nie je žiadny zbor. Za ideálnych okolností môže túto skupinu viesť pastor na čiastočný úväzok alebo evanjelista, aby budoval nové kontakty. Získavajú sa noví veriaci, takže ešte pred začatím evanjelizačného ťaženia tu už je sformovaná skupina aspoň dvadsiatich ľudí. Dobrovoľníci môžu pomáhať pri propagácii a vedení akcie, ktorá môže trvať od jedného týždňa do jedného mesiaca. Cieľom môže byť napr. aspoň päťdesiat nových veriacich, takže spolu sedemdesiat ľudí s pastorom môže začať "okamžitý zbor".

V. ZAKLADANIE JEDNOTLIVCOM

A. Zakladateľ - pionier

Niektorí jednotlivci sú vo svojej prirodzenosti pioniermi. Oni jednoducho musia zakladať zbory! Zdá sa, že keby boli vysadení niekde v púšti a naokolo by nebolo nikoho, predsa by len nejako objavili vodu, založili oázu, aby tu pritiahli ľudí. Takíto ľudia často vidia potenciál pre zbor na miestach, kde by si ho iní nevedeli ani predstaviť. Pionieri sú úplne odlišní. Niektorí sú schopní pracovať s veľkou denomináciou alebo s agentúrou pre zakladanie zborov. Iní sú tak aktívni, že sa im zdá príliš zložitý vtesnávať sa do organizačných štruktúr, a tak radšej pracujú sami. Pionieri môžu počas svojho života založiť mnoho zborov. Keď už je raz zhromaždenie založené, je to pre nich čas, aby sa pohli ďalej. Ak by ostali, mohlo by to uškodiť tomu, čo začali, pretože nemajú obdarovanie na udržiavanie vecí v chode.

B. Zakladateľ - pastor

Ľudia s pastoračným obdarovaním, pohnutí súcitom alebo vedení víziou, môžu tiež zakladať zbory. Možno nemajú všetko obdarovanie, potrebné pre založenie zboru. Ale obdarovanie, ktoré oni nemajú, bude viditeľné v životoch členov ich širšieho tímu. Títo zakladatelia zborov vedú tím počas dlhšieho obdobia a keď je zbor založený, ostávajú v ňom ako dlhodobí pastori.

ZDROJE

Robinson, Martin and David Spriggs: *Zakladanie zborov, Výcvikový manuál*. Oxford, England. Lynx Communications, 1995.

VÍZIA ZS

LEKCIA

4

Princípy prieskumu

INFORMÁCIE PRE STRATEGICKÉ ÚČELY

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je porozumieť úlohe zhromažďovania a analyzovania informácií pre zostavenie efektívnej stratégie zakladania zborov.

☞ Hlavné body

- Prieskum je zhromažďovanie informácií pre strategické účely.
- Prieskum je biblická myšlienka.
- Zakladatelia zborov môžu využívať prieskum na určovanie stratégie a mobilizovanie zdrojov.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Byť schopný rozpoznať, využiť a uschopniť prieskumníkov k zbieraniu a používaniu informácií potrebných pre víziu a pre úlohy zakladania zborov.
- Byť schopný iniciovať prieskumný projekt v cieľovej oblasti zakladania zboru.
- Poznať potenciál a potreby pre prieskum na motivovanie a prípravu ľudí na zakladanie zboru.

☞ Prílohy

4A Ako porozumieť vašej cieľovej oblasti

4B Vzorové dotazníky

☞ Návrhy pre inštruktorov

Ak je možné, pripravte si vzorový prehľad, mapu alebo miestnu štúdiu. Tieto vizuálne pomôcky poslúžia k povzbudeniu do prieskumu. Od študentov sa taktiež bude vyžadovať vypracovanie prieskumnej úlohy, ktorá je obsahom Prílohy 4A. Poskytnite účastníkom čas na diskusiu o tejto úlohe.

I. ČO JE PRIESKUM?

A. Prieskum je spôsob zhromažďovania informácií

Prieskum je nástroj, ktorý pomáha mobilizovať zbory k napĺňaniu Veľkého poverenia. Pomáha agentúram a zborom vedieť, kde je potrebné založiť zbory a aké metódy evanjelizácie sú alebo nie sú úspešné medzi rôznymi skupinami ľudí. Prieskum tiež pomáha kresťanským pracovníkom porozumieť celkovému obrazu toho, čo Boh chce v ich národe alebo skupine ľudí, pomáha im byť sústredenými na úlohu napĺňania Veľkého poverenia, zabezpečuje, aby ich stratégie zostávali pružné a efektívne a pomáha im poznať, kedy je ich práca ukončená.

Keď sa Boží ľud pripravuje splniť nejakú úlohu na neznámom mieste, vtedy sú informácie mostom od známeho k neznámemu. Informácie im pomáhajú urobiť ťažký prvý krok viery.

Predtým, než sa Pavol a Barnabáš pustili do rizika misionárskeho zakladania zborov, išli na Cyprus, odkiaľ pochádzal Barnabáš, pretože on dobre poznal tunajšiu situáciu (Sk.13:4-5). Čím lepšie poznáte danú oblasť, tým väčšiu dôveru máte k začatiu nejakej práce na tomto mieste.

Prieskum poskytuje poznanie, ktoré sa stáva mostom od známeho k neznámemu. Keď robíme prieskum, je múdre vyskúšať si techniku prieskumu v známom mieste pred tým, než sa pustíme študovať neznáme miesta.

Cieľom prieskumu nie je určiť, či máme zakladať zbor, ale jednoducho zistiť, ako zakladať zbor čo najefektívnejšie. Ježiš zakladal svoju cirkev prostredníctvom tých, ktorí sa pustili do rizika zakladania. Keďže On prikázal svojej cirkvi, aby rástla a znásobovala sa, Jeho cirkev musí poslúchnuť tým najrealistickejším a najzodpovednejším spôsobom, pracujúc s reálnymi a jasnými údajmi.

Prieskum **žatevného poľa**, teda oblasti, kde chceme založiť zbor a **žatevných síl**, teda tých, ktorí budú aktívni pri zakladaní zboru – vedie k určitému záveru. Tento záver môžeme nazvať "povolaním do akcie". Je to súhrn toho, čo odhalil prieskum, interpretovaný z Božej perspektívy. Napríklad, "prorocké slovo" pre Jozuu bolo "zaujať krajinu" (Joz.1:1-11).

B. Prieskum má základ v Biblii

Keď Boh povolával ľudí do novej služby, často ich viedol k tomu, aby obhliadli situáciu okolo seba. Vo všetkých nasledujúcich prípadoch bol prieskum súčasťou Božieho plánu konať Jeho dielo v konkrétnom čase, na konkrétnom mieste a s konkrétnymi ľuďmi.

- V 4.Mojž. Boh prikázal Izraelu, aby bojoval. V kapitole 1:1-46 je výpočet mužov schopných bojovať v armáde. Boh zaslúbil Izraelu víťazstvo, ale aj tak požadoval, aby spočítali bojovníkov, schopných boja. To umožnilo Izraelu zorganizovať svoj ľud pre obsadenie krajiny. Informácie, získané z prieskumu o tých, ktorí sú k dispozícii v tejto úlohe, sú potrebným nástrojom pre organizovanie.
- Boh prikázal vyzvedačom ísť a zozbierať informácie z prvej ruky o krajine, ktorú mal Izrael zaujať a naplniť, ako je to napísané v 4Mojž.13, 14:1-38. Prostredníctvom pozorovania vyzvedačov bol Izrael schopný vidieť krajinu, ktorú mali zaujať, a tiež určiť, akú stratégiu majú použiť a aké prekážky budú musieť prekonávať, keď budú vstupovať do krajiny. Pri zakladaní zboru môže dobrý prieskum oblasti indikovať, aký typ ľudí bude v budúcom zbore, aký prístup k ľuďom treba zvoliť a aké prekážky je potrebné prekonávať.
- Nehemiáš preskúmal podmienky Jeruzalema pred tým, než začal s úlohou obnovy múrov mesta (Neh.1:3-4, 2:1-6). Múdro posúdil morálku ľudí, ktorí mali pracovať, ako aj stav múrov. S týmito informáciami mohol vedieť, aké praktické kroky je potrebné urobiť, aby sa dielo mohlo uskutočniť a bol aj sám pripravený na ťažkú prácu, ktorá ho očakávala. Tie isté princípy aplikujeme aj pri zakladaní zborov.
- Ježiš chodil medzi ľudí a videl ich potreby ešte pred tým, než vyslal svojich učeníkov, aby pracovali medzi nimi (Mat.9:35 -10:1). Keď chodil medzi ľudí a videl na vlastné oči ich nenaplnené potreby, bol pohnutý hlbokým milosrdenstvom, ktoré bolo založené na Jeho vlastnej skúsenosti. Jeho pozorovanie Ho tiež motivovalo, aby mobilizoval ľudí k modlitbám a službe. Osobný prieskum pri zakladaní zboru tiež vzbudzuje súcit, mobilizuje modlitby a službu.
- V Jánovi 4:35 Pán Ježiš prikázal svojim učeníkom, aby "pozdvihli svoje oči" a "skúmali" (grécky význam) úrodu ľudských duší. Niekedy zabúdame, ako sa Boh díva na ľudí. Ako sa my pozeráme na ľudí? Prehliadame ich, alebo ich vidíme ako prekážky? Často sa prichytíme pri tom, že sa staráme o svoje veci, riešime svoje vlastné problémy. Je jednoduché zabudnúť, že Boh od nás chce, aby sme išli k ľuďom a privádzali ich k Nemu. Používa príklad so žatvou, s časom, kedy ženci vychádzajú do polí, zbierajú úrodu a prinášajú ju vlastníkovi krajiny (Ján 4:35-38).
- Keď Pán pridával nových veriacich, prvá cirkev si zachovávala rast zborov, ako je to zaznamenané v Sk.2:41,47; 4:4; 5:14; 9:31. Tento druh informácií poskytuje prehľad o tom, kde a ako Boh koná v životoch ľudí v akejkoľvek oblasti.

II. KDE BY SME MALI ROBIŤ PRIESKUM?

Skúmanie oblasti, kde chceme založiť zbor, nás môže sústrediť na to, čo tu už Boh koná a pomôcť nám ujasniť si, ako máme slúžiť. Prvým a najdôležitejším krokom smerom k prieskumu oblasti je definovanie cieľovej oblasti.

Nájdite, alebo nakreslite si mapu cieľovej oblasti a zistite všetko, čo sa dá o tom, čo a kto sa nachádza v tomto okruhu. Začnite s primerane veľkou oblasťou ako s prototypom. Keď začnete s menšou oblasťou, buduje to dôveru opakovať túto úlohu na väčšej ploche a s väčšími číslami. Keď ste si ohraničili svoju oblasť, nasledujúce kroky vám pomôžu robiť prieskum:

- Naučte sa čo najviac o žatevných silách a žatevnom poli v okruhu.
- Urobte mapu oblasti.
- Modifikujte mapu, aby ste ukázali dôležité údaje, napr.: kde sú existujúce zbory, aký typ zborov, ako aj iné dôležité miesta (napr. náboženské centrá, politické centrá, trhoviská, historické miesta, atď.).

III. KTO BY MAL ROBIŤ PRIESKUM?

Základný prieskum pre službu, do ktorej nás Boh povoláva môže urobiť ktokoľvek. Hoci výraz "prieskum" môže znieť príliš technicky a komplexne, v skutočnosti to tak nemusí byť. Vyšlite jednoducho tých, ktorí budú robiť prieskum, aby zbierali informácie a potom ich zdieľali ostatným.

A. Tí, ktorí robia prieskum, zbierajú informácie

Ľudia, ktorí radi zhromažďujú fakty dôkladným spôsobom, sú dobrými prieskumníkmi. Mali by vedieť, ako klásť otázky, ktoré prinesú informácie. Prieskumníci by mali byť schopní organizovať a kategorizovať – triediť svoje údaje spôsobom, ktorý odráža ciele saturačného zakladania zborov.

B. Prieskumníci musia prezentovať zozbierané informácie

Dobří prieskumníci vedia, ako majú zhrnúť údaje prieskumu a predložiť ich ostatným tak, aby získali dobrý obraz o žatevnom poli a žatevných silách. Prezentujú ich takým spôsobom, ktorý vzbudzuje súcit a buduje dôveru pre to, čo Boh chce konať. Ten, kto prezentuje výsledky prieskumu by mal byť pozitívny a optimistický a mal by sa vyhnúť prílišným detailom. Musí nájsť a zdôrazniť fakty, ktoré pritiahnu pozornosť zakladateľov zborov a povzbudia ich v úsilí zakladania zboru.

Tí, ktorí robia prieskum, zbierajú informácie a zdieľajú ich ostatným .

Spomeňte si na 4Mojž.13. Len Jozue a Kálef boli kvalifikovaní prezentovať prieskum, hoci pozorovanie robili všetci dvanásť vyzvedači. Všetci hovorili o faktoch, ale desať vyzvedačov ich videlo z negatívnej perspektívy, boli zameraní na prekážky a zabudli na Božie zaslúbenia. Kálef a Jozue videli výzvy aj problémy, ale nikdy nepochybovali, že Boh uskutoční svoju vôľu a z faktov prezentovali pozitívny obraz o tom, čo Boh chce konať.

- Tí, ktorí prezentujú prieskum, by mali hľadať dôležité fakty, ktoré korešpondujú s tým, nad čím uvažujú zakladatelia zborov.
- Negatívne skutočnosti by mali byť prezentované tak, aby viedli k súcitu a povzbudili k úsiliu prekonávať prekážky.

IV. KEDY BY SA MAL ROBIŤ PRIESKUM?

Existujú aspoň tri miesta v cykle zakladania zboru, kedy by sa mal robiť prieskum (viď. Vízia ZZS, lekcija 3 "Cyklus zakladania zboru).

A. Fáza zakladania: V príprave zakladania konkrétneho zboru

Keď zakladáme zbor, je potrebné zhromaždiť konkrétne údaje o ľuďoch, ich histórii, geografii a súčasnej situácii a o tom, ako a prečo rozmýšľajú, veria a konajú tak, ako konajú. Keď poznáme svetonázor a cítime potreby ľudí žijúcich v cieľovej oblasti, môže nám to pomôcť určiť evanjelizačnú stratégiu a stratégiu zakladania zboru. Prieskum v tejto fáze nám tiež pomáha určiť zdroje, ktoré máme k dispozícii pre zakladanie zboru a ktoré môžeme pri tom využiť.

B. Fáza upeňovania: Vyhodnocovanie efektívnosti zboru

Keď už je zbor založený, je potrebné vyhodnocovať rast a efektívnosť služby. Rast môžeme merať nárastom počtu nových skupiniek a vedením záznamov o návštevnosti. Zaznamenávanie aktivity v službe nám pomôže odhaliť, ako ľudia reagujú na metódy, ktorými ich chceme osloviť.

C. Fáza znásobovania a hnutia: Celkový obraz

Regionálny (alebo národný) prieskumový projekt môže pomôcť mobilizovať zbory v danom regióne k evanjelizácii stratených a zaplneniu regiónu zbormi. Tento druh prieskumu môže byť potrebný na to, aby sme spoznali sociálno-ekonomické vrstvy, etnické a vekové skupiny a náboženské pozadie tých, ktorí prijali evanjelium v porovnaní s celkovou populáciou. Celkový obraz o postavení kresťanstva v národe môže byť prezentovaný na regionálnych konferenciách. Takýto druh prieskumu je výzvou pre národných a miestnych vodcov, ktorí majú potrebu zakladať zbory a osloviť stratených.

V. PREČO BY MALI ZAKLADATELIA ZBOROV ROBIŤ PRIESKUM?**A. Informácie vedú k súcitu s ľuďmi v danej oblasti**

Ježiš urobil Galileu svojou cieľovou oblasťou. Keď Ježiš chodil medzi zástupy, videl ich fyzické a duchovné potreby a mal s nimi súciti, pretože boli ako "ovce bez pastiera" (Mat.9:35-37). Informácie z prvej ruky a zdieľanie osobnej skúsenosti pomáha mobilizovať veriacich v existujúcich zbormi, aby zakladali nové zbory.

Správy, ktoré obsahujú **skutočné životné príbehy** ľudí a ich potrebu evanjelia, vnášajú jednotu, založenú na láske voči strateným ľuďom. Boh nám dal city, ktoré nás často motivujú k modlitbám, k dávaniu, alebo nás iným spôsobom vedú k angažovaniu sa v službe. Demografické alebo štatistické informácie nie vždy prinášajú také isté výsledky, ako skutočné životné príbehy. Keď ideme medzi ľudí, takmer vždy môžeme počuť ich osobné príbehy.

Aké veci ste videli, ktoré by vzbudili súciti v ľuďoch, aby evanjelizovali stratených?

B. Informácie povzbudzujú k modlitbám

Keď Ježiš videl núdzu, volal predovšetkým k modlitbám. Informácie vedú ľudí k tomu, aby volali k Bohu a boli závislí na ňom a Jeho konaní v danej oblasti. Ježiš prikázal svojim nasledovníkom, aby "... prosili Pána žatvy, aby vyslal robotníkov do žatvy." (Mat.9:38).

- Je príkaz modliť sa za viac robotníkov len pre "duchovných veľikánov", alebo pre všetkých nasledovníkov Ježiša?
- Keď sa ľudia vo vašom zbore modlia, za čo sa obvykle modlia? Prosí váš zbor Boha, aby vyslal robotníkov do žatvy? Ak nie, prečo?

C. Informácie vedú k inšpirácii vízie zakladania zborov

Dobré údaje mobilizujú ľudí, ktorých Boh povolal, aby boli žatevnými silami. Potom, ako Ježiš prikázal svojim učeníkom, aby sa modlili, vyslal ich zbierať úrodu, ktorá čakala na robotníkov (Mat.9:36,10:1). V ďalšom vyslaní učeníkov vyslal sedemdesiatich dvoch svojich nasledovníkov s tým istým príkazom, aby sa modlili. (Luk10:1-2)

- Majú ľudia vo vašich zbormi cit pre potreby ľudí v ich okolí?
- Sú inšpirovaní k nasledovaniu tejto vízie?

D. Informácia vystrojí žatevné sily, aby boli efektívnejšie

Realistický výpočet zdrojov, ľudí a podmienok, ktoré máme k dispozícii, zabezpečí základ pre uvážené začatie práce. Prieskum pomáha žatevným silám zistiť, čo máme k dispozícii a čoho je nedostatok v žatevnom poli. (Luk.14:28-33). Pomáha nám to spočítať si náklady, robiť realistické plány a dôverovať, že Boh doplní to, čoho je nedostatok.

- Aká je úloha v Ján 6:5-14?
- Aké možnosti sa objavili ako výsledok prieskumu?
- Čo ukázal prieskum o počte ľudí v cieľovej populácii?
- Čo urobil Ježiš so zdrojmi pre cieľovú populáciu?
- Keď Ježiš vedel dopredu, čo urobí, načo bol potrebný prieskum?

VI. AKO BY SME MALI ROBIŤ PRIESKUM?

Prieskum by mal využívať všetky dostupné prostriedky na získanie informácií. Rôzne druhy informácií poskytujú rôzne uhly pohľadu. Nižšie je niekoľko príkladov spôsobu prieskumu.

Najlepšie je nepokúšať sa robiť prieskum osamote. Vyhľadajte si pomocníkov, aby pracovali s vami. Prieskum, ktorý robia viacerí, je dôkladnejší a analýza je lepšia, lebo vychádza z viacerých uhlov pohľadu. Taktiež aj každý z nás má iné vnímanie. Často sa stane, že jedna osoba odhalí významný detail údaju, ktorý iní prehládali alebo jednoducho nezbádali.

A. Pozorovanie

Informácie z prvej ruky a pozorovanie majú najväčší dopad a mali by byť najpresnejšie. Tí, ktorí idú do cieľovej oblasti, môžu osobne hovoriť s ľuďmi, spočítať návštevnosť v zbere alebo v kostole, vidieť podmienky na vlastné oči, pozorovať obrady, zvyky a kultúru a predovšetkým klásť otázky.

Kľúčom k dobrému prieskumu je vedieť, akými otázkami je treba začať, a ktorými pokračovať. Otázky, ktoré začínajú slovami kto, čo, kedy, kde, prečo, ako a koľko, si vyžadujú jasné odpovede. Pýtať si vysvetlenie toho, čo pozorujete, môže poskytnúť ešte jasnejší obraz. Tento typ prieskumu je tiež výborným nástrojom na budovanie vzťahov.

B. Rozhovory

Rozhovory s tými, ktorí majú osobné poznanie o cieľovej oblasti, sú tiež veľmi užitočné. Porovnaním výsledkov viacerých rozhovorov môžeme získať panoramatický obraz o tom, ako ľudia vnímajú tunajšiu situáciu. Pomáha to tiež získať detaily, ktoré pozorovateľ zvonku nemusí postrehnúť. Tento spôsob prieskumu si tiež vyžaduje zručnosť vo vzťahoch.

Keď sa rozprávate s ľuďmi, musíte vedieť, aké informácie chcete získať a musíte mať pripravené otázky, týkajúce sa žatevneho poľa a žatevných síl. Položte tieto otázky prirodzene počas rozhovoru. To umožní ľuďom vnímať, že si vážite ich názory. Keby ste otázky čítali z papiera, ľudia by sa mohli cítiť ako na skúške, alebo na nejakom výsluchu.

C. Ankety a dotazníky

Písomné ankety a dotazníky môžu poskytnúť celkový obraz o tom, ako ľudia rozmýšľajú, ako sa veci podľa nich majú (alebo aké si myslia, že by mali byť). Avšak údaje takto získané by mali byť overené osobným pozorovaním. Opýtajte sa napríklad desiatich pastorov, aká je priemerná nedeľná návštevnosť v ich zbere. Potom choďte do ich zborov a spočítajte ľudí. Čo si myslíte, aké veľké rozdiely by ste zistili? Bolo by to viac, alebo menej? Príklady otázok sú v Prílohe 4B.

D. Oficiálne demografické údaje

Oficiálne demografické údaje sú závislé na presnosti metód, používaných pri ich získavaní. Záleží tiež na tom, s akým zámerom sa údaje zhromažďovali. Tieto údaje sú veľmi cenné a poskytujú možnosť celkového porovnania situácie v cieľovej oblasti, s údajmi o širšej populácii.

E. Prehľady získané z literatúry

Ak niekto iný urobil podobné prieskumové projekty v minulosti, ale aj v súčasnosti, je to úžasná pomoc. Keď nájdete dôležité fakty, ktoré sa vzťahujú k zakladaniu zborov, je užitočné použiť ich a obohatiť tak prieskum o údaje, ktoré objavili iní. V knižniciach nájdete knihy o regióne, encyklopédie, a dokonca aj vysokoškolské prieskumové projekty môžu poskytnúť cenné informácie.

ZÁVER

Prieskum je dôležitou súčasťou zakladania zborov. Odhaľuje rôznosť ľudí, žijúcich v cieľovej oblasti, ich potreby, nádeje, strach a to, čomu veria. To nám umožňuje rozumieť, akými konkrétnymi prostriedkami môžeme niesť evanjelium. Prieskum tiež ukáže, akí ďalší ľudia pracujú na Božom diele vo vašej cieľovej oblasti, aké zbory, misijné skupiny a tiež to, ako by mohli spolupracovať pri zaplňaní tejto oblasti živými zbormi. V neskorších fázach cyklu zakladania zboru môže prieskum pomôcť pri vyhodnocovaní efektívnosti prebiehajúcej služby a ukázať, kde by mohli byť založené ďalšie zbory.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo si myslíte, že odhalí prieskum o vašej cieľovej oblasti?
- Aké výhody získate, keď venujete čas prieskumu vašej cieľovej oblasti? Ako môže prieskum urobiť vaše úsilie o zakladanie zboru efektívnejším?
- Čo si myslíte, akých päť-šesť informácií by ste potrebovali o cieľovej oblasti, aby ste mohli zvýšiť efektívnosť zakladania zboru?
- Poznáte ľudí, o ktorých si myslíte, že by po výcviku mohli robiť dobrý prieskum?
- Sú ľudia vo vašom žatevnom poli pripravení počuť evanjelium? Aké pozorovanie ste urobili, ktoré indikuje, či sú ľudia otvorení alebo uzavretí pre evanjelium?

AKČNÝ PLÁN

Príloha 4A obsahuje praktické úlohy prieskumu cieľovej oblasti. Prejdite si úlohy v tejto prílohe a vyplňte ich do nasledujúceho seminára. Proste Boha, aby použil túto úlohu k tomu, aby ste získali súcit s ľuďmi vo vašej cieľovej oblasti. Proste, aby vám dal dobré nápady, kde a ako začať vašu službu zakladania zboru v cieľovej oblasti. Možno budete chcieť použiť vzorové dotazníky v Prílohe 4B ako súčasť svojho výskumu.

ZDROJE

- Wingerd, Ray A. Jr. *DAWN - Príručka prieskumu: Princípy prieskumu projektu DAWN*. Pasadena, CA: DAWN Ministries, 1992. Kópiu môžete získať prostredníctvom DAWN Ministries, 7899 Lexington Dr., Suite 200-B, Colorado Springs, CO 80920 USA. Tel. 1-719-548-7465, Fax. 1-719-548-7475
- *Kui Kristlik on Eestimaa? (Ako kresťanské je Estónsko?)*. Prieskumný projekt postavenia kresťanstva v Estónsku. Pre ďalšie informácie kontaktujte Merike Uudam, Kungla 16, Tartu, EE2400, Estónsko. Tel/Fax: +372-7-428898. Email: merike.u@online.ee
- *Úvodný prieskum slovenských evanjelikálnych zborov a ich pokrok v evanjelizovaní Slovenska*. Banská Bystrica, Slovensko: New Eastern Europe For Christ, 1997. Kópiu môžete získať od *The Alliance for Saturation Church Planting*, Budapest, Maďarsko.
E-mail: scpalliance@compuserve.com

Ako porozumieť vašej cieľovej oblasti

PRIESKUMNÁ ÚLOHA

Cieľom tejto úlohy je poskytnúť vám skúsenosť praktického prieskumu, ako nástroja efektívneho zakladania zboru. Mali by ste sa pokúsiť urobiť všetky časti úlohy. Niektoré úlohy sa vám možno budú zdať jednoduchšie, iné ťažšie. Prostredníctvom každej aktivity tejto úlohy vám však Boh pomôže získať poznanie o ľuďoch a regióne, ktorý sa snažíte zasiahnúť.

Túto úlohu nemusíte robiť sami. Môžete pracovať spolu s inými. V skutočnosti vám práve doporučujeme, aby ste, pokiaľ je to možné, spolupracovali s ostatnými. Buďte pripravení zdieľať zistenia výskumu vášmu staršiemu bratovi v Kristu, učiteľovi a ďalším. Urobte túto úlohu do nasledujúceho II. seminára.

POZNÁMKA PRE VYDAVATEĽA: Zvážte možnosť vytlačenia Príloh 4A a 4B ako zvláštnu tlačovinu, aby účastníci seminára mohli mať výsledky svojho prieskumu ako oddelený materiál.

KROK 1: IDENTIFIKUJTE SVOJU CIEĽOVÚ OBLASŤ

Získajte alebo si urobte mapu svojho mesta, oblasti alebo regiónu. Nájdite čo najpodrobnejšiu mapu, kde nájdete obytné miesta, mená ulíc a dopravné trasy. Ohraničte svoju oblasť kruhom. Toto je oblasť vašej služby, oblasť, o ktorej veríte, že Boh sa tu chce dať poznať ľuďom a kde chce založiť zbor.

KROK 2: ZHROMAŽDITE ÚDAJE O ŽATEVNÝCH SILÁCH

Ako je to uvedené v lekcii 4 "Princípy prieskumu", **žatevné sily** sú všetky Božie zdroje, ktoré sú k dispozícii vo vašej cieľovej oblasti. Prejdite nasledovné body a určte, aké zdroje sú k dispozícii vo vašej oblasti:

1. Existujúce miestne zbory

- Na svojej mape vyznačte každý miestny zbor vo vašom regióne. Určte denomináciu.
- Ak to je možné, poznačte si návštevnosť zborov.
- Určte rok, kedy bol zbor založený alebo znovuobnovený.
- Určte, akú skupinu ľudí dané zbory oslovujú (Rómovia, mládež, deti, bezdomovci, prestárli, cudzinci.atď.). Ako sú úspešní vo svojom snažení?
- Aké sú vzťahy medzi zbormi v okruhu? Sú zjednotené, alebo rozdelené?
- Stretávajú sa ľudia, aby sa modlili za stratených v ich komunite, alebo za misiu?

2. Misia a mimozborové skupiny

- Označte všetky misijné a mimozborové skupiny vo vašej cieľovej oblasti.
- Stručne opíšte ich službu (literatúra, väznice, mládež, služba medzi Muslimami, atď.).
- Majú záujem o spoluprácu s vami alebo inými pri evanjelizácii a snahe o zakladanie zborov?

3. História kresťanstva

- Kedy a ako prišlo kresťanstvo do tejto oblasti?
- Opíšte históriu vstupu každej denominácie do tejto oblasti.
- Ktoré ďalšie veľké náboženstvá mali vplyv vo vašej cieľovej oblasti? Aké iné náboženstvá/sekty existujú vo vašej oblasti dnes a aký majú úspech pri získavaní nasledovníkov?
- Ako táto história ovplyvní vašu zakladateľskú stratégiu?

KROK 3: ZHROMAŽDITE ÚDAJE A ŽATEVNOM POLI

Žatevné pole je skupina ľudí, medzi ktorými budete pracovať a miesto, kde založíte svoj zbor. Nasledujúce aktivity vám pomôžu spoznať žatevné pole vo vašej cieľovej oblasti.

1. Demografické informácie

- Celková populácia
- Celkový počet a percento žien, mužov, mládeže a detí
- Počet dospelých pracujúcich – vrátane povolání a hladiny príjmov
- Počet dôchodcov, prestárlych a telesne postihnutých
- Percento a lokality s národnostnými menšinami. Akým jazykom hovoria?

2. Geografické informácie

Geografické znaky môžu mať významný dopad na stratégiu zakladania zboru. Hrajú významnú úlohu v tom, ako a kde ľudia bývajú a aké sú medzi nimi vzťahy. Napríklad: železničná trať prechádza okolím mesta. Na jednej strane trate žijú bohatší ľudia, než na druhej strane. Ľudia nikdy zreteľne neprekráčajú trať. Táto je akousi neviditeľnou bariérou a ľudia na jednej strane trate pravdepodobne nebudú navštevovať zbor na druhej strane trate. Iným príkladom môže byť mesto, obkolesené krásnymi horami a je pravdepodobné, že cez víkendy budú ľudia na horách a menej budú navštevovať nedeľné bohoslužby.

- Aké prvky rozdeľujú región (rieky, železničné trate, cesty ...)? Aký dopad má toto rozdelenie na cestovanie, majetnosť, atď.?
- Sú v okolí mesta hory? Sú tu nejaké jazerá, letoviská, parky alebo rekreačné oblasti?
- Ak je vašou cieľovou oblasťou mesto, poznačte na svojej mape umiestnenie priemyselných a obytných štvrtí. Sú tu nejaké špeciálne nákupné strediská? Majú ľudia blízko do práce, alebo musia cestovať? Vyznačte si tiež najpoužívanejšie spôsoby dopravy. Cestujú ľudia väčšinou autami, autobusmi, metrom?
- Kde chodia ľudia najčastejšie za oddychom a rekreáciou? Ostávajú v meste alebo chodia do parkov? Trávia väčšinu víkendov na chatách?

3. Sociologické a kultúrne informácie

Tým, že budete spoznávať svetonázor a potreby ľudí, získate potrebné poznanie o tom, ako im čo najadekvátnejšie ukázať lásku Ježiša Krista. Najlepší spôsob, ako spoznávať ľudí, je pýtať sa ich a pozorovať ich správanie. Choďte do cieľovej oblasti a hovorte aspoň s 15-20 ľuďmi. Usilujte sa zistiť nasledovné:

- Chápanie Boha
Veria ľudia v Boha? Čomu veria o Bohu? Počuli o Ježišovi? Čo o ňom vedia? Veria v nebo alebo peklo? Veria v anjelov, démonov alebo v satana? Keď sú chorí, kde hľadajú pomoc? Veria v osud? Veria, že majú kontrolu nad budúcnosťou alebo že môžu zlepšiť život svojich detí? Čo si myslia, že je hriech? Chodia do kostola pravidelne? Ak áno, ako často? Ak nie, prečo nechodia do kostola?
- Aké sú hlavné sviatky a oslavy v tejto oblasti? Ako si ich ľudia pripomínajú?
- Čo sa im na ich živote najviac páči? Akú jednu vec by najradšej zmenili?
- Čo považujú za jeden alebo dva najväčšie sociálne problémy vo svojej komunite (alkoholizmus, deti v detských domovoch, nedostatok vhodnej lekárskej starostlivosti, prestárli bez opatery, atď.)?
- Ktoré tri príslovia sú ich najobľúbenejšie? Z prísloví je možné odhaliť ideály a hodnoty, ktoré si cenia, ako aj ich pohľad na život.
- Kto sú považovaní za vodcov v komunite? Prečo sú považovaní za vodcov?
- Kto je považovaný za hrdinu?
- Vymenujte 5 vecí, ktoré si ľudia cenia na iných (úprimnosť, chytrosť, štedrosť).

KROK 4: ANALÝZA ÚDAJOV O ŽATEVNOM POLI A ŽETEVNÝCH SILÁCH

Keď ste zhromaždili všetky informácie, zosumarizovali údaje a vyznačili svoju mapu, venujte čas zhrnutiu a uvažujte nad týmito faktami. Proste Boha, aby vám dal Jeho súcit a milosrdenstvo voči ľuďom v tejto oblasti. Proste Ho, aby vám dal tvorivú myseľ pri hľadaní spôsobov, ako im priblížiť Jeho lásku. Ako súčasť tohto procesu analyzujte svoje údaje odpoveďaním na nasledovné otázky:

Koľko zborov potrebujeme na to, aby každý muž, žena a dieťa v tejto oblasti mohli vidieť, počuť a porozumieť zvesti evanjelia, podanej kultúrne relevantným spôsobom?

- Koľko potrebujeme zborov v tejto oblasti, aby sme naplnili Veľké poverenie? Koľko zborov potrebujeme na to, aby každý muž, žena a dieťa v tejto oblasti mohli vidieť, počuť a porozumieť zvesti evanjelia, podanej kultúrne relevantným spôsobom? Začnite sa modliť a prosiť Boha o to, aby vás viedol pri tom, čo On chce konať.
- Určte svoj podiel: Koľko zborov veríte, že Boh chce, aby ste založili vy?
- Vyberte si štartovacie miesto: Kde začnete? Kde sú ľudia najvnímavejší? Pavol nachádzal najvnímavejších ľudí najprv v synagoge. Odtiaľ potom pokračoval ďalej prostredníctvom siete vzťahov.
- Zvoľte si metódy: Ktoré boli dve alebo tri najväčšie potreby ľudí v tejto komunite? Aké metódy použijete, aby ste naplnili potreby týchto ľudí? Aké metódy fungujú s dobrými výsledkami v ostatných zboroch v tejto oblasti? Aké zdroje máte k dispozícii na využitie týchto metód? Aké sú vaše obdarovania a schopnosti?
- Určte svoje zdroje: Aké zdroje máte k dispozícii, ktoré majú tú istú víziu? Sú tu aj iní, ktorí zdieľajú rovnakú víziu, a s ktorými by ste mohli spolupracovať pri dosiahnutí spoločného cieľa? Aké pracovné sily, financie a obdarovaných jednotlivcov máte k dispozícii? Majú zbory v tejto oblasti túžbu evanjelizovať a zakladať zbory? Sú otvorené spolupráci s vami a medzi sebou? Sú otvorené modliť sa za evanjelizáciu a úsilie zakladania zborov a za to, aby sa Boh dal poznať ľuďom v ich komunite?
- Majú ľudia porozumenie alebo vieru v Boha alebo Ježiša Krista? V akom bode začnete so zvestou evanjelia? (napr.: môžete začať s Ježišom Kristom, alebo je potrebné začať s vysvetľovaním existencie najvyššieho stvoriteľa, Boha?)

KROK 5: ČO SME SA NAUČILI V PROCESSE PRIESKUMU

Zhodnoťte svoje skúsenosti počas práce na tejto prieskumnej úlohe. Čo vás Boh naučil o vás samých, o vašej túžbe angažovať sa pri zakladaní zborov? S čím ste zápasili počas prieskumu? Ako ste to zvládli? Čo bolo ľahké na prieskume? Ak by ste mohli zopakovať túto úlohu, čo by ste urobili inak?

KROK 6: ZDIEĽANIE VÝSLEDKOV PRIESKUMU

Na nasledujúcom stretnutí budte pripravení podať správu o výsledkoch prieskumu. Vaša správa by mala trvať približne 10-15 min a mala by obsahovať nasledovné informácie:

1. Prvá časť – Zhrnutie základných údajov (5-7 min)

- Opíšte svoju cieľovú oblasť.
- Ako ste zhromažďovali svoje informácie? (ankety, neformálne rozhovory, pozorovanie/ mapovanie, prieskumy z knižníc, atď.)
- Hovorte o akomkoľvek významnejšom probléme alebo ťažkostiach a o tom, ako ste ich prekonávali. Čo by ste nabudúce robili inak?

2. Druhá časť – Analýza údajov prieskumu (5-8 min)

Zvyšný čas prezentácie by mal byť zameraný na výsledky prieskumu. Prezentácia by mala dať odpovede na nasledovné kľúčové otázky:

- Aký najzaujímavejší fakt ste spoznali o vašej cieľovej oblasti a o ľuďoch, ktorí tu žijú?
- Boli nejaké informácie, ktoré vás prekvapili?
- Aké špecifické veci ste sa naučili, ktoré vám pomôžu určiť stratégiu zakladania zboru vo vašej cieľovej oblasti?
- Aký dôležitý fakt o žatevnom poli, o ktorom ste už vedeli, sa potvrdil?
- Aký objav, dôležitý pre zakladanie zborov, ste urobili, o ktorom ste pred tým nevedeli?
- Aké príležitosti ste našli ako otvorené dvere pre evanjelium?
- Aké prekážky ste našli a ako ich treba prekonať?
- Aký ďalší prieskum potrebujete urobiť, aby ste zostavili zrozumiteľnú evanjelizačnú a zakladateľskú stratégiu pre vašu cieľovú oblasť?

Vzorové dotazníky

Táto príloha obsahuje dva vzorové dotazníky: dotazník o miestnom zbore a dotazník pre prieskum cieľovej oblasti. Toto sú iba príklady, môžete si ich prispôbiť podľa vlastnej potreby.

POZNÁMKA PRE VYDAVATEĽA: Bolo by vhodné vytlačiť tieto dotazníky jednotlivo ako letáky a vo väčšom množstve, aby bolo možné poskytnúť kópie zakladateľom zborov alebo ďalším vodcom vo vašom okolí.

MIESTNY ZBOR

A. PROFIL

1. Názov zboru _____
2. Denominácia (Vierovyznanie) _____
3. Adresa zboru / Miesto _____
4. Kde sa zbor stretáva: Vlastní budovu _____ Prenajíma _____
5. Dátum založenia _____ Dátum registrácie _____
6. Meno pastora zboru / vodcu _____ Vek _____
7. Pracuje pastor/vodca v inej profesii? Áno ___ Nie ___
8. Jazyk, ktorým sa hovorí v zbore _____ Iné? _____
9. Súčasný počet členov _____
10. Priemerný počet návštevníkov _____

B. ĽUDIA

Pokúste sa doplniť počty ľudí, ktorí sa hodia do nasledovných kategórií:

	Návštevníci		Veriaci		Členovia	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Vek 0-10						
11-17						
18-24						
25-30						
31-55						
55+						

Vysvetlivky:

- Všetci návštevníci nemusia byť veriaci, ani členovia.
- Počet návštevníkov by mal byť vyšší, než počet veriacych a členov.
- Konkrétna osoba môže byť návštevníkom a veriacy, ale nemusí byť členom.
- Člen musí byť veriacy.
- Počet veriacych by mal byť nižší, než počet návštevníkov a vyšší, než počet členov.
- Počet krstov: 92___ 93___ 94___ 95___ 96___ 97___ 98___ 99___
- Počet rodín (manžel a manželka), ktoré navštevujú zbor: _____

C. PROGRAMY

Označte všetky aktivity, ktoré sa konajú v zbore a uveďte počet účastníkov.

Aktivita	Koná sa v zbore	Počet účastníkov
Nedeľná besiedka (podľa veku)		
Uctievanie		
Skupinky mládeže		
Skupinky detí		
Skupinky žien		
Skupinky mužov		
Misia		
Evanjelizácia		
Učeničky výcvik		
Domáce skupinky bibl.štúdia		
Vyučovanie mladých kresťanov		
Vyučovanie o vodcovstve		
Výcvik učiteľov		
Modlitebné stretnutie		
Spevácky zbor		
Služba armáde		
Služba novým zborom		
Služba literatúrou		
Služba v TV/rozhlase		
Služba vo väznici		
Služba závislým na drogách/alkohole		
Služba v nemocnici		
Služba v detskom domove		
Služba starým ľuďom		
Modlitebná služba		

D. PLÁN

1. Plánujete na tento rok nejakú špecifickú službu? Áno____ Nie____

2. Aká je to služba?

---

3. Plánujete niečo začať v budúcom roku? Áno____ Nie____

4. Aké sú to plány?

---

5. Vytvára plány pre zbor tím vodcov? Áno____ Nie____

6. Má zbor stanovené ciele? Áno____ Nie____

7. Má zbor finančný plán? Áno____ Nie____

8. Má zbor plán duchovného rastu veriacich? Áno____ Nie____

9. Spolupracuje zbor s inými zbormi? Áno____ Nie____

10. Spolupracuje zbor s inými denomináciami? Áno____ Nie____

CIEĽOVÁ OBLASŤ - DOTAZNÍK

A. KTO?

1. Existujú v okolí vplyvu zboru nejaké špeciálne skupiny ľudí?

---

2. Existuje nejaká skupina, ktorá v tejto oblasti prevažuje? Áno___ Nie___

3. Ak áno, ktorá?

B. ČO?

- Má táto oblasť nejaké mimoriadne črty?

- Aké špeciálne udalosti alebo miestne sviatky ľudia v tejto oblasti oslavujú?

- Ktoré problémy ľudia v tejto oblasti najviac pociťujú?

Ekonomické___ Duchovné___ Morálne___ Sociálne___ Vzdelanie___
Kultúrne___ Rodinné___ Náboženské___

- Aké typy náboženských skupín sa nachádzajú v tejto oblasti?

Ortodoxní___ #___ Baptisti___ #___ Letniční___ #___ Rímski katolíci___
#___ Evanjelici___ #___ Iní protestanti___ #___ Nedenominační___ #___
Muslimovia___ #___ Zahraničné misijné skupiny___ #___ (poznačte, aké to sú
skupiny: _____)

- Snaží sa zbor vychádzať v ústrety potrebám ľudí? Áno___ Nie___

Čo konkrétne robí zbor pre to, aby slúžil potrebám ľudí?

- Vyjadrujú stanovené ciele zboru túžbu slúžiť potrebám ľudí? Áno___ Nie___

- Vyjadruje plán služby zboru záujem slúžiť komplexne vo svojej oblasti? Áno___ Nie___

C. AKO?

1. Stotožňuje sa zbor so svojou oblasťou? Áno___ Nie___

2. Ak áno, ako?

---

3. Ak nie, čo môže zbor začať robiť, aby sa stotožňoval s oblasťou?

---

4. Sú aktivity zboru zamerané na oslovenie cieľovej oblasti? Áno___ Nie___

5. Aké vzťahy má zbor s ostatnými evanjelikálnymi protestantskými zbormi v tejto oblasti?

Vychádza dobre so všetkými___

Vychádza dobre s niektorými, nie veľmi dobre s ostatnými___

Nevychádza dobre so žiadnym___

D. ZDROJE

- Aké zdroje má zbor v tejto oblasti k dispozícii?

TV /Rozhlas___ Tlač___ Vydavateľstvá___ Úradné povolenie pre "nápomocné služby"___ Iné evanjelikálne protestantské kresťanské skupiny, s ktorými spolupracuje (iné miestne zbory___ zahraničné misijné agentúry/organizácie___ kluby___ strediská___ združenia___ vzdelávacie inštitúcie___)

- S akými skupinami zbor v súčasnosti spolupracuje na špeciálnych projektoch služby?

- Vyvinul zbor úsilie hovoriť s ostatnými zbormi v oblasti o získavaní stratených pre Krista? Áno___ Nie___

- Boli by vodcovia zboru ochotní spolupracovať s ostatnými zbormi a organizáciami pri získavaní ľudí v oblasti pre Krista? Áno___Nie___

- Ak áno, kedy sa budú snažiť spojiť zdroje danej oblasti a hovoriť o napĺňaní Veľkého poverenia v cieľovej oblasti?

- Ak nie, prečo?

CIRKEV

CIRKEV

1

LEKCIA

Biblické základy pre cirkev

CIRKEV V BOŽÍCH PLÁNOCH PRE VEKY

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je ukázať, aký je vzťah medzi biblickými základmi pre cirkev, Božím kráľovstvom a Jeho vykupiteľským plánom.

☞ Hlavné body

- Cirkev je Božím plánom od večnosti.
- Na rozdiel od Izraela, úlohou cirkvi je ÍŠT a byť soľou a svetlom medzi národmi.
- Cirkev je Božím nástrojom pre šírenie evanjelia.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť, aké je miesto cirkvi vo svetle Božieho kráľovstva a vykupiteľského plánu a uvažovať o základnom koncepte cirkvi.
- Byť vďačný Bohu za Jeho zvrchovaný plán pre veky a za možnosť svojej účasti na tomto pláne.
- Uvažovať o úlohe svojej práce zakladania zboru v širšom kontexte Božích cieľov.

I. BOŽÍ PLÁN PRE VEKY

A. Božie večné kráľovstvo (Ž 10:16; 103:19)

Biblia opisuje Boha ako večného Kráľa, zvrchovaného nad všetkým stvorenstvom. Božie kráľovstvo môžeme opísať ako ríšu, v ktorej On vládne a uplatňuje svoju zvrchovanosť a kráľovskú autoritu. Prejavom Jeho vlády bolo najvyššie dobro. (Ž 29:10; Dan 2:20-21; 4:34; 5:21).

B. Vzburá v nebi

Všetko Božie stvorenie bolo dobré, ale v určitom okamihu tu vstúpil hriech. Kedy a ako sa to stalo, Biblia presne nehovorí, ale určité texty sa o tomto fakte zmieňujú. (Iz.14:3-21, Ez.28:11-17).

Prorok Izaiáš, hovoriac o kráľovi Babylona, robí analógiu medzi pýchou kráľa Babylona a tým padlým – "rannou hviezdou". (Iz.14:3-21) Tento chcel byť podobný Najvyššiemu. Mnoho učiteľov Biblie vidí v tomto texte výpoveď o páde satana, stvorenej anjelskej bytosti, ktorá chcela byť ako Boh.

Podobná pasáž je v Ez.28:11-17, kde sa hovorí o týrskom kráľovi. Tento opis smeruje ďalej a mieri na anjela, ktorý bol na Božom vrchu a bol vo všetkom bezvadný. Kvôli svojej pýche bol zvrhnutý dolu.

C. Vzburá na zemi

Keď Boh stvoril zem, autoritu vládnuť nad ňou delegoval Človeku (mužovi a žene) (1Mojž.1:26). Človek, stvorený na Boží obraz, mal spoločenstvo s Ním a mal slobodnú vôľu. (1Mojž.1:28, 2:7) Keďže pravé spoločenstvo zahŕňa možnosť morálnej voľby, muž a žena boli skúšaní tým, že mali zakázané jesť z určitého ovocia v záhrade. Keď ich satan pokúšal, že budú ako Boh, zvolili si zámernú neposlušnosť pred poddajnosťou. Týmto zámerným aktom človek deklaroval svoju nezávislosť a opozíciu voči Božej vôli. Dôsledkami hriechu človeka sú nasledovné skutočnosti:

- Spoločenstvo s Bohom je prerušené.
- Boží obraz v mužovi a žene je zničený.
- Človek zakúša fyzickú a duchovnú smrť.
- Žena trpí bolesťami pri pôrode.
- Muž zarába na chlieb bolestivou námahou.
- Zem (príroda) je prekliata. (Rim.8:21-22)
- Prerušené je aj spoločenstvo medzi mužom a ženou.
- Vládu nad zemou uchvátil satan, ktorý sa stal "bohom tohto sveta".

D. Boží vykupiteľský plán

Od pádu človeka Boh neustále koná, aby obnovil vzťah medzi Ním a človekom. Vytvoril si muža (Abraháma), z ktorého povstal národ (Izrael) a v ňom sa narodil Mesiáš (Ježiš), aby zničil dielo satana a obnovil pravé spoločenstvo človeka s Bohom. Súčasťou Božieho konečného vykupiteľského plánu je:

- Vykúpenie človeka a obnovenie obrazu Krista v ňom (2Kor.3:18).
- Obnovenie spoločenstva medzi človekom a Bohom a medzi ľuďmi navzájom (1Ján 1:3-7).
- Obnovenie Božej vlády na zemi (Zj.11:15) a vlády ľudí s Ním (Zj.22:5).
- Stvorenie novej zeme (Zj.21:1).

Boj vyjadril svoje rozhodnutie o hriechu odsúdením hada v 1Mojž.3:15. Božie riešenie ľudského hriechu je vykupiteľské dielo Ježiša Krista (Kol.1:20; 2:9). V Ježišovi Kristovi Boh zmieril ľudí so sebou a obnovil ich vzťah s Ním (Ef.1:9-10). Službu zmierenia dal svojej cirkvi. Založenie cirkvi je v skutočnosti najsúčasnejším Božím krokom v Jeho vykupiteľskom pláne (2Kor 5:19).

II. ZALOŽENIE CIRKVI

A. Pozadie cirkvi: Izrael

O cirkvi v Starom zákone nie je zmienka. Pavol hovorí o "tajomstve" (to je niečo, čo predtým nebolo zjavené – vid'.Ef.3:9-10; Rim.16:25-26; Kol.1:25-26). Veľa diskusií sa vedie o vzťahu medzi cirkvou a Izraelom. Niektorí zdôrazňujú ich podobnosť a vidia v nich jeden Boží ľud v rozličných časových obdobiach. V tomto zmysle je Izrael "duchovným národom" a cirkev je Nový Izrael. Iní vidia Izrael a cirkev ako dve odlišné fázy Božieho kráľovstva a vykupiteľského plánu s oboma Božími národmi. Bez ohľadu na to, je dôležité, aby sme rozumeli rozdielu medzi Izraelom a cirkvou vo vzťahu k zakladaniu zborov a evanjelizačnej stratégii.

1. *Národ Izrael*

V 1Mojž.12:1-3 Boh zaslúbil Abrahámovi, že skrze neho vybuduje veľký národ a prostredníctvom tohto národa budú požehnané všetky národy na zemi. Národ, ktorý Boh zaslúbil, bol Izrael. Jednému z izraelských kráľov, Dávidovi, bolo zaslúbené, že jeho kráľovstvo bude večné (2Sam.7:8-16). Nový zákon hovorí o Ježišovi ako o "Synovi Dávidovom", skrze ktorého sa tieto zaslúbenia splnia.

Jedným z dôvodov existencie Izraela bolo, aby sa z neho narodil Mesiáš (Kráľ). Pavol to zhrnul takto: "... ktorí sú Izraeliti, ktorých je synovstvo i sláva i zmluvy i zákonodarstvo i svätoslužba i zaslúbenia, ktorých sú otcovia a tí, z ktorých pošiel Kristus podľa tela, ktorý je nado všetkým, Bôh, požehnaný na veky (Rim.: 9:4-5).

2. *Cirkev*

Časové obdobie medzi prvým a druhým príchodom Ježiša Krista bolo nazvané "vekom cirkvi", alebo časom, kedy Boh koná, aby budoval svoje kráľovstvo a uskutočnil svoje vykupiteľské dielo skrze Jeho cirkev. Cirkev nie je plán B, potom, čo "zlyhal" plán A s Izraelom, ani následná alternatíva v Božej mysli. On *plánoval* cirkev od večnosti, a postaral sa o ňu smrťou a vzkriesením Ježiša, svojho Syna (Ef.1:19-23). Ježiš *pripravil* na jej sformovanie a rast svojich nasledovníkov, aby bola prostriedkom ich misie (Ján 16:5-15; Mat.28:18-20). *Stvoril* ju na Letnice (Sk.2:1-13) a *zmocnil* ju svojím večne prebývajúcim Svätým Duchom.

Cirkev je nástroj, ktorý si vyvolil Boh, aby niesla dobrú zvesť evanjelia až na koniec zeme, "...aby bola teraz skrze cirkev oznámená kniežatstvám a mocnostiam v ponebeských oblastiach prerozmanitá múdrosť Božia podľa preduloženia vekov, ktoré to preduloženie určil v Kristu Ježišovi, našom Pánovi ..." (Ef.3:10-11). Cirkev je Božím plánom, ako zasiahnuť dnešný svet, dokazovať Jeho víťazstvo nad satanom a prijať tých, ktorí sú súčasťou Božieho ľudu.

Porovnanie medzi národom Izraela a cirkvou (obr. 1.1)

Obr.1.1 Izrael a cirkev

Národ Izrael	Cirkev
<p>Orientácia "národa" je dostredivá. Boží plán je dať Izrael ako svetlo národom, ku ktorému národy PRÍDU, aby videli a počuli o Božej sláve. Mať podiel na tejto sláve znamenalo prísť "do národa".</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rast pridávaním (narodením, násilím, zo strachu pre Bohom) • Centralizovaný plán "keď prídu do tohto domu". • Božia sláva dočasne prebýva v Jeruzaleme (1Kron 28; 2Kron 6-7) 	<p>Orientácia cirkvi je odstredivá. Boží plán je dať cirkev ako Svetlo národom. Ľud cirkvi má ÍŠŤ a byť soľou a svetlom medzi národmi. (Mat.5:13-14; 28:18-20)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rast znásobovaním (obrátením, zakladaním zborov) • Decentralizovaný plán "do celého sveta" • Vyslaná a zmocnená večne prebývajúcim Svätým Duchom (Sk.1-2;) Božia sláva prebýva v srdciach ľudí (2Kor.3)
 <p><i>Rast pridávaním (dostredivý)</i></p>	 <p><i>Rast rozpínaním (odstredivý)</i></p>

B. Predpovedanie cirkvi: Mat.: 16:18-19

Ježiš predpovedal ustanovenie cirkvi v Mat.16:18-19. Nasledujúci text je zhrnutím Mat.16:18-19 s aplikáciou na zakladanie zborov.

1. Cirkev je vybudovaná na **skale**: "... na tejto **skale** ..."

Význam slova "skala" v Mat.16:18-19 vedie k širšej úvahe. Podstata spočíva vo výklade slova *petra*, gréckeho výrazu, z ktorého je odvodené meno Peter.

Petra = veľká, podkladová skala (Mat.7:24-25; 27:60; Mar.15:46)

Petros (Peter) = "oddelený kameň", ktorým sa dá ľahko pohnúť

Hlavné výklady slova "skala"

- Ježiš Mesiáš: slovo Petra sa používa v súvislosti s Kristom (1Kor.10:4; Rim.9:33; 1Pet.2:8)
- Petrovo vyznanie viery v Krista
- Peter sám

Väčšina evanjelikálnych teológov historicky vykladala slovo "skala" ako vyjadrenie Petrovej viery o Kristu. V každom prípade metafora so skalou vyjadruje dôležitosť pevného základu a to je dôležitý fakt pre zakladateľov zborov.

2. Cirkev patrí Kristovi: "...vybudujem **svoju** cirkev ..."

Ježišovi patrí cirkev. On ju stvoril a patrí Jemu. On obetoval svoj život na kríži, aby mohla vzniknúť cirkev (Ef.5:25, Ján 12:24). On vykúpil cirkev svojou vlastnou krvou (Sk.20:28). On povoláva svoju cirkev zo sveta, spája jej členov a posväcuje ju, aby bola pripravená na svoje konečné určenie (Ef.5:26-27). V budúcnosti Ježiš oslávi svoju cirkev v prítomnosti Otca a svätých anjelov (1Tes.4:13-18, Zj.4-6).

Pavol povedal, že mu bola Kristom daná autorita budovať cirkev, a nie rúcať (2Kor.10:8). Hoci vodcovia zboru by mali cítiť hlbší záväzok a účasť na svojej službe, žiaden pastor ani zakladateľ zboru nikdy nie je vlastníkom svojej služby. Ježiš je hlavou cirkvi, a nie zakladateľ zboru, ani pastor.

3. Ježiš buduje svoju cirkev prostredníctvom nás: "... **vybudujem** svoju cirkev."

Budovanie cirkvi je dnes Ježišovou hlavnou misiou na zemi. Ježiš používa znovuzrodených ľudí ako svoj "stavebný materiál" (1Pet.2:5). Ježiš ukladá tieto živé kamene ako Božiu stavbu (1Kor.3:9), v ktorej prebýva Boh skrze Ducha (Ef.2:21-22). Ježiš používa obdarovaných vodcov, aby vystrojovali druhých k budovaniu cirkvi (Ef.4:11-12; 1Kor.3:12).

4. Cirkev bude víťaziť: "... brány pekla ju nepremôžu."

Toto dôležité Ježišovo vyjadrenie je základom pre prekonávajúcu vieru a nádej, ktoré by si pracovníci cirkvi mali privlastniť. Hovorí nám, že Kristus buduje svoju cirkev ako vojenskú silu, ktorá má zbúrať brány pekla a má víťaziť nad mocnosťami zla. Hoci dnes ešte zápasíme, jedného dňa cirkev úplne zvíťazí (Rim.16:20). Dovtedy si máme obliecť výzbroj, ktorú nám pripravil Kristus, a byť závislými na Jeho sile k vodcovstvu a víťazstvu (Ef.6:10-18; 2Kor.2:14). Analógia s vojacom sa obzvlášť hodí pre zakladateľa zboru (2Tim.2:3-4, Fil.2:25). Pavol povedal, že bojoval dobrý boj (2Tim.4:7) a my by sme mali bojovať rovnako.

C. Vznik cirkvi: Skutky 2

Ježišova predpoveď sa naplnila v Sk.2, kedy bol vyliaty Svätý Duch na ľudí z mnohých národov. Zázrak hovorenia v jazykoch na Letnice bol symbolom skutočnosti, že táto nová udalosť v Božom vykupiteľskom pláne zasiahne celý svet, zjednotením mužov a žien rôznych jazykov v cirkvi. Cirkev je teda medzinárodná od svojho zrodu.

III. ÚLOHA A PODSTATA CIRKVI DNES

A. Cirkev – povolání ľudí, prejavujúci sa v miestnej a univerzálnej rovine

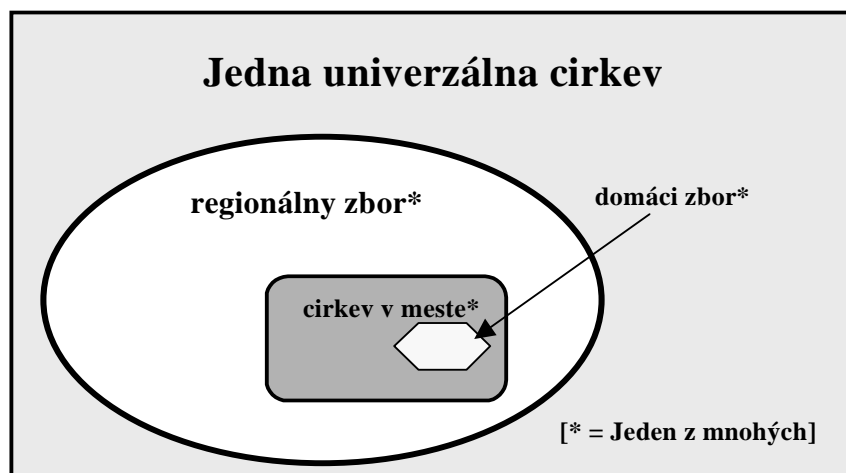
Už od pádu ľudstva je konečným Božím cieľom povolávať ľudí k sebe spôsobom, ktorému dnes hovoríme cirkev (Ef.1:10). Grécke slovo “*ekklesia*” sa bežne používa v Novom zákone vo význame “cirkev”. *Ekklesia* znamená spoločnosť alebo zhromaždenie slobodných ľudí, povolaných zo svojich domovov alebo zamestnaní, aby sa spolu zhromaždili a uvažovali o veciach verejného záujmu. Myšlienka “povolania ľudí” má korene v Starom zákone (Rut 4:11, Jer.33:7), v Izraeli, ako povolanom Božom národe. V Novom zákone sa *ekklesia* nikdy nepoužíva na označenie budovy alebo denominácie (čo sú dnes dva z najbežnejších spôsobov používania slova “cirkev”), ale vždy vypovedá o skupine ľudí.

V Novom zákone sa zo 109 prípadov výskytu *ekklesia* používa toto slovo na označenie skupiny veriacich na konkrétnom mieste alebo na označenie “miestneho zboru” (aspoň 63 krát). Veriaci sa majú stretávať v miestnych spoločenstvách (Žid.10:25). Bežným postupom apoštolov bolo získavať ľudí pre Krista a zhromažďovať ich v nových zboroch.

Všimnite si, že miestnu cirkev môžeme definovať rôznymi spôsobmi:

- Domáci zbor: 1Kor.16:19 (zbor, ktorý sa stretáva v dome Akvilu a Priscilly), Kol.4:15 (zbor, ktorý sa stretáva v dome Nymfána).
- Cirkev v meste: 1Tes.1:1 (cirkev Tesaloničanov), 1Kor.1:2 (cirkev Božia v Korinte), Sk.13:1 (zbor v Antiochii).
- Regionálne zbory: Gal.1:2 (zbory v Galácii), Sk.9:31 (zbory v Judei, Galilei a Samárii), 1Kor.16:19 (zbory v provincii Ázia).

Obr. 1.2 Jedna cirkev a mnoho zborov

Nakoniec, existuje len jedna *ekklesia* (1Kor.12:13, Ef.4:4-5). V takomto význame (aspoň 27 krát) *ekklesia* označuje univerzálnu cirkev, ktorá je telom Ježiša Krista a pozostáva z veriacich všetkých kmeňov, jazykov a národov. Byť súčasťou univerzálnej cirkvi a nebyť v miestnom zbore je myšlienka, ktorú v Novom zákone nenájdeme. Univerzálna cirkev sa všade stáva viditeľnou prostredníctvom miestnych zborov.

Ako “povolaný ľud” cirkev jednoducho nie je len skupina ľudí, zjednotená náboženskou vierou. Je to Božie stvorenie skrze Svätého Ducha.

B. Cirkev je telo Kristovo

Na niekoľkých miestach v Písme je cirkev prirovnaná ku Kristovmu telu (Rim:12:4-5; 1Kor 12:12-31; Ef.1:22-23; 4:4-16). Keď dnes Ježiš koná vo svete, koná skrze Jeho telo, cirkev, skrze nás! (Ef.1:22-23; 3:10-11). Všimnite si, čo môžeme z tejto metafory odvodiť:

1. Časti tela sú navzájom na sebe závislé

Cirkev, ako telo Kristovo, má mnoho častí, ktoré navzájom spolupracujú veľmi komplexným a vzájomne prepojeným spôsobom. Časti majú odlišné úlohy, ale majú jeden cieľ, tak ako rôzne časti ľudského tela (Rim.12:3-8, 1Kor.12:12-31). Cirkev potrebuje, aby všetky časti fungovali podľa toho, na čo boli určené, aby dobre vykonávali to, po čom Boh túži.

2. Telo má jednu hlavu

Kristus je hlavou cirkvi. (Kol.1:18). Cirkev, ako telo nemôže mať viac, než jednu hlavu. Ani pastor, ani zakladateľ zboru nie je hlavou cirkvi, v ktorej slúži. Všetky časti tela, vrátane vodcov, sú podriadené Hlave - Kristovi. Inak by telo nefungovalo dobre.

C. Cirkev je Boží nástroj č.1 na šírenie evanjelia

Cirkev je Božím nástrojom, ktorý si zvolil Boh na nesenie zvesti evanjelia až na koniec zeme. Pred krížom boli národy oddelené od nádeje spasenia (Ef.2:11-13). Po smrti a zmŕtvychvstaní Krista však cirkev prevzala zodpovednosť za nesenie evanjelia národom (Mat:28:19-20). Z Nového zákona je jasné, že prvá cirkev zobrala túto zodpovednosť veľmi vážne, keďže podľa Skutkov nie je možné oddeliť šírenie evanjelia od expanzie cirkvi. Úlohou cirkvi bolo niesť evanjelium z Jeruzalema do Judska a Samárie a až do posledných končín zeme. Dnes, nanešťastie, hovoríme o misii a cirkvi, akoby to boli dve oddelené veci. V Novom zákone je misia cirkev a cirkev je misia.

Evanjelizačné stratégie, ktoré nie sú spojené so zborom, sú zavádzajúce od začiatku. Vedenie mladých kresťanov a dlhodobý rast sú všeobecným problémom tam, kde ľudia boli evanjelizovaní cez mimozborové aktivity. Boh ustanovil cirkev, ktorá má viesť národy ku učeníctvu. Písmo hovorí: "...aby bola teraz skrze cirkev oznámená kniežatstvám a mocnostiam v ponebeských oblastiach prerozmanitá múdrosť Božia podľa preduloženia vekov, ktoré to preduloženie určil v Kristu Ježišovi, našom Pánovi..." (Ef.3:10-11). Cirkev je Boží plán, ako zasiahnuť dnešný svet, dokazovať postupujúce víťazstvo nad satanom a prijímať tých, ktorí sú súčasťou "Božieho ľudu".

ZÁVER

V Ježišovi Kristovi Boh zmieril svet so sebou a obnovil vzťah medzi Ním a človekom. (Ef.1:9-10). Boh dal túto službu zmierenia cirkvi (2Kor.5:18-20). Cirkev je teda Božím plánom, ako zasiahnuť dnešný svet, dokazovať Jeho postupujúce víťazstvo nad satanom a prijímať tých, ktorí sú súčasťou Božieho ľudu.

Ustanovenie cirkvi s týmto účelom je tým najčerstvejším krokom v Božom vykupiteľskom pláne. Zúčastňovať sa na zakladaní a posilňovaní cirkvi nie je malá úloha. Je to základná aktivita každého veriaceho a prináša večné výsledky. Nikdy nepodceňujte svoju úlohu v zakladaní alebo vedení zboru!

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo vyplýva z toho, že cirkev je odstredivá?
- Ako môže starozákonné (dostredivé) chápanie cirkvi ovplyvniť jej životaschopnosť? Kedy je takéto chápanie miestnej cirkvi vhodné? Prečo?
- Čo je základom vašej služby v zbere? Čo sa stane, keď Kristus nie je základom práce nového zboru?
- Cirkev tu je pre svet (Ef.3:1-10). Čo z toho vyplýva?
- Kristus je hlavou cirkvi. Čo z toho prakticky vyplýva? (Ef.1:23, Kol.1:18). Ako môžeme prakticky umožniť, aby Kristus bol Pánom aj Majstrom?
- Môže byť veriaci súčasťou univerzálnej cirkvi a nebyť súčasťou miestneho zboru?
- Čo znamená, že cirkev má byť "domorodá"?
- Skúmajte niektoré metafory, používané na opis cirkvi (Ef.2:15,19,21; 1Pet.2:9-10). Ktorá z nich je pre vás osobne najvýznamnejšia?

AKČNÝ PLÁN

Ako Boh koná vo vašej krajine pri plnení svojich zaslúbení? Čo urobil Boh za posledných 5 alebo 50 rokov, čo zjavuje Jeho vernosť v budovaní Jeho cirkvi? Napíšte 10 príkladov, ktoré ukazujú prejavy Božej vernosti vo vašej krajine.

ZDROJE

- Billheimer, Paul. *Destined for throne*. (Určení pre trón) Fort Washington, PA: Christian Literature Crusade, 1975.
- Ellisen, Stanley. *The Biography of a Great Planet*. (Životopis Veľkej planéty) Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1978.
- Pate, Larry, *Starting New Churches*, (Ako začať nové zbory) Irving, TX: International Correspondence Institute, 1984.
- Saucy, Robert. *The Church in God's Program*. (Cirkev v Božom programe) Chicago, IL: Moody Bible Institute, 1972.
- Smith, Dwight. Notes on The Local Church Paradigm (Poznámky k paradigme miestneho zboru) from *The Alliance for Saturation Church Planting* and United World Mission, 1994.
- Thompson, Paul. *Planting Reproducing Churches*. (Zakladanie reproduktívnych sa zborov) Warrington, PA: World Team, 1992.

CIRKEV

2

LEKCIA

Cieľ cirkvi

PREČO EXISTUJE CIRKEV?

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je opísať, ako má cirkev byť silou na šírenie evanjelia vo svete.

☞ Hlavné body

- Cirkev má trojaký cieľ – konečný, vonkajší a vnútorný.
- Cirkev je skôr sprostredkovateľom mobilizácie, než objektom služby.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Byť si vedomý toho, aký je biblický cieľ cirkvi.
- Uvedomiť si, že cieľ cirkvi, ako sprostredkovateľa mobilizácie, si vyžaduje zakladanie zborov a službu.

☞ Príloha

2A Pracovný list Veľké poverenie

☞ Návrhy pre inštruktora

Uistite sa, či účastníci jasne porozumeli vnútornému a vonkajšiemu cieľu cirkvi. Bolo by dobré, keby ste použili vizuálne pomôcky, aby ste znázornili účastníkom rôzne paradigmy cieľa cirkvi. Mohli by ste pripraviť kresby alebo plagát. Vo vašom prostredí možno by bol vhodný meotar alebo tabuľa.

ÚVOD

“Cieľ” môžeme definovať ako “koniec, ku ktorému vedie naše úsilie”. Každá organizácia má nejaký účel. Podnikanie existuje preto, aby prinášalo peniaze z predaja tovaru alebo poskytovania služieb. Vláda krajiny existuje preto, aby chránila svojich občanov a spravovala svoj ľud. V súvislosti s cieľom nám Pán Ježiš slúži ako veľký model. On vedel, prečo prišiel na zem, a kde ide. On mal veľký cieľ. “Duch Pánov je nado mnou, a preto ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium, poslal ma uzdravovať skrúšených srdcom, vyhlásiť zajatcom prepustenie a slepým návrat zraku, zlomených poslať na slobodu a vyhlásiť rok Pánov príjemný.” (Luk.4:18-19).

Preto, aby zbory boli v dnešnom svete naozaj efektívne, musia mať jasnú predstavu o účeli svojej existencie. Bez nej môžu vodcovia zborov a pracovníci v zbore plytvať energiou a zdrojmi pri vykonávaní činnosti, do ktorej neboli povolani. Každý zakladateľ zboru by mal rozumieť biblickému určeniu cirkvi, rozmýšľať s ohľadom na tento cieľ vo svetle svojej zakladateľskej práce a misie.

Keď jasne rozumieme biblickému cieľu cirkvi, vtedy je cirkev:

- cieľavedomá a očakávajúca
- verná a pružná, inovujúca v duchu Písma
- milostivá a založená na vzťahoch, zdôrazňuje Božiu lásku a odpustenie
- radostná a oslavujúca (ľudia to vyhľadávajú)
- životaschopná a dynamická, vystrojuje ľudí do služby v reálnom živote
- rastúca a reprodukuje sa, zakladá nové zbory.

I. CIEĽ CIRKVI

Ježiš založil cirkev s cieľom vo svojej mysli. Je to úžasný cieľ, založený od večnosti a smerujúci k slávnej budúcnosti. Dôvod existencie cirkvi môžeme zhrnúť slovami, že "cirkev existuje preto, aby oslávila Boha prostredníctvom duchovného budovania veriacich a evanjelizovania stratených." Obr.2.1 ukazuje trojaký cieľ cirkvi.

Tabuľka 2.1 Trojaký cieľ cirkvi

KONEČNÝ CIEĽ	VONKAJŠÍ CIEĽ	VNÚTORNÝ CIEĽ
Vyvýšiť Pána	Evanjelizovať stratených	Duchovné budovanie veriacich
Cirkev existuje pre Pána	Cirkev existuje pre svet	Cirkev existuje pre seba

A. Vyvýšiť Pána

Biblia učí, že existuje konečný cieľ, ku ktorému smeruje celé stvorenstvo: je to Božia sláva. Božia sláva predstavuje všetko, čo je pravdivé o Ňom samom: o Jeho prirodzenosti, vlastnostiach, charaktere a konaní. Božia sláva je Jeho hlavným cieľom pre večnosť a hlavným dôvodom existencie človeka. Božia sláva je konečným dôvodom existencie cirkvi (Rim.15:6,9; Ef.1:5nn; 2Tes.1:12; 1Pet.4:11).

Boh je oslávený (zjavený, známy), keď Ho uctieваме (Ján 4:23), modlíme sa, chválime Ho (Ž 50:23) a žijeme hodný život (Ján 15:8). "Čokoľvek robíte, robte na slávu Božiu." (1Kor.10:31). Toto je pravda pre kresťanov ako jednotlivcov, aj pre Jeho cirkev.

- Čo to znamená pre vás - osláviť Boha?
- Ako cirkev oslavuje Boha?
- Ako je Boh oslávený v našom strede?

B. Evanjelizovať stratených

Biblia jasne učí, že existuje vonkajší cieľ existencie cirkvi, ktorý má cirkev naplniť v tomto veku. To je cieľ, ktorý smeruje jej zameranie a úsilie mimo ňu samu. To je dôvod, pre ktorý prišiel Ježiš, aby zasiahol stratený a hynúci svet (Luk.19:10). Ježiš povedal: "Ako mňa poslal Otec, tak posiadam aj ja vás." (Ján 20:21). Tento vonkajší cieľ cirkvi je zasiahnuť stratených - evanjelizácia a misia.

Asi žiadna časť Písma nevyjadruje lepšie vonkajší cieľ cirkvi, než "Veľké poverenie" v Mat.28:18-20. (viď Príloha 2A Pracovný list Veľké poverenie)

C. Duchovné budovanie pracovníkov

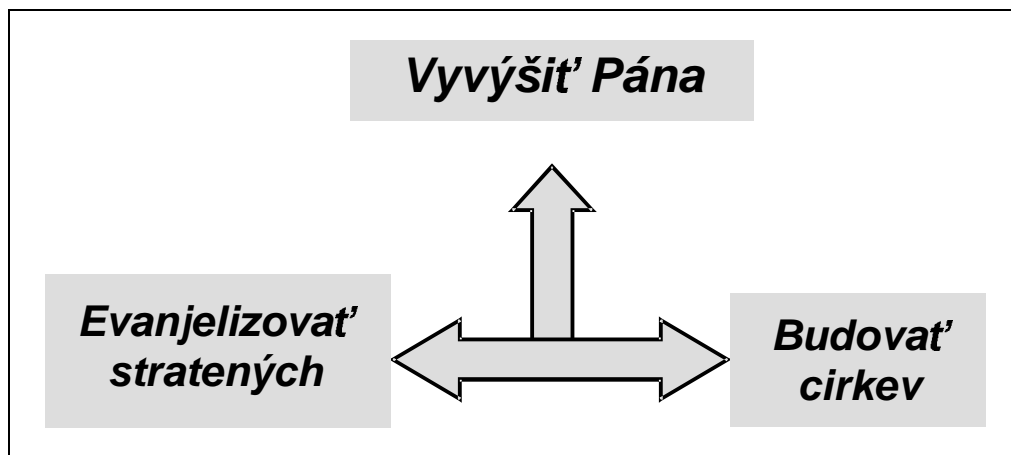
Biblia učí, že cirkev má aj vnútorný cieľ. Je to duchovné vzdelávanie alebo budovanie svojich členov. Veľa epištól Nového zákona bolo napísaných veriacim na ich posilnenie v kresťanskom živote a službe, aby tak mohli naplniť vonkajší cieľ cirkvi – zasiahnuť stratený a hynúci svet.

Efežanom 4:11-16 najlepšie vysvetľuje vnútorný cieľ cirkvi. Cirkev existuje, aby duchovne vzdelávala a budovala veriacich. Výcvik a vystrojovanie Božieho ľudu ako zhromaždenej komunity (pri uctievaní, vyučovaní, spoločenstve a vzájomnej opatere) vedie k uskutočneniu vonkajšieho cieľa, čineniu učeníkov.

- Vodcovia sú daní (v.11), aby vystrojovali svätých pre službu (v.12), nie preto, aby dielo služby konali sami. Čo z tejto živej pravdy vyplýva pre vaše dielo zakladania zborov? Ako to ovplyvní to, čo robíte a ako to robíte?
- Čo ste z tejto často Písma vypožorovali o zakladaní zborov? Napíšte to.

Cieľ cirkvi môžeme jednoducho vyjadriť ako vyvýšenie, duchovné budovanie a evanjelizáciu. Boží ľud sa zhromažďuje na uctievanie a duchovné budovanie, aby sa potom rozišiel a konal dielo evanjelizácie. Tieto ciele navzájom spolu súvisia. Ani jeden z nich nemôže existovať bez druhého. Vnútrotný cieľ (duchovné budovanie, vzdelávanie) slúži vonkajšiemu cieľu (evanjelizácia) a obidva slúžia k oslave Boha (uctievanie, vyvýšenie). Keď sa nasledovníci Ježiša stretávajú pre vnútrotný cieľ, aby sa vzájomne duchovne budovali (Ef.4:11-16), aby milovali jeden druhého (Ján 13:34-35) a prakticky žili ako novozákonná cirkev (Sk.2:42-43), sú lepšie vystrojení pre vonkajšiu úlohu – zasiahnuť stratený svet a slúžiť mu.

Obr. 2.2 Trojaký cieľ cirkvi

II. PARADIGMY CHÁPANIA CIEĽA CIRKVI

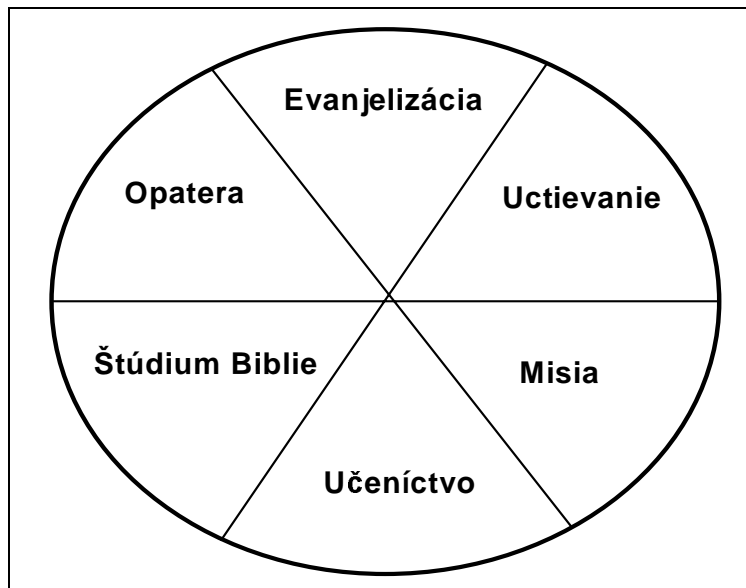
Paradigma je jednoducho spôsob, ako sa na niečo pozeráme. Paradigma poskytuje rozumové vysvetlenie toho, aký je konkrétny systém, proces alebo predmet, alebo aký by mal byť. Nasledujúce príklady protichodných paradigiem sú spôsoby nazerania na cirkev z hľadiska jej podstaty a cieľa.

A. Cirkev zameraná na programy v porovnaní s cirkvou Veľkého poverenia

1. Cirkev zameraná na programy

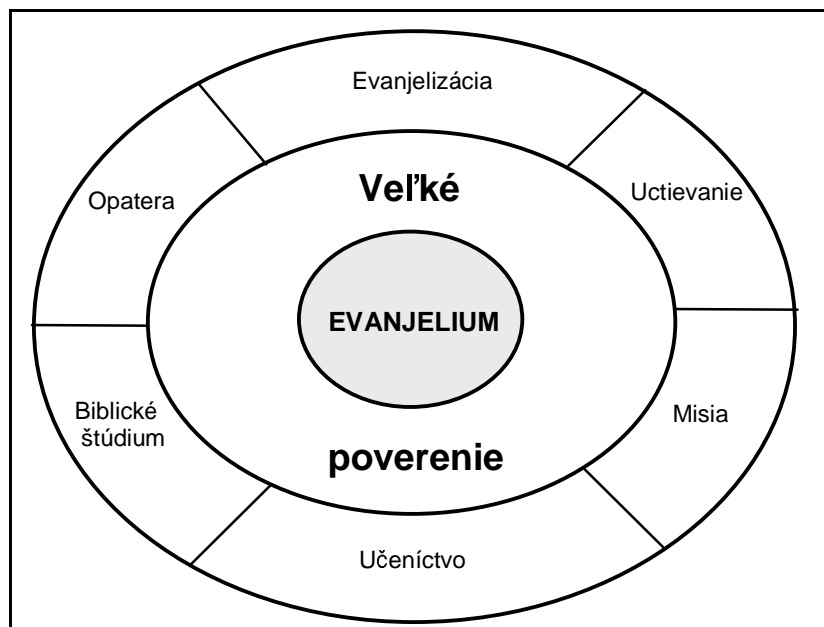
Cirkev často zápasí s praktickým uskutočňovaním svojho trojakého účelu. Keď zlyhávame v integrovaní toho, k čomu nás Boh povolal, môže to viesť k orientovaniu sa na programy, ktoré pozostávajú z rôznych aktivít, pričom každá si vyžaduje nejaké zdroje a účastníkov (viď obr.2.3). V tomto zameraní sa na programy môže cirkev pripomínať svetskú vzdelávaciu inštitúciu alebo malý podnik so svojou štruktúrou a organizáciou. Po čase sa cirkev začne koncentrovať na seba samu a menej na stratených, a stane sa irelevantnou v spoločnosti, kde existuje.

Obr.2.3 Cirkev zameraná na programy

2. *Cirkev Veľkého poverenia*

Biblický pohľad na cirkev (obr.2.4) kladie Veľké poverenie do srdca dôvodu existencie cirkvi, odkiaľ vychádzajú programy a služby vystrojovania. V tomto modeli slúžia prvky a programy zhromaždenej komunity na prípravu veriacich pre vonkajšiu úlohu alebo cieľ - evanjelizáciu a dielo Veľkého poverenia. O potreby veriacich je stále postarané, ale z pohľadu Božích cieľov; – priniesť poznanie o Ňom strateným ľuďom.

Obr. 2.4 Cirkev Veľkého poverenia

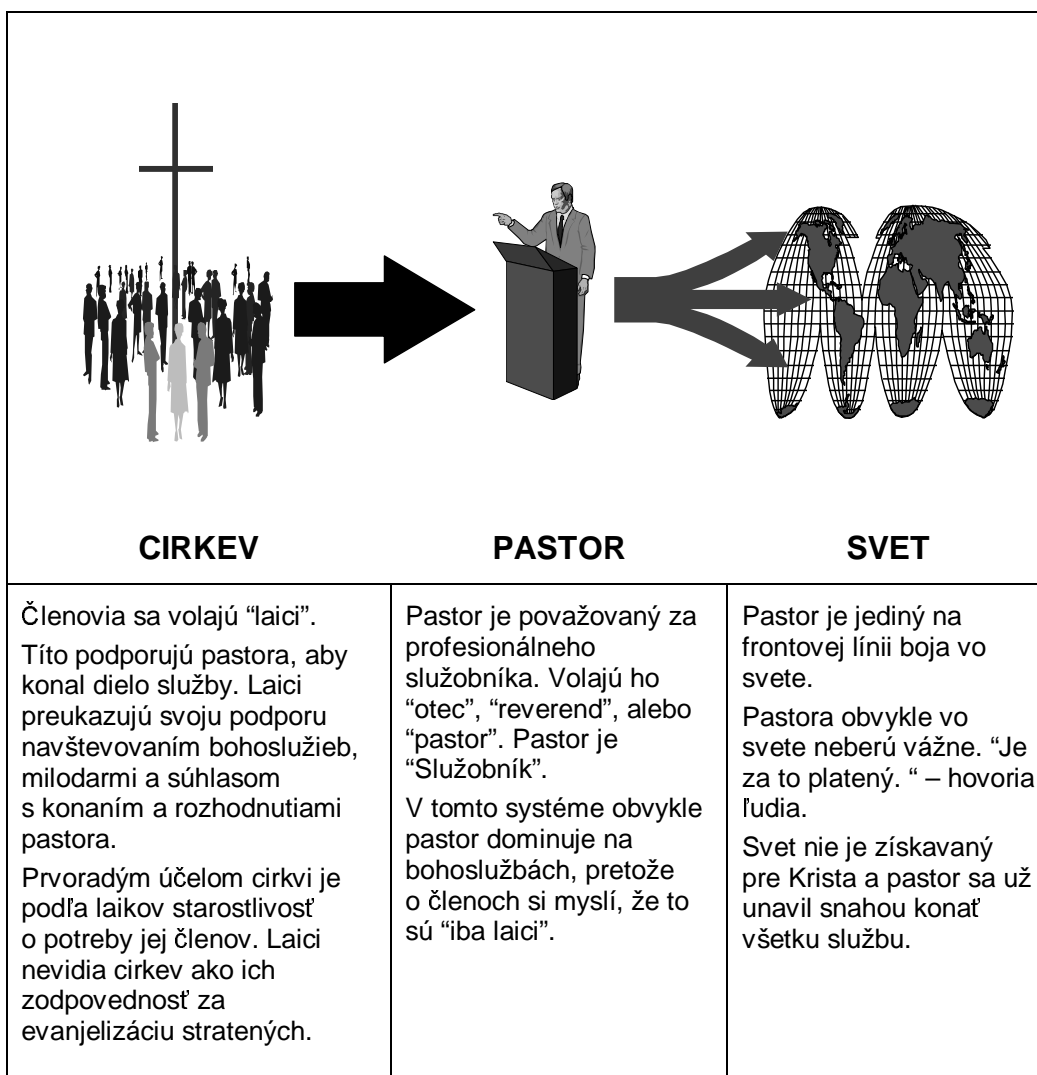
- Aké sú dôsledky týchto dvoch prístupov k štruktúre cirkvi? Mobilizácia členov k "práci v cirkvi"? Budovanie vodcovstva?
- Čo sa stane s cirkvou, keď spozná, že "dôvodom jej existencie" je šíriť evanjelium?

B. Cirkev ako objekt služby v porovnaní s cirkvou ako “sprostredkovateľom mobilizácie”

1. *Cirkev ako objekt služby*

Niektorí veriaci si myslia, že cirkev je miestom na zhromažďovanie, kde môžu byť s ostatnými veriacimi a kde im slúži pastor (viď obr.2.5). Toto je asi najbežnejšia paradigma pohľadu na cirkev. Táto paradigma je čiastočne pravdivá. Cirkev je naozaj zhromaždenie, kde sme súčasťou spoločenstva a kde aj prijímame duchovnú opateru od duchovných vodcov. Táto paradigma však zlyháva z pohľadu naplnenia vonkajšieho účelu cirkvi a umožňuje nebiblické oddelenie duchovenstva a laikov.

Obr. 2.4 Cirkev ako objekt služby

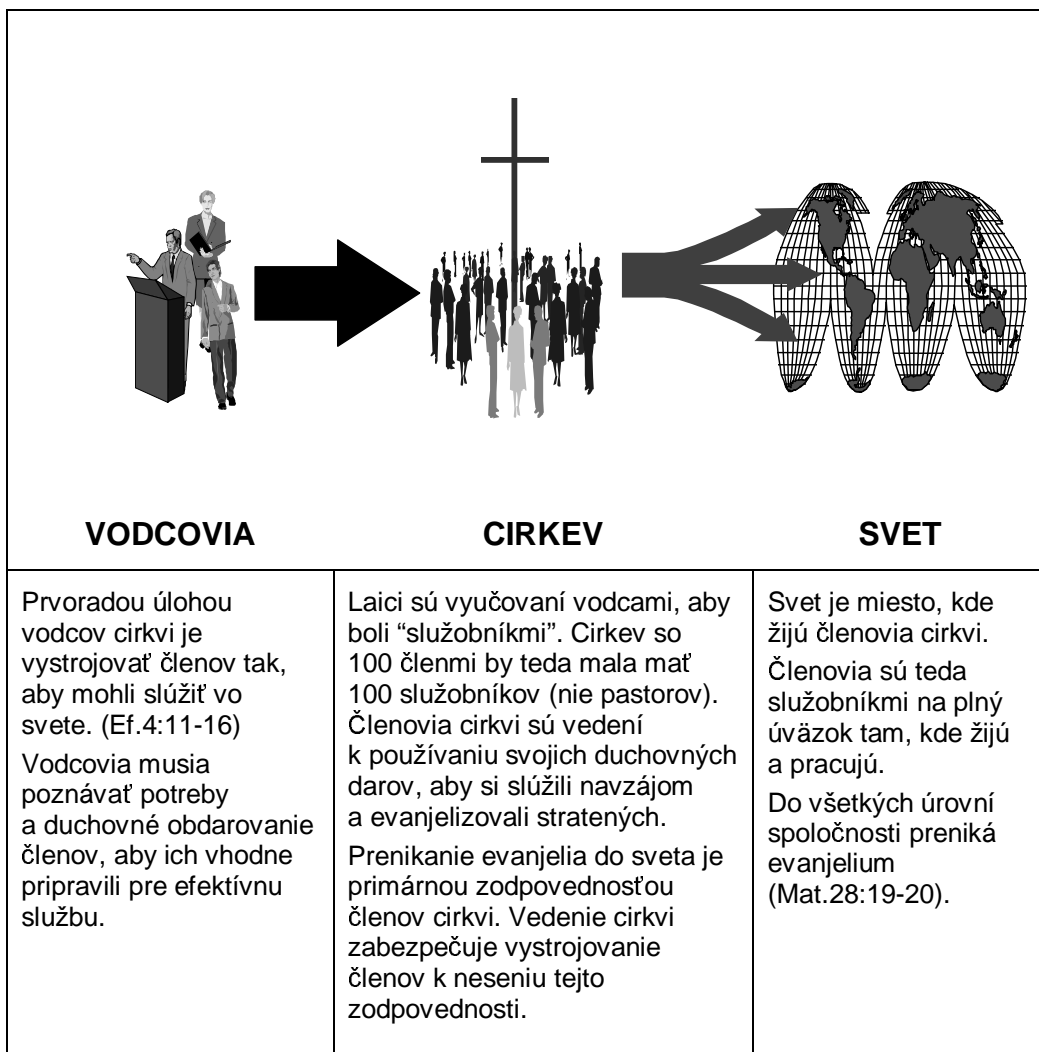

prevzaté z Brock str.. 66,67

2. *Cirkev ako sprostredkovateľ mobilizácie*

Cirkev nie je objektom služby, ale skôr sprostredkovateľom mobilizácie k neseniu evanjelia do sveta. Ako vidíme na obr.2.6, úlohou vedenia cirkvi je vstrojovať (vyučovať a zmocňovať) členov cirkvi pre službu vo svete. Toto je účel duchovného budovania cirkvi. Veriaci sa zhromažďujú, aby uctievali Pána, rástli vo viere, učili sa Božie slovo, aby sa povzbudzovali, modlili a prakticky pomáhali jeden druhému. Títo členovia cirkvi rozvíjajú duchovný charakter a schopnosti k službe, potrebné k evanjelizácii stratených (vonkajší účel cirkvi). Napĺňanie Veľkého poverenia nie je iba pastorovým poverením, alebo poverením niekoľkých jednotlivcov, ale je to funkcia celého tela Kristovho (cirkvi).

Obr. 2.6 Cirkev ako sprostredkovateľ mobilizácie

prevzaté z Brock str.66,67

ZÁVER

Jasný zmysel pre cieľ pomáha cirkvi, aby bola efektívna. Bez porozumenia tomuto cieľu môžu vodcovia cirkvi a pracovníci plyvať energiou a zdrojmi, keď robia to, k čomu nie sú povolani. Každý zakladateľ zboru by mal rozumieť biblickému cieľu cirkvi a myslieť s ohľadom na toto určenie vo svetle svojej zakladateľskej práce a misie.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo je dôležité, aby cirkev rozumela svojmu cieľu? Čo sa stane, keď cirkev neporozumie dôvodu svojej existencie?
- Ako by ste zhrnuli dôvod, pre ktorý existuje cirkev?
- Prečo by mala cirkev zasiahnuť stratených? Kto je zodpovedný za evanjelizovanie?
- Aký je vzťah medzi Veľkým poverením a dôvodom, pre ktorý existuje cirkev? Aké ďalšie časti Biblie nám môžu pomôcť porozumieť cieľom cirkvi?
- Prečo by cirkev mala byť silou, a nie iba poľom?
- Majú cirkvi vo vašom regióne jasné chápanie toho, prečo existujú, ako cirkev?

AKČNÝ PLÁN

Uvažujte nad cieľom cirkvi vypracovaním prílohy 2A Pracovný list "Veľké poverenie".

ZDROJE

- Brock, Charles. *Indigenous Church Planting. Practical Guide.* (Zakladanie domorodých zborov. Praktický sprievodca.) Neosho, MO: Church Growth Institute, 1994.
- Getz, Gene. *Sharpening the Focus of the Church.* (Zaostrené na cirkev) Wheaton, IL: Victor Books, 1984.
- Morris, Linus. *The High Impact Church.* (Cirkev s veľkým dopadom) Houston, TX: Touch Publications, 1993.
- Warren, Rick. *The Purpose Driven Church.* (Cirkev, ktorá smeruje k svojmu cieľu) Grand Rapids, MI: Zondervan, 1995.
- Úryvky z prednášok o cirkvi z materiálu Project 250 and Russian Ministries. Moscow, Russia: 1994.
- Cook, Jerry. *Love, Acceptance and Forgiveness.* (Láska, prijatie a odpustenie) Glendale, CA: Gospel Light Publications, 1979.

Veľké poverenie

PRACOVNÝ LIST

Čítajte a meditujte nad nasledovnými piatimi textami Veľkého poverenia. Potom odpovedajte na otázky pri každom texte.

- **Matúš 28:18-20**
  1. Aké potešenie je v pravde, že "všetka moc" je daná Kristovi?
  2. Keďže On je zvrchovaný Pán, čo od nás žiada, aby sme robili?
- **Marek 16:15-20**
  1. Aké varovanie neveriacim tu nachádzate?
  2. Aké dôkazy budú sprevádzať veriacich?
  3. Ako sa Pán zjavil po vstupe do neba?
- **Lukáš 24:45-53**
  1. O akých veciach mali učeníci svedčiť?
  2. Aké zasľúbenie im dal Kristus?
- **Ján 20:19-23**
  1. Čo mal Ježiš na mysli, keď povedal: "Pokoj vám!"?
  2. Ako sa to vzťahuje na Jeho vyhlásenie vo veršoch 22-23?
  3. Čo to znamená byť poslaný?
- **Skutky 1:1-11**
  1. Čo je prirodzeným dôsledkom, keď máme Svätého Ducha, ktorý v nás koná?
  2. Ako ďaleko dosiahnu dôsledky evanjelia?

OTÁZKY NA APLIKÁCIU

- Aký strach potrebujem prekonať, keď si uvedomím zvrchovanú autoritu Krista? Ako môžem čo najlepšie "činiť učeníkov"?
- Ako môže byť evanjelium hlásané "všetkým národom" v mojej vlasti?
- Slúžim v Božej moci? Ako môžem dovoliť Jeho moci, aby rástla na Jeho slávu?
- Ako sa ma dotýka postavenie stratených ľudí? Ako to ovplyvní moje vedenie zboru, ktorý zakladám? V čom by mal byť rozdiel?

VEĽKÉ POVERENIE – PARALELNÉ TEXTY

	PREAMBULA	PRÍKAZ	ZASLÚBENIE
MATÚŠ 28:18-20	Daná mi je každá moc na nebi aj na zemi. (18).	A tak id'te, čiňte učeníkmi všetky národy krstiac ich vo meno Otca i Syna i Svätého Ducha, učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal. (19) (20).	A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta. (20).
MAREK 16:15-20	(Svedectvo o vzkriesení) (9).	Id'te po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu! (15).	Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený; a kto neuverí, bude odsúdený. (16).
LUKÁŠ 24:45-53	Tak je napísané, a tak musel Kristus trpieť a vstať z mŕtvych tretieho dňa ... (46).	... a musí byť kázané v jeho mene pokánie a odpustenie hriechov medzi všetkými národami počnúc od Jeruzalema. A vy ste toho svedkami. (47-48).	A hľa, ja posielam zaslúbenie svojho Otca na vás, a vy buďte v meste Jeruzaleme, dokiaľ nebudete odiati do moci z výsosti. (49).
JÁN 20:19-23	Pokoj vám! A keď to povedal, ukázal im svoje ruky aj svoj bok. A tak zaradovali sa učeníci, keď videli Pána. (19) (20).	Ako mňa poslal Otec, tak i ja posielam vás (21).	Prijmite Svätého Ducha. (22).
SKUTKY 1:1-11	...ktorým sa aj zjavoval živý po svojom utrpení mnohými dôkazmi.(3) To nie je vašou vecou zvedieť časy alebo jednotlivé doby, ktoré si Otec uložil vo svojej vlastnej moci ... (7).	... budete mi svedkami i v Jeruzaleme i po celom Judsku i v Samárii a tak až do poslednej končiny zeme. (8).	Budete pokrstení Svätým Duchom ... (5) ... prijmete moc Svätého Ducha, ktorý príjde na vás ... (8).

CIRKEV

3

LEKCIA

Forma a funkcia

BIBLICKÉ A KULTÚRNE HL'ADISKO

☞ Ciel' lekcie

Cielom tejto lekcie je vysvetliť dôležitosť konceptu formy a funkcie v zbere z biblického a kultúrneho hľadiska.

☞ Hlavné body

- Biblická funkcia je to, *čo sa musí robiť* – bolo to Bohom dané a nemá sa to meniť.
- Biblická forma je to, *ako vykonávame funkciu* – je kultúrna a môže sa obmieňať podľa potreby.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť poňatiu a obsahu "formy a funkcie".
- Porozumieť, ako dynamika kultúry a osobná skúsenosť ovplyvňujú vyjadrenie formy a funkcie v miestnom zbere.
- Byť motivovaný zavádzať formy v zbere založené na biblických funkciách a kultúrnej relevantnosti.

☞ Príloha

3A Aplikácia formy a funkcie: Induktívne štúdium Skutkov 2.

ÚVOD

Porozumenie formy a funkcie má pre zakladanie zborov základný význam. Naša skúsenosť veľmi formuje naše chápanie a oddanie sa formám, ktoré náš zbor používa. Musíme mať odvahu pýtať sa, prečo robíme to, čo robíme, aby sme konali misiu, ktorú Boh zveril svojej cirkvi. Táto lekcia je príležitosťou znovu rozmýšľať o formách služby a pomôcť pri využívaní relevantnejších a efektívnych foriem.

I. ILUSTRÁCIA FORMY A FUNKCIE

Funkcia v spoločnosti je aktivita, ktorá sa má uskutočniť. Touto aktivitou môže byť tak zložitá záležitosť, akou je napríklad získavanie peňazí na obživu alebo výchova detí, až po tak jednoduchú vec, ako napríklad spánok. Toto sú veci, ktoré je treba robiť. Forma je metóda, ktorú si zvolíme na vykonanie konkrétnej funkcie.

Príkladom môže byť to, ako získavate potravu. V dávnych dobách by ste lovili alebo by ste niečo pestovali. Toto sú dve veľmi odlišné metódy (formy), ale obidve spĺňajú funkciu získavania potravy.

Otázka znie: podľa čoho sa rozhodnete, ktorá z nich je pre vás najlepšia? Niektoré faktory rozhodovania sú vnútorné, ako napr. vaše schopnosti alebo čo máte radšej. Máte dobré oko a nevádi vám, keď ste dlhší čas sami? Potom z vás bude dobrý lovec. Ak nie, držte sa radšej pestovania. Niektoré faktory sú vonkajšie a závisia na prostredí, kde žijete. Bývate neďaleko úrodnej zeme? Ak áno, možno sa vám bude dariť ako pestovateľovi. Niektoré faktory sú kultúrne, závislé na hodnotách spoločnosti, v ktorej žijete. Sú pestovatelia cenení, pretože pridávajú do spoločných zásob v dedine, alebo sa cenia lovci pre ich schopnosti v prípade vojny? Niektoré faktory môžu byť

- ◆ **Funkcia** = aktivita, ktorá sa má uskutočniť
- ◆ **Forma** = metóda, ktorú zvolíme na uskutočnenie funkcie

morálne. Pozerá sa na zabíjanie zvierat ako na niečo nemorálne? Iný faktor je napríklad tradícia. Čo robili vaši rodičia a ich rodičia?

Formy sú závislé na mnohých faktoroch a môžu sa časom meniť. Vaše pole možno prestane byť úrodné, alebo sa rozpíchne lovná zver. Časom aj nové vynálezy môžu meniť vašu schopnosť vykonávať vašu profesiu, alebo vás prinútiť zmeniť profesiu, ktorá predtým nebola dostupná – napríklad - stanete sa majiteľom obchodu.

Doprava je ďalší príklad princípu formy a funkcie spoločnosti. Doprava je funkcia, ktorú môžeme uskutočniť, viacerými možnými formami, ako napríklad: bicykel, metro, auto alebo kónsky záprah. Otázka znie:

- Čo určuje, aké prostriedky dopravy použijete? Prečo?
- Prečo je jeden spôsob lepší, než iný?
- Môžete uviesť iný príklad formy a funkcie z vášho okolia?

II. FORMA A FUNKCIA V ZBORE

Formu a funkciu môžeme definovať ako v predošlých príkladoch, alebo sa môžeme zamerať na konkrétnu oblasť. Napríklad: Sú tiež *biblické formy a funkcie* popísané v Starom aj Novom zákone. Preto, aby sme porozumeli dôležitosti tohto konceptu pri zakladaní zborov, zameriame našu definíciu veľmi úzko a pozrieme sa iba na formy v zbere a funkcie v zbere.

A. Funkcie v zbere

V Novom zákone je veľa príkazov, zákonov, predpisov, zákazov a zásad, ktoré zbor musí rešpektovať. Tieto funkcie sú nadčasové a nadkultúrne. Nemenia sa a sú záväzné pre všetkých veriacich, bez ohľadu na rasu, kultúru, vek alebo jazyk.

Príklady: uctievanie, spoločenstvo, obrady, modlitba, evanjelizácia, učenie, dávanie, vyučovanie, Večera Pánova.

Funkcia v zbere je aktivita, ktorú Pán prikázal vykonávať Jeho cirkvi.

B. Forma

Formy zboru zahŕňajú všetky štruktúry, tradície, metódy a postupy, ktoré si zbor zvolí, aby vykonával funkcie v konkrétnom čase, kultúre, alebo situácii. Tieto formy sa môžu meniť od zboru k zboru – a ústia do foriem prijateľných pre každú funkciu v zbere.

Príklady: zbierky pre Jeruzalemských svätých, film Ježiš, ľudia, ktorí vítajú návštevníkov zboru pri dverách, platení kazatelia, štvrtkové večerné biblické štúdium.

Forma v zbere je metóda, ktorú zbor používa na vykonávanie funkcií zboru.

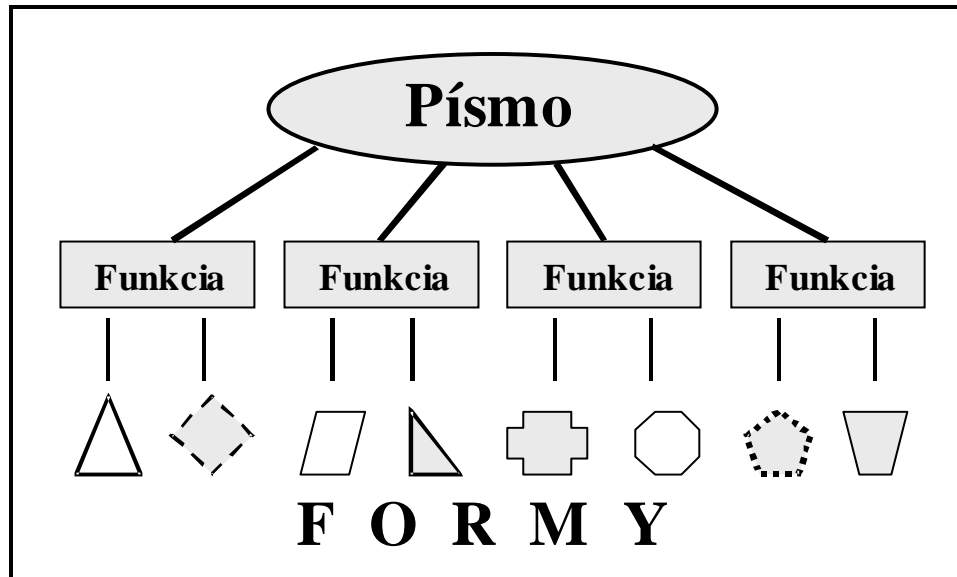
C. Forma a funkcia spolu

Život, ktoréhokoľvek miestneho zboru, nemôže byť vytrhnutý z konkrétneho kultúrneho a historického kontextu. Naša "skúsenosť" so zborom sa nezakladá iba na biblickom učení. Spôsob, akým "tvoríme zbor" je založený na zmesi historických tradícií, kultúrnych (a subkultúrnych) zvyklostí a biblického presvedčenia. Keď hovoríme o biblických funkciách (napr. uctievanie, modlitba, spoločenstvo, vyučovanie, sviatosti, evanjelizácia a služba), nemôžeme tak robiť bez toho, aby sme definovali formy, tradície, metódy, štruktúru a organizáciu, v ktorých tieto funkcie nájdu svoje vyjadrenie a život.

Úlohou zakladateľa zboru je určiť formy najprv na biblickom základe a potom vo svetle kultúrne relevantných zvyklostí. Na obr. 3.1 vidíme, že zbor má mnoho funkcií, ktoré sú prikázané v Písme.

Tieto sa nemenia ani časom ani kultúrou. Dolný rad obrázka ukazuje, že každý miestny zbor si môže osvojiť úplne odlišné formy, aby naplnil tieto funkcie vo svojom prostredí. Formy sa nemusia podobať na tie v iných zboroch – musia len naplňovať funkcie zboru.

Obr. 3.1 Forma a funkcia

III. HODNOTENIE FORMY A FUNKCIE V ZBORE

Môže byť dosť zložité rozlíšiť medzi formou a funkciou v zbere, pokiaľ nevenujeme čas analýze. V nasledujúcej tabuľke je niekoľko funkcií na ľavej strane a niektoré z mnohých foriem uskutočnenia týchto funkcií na pravej strane.

Tabuľka 3.2 Formy a funkcie

Biblická funkcia	Možné formy
Modlitba	V pokľaku alebo postojáčky
	Potichu alebo nahlas
	V malej skupine alebo jednotlivo
	Pred jedlom alebo na konci bohoslužby
	Vyznávajúca alebo prosba
Vyučovanie slova	Nedeľná besiedka
	Kázeň
	Skupinka biblického štúdia
	Rodinné pobožnosti
Evanjelizácia	Prostredníctvom priateľských vzťahov
	Ťaženia
	Výzvy počas bohoslužieb

Všimnite si, že zoznam foriem na pravej strane nie je vyčerpávajúci – je veľa, veľa ďalších možností. Je niektorá lepšia, než ostatné? Nie. Všetky z nich môžu byť vhodné alebo nevhodné za daných okolností alebo v učitom kultúrnom prostredí. Žiadna z týchto foriem nie je prikázaná v Biblii ako jediná metóda. Prikázané sú len funkcie. Formy si môžeme zvoliť podľa potreby.

V tabuľke dolu sú dve biblické *funkcie*. Venujte tomu pár minút a na pravú stranu napíšte možné *formy*. Porovnajte potom svoje nápady s ostatnými.

Tabuľka 3.3. Funkcia vs. forma

Biblická funkcia	Možné formy
Dávanie	
Uctievanie	

V tabuľke dolu je na pravej strane niekoľko foriem. Ku každej forme napíšte, akú biblickú funkciu plní. Potom porovnajte s ostatnými a diskutujte o svojich odpovediach.

Tabuľka 3.4. Formy vs. funkcie

Funkcia	Forma
	Mládežnícky tábor
	Modlitebné stretnutie zboru
	Zborový spevokol
	Podávanie košíka na zbierku
	Budova zboru
	Špeciálna hudba počas bohoslužieb
	Detský zbor
	Poriadok bohoslužby zboru
	Recitovanie poézie v zbore

IV. PRINCÍPY FORMY A FUNKCIE

A. Funkcia je dôležitejšia než forma

V Biblii sa zdôrazňuje funkcia. Ježiš sa viac zaujímal o funkciu, než o formu. Tí, ktorí najviac odporovali Ježišovi boli ľudia, ktorí boli závislí na forme, obradoch a tradíciách.

- Pozrite si text v Mat.9:14-17. Ako sa Ježišovo učenie o šatách a vínnych mechoch vzťahuje na funkciu a formu? Čo to znamená začať zbor s "novým vínnym mechom"?
- Čím prispievajú k tejto téme texty z 1Sam.15:22-23, Oz.6:6, Mat.12:1-8?

Formy obvykle v Biblii nie sú predpísané. Existuje výnimka týkajúca sa chrámovej bohoslužby, kde tvar a zariadenie svätyne sú popísané v detailoch, ale tie mali svoj účel. Boli používané na to, aby poučili o Bohu, Jeho diele a Jeho vlastnostiach. Nie je to forma, ktorá bola prenesená do novozákonnej cirkvi, pretože poznanie už existuje.

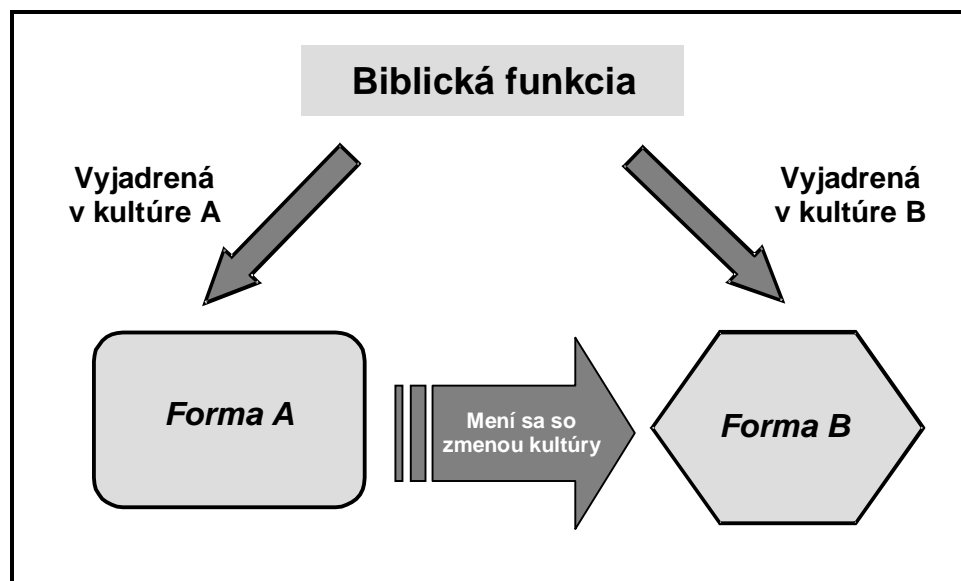
B. Funkcie sú absolútne a nadkultúrne; formy nie sú absolútne a sú variabilné

Pokiaľ sú v Biblii popísané formy, vidíme, že sa v nich robili zmeny. Sviatok paschy bol pripomienkou vyslobodenia Božieho ľudu z Egypta. Ježiš ho zmenil pri Poslednej večeri, ktorú použil na to, aby zdôraznil vyslobodenie, ktoré Boh uskutoční v Ježišovej smrti. V cirkvi prvého storočia sa toto opäť zmenilo a slávil Hody lásky. Toto sa však začalo zneužívať (1Kor.11:17-34) a tak sa prax zredukovala na podávanie chleba a vína. Ale aj toto sa robí mnohými rôznymi formami. Niekde majú jeden spoločný pohár, inde majú pohár pre všetkých. Niekde majú víno, inde hroznovú šťavu. Formy môžu byť rôzne, pokiaľ slúžia funkcii.

Opísané formy sú v istých textoch zmenené, v iných vynechané. Menia sa od situácie k situácii.

- Správcovstvo (Kor.16:1-2; 2Kor.8-9)
- Duchovné dary (1Kor.12-14; Rim.12; Eph 4)
- Napomínanie členov zboru (Mat.18; 1Kor.5; 2Kor 2)
- Krst (Mat 28; Rim 6; Sk 1)
- Sviatočný deň odpočinku (Ex 20:8; Ac 20:7)
- Autority v zbore (1Tim.3; Tit.1; 1Pet:5)

Obr. 3.5 Zmeny foriem

Ako tento princíp ovplyvní používanie foriem vo vašom zbore, založených na Písme?

C. Ľudia sa často viac identifikujú s formou, než s funkciou

Ľudia majú nanešťastie tendenciu venovať sa forme a unikne im funkcia. Môžu neustále používať formy, ktoré stratili svoju vitalitu v príslušnej kultúre (napr. spôsob priebehu bohoslužby). Existuje jeden starý príbeh o tom, ako mladomanželka pripravovala rezeň pre svojho manžela. Keď mu ho podávala, rezeň mal na oboch koncoch odrezané okraje. Opýtal sa jej, prečo. Manželka odpovedala, že jej matka vždy pripravovala rezeň takto. Keď sa mladomanžel opýtal svojej svokry, prečo to takto robila, jej odpoveď bola: "Neviem. Moja mama to vždy robila takto." Keď sa mladomanžel opýtal starej mamy, prečo odrezávala okraje na rezni, jej odpoveď znela: "Mala som príliš malú panvicu." Myslím, že ste pochopili.

Keď si ľudia myslia, že sú absolútne nariadené formy, získavajú zákonné postoje. Odpor voči zmenám foriem často pramení z pocitu neistoty a strachu zo zmeny, než z teologických právd. Toto môže byť forma modlárstva. Porozumenie formy a funkcie môže pomôcť ľuďom vidieť, že zmena nemusí vždy znamenať hrozbu.

D. Formy by sa nemali meniť bezohľadne

Nie je neobvyklé pre mladého muža, ktorý práve vyšiel zo seminára alebo biblickej školy (so žiadnymi reálnymi pastoračnými skúsenosťami), že sa stane pastorom zboru a myslí si, že vie presne, ako treba všetko robiť. Má predstavu, ako majú vyzerat' perfektné formy a je pripravený všetko zmeniť podľa svojich predstáv. Nevie, akí sú ľudia, ani to, čo chcú robiť. Možno ani nevie, či tie jeho predstavy boli niekedy preskúšané a s akými výsledkami. Toto môže viesť k situácii, v ktorej si ľudia začnú myslieť, že pre svojho pastora nič neznamenajú a že sa na nich díva iba ako na súčasť svojho experimentu, a začnú ho neznášať. Môžu mať pocit, že zbor už nie je pre nich a tak buď odídu oni, alebo pastor.

Formy by sa mali meniť, len aby zdôraznili, zlepšili funkciu. Jeden pastor raz, aby zdôraznil uctievanie (funkciu), začal bohoslužby piesňou (ako obvykle) a potom kázal. Kázeň bola obvykle na konci bohoslužieb, po hudbe a speve, pozdravoch a oznamoch, ale tento pastor sa rozhodol hovoriť o Bohu a Jeho úžasných skutkoch a potom pozval zhromaždenie k uctievaniu a ďakovaniu Bohu v modlitbách, spievaní chvál a k Večeri Pánovej. Zmena bola veľmi efektívna. Neznamená to, že to takto robil každú nedeľu. Urobil to iba vtedy, aby zastavil ľudí a priviedol ich k novému spôsobu vnímania času uctievania počas bohoslužieb. Potom sa vrátili k obvyklej forme.

E. Keď formy kostnatejú, zbory vymierajú

Cieľom cirkvi je osláviť Boha prostredníctvom duchovného budovania členov a evanjelizácie stratených. Toto je večný, nemenný cieľ. Funkcie sú to, ako spejeme k tomuto cieľu. Funkcie sú tiež dané Bohom, ktorý nám povedal, ako Ho máme osláviť. Sú tiež večné a nemenné. Forma je len jedným z mnohých prijateľných spôsobov, ako vykonávať konkrétnu funkciu. Formy sa menia, pretože sú vyjadrením spoločnosti.

Sú obdobia, kedy dôležitosť foriem môže vzrásť do takých rozmerov, že ich ľudia už nechcú meniť. Keď sa toto stane, zbor začne odumierať, pretože v spoločnosti prebiehajú zmeny a zbor sa tým stane akoby vytrhnutý z kontextu, irelevantný.

Bol jeden zbor, ktorý sa rozhodol zasiahnuť jednu etnickú skupinu vo svojom okolí. Zhromaždenie bolo veľmi príjemné, s formami prijateľnými pre túto skupinu. Po čase sa však formy stali príliš dôležitými. Prostredie okolo sa zmenilo a prichádzalo stále menej a menej členov tejto etnickej skupiny. Ľudia v zbere si časom uvedomili, že zmena je potrebná, ale už bolo neskoro. Stali sa známymi ako zbor, ktorý nemá čo ponúknuť ľuďom v okolí, zvyšok členov poodchádzal a zborovú budovu museli zatvoriť.

V. ČO VYPLÝVA Z FORMY A FUNKCIE PRE ZAKLADATEĽOV ZBOROV

Zakladatelia zborov musia o forme a funkcii uvažovať veľmi starostlivo. Mnohé z foriem, zavedených pri zrode zboru sa môžu ustáliť v priebehu života a fungovania zboru. Neskôr môže byť ťažké meniť ich; ak sa stanú neefektívnymi, je možné ich len tolerovať. Ak zakladatelia zborov nie sú pružní, pokiaľ ide o formy, vtedy sa proces zakladania zboru spomaľuje, je drahý a zložitý.

Zakladatelia zborov majú vo svojej službe tendenciu ísť do jedného alebo dvoch nebezpečných extrémov:

- Môžu používať len tradičné formy v zbere, takže prístup ku kázaniu, štýlu hudby a metódam evanjelizácie je taký istý, ako vo všetkých existujúcich zboroch v regióne. Výsledkom môže byť, že zbor osloví ten istý druh ľudí, namiesto celej cieľovej populácie.

Ak zakladatelia zborov nie sú pružní, pokiaľ ide o formy, vtedy sa proces zakladania zboru spomaľuje, je drahý a zložitý.

- Môžu zaviesť len importované formy, ktoré je ťažké adaptovať v konkrétnej kultúre. Keď zakladatelia zboru predpokladajú, že určité programy, zariadenie miestnosti alebo štýl hudby sú potrebné, pretože boli efektívne v iných situáciách, vtedy zbor môže mať cudzorodý výraz od samého začiatku. "Westernizácia" alebo vysoký počet zahraničných misionárov môžu len prispievať k tomuto problému vo vašom regióne.

Formy, ktoré si zvolíte veľmi ovplyvnia to, akú časť spoločnosti budete priťahovať. Formy by mali prirodzene vyplynúť z kultúry tak, aby ľudia z cieľovej populácie mohli rozumieť, čo znamenajú, bez mimoriadneho vysvetľovania. Súčasťou prieskumu je zistiť, akí ľudia žijú vo vašej cieľovej oblasti, kto nebol oslovený existujúcimi zbormi a hľadať spôsob, ako ich pritiahnúť do vášho zboru výberom takých foriem, ktoré budú pre nich zrozumiteľné a zároveň verné biblickým funkciám.

OTÁZKY NA ZHRNUTIE, UVAŽOVANIE A APLIKÁCIU

- Prečo sú "forma a funkcia" tak dôležité pre zakladanie zborov?
- Ako sa vyvinuli formy vo vašom zbore? Ako sa udržiavajú?
- Slúžia formy vo vašom zbore svojmu účelu – biblickým funkciám?
- Ako by ste mohli zlepšiť formy vo vašom zbore, aby sa ešte lepšie hodili do kultúry?
- Ktoré formy sú prekážkou pri nesení evanjelia strateným a pri privádzaní nových kresťanov do zboru?
- Akému odporu by ste museli čeliť, keby ste chceli založiť nový zbor s formami odlišnými, než majú ostatné zbory vo vašej kultúre?
- V čom sú vaše formy čudné a cudzie novým kresťanom?
- Ako by ste zaviedli nové formy, ktoré by boli príjemnejšie novým kresťanom bez toho, aby ste urobili kompromisy s biblickými princípmi? Opíšte, čím sú tieto formy relevantné kultúre vašej cieľovej skupiny v uctievaní, spoločenstve, sviatostiach, dávaní milodarov a biblickom vyučovaní.
- Pre ďalšie štúdium čítajte Skutky 6:1-5, aby ste videli, ako vodcovia prvej cirkvi riešili problém štruktúry, a ako boli schopní zmeniť formu a štruktúru, aby lepšie slúžili potrebám.
- Kedy sú formy hriešne? Prečo? Uveďte príklady a potvrdte biblickými princípmi.

AKČNÝ PLÁN

- Urobte si induktívne štúdium, ktoré je obsahom Prílohy 3A: "Aplikácia formy a funkcie: Induktívne štúdium Skutkov 2".
- Uprednostňujte funkcie pred formami vo vašom miestnom zbore.

ZDROJE

- Thompson, Paul. *Planting Reproducing Churches; A Basic Course*. (Zakladanie reprodukovajúcich sa zborov. Základný kurz) Toronto, Canada: World Team Institute of Church Planting, 1992.
- Webster, Robert D. *Growing Churches for God's Glory*. (Zbory rastúce na Božiu slávu) Workbook written for BEE International, 1995.

Aplikácia formy a funkcie

INDUKTÍVNE ŠTÚDIUM SKUTKOV 2

I. POZOROVANIE

Prečítajte si Skutky 2:42-47 a všimnite si aktivity a konanie veriacich. Každú aktivitu napíšte do ľavého stĺpca tabuľky.

II. VÝKLAD

Určte, ktorá z týchto aktivít je forma a ktorá je funkcia a svoju odpoveď napíšte do stĺpca vpravo. Napr.: ak sa rozhodnete, že aktivita je forma, určte, ktorá funkcia k nej patrí a napíšte vpravo do stĺpca "FORMA".

AKTIVITY	FUNKCIA ALEBO FORMA

III. APLIKÁCIA

- Pozrite sa ešte raz na funkcie a formy v tabuľke hore.
- Napíšte ešte aspoň jednu formu, ktorá by mohla byť použitá.
- Akú formu používa váš zbor pre túto funkciu?
- Poznáte ešte ďalšie formy, ktoré by boli dnes vhodné pre tie isté funkcie?
- Ako by ste postupovali, keby ste chceli zaviesť nejakú zmenu foriem v zhromaždení alebo bunkovej skupinke? Čo je potrebné zvážiť pred tým, než sa budete snažiť uskutočniť nejakú zmenu?

CIRKEV

4

LEKCIA

Definícia miestneho zboru

„ČO ZAKLADÁME?“

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je skúmať definíciu miestneho zboru vo svetle úlohy zakladania zborov.

☞ Hlavné body

- Neadekvátna definícia miestneho zboru bude brzdiť zakladanie zboru.
- Biblické funkcie sú kľúčom k definícii miestneho zboru.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť dôležitosti vytvorenia biblickej definície miestneho zboru.
- Vedieť, že osobné pochopenie toho, čo je miestny zbor, môže stupňovať alebo naopak brzdiť proces zakladania zboru.

ÚVOD

Nezáleží na tom, čo robíme v zborovej práci; či zakladáme zbor, alebo vedieme existujúci zbor, musíme mať jasné presvedčenie o tom, čo je zbor. Základnú otázku "Čo je miestny zbor?" nemôžeme brať na ľahkú váhu. Aby sme si boli istí, že ideme správne, musíme si ju klásť často. Ako by sme teda zbor definovali?

Nasledujúca ilustrácia možno vysvetlí, prečo je táto lekcia dôležitá. Pred II.svetovou vojnou sa Švajčiarsko podieľalo takmer 90% -ami na celosvetovej produkcii hodínok. V sedemdesiatych rokoch ovládali ešte 60% trhu, ale na začiatku osemdesiatych rokov ich podiel klesol pod 10%. Čo sa stalo? Koncom šesťdesiatych rokov boli na trh uvedené digitálne hodinky, ale Švajčiari nezaviedli túto technológiu, kým ostatní výrobcovia (Seiko a Texas Instruments) áno. Švajčiarski výrobcovia odmietli túto technológiu, pretože ich chápanie toho, čo sú hodinky, bolo iné. Nevedeli si predstaviť hodinky bez prevodov, pružiniek a koliesok. Keďže digitálne hodinky ich nevyužívali, Švajčiari ich odmietli. Mohli by sme na záver povedať, že stratili zo zreteľa funkciu hodínok (ukazovať čas) a namiesto toho definovali hodinky podľa formy, ktorá im bola blízka. Takto prišli o veľké príležitosti na trhu.

Tak, ako Švajčiarov pripravila definícia hodínok o veľké možnosti na trhu, tak aj definícia zboru môže dramaticky ovplyvniť úspech procesu zakladania zboru. Definícia zjavuje to, čo zakladateľ zboru očakáva a určuje stratégie a formy, ktoré používa. Definícia bude referenčným bodom, meradlom jeho úspechu alebo zlyhania. Ak zakladateľ začne s úbohous definíciou zboru, môže to viesť k zlyhaniu.

I. ZLOŽITOSŤ DEFINOVANIA ZBORU

Zbory sa môžu jeden od druhého veľmi odlišovať. Všimnite si nasledujúce postrehy:

- Niektoré zbory sa stretávajú vo veľkých budovách. Niektoré zbory sa stretávajú v malých budovách. Niektoré zbory sa nestretávajú v žiadnych budovách. Niektoré zbory sa stretávajú po domoch.
- Niektoré zbory sa stretávajú raz týždenne. Niektoré zbory sa stretávajú dvakrát týždenne. Niektoré zbory sa stretávajú trikrát týždenne. Niektoré zbory sa stretávajú asi každý deň v týždni.
- Niektoré zbory majú muža, ktorý káže. Niektoré zbory majú muža, ktorý iba rozpráva. Niektoré zbory majú muža, ktorý učí, ako v škole.

- Byť v niektorých zboroch je zábavné. V niektorých zboroch sa nikto nesmeje.
- Niektoré zbory majú aktívne bohoslužby, kde sa ľudia pohybujú a verbálne reagujú na všetko, čo sa udeje. Niektoré zbory majú veľmi tiché bohoslužby, kde väčšina ľudí ticho sedí a počúva.

Je vôbec možné, pri všetkých týchto variáciách, definovať základné prvky, ktoré musia existovať pred tým, než sa skupina začne nazývať zborom? Existujú nejaké základné normy, ktoré by mali platiť o miestnych zboroch v akejkolvek dobe a v akejkolvek kultúre? Ak áno, čo by sme mali považovať za tie základné prvky?

Venujte niekoľko minút rozhovoru v 3-4 členných skupinách a odpovedzte na tieto otázky:

1. Kedy sa skupina ľudí stáva zborom?
2. Aké sú kritériá pre hodnotenie, či to je zbor, alebo nie je?
3. Uvažujte o nasledovných situáciách. Je každý prípad zborom? Prečo áno a prečo nie?
  - Osem veriacich v Aimsville sa stretáva každý utorok pri biblickom štúdiu a spoločenstve. Nemajú žiadneho oficiálneho pastora, hoci jeden muž organizuje stretnutia. Robia to takto roky. Niektorí členovia navštevujú aj nedeľné bohoslužby.
  - V stredne veľkom meste je krásna historická budova s bohatou históriou veľkých kazateľov a angažovanosťou v spoločnosti. Počas prehliadok kostola, ktoré sa konajú dvakrát denne sa môžeme veľa dozvedieť o unikátnej architektúre a histórii.
  - V poslednom roku jeden evanjelista viedol asi desať mladých ľudí ku Kristu. Chcel by, aby sa títo mladí veriaci zapojili do existujúceho zboru, ale najbližší je vzdialený 50 km. Zatiaľ sa stretávajú v jeho byte každú nedeľu večer na uctievanie a biblické štúdium.
  - Jeden muž a jeho najbližšia rodina sú jediní veriaci v meste. Rodina venuje každé nedeľné ráno čas uctievaniu Pána.

II. PRÍKLADY DEFINÍCIÍ ZBORU

V 4-5 členných skupinách diskutujte o nasledovných definíciách a odpovedajte na otázky.

A. Príklad č. 1

Nasledovná definícia je pokusom definovať zbor s použitím častí Písma, ktoré opisujú vzťahy medzi Božimi deťmi. Táto definícia zdôrazňuje vzťahy, ktoré by mali existovať medzi veriacimi.

“Zbor je skupina ľudí, ktorí sú si oddaní a druhých považujú za vyšších od seba (Rim. 12:10), prijímajú jeden druhého (Rim. 15:7), starajú sa jeden o druhého (1Kor. 12:25), nesú bremená jedni druhých (Gal. 6:2), odpúšťajú jeden druhému (Ef. 4:32), povzbudzujú sa a budujú jeden druhého (1Tes. 5:11), povzbudzujú jeden druhého k láske a dobrým skutkom (Žid. 10:24), vyznávajú si navzájom svoje hriechy (Jak. 5:16), modlia sa jeden za druhého (Jak. 5:16), slúžia jeden druhému (1Pet. 4:10) a milujú jeden druhého.” (1Ján. 4:11).

- Ako by táto definícia stupňovala alebo brzdila proces zakladania zboru?
- Aký druh zboru by vytvorila skupina ľudí, opísaná v tejto definícii?
- Je táto definícia dostatočná? Prečo áno, prečo nie?

B. Príklad č. 2

“Novozákonný miestny zbor je organizované spoločenstvo pokrstených veriacich, v ktorom prebýva jedinečná prítomnosť Ježiša Krista; pravidelne sa stretáva pri uctievaní, vyučovaní, spoločenstve, Večeri Pánovej a krstoch nových veriacich, je poslušné Božiemu slovu, je pod dohľadom starších, ktorým asistujú diakoni pri tom, aby jeho členovia používali duchovné dary, ktorými ich vystrojil Boh na budovanie miestneho zhromaždenia, čo vedie k zvestovaniu evanjelia v miestnom aj svetovom meradle.”

- Ako by táto definícia stupňovala alebo brzdila proces zakladania zboru?
- Aký druh zboru by vytvorila skupina ľudí, opísaná v tejto definícii?
- Je táto definícia dostatočná? Prečo áno, prečo nie?

C. Príklad č. 3

Nasledujúca definícia je oveľa tradičnejšia a možno by ste ju počuli od ktoréhokoľvek neveriaceho na ulici.

“Miestny zbor je budova, kde sa stretávajú ľudia, aby prijímali náboženské služby od profesionálnych služobníkov, ktorí majú špeciálne vzdelanie, aby viedli stretnutia každú nedeľu ráno, ako aj iné aktivity pre ľudí, napr. svadby a pohreby.”

- Ako by táto definícia stupňovala alebo brzdila proces zakladania zboru?
- Aký druh zboru by vytvorila skupina ľudí, opísaná v tejto definícii?
- Je táto definícia dostatočná? Prečo áno, prečo nie?

D. Príklad č. 4

“Miestny zbor je organizované telo pokrstených veriacich, vedené duchovne kvalifikovaným pastierom, ktorý upevňuje ich spoločenstvo s Pánom a ich vzájomné spoločenstvo pravidelným podávaním Večere Pánovej; je to spoločenstvo poddané autorite Božieho slova, pravidelne sa zhromažďujúce pri uctievaní a štúdiu Slova a obrátené navonok svetu v svedectve.”

- Ako by táto definícia stupňovala alebo brzdila proces zakladania zboru?
- Aký druh zboru by vytvorila skupina, opísaná v tejto definícii?
- Je táto definícia dostatočná? Prečo áno, prečo nie?

III. AKO POSTUPOVAŤ PRI DEFINOVANÍ ZBORU

A. Pri definovaní zboru sa vyhnite predpisovaniu foriem, štruktúry a programov

Existuje tendencia zameriavať sa viac na formy a štruktúru, než na biblické funkcie. Keď to zakladatelia zboru robia, stávajú sa podobnými farizejom, ktorí sa zameriavali na vonkajší vzhľad spirituality, a nie na vnútornú duchovnú realitu, ktorá odráža úprimné srdce pred Bohom a pravé vzťahy s ostatnými vo vnútri, aj mimo zboru. Formy sa potom môžu stať falošným ukazovateľom úspechu, akokeby miestny zbor sa rovnal takým veciam, ako sú spevácke zbory, spevníky, klavír, zvuková aparátúra, budova s lavicami, programy nedeľnej besiedky atď. Aj keď na týchto veciach nie je nič zlé, predsa len nedefinujú zbor ako duchovný ľud.

Keď sú formy, štruktúra a programy súčasťou definície zboru, môže to vážne limitovať schopnosť zboru byť dynamickou silou zmien, svedectvom neustále sa meniacej spoločnosti o Božej zachraňujúcej a nemennej láske. Ak sú kľúčovou zložkou definície zboru biblické funkcie, sme na pevnom základe formovania spôsobov a prostriedkov služby zboru, ktorá je naozaj radostná.

B. Zdôrazňujte biblické funkcie, ktoré zbor musí vykonávať

Najužitejšie definície miestneho zboru sa zameriavajú na funkcie Božieho ľudu, ako sú zjavené v Písme, a nie na formy, ktoré zbor používa. Zbor je zhromaždenie Božích detí. Vzťah Božieho ľudu k Bohu a vzťahy medzi ľuďmi by teda mali byť bodom, od ktorého sa odvíjajú programy zhromaždenia. Začínať zakladanie zboru so zameraním sa na programy môže viesť k štruktúre, ktorá nenaplní potreby vzťahov. Je múdrejšie zamerať sa na vzťahy a nechať, aby sa organizačná štruktúra a programy vyvíjali podľa nich.

Napríklad: zakladateľ zboru určil, že modlitebná chvíľa v stredu večer je dôležitá pre každý zbor. Hneď na začiatku života zboru, ktorý založil, iniciuje v stredu večer modlitebné chvíle, ale je o ne malý záujem, lebo mnoho členov zboru je v tom čase ešte zaneprázdnených svojimi povinnosťami. Pre zakladateľa zboru to bolo veľkým sklamaním, lebo slabú účasť si vysvetlil ako nedostatok záujmu o modlitbu. Keby však pre funkciu modlitby zvolil inú formu, malo by to možno väčší ohlas.

Ďalší zakladateľ zboru bol presvedčený, že krásne upravená budova je potrebná pre uctievanie. Po roku služby zakladania zboru s 15 veriacimi – členmi jeho zboru - sa rozhodol postaviť budovu. To si vyžadovalo získať povolenie od úradov mesta, finančné prostriedky, zakúpenie pozemku, najatť stavebnú firmu, atď. Tento projekt pohltil všetok čas zakladateľa zboru, takže nebol schopný zamerať sa na službu svojim 15 veriacim. Navyše bolo ťažké získať peniaze a zdalo sa, že mestské úrady robia všetko pre to, aby brzdili postup stavby. Pochyboval, že vôbec niekedy uvidí budovu postavenú.

IV. NAPIŠTE SVOJU DEFINÍCIU ZBORU

V príprave na zostavenie vašej definície zboru si prečítajte nasledujúce texty a hľadajte princípy, ktoré vysvetľujú, čo je zbor. Princípy vypíšte do tabuľky. Ak je potrebné, použite aj iné biblické texty.

Sk.2:42-47

Sk.11:26

Sk.14:23

Sk. 20:7

Sk. 20:28

1Kor.1:2

1Kor.12:28

1Kor.14:33

Ef.1:22

Ef.4:11-16

Ef. 5:27

1Tim. 3:15

Žid.10:24-27

Iné:

Napíšte svoju definíciu zboru:

V súvislosti s vašou definíciou zboru uvažujte nad nasledovnými otázkami:

- Je vaša definícia zrozumiteľná?
- Je kompatibilná s Písmom?
- Je vaša definícia dost' základná, aby sa hodila pre všetky zbory, všade a v každej dobe?
  - Hodí sa vaša definícia pre zbor, ktorý sa reprodukuje?
Zdieľajte ostatným svoju definíciu a starostlivo si poznačte ich reakcie.

ZÁVER

Zakladatelia zborov by si mali uvedomiť, že nezakladajú plne rozvinuté zbory, ale zasievajú semienka, z ktorých vyrastú zrelé zbory (1Kor.3:6). Skôr, než sa prví obrátení stanú vodcami, mohli by trochu hovoriť k formám, štruktúram, programom. Prečo? Preto, aby nový zbor, bol primeraný kultúre a potrebám tých, ktorým bude slúžiť.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aké nepotrebné prvky obvykle ľudia pridávajú k definícii zboru?
- Kedy sú budovy potrebné pre zakladanie zboru? Ako môžu budovy pomáhať alebo brzdiť rast zboru?
- Prečo je nesprávne zameriavať sa na formy pri definovaní miestneho zboru?

AKČNÝ PLÁN

So svojím zakladateľským tímom zostavte a zhodnite sa na definícii zboru, ktorá bude viesť váš proces zakladania zboru. Hovorte o svojej definícii s ostatnými zakladateľmi zborov a s vaším učiteľom.

ZDROJE

- Petersen, Jim. *Church Without Walls*. (Cirkev bez múrov) Colorado Springs, CO: Navpress, 1992.
- Julien, Tom. *The Essence of the Church*. (Podstata cirkvi) Evangelical Missions Quarterly. Vol. 34, No. 2, 1998.

DUCHOVNÝ CHARAKTER

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

1

LEKCIA

Ospravedlnenie z viery

ZÁKLAD NÁŠHO VZŤAHU S BOHOM

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je naučiť zakladateľov zborov ako byť oslobodený od viny, odmietnutia a spôsobu života, ktorý sa zameriava na udržiavanie svojej dobrej povesti a ako sa Kristova spravodlivosť stáva základom života kresťana.

Hlavné body

- Ospravedlnenie je premena našej prirodzenosti na Kristovu prirodzenosť.
- Ospravedlnenie z viery je základom nášho vzťahu s Bohom.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť, čo znamená ospravedlnenie z viery.
  - Mať hlbokú vďačnosť a istotu Božej milosti, ktorá je zakorenená v Ježišovi Kristovi.

ÚVOD

Pre nás, ako veriacich, je vzťah s Bohom ústredným bodom našich životov. Na ničom tak nezáleží, ako na tom, aký je náš vzťah k Nemu a Jeho vzťah k nám. V tomto vzťahu však máme veľa otázok.

- Ako môžeme intímne poznať Boha?
- Skutočne nás Boh prijíma?
- Odkiaľ pochádza to, že nás Boh prijíma?
- Ako môžeme žiť život, ktorý by Ho uspokojoval?
- Čo sa stane, keď zhršíme?

Pre odpoveď na tieto otázky sa vrátíme na úplný začiatok, k evanjeliu, základu nášho vzťahu s Bohom. Nový zákon opisuje spasenie ako "ospravedlnenie z viery". V tejto lekcii budeme uvažovať o tom, čo znamená byť ospravedlnený vierou a o tom, že tento základ, postavený na spravodlivosti Ježiša Krista, je jediným istým základom nášho vzťahu s Bohom

I. OSPRAVEDLNENIE NIE JE ...

Jednoducho povedané, byť ospravedlnený znamená byť vyhlásený za spravodlivého. V súvislosti s týmto učením sa ľudia dopúšťajú aspoň dvoch chýb.

A. Ospravedlnenie nie je zo skutkov

Veľký filozof Aristoteles veril, že ľudia sa môžu stať lepšími (byť ospravedlnení) svojím dobrým konaním. Mnohí s ním súhlasili. Zdá sa, že za Ježišových dní by aj farizeji súhlasili s Aristotelom. Podľa nich, byť dobrým, prijateľným pre Boha, bolo možné skrze skutky – konkrétne to znamená, životom podľa Božieho zákona. Známy teológ Tomáš Akvinský súhlasil s Aristotelom – tento systém spasenia zo skutkov je základom pre mnohých nasledovníkov Akvinského.

Tých, ktorí súhlasia s Aristotelovým názorom, by sme mohli označiť ako nasledovníkov náboženstva. Náboženstvo tu definujeme ako pokus dosiahnuť Boha. Evanjelium však učí niečo úplne odlišné o tom, ako sa staneme dobrými. Jediný spôsob, ako byť ospravedlnený je podľa Biblie prijať vierou spasenie, ktoré svojou smrťou a vzkriesením pre nás pripravil

Ježiš. Celé evanjelium, vrátane ospravedlnenia z viery, stojí v priamom kontraste voči všetkým ostatným náboženským systémom, ktoré sa dotýkajú prijateľnosti človeka pre Boha.

Tabuľka 1.1. Evanjelium a náboženstvo

Evanjelium	Náboženstvo
<i>(Božia nadprirodzená snaha dosiahnuť človeka)</i> Milosť Viera Bezpodmienečná láska Premieňajúci Duch Svätý Milosť vedie k poslušnosti	<i>(ľudská prirodzená snaha dosiahnuť Boha)</i> Skutky Poslušnosť Zákonníctvo Vlastné úsilie Poslušnosť vedie k milosti

Kresťania veriaci v Bibliu rýchlo porozumeli, že evanjelium je pravdivé a náboženstvo je falošné. My sa možno nesnažíme nahradiť evanjelium náboženstvom, ale často sme v pokušení ich zmiešať. Keď však zmiešame evanjelium s čímkoľvek, prevraciame ho. (Gal.1:6-7)

Niektó by mohol povedať: "Máme robiť dobré skutky." Je to pravda, ale tým nezískame Božiu priazeň. My sme prijali Božiu priazeň, a preto robíme dobré skutky.

B. Ospravedlnenie nie je prepáčenie

Mnohí veriaci správne chápu, že ospravedlnenie pred Bohom je z viery, a nie zo skutkov, ale ospravedlnenie často považujú jednoducho za prepáčenie, ako keby Boh prehliadal náš hriech. To je veľká chyba. Boh jednoducho neprehliada naše hriechy. Jeho svätosť túto možnosť vylučuje. Za hriech sa musí zaplatiť. Ospravedlnenie je akt, na základe ktorého bol niekto vyhlásený za spravodlivého. My sme vyhlásení za spravodlivých na základe skutočnosti, že Ježiš zaplatil cenu za náš hriech.

Tí, ktorí si myslia, že ospravedlnenie je obyčajné prepáčenie si neuvedomujú, aká veľká cena bola za nás zaplatená, a majú tendenciu brať svoje spasenie na ľahkú váhu. Naše spasenie sme však získali za veľkú cenu, a to by nás malo viesť k vďačnosti za to, čo Boh vykonal.

II. OSPRAVDLNIENIE JE ...

A. Božia spravodlivosť: Rimanom 3:21-24

Text Rimanom 3:21-24 je jedným z najjasnejších textov, týkajúcich sa ospravedlnenia z viery. Keď skúmame tento text vetu za vetou, objavíme rôzne aspekty ospravedlnenia z viery, a to, ako Kristova spravodlivosť položila základ nášho vzťahu s Bohom.

1. "bez zákona"

Spravodlivosť pred Bohom nezískame na základe poslušnosti Božiemu zákonu. Prečo? Pretože nikto z nás nemôže dokonale dodržiavať Boží zákon – čo však Boh požaduje, pokiaľ by sme mali byť ospravedlnení z poslušnosti zákona (Gal 3:10).

2. "zjavená spravodlivosť Božia "

Božia spravodlivosť vyjadruje Jeho "dokonalú čistotu". Spravodlivosť pre nás znamená prispôbiť sa tejto dokonalej Božej čistote. Keď vnímame kontext a skutočnosť, že sa tu hovorí o ospravedlnení z viery "spravodlivosť Božia" znamená dokonalú čistotu, ktorá pochádza od Boha a je daná Bohom.

3. *“osvedčovaná zákonom i prorokmi”*

Dvomi základnými časťami Starého zákona sú podľa židovského ponímania Zákon a Proroci. V oboch nájdeme Božie zjavenie, ktoré hovorí o spravodlivosti získanej bez našej poslušnosti. Inými slovami, celá Biblia svedčí o tejto hlbokej pravde.

4. *“spravodlivosť Božia skrze vieru Ježiša Krista cieľom všetkých a na všetkých veriacich”*

Viera je prostriedkom, ktorým získame túto spravodlivosť. Predmetom našej viery musí byť Ježiš Kristus, pretože On je Ten, ktorý zomrel namiesto nás a zaplatil za náš hriech. Iba On mohol zaplatiť za náš hriech v plnosti, pretože On je dokonalým Božím Synom. Preto je úplne zásadné veriť v Neho.

5. *“Lebo nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej.”*

Všetci potrebujeme túto spravodlivosť skrze vieru v Ježiša Krista. Neexistuje žiadna výnimka, pretože my všetci sme zhrešili a náš hriech zapríčinil, že sme odpadli od Božej dokonalosti, ktorá odráža Jeho skutočnú slávu.

6. *“ospravedľovanie súc zadarmo Jeho milosťou ”*

Keď veríme, je nám daná dokonalá spravodlivosť, ktorú Boh vyžaduje, aby sme s Ním mohli byť vyrovnaní. Je to dar daný z Božej milosti, nie preto, že by sme si ho zaslúžili. Je to dar v pravom zmysle slova; nezaslúžený, neočakávaný, ale prijatý.

7. *“skrze vykúpenie v Kristu Ježišovi ”*

Boh nám z lásky chcel dať tento dar odpustenia a spravodlivosti, ale Jeho svätosť si vyžaduje, aby bol zaplatený trest za hriech, a tým je smrť. Ježiš Kristus prišiel, zomrel namiesto nás a splatil náš trest. On naplnil Božiu spravodlivú požiadavku, aby nám mohol odpustiť a vyhlásiť nás za spravodlivých v Jeho očiach. Vykúpenie z hriechu je tou cenou, ktorá bola zaplatená ako výkupné za naše ospravedlnenie.

B. Veľká výmena

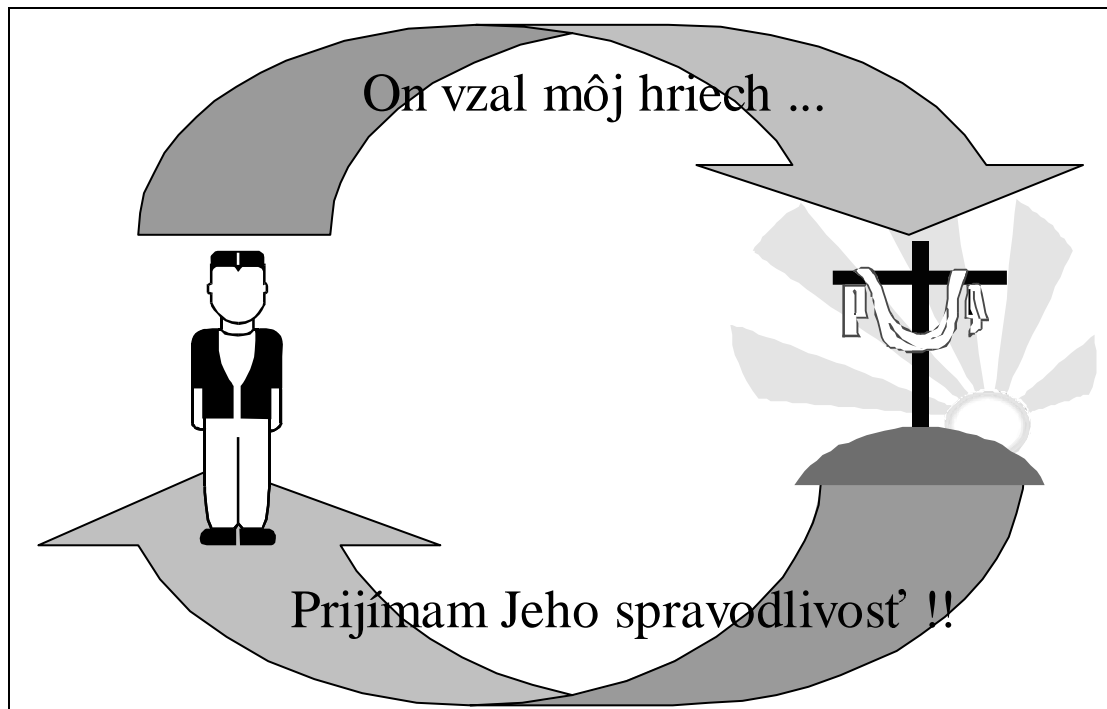
Ospravedlnenie je **akt Božej milosti, v ktorom sa uskutočnila veľká výmena**. Keď hriešnik predstupuje pred Boha v pokání a vo viere, Boh odstraňuje jeho vinu a dáva ju Kristovi. Kristovu dokonalú spravodlivosť dáva novému veriacemu. Sú mu úplne odpustené hriechy a prijíma Kristovu dokonalú spravodlivosť, ktorá mu umožňuje postaviť sa ako spravodlivý pred Bohom. (2Kor.5:21, Iz.61:10, Rim.4:3-5, 8:1, Ef.4:22-24).

Zjavenie 20:12 opisuje deň, kedy Boh otvorí knihy, kde sú záznamy o našich životoch a bude nás súdiť podľa našich skutkov. Čo si myslíte, že nájdeme v našich knihách? Prorok Izaiáš hovorí, že pri súde svätého Boha “sme všetci ako nečistý a všetky naše spravodlivosti sú ako ohyzdné rúcho ...” (Iz 64:5). Veľa ľudí bude prekvapených, keď zistia, že ich knihy obsahujú dlhý zoznam hriechov. Keď sa však pozrieme na Ježišov život, vidíme, že On bol dokonale poslušný Bohu, pretože žil spravodlivý život bez hriechu. (Žid.4:15)

Keď činíme pokánie zo svojich hriechov a vierou prijímame Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa, Boh berie naše hriechy a dáva ich Kristovi. Potom berie Kristovu spravodlivosť a dáva ju nám. To znamená, že zoznam našich hriechov bol daný Kristovi a Kristova spravodlivosť bola daná nám. **Ospravedlnenie môžeme zobrazit' ako výmenu nášho “zoznamu hriechov” za spravodlivosť Ježiša Krista.**

Ilustrácia Veľká výmena (obr.1.2) nám pomôže porozumieť ospravedlneniu z viery.

Obr. 1.2 Veľká výmena

III. ZÁKLADNÉ PRAVDY OSPRAVEDLNIENIA Z VIERY

A. Nemôžeme sa ospravedlniť sami

Keď pozorujeme tieto kľúčové aspekty ospravedlnenia ako celok, nájdeme dôležitú pravdu, ktorou sú popretkované všetky tieto myšlienky. Keď vieme, že ospravedlnenie je spravodlivosť, ktorá nám bola daná bez našej poslušnosti Zákonu, skrze vieru v Ježiša Krista, spravodlivosť, ktorá bola daná hriešnikovi z Božej milosti, a za ktorú bolo zaplatené vykúpením skrze Ježiša ... všetky tieto myšlienky vyjadrujú pravdu, že človek nemá so spravodlivosťou nič spoločné.

Keď Martin Luther chcel vyjadriť pravú podstatu ospravedlnenia, opísal ju ako "**pasívnu spravodlivosť**", pretože si ju nemôžeme nijako "vyrobiť". Ježiš Kristus túto spravodlivosť získal pre nás a my ju máme len prijať vierou. Táto pravda je základom **ospravedlnenia človeka pred Bohom a to je skutočnosť, na ktorej sa pravé kresťanstvo úplne rozchádza so všetkými ostatnými náboženstvami, ako aj s falošnými formami kresťanstva**. Toto je bod, v ktorom ospravedlnenie z viery vyjadruje skutočnú hĺbku našej hriešnosti a našu nekonečnú potrebu milosti. Hovorí nám, že ak máme byť spravodliví pred Bohom, nemôžeme sa dívať na seba samých, pretože my nemáme túto spravodlivosť, ale musíme pokorne prijať jediný prostriedok, ako môžeme byť vyrovnaní s Bohom skrze Ježiša Krista.

Toto je kľúčový bod ospravedlnenia. Ak si myslíme, že môžeme stáť spravodliví pred Bohom inak, než pre zásluhy Krista, vtedy úplne nerozumíme skutočnej svätosti Božej a hĺbke našej vlastnej hriešnosti. Ako si len môžeme myslieť, že sme hodní toho, aby sme mali pokoj s dokonale svätým Bohom? To je ten najhorší druh arogancie, pretože stavia Boha na roveň s hriešnym človekom a povyšuje porušeného človeka na roveň s dokonalým Bohom.

B. Nemôžeme mať zásluhu na tom, čo urobil Boh.

Tým, že Ježiš dal svoj život, zaplatil za všetkých, ktorí porušili Zákon. Pre to, kým je Ježiš, môžeme dôverovať Bohu, že nás ospravedlnil. Nedôverovať plne v smrť Ježiša Krista na kríži, ktorá je základom nášho odpustenia a nášho vzťahu s Bohom, znamená urážať Boha.

Príklad

Predstavte si muža, ktorý vykonal strašný zločin a čaká ho trest smrti. Jeden z jeho priateľov ide za sudcom a prosí o jeho prepustenie. Sudca odpovie: "Prepustím ho, ak mi dáte svojho syna, aby zomrel namiesto neho." Priateľ hovorí: "To nemyslíte vážne! Ako by som mohol niečo také urobiť?" Ale sudca povedal: "Toto je jediná možnosť, ako ho oslobodiť." Po mnohých trápeniach sa otec rozhodol, že obetuje svojho syna za svojho priateľa, vediac, že toto je jediný spôsob. Syn ide z poslušnosti k sudcovi a súhlasí, aby zomrel na mieste priateľa svojho otca. Na druhý deň dá sudca popraviť syna a prepustí muža.

Onedlho nato, otec náhodou vypočuje rozhovor oslobodeného väzňa s iným človekom. Tento sa ho spýtal: "Ako to, že si bol oslobodený z trestu smrti?" Muž mu odpovedal: "Nuž, keď som bol väzený, snažil som sa dobre správať a urobil som všetko, čo mi strážne prikázali. Tak ma prepustili pre dobré správanie."

Čo si myslíte, ako asi reagoval priateľ na to, čo povedal tento muž? Ako si mohol vôbec myslieť, že jeho dobré správanie má niečo spoločné s jeho prepustením potom, čo syn jeho priateľa dal svoj život za neho?

Boh neodpúšťa naše hriechy pre naše správanie, ani pre veľkosť nášho pokánia. Aj keď Božie slovo hovorí, že pravá viera sa prejavuje našou láskou a poslušnosťou Bohu, nemali by sme to miešať s pravdou, že Boh nám odpúšťa náš hriech jedine preto, že je milujúci a milostivý a dal svojho jediného Syna, aby zomrel na kríži namiesto nás. Ježiš Kristus zaplatil trest za náš hriech a Jeho obeť nás vyslobodila spod Božieho hnevu.

C. Musíme úplne dôverovať Bohu.

Tí, ktorí veria v náboženstvo, a teda v ospravedlnenie zo skutkov, stavajú svoj vzťah k Bohu na svojej poslušnosti voči Nemu. Problém je, že ich svedomie im neustále hovorí, že sa im to nie veľmi darí a to ich presvedča, že nemajú právo veriť, že Boh prehliada ich hriechy, alebo že im ich prepáči bez súdu. To vytvára krízu, v ktorej buď dôjde k záveru, že nie sú až takí zlí (čím sa snažia otupiť svoje svedomie), alebo si myslia, že keď urobia niečo, čo uspokojí Boha, Boh prehliadne ich hriech (čím sponchybujú Jeho spravodlivosť).

Aj kresťania musia riešiť tento problém. Naše svedomie nám hovorí, že čo sa týka našej snahy uspokojiť Boha, sme na tom biedne. V tomto bode sme v pokušení hľadať falošné spôsoby, ako utíšiť svoje svedomie a riešiť problém hriechu. Niekedy sa ho pokúšame utíšiť tým, že si povieme, že nie sme takí zlí, ako tamtí, teda, nesmieme byť veľmi zlí. Alebo sa usilujeme ešte viac a snažíme sa vyrovnáť so svojím zlyháváním. Toto je veľmi nenápadná chyba, pretože rozhodnutie viac poslúchať Boha nie je nesprávne. Vtedy však inklinujeme k tomu, že zakladáme náš vzťah k Bohu na našom úsilí, na náboženstve namiesto na evanjeliu. Robíme kritickú chybu, keď základ našej viery v spasenie, ktorým je dielo Ježiša Krista na kríži, zamieňame za svoje úsilie alebo poslušnosť. Toto nesprávne myslenie môže zapríčiniť, že sa budeme skrývať pred realitou vlastnej hriešnosti alebo sa staneme kresťanmi bez odvahy, alebo dokonca v depresii.

ZÁVER

Keď žijeme kresťanský život, nemôžeme od svojej viery oddeliť odpustenie a spravodlivosť, ktoré pre nás získal Ježiš Kristus. Svojou smrťou na kríži Ježiš splatil trest a umožnil nám stáť ako ospravedlnení pred Bohom. Ospravedlnenie skrze vieru musí zostávať základom nášho vzťahu s Bohom. Kríž je našou jedinou nádejou, aby sme mali pokoj s Ním. Neexistuje žiadne iné miesto pre hriešnikov - a to aj pre ospravedlnených hriešnikov, kde môžu stretnúť Boha, než je kríž.

Keď svoj život budujeme na ospravedlnení z viery v Ježiša Krista, oslobodzuje nás to, aby sme smelo slúžili Bohu, nie preto, že vždy dokonale poslúchame Boha, ale pre dôveru, že náš vzťah s Bohom je

postavený na tom, čo pre nás vykonal Ježiš. Ospravedlnenie nie je záležitosťou nášho osobného úsilia, ale je z milosti skrze vieru. Ospravedlnenie z viery kladie milosť pred našu poslušnosť a to je spôsob, ako k nám v Kristu pristupuje Boh. Keď sa učíme, že náš vzťah s Bohom vždy bol a vždy bude založený na Jeho milosti a keď veríme v dokonané dielo Jeho Syna, uvedomujeme si, aká veľká je Jeho láska. Boli sme spasení milosťou a len milosťou môžeme žiť.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Viete jednoducho a jasne definovať ospravedlnenie z viery?
- Čo to znamená, keď ospravedlnenie z viery definujeme ako “pasívnu spravodlivosť”?
- Prečo je pre nás, ktorí sme začali milosťou a pokračujeme milosťou, také ťažké veriť v každodennom živote s Pánom v Jeho ukončené dielo na kríži?
- Ako ospravedlnenie z viery ovplyvní váš vzťah k Bohu a to, čo si myslíte o Jeho vzťahu k vám?

AKČNÝ PLÁN

Vysvetlite iným význam ospravedlnenia z viery a nechajte ich, aby napísali svoju vlastnú definíciu. To, čo napísali prineste na nasledujúci seminár.

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

2

LEKCIA

Život podľa evanjelia

ODMIETAME SPOLIEHAŤ SA NA SEBA

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je pomôcť zakladateľom zborov uvidieť dôležitosť viery zakorenenej v Kristovi, ktorá je prostriedkom duchovného rastu.

☞ Hlavné body

- Evanjelium je centrom v osobnom duchovnom raste.
- Musíme odmietnuť byť závislými sami na sebe, aby sme mohli duchovne rásť a boli úspešní v službe.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť, že porozumenie evanjeliu ovplyvňuje nepretržitý kresťanský rast.
- Byť si vedomý svojej potreby Krista a rásť v pokornej závislosti na ňom.
- Porozumieť rozdielu medzi životom z vlastných síl a životom z viery v Krista a v Jeho dielo na kríži.

ÚVOD

Väčšina kresťanov vie, že naše ospravedlnenie pred Bohom je z viery samotnej. Ale aký je význam tohto učenia pre náš ďalší život? Aký význam má mať evanjelium pre tých, ktorí sú kresťanmi už veľmi dlho? Mnoho kresťanov nemá v týchto otázkach jasno. Mnohí z tých, ktorí sú dlhé roky kresťanmi, už považujú otázky ako spasenie a ospravedlnenie z viery, za nie príliš podstatné. Môžu mať dokonca sklony zameniť toto veľmi dôležité učenie za dodržiavanie pravidiel a spoliehanie sa na seba. V tejto lekcii chceme skúmať, ako sa evanjelium dotýka aj zrelého kresťana, keď chce vnímať biblické varovania týkajúce sa nahradenia evanjelia čímkoľvek iným.

I. ODVRÁTENIE SA OD EVANJELIA

Jednu z prvých epištól napísal Pavol zborom, ktoré založil na svojej prvej misijnej ceste po Galácii. Týmto kresťanom nebolo jasné, ako boli ospravedlnení pred Bohom, aj to, ako majú rásť ako kresťania, teda, čo je posväcovanie. Na dôvažok stratili svoju radosť v Kristu (Gal.4:15) a napádali jeden druhého. (Gal 5:15).

Pavol bol určite smutný z toho, čo sa deje v týchto novozaložených zboroch. Napísal im list s prísnyim napomínaním za to, čo sa stalo. Hovorí: "Divím sa, že tak skoro odstupujete ... k inému evanjeliu." (Gal.1:6-7) Pavol sa ďalej obáva, že pri nich márne míňal čas (Gal.4:11). Vo svojom sklamaní ich Pavol nazýva "nerozumnými". (Gal 3:1,3)

Pavol pochopil, že Galatskí prestali žiť život v závislosti na Kristovi. Hovorí, že boli "omámení". (Gal.3:1) Toto slovo vyjadruje niečo ako byť "očarovaný" niečím. Boli vedení k tomu, aby verili, že boli ospravedlnení dodržiavaním Zákona. Z kresťanského života urobili akoby divadelné predstavenie namiesto toho, aby boli závislí na Kristovi (Gal.4:10-11). Začali hľadať Božiu priazeň prostredníctvom poslušnosti Zákonu, a nie prostredníctvom evanjelia (Gal.3:1-5). Pritom odrezali seba samých od skutočného zdroja sily. Boli odvedení od Krista.

To je dôvod, prečo Pavol napomína galatských kresťanov. Nebolo im jasné, ako sa uskutočňuje rásť v ich životoch. Nechali sa "očarovať" pravidlami a rituálmi náboženského života a ich sústredenie bolo odvrátené z Krista na seba samých. Obrátili sa k dosahovaniu spravodlivosti prostredníctvom dobrých skutkov, čo je skutočne spoliehanie sa na seba, a tak neporozumeli, že neustále potrebujú Krista.

II. NEBEZPEČENSTVÁ SPOLIEHANIA SA NA SEBA

Tak, ako Galaťania, aj my môžeme byť odvedení od Krista a kríža. Naše životy často odrážajú nedostatok závislosti na Kristovi, spolu s podceňovaním sily hriechu. Môžeme, napríklad, premeniť svoj kresťanský život na divadlo. Navštevujeme všetky predpísané bohoslužby v týždni a navonok vyzerá všetko dobre, aspoň v očiach iných. Ale aj keď sa zúčastňujeme všetkých aktivít, môžeme sa začať nudiť pri kázaní Božieho slova a naše uctievanie sa môže stať iba uctievaním perami. Vo vnútri je málo viery a lásky k Bohu, ale skutočne alarmujúce je to, že túto zmenu v našom vnútri si sotva všimneme.

S týmto nenápadným, ale fatálnym nebezpečenstvom Pavol priamo konfrontuje Galatských v 3.kapitole. Je smrteľné, pretože náš život sa stáva povrchným kresťanstvom, ktoré sa nás dotýka iba navonok, zatiaľ čo vo vnútri umierame. Je to, ako keď človek má rakovinu, a nevie o nej a rakovinové bunky sa rozširujú a zabíjajú všetko, s čím prídu do kontaktu. Jedného dňa sa začne cítiť zle a ide k lekárovi, ktorý iba zistí, že už je príliš neskoro.

Iným príkladom je nesprávne zmýšľanie, že môžeme z vlastných síl bojovať s hriechom. Nejaký muž si môže, napríklad, myslieť, že vo svojom srdci môže udržiavať žiadostivé túžby. "Koniec-koncov", hovorí si, "túžby predsa neurčujú moje správanie." Presvedčí seba samého, že je to len nepatrné porušenie pravidiel, ktoré si môže dovoliť, na rozdiel od smilstva, ktorého by sa nikdy nedopustil. Verí tomu, že zvládol hriech vo svojom vnútri, ale skutočnosť je taká, že uchovávanie hriechu, *akéhokoľvek* hriechu, ho oddeľuje od blízkosti Boha. V Matúšovi 5:28 Ježiš jasne hovorí: "Ale ja vám hovorím, že každý, kto by pozrel na ženu s *mysľienkou* požiadať ju, už aj scudzoložil s ňou vo svojom srdci."

Tak, ako rakovina, aj hriech je smrteľná choroba. Nemali by sme byť nerozumní a myslieť si, že si môžeme nevšimáť túto chorobu alebo zvládať ju vlastným úsilím, či snahou navonok sa prispôsobovať prikázaniam, ktoré nachádzame v Biblii. Ak sa spoliehame na tieto slabé prostriedky, aby sme zvládli hriech, zabije nás.

III. EVANJELIUM JE ÚSTREDNÝM BODOM V OSOBNOM DUCHOVNOM RASTE

Pri zlyhávaní v našej snahe žiť kresťanský život z vlastných síl objavujeme svoju slabosť a dôležitosť chodenia vo viere v Krista. V Gal.3:2-5 Pavol niekoľko krát vysvetľuje, ako sa dá niečo získať. Najprv hovorí o začiatku kresťanského života, o zaslúbení Ducha Svätého a pýta sa: "... či zo skutkov zákona ste dostali Ducha či z počutia viery?" (Gal 3:2) Inými slovami, ako sme prijali Ducha? Ako začal náš kresťanský život? Podľa Pavla to bolo "vierou" v evanjelium (Gal.3:8). Potom ide k tomu, ako kresťan rastie, čo sa tiež označuje ako učenie o "posvätení". Pýta sa: "Započnúc Duchom teraz telom dokonávate?" (Gal.3:3) Inými slovami, keď nemôžeme toto dielo začať sami, ale musíme veriť Bohu a tomu, čo koná Duch Svätý, prečo si myslíme, že toto dielo môžeme zdokonaľiť vlastným úsilím? Nakoniec kladie veľmi znepokojujúcu, ostrú otázku: "Nuž teda ten, ktorý vám dáva Ducha a činí medzi vami divy, či to činí zo skutkov zákona a či z počutia viery?" (Gal.3:5) O tejto poslednej otázke musíme veľmi opatrne uvažovať, lebo Biblia jasne učí, že vo svojej poslušnosti okúsime Božie požehnanie.

Všimnite si, aký kontrast urobil Pavol. Dáva do protikladu *poslušnosť* a *vieru* ako prostriedky, skrze ktoré koná Boh. Neboli sme spasení skrze poslušnosť, ale z milosti skrze vieru. Ba čo viac, viera nie je len prostriedkom, skrze ktorý sme boli ospravedlnení, je aj prostriedkom, ktorým sme posväcovaní. Rastieme skrze vieru v evanjelium, keď vierou prijímame Kristovo dielo pre nás a v nás. K ospravedlneniu aj k posväcovaniu sme povolávaní žiť vierou.

Viera vo vlastné zdroje je asi najlepším praktickým príkladom neviery, ale my sme volaní k tomu, aby sme prestali byť závislími na vlastných zdrojoch, a aby sme žili vierou. Boh nás volá, aby sme zanechali svoju samospravodlivosť.

My nemáme žiadnu spravodlivosť okrem tej, ktorá nám bola daná skrze naše zjednotenie s Kristom. Viera pokorne prijíma to, že potrebujeme Krista, odvracia náš pohľad z nášho vnútra na Krista, prijíma odpustenie a dokonalú spravodlivosť, ktorú nám On ponúka.

Príklad:

Počas reformácie Luther a Erazmus diskutovali o tom, čo by najlepšie vystihovalo naše spasenie a našu potrebu milosti. Erazmus pripustil, že hriech je chorobou človeka, ale neustále hovoril, že naša potreba milosti je ako batôľa, ktoré sa učí chodiť. Človek je schopný robiť kroky k Bohu, ale občas potrebuje aj nebeského Otca, aby ho chytil a pomohol mu ísť ďalej. Luther zavrhol takúto malú potrebu milosti a povedal Erazmovi, že určite nemá pravdu. Povedal, že naše spasenie sa skôr podobá situácii húsenice, ktorá je úplne obkolesená ohňom. Pokiaľ by niekto nezasiahol a nevytiahol húsenicu z ohňa, určite by zahynula.

Naša potreba milosti pri spasení je absolútna. Božia dokonalá svätosť si vyžaduje spravodlivosť nad človekom, ktorý je plný hriechu. Musíme úplne prestať dúfať v akúkoľvek vlastnú spravodlivosť a priľnúť k Ježišovi Kristovi, inak určite zahynieme. Boh nás musí zachrániť ako tú húsenicu. Rovnako nás tiež volá, aby sme opustili aj vlastné predstavy o posvätení. Neustále musíme hľadať pravdu evanjelia a nachádzať svoju spravodlivosť v Kristovi, keď sa chceme priblížiť Bohu. Jeho svätosť bude neustále úplne obnažovať náš hriech až ku koreňom a keď neveríme, že môžeme stáť pred Bohom ospravedlnení z viery v spravodlivosť Krista, ktorá nám bola daná, budeme zničení Božou svätosťou. A ak si myslíme, že túto chorobu hriechu môžeme liečiť svojimi silami, nechali sme sa oklamať a nepoznáme silu hriechu. Viera znamená úplne zanechať svoje vlastné možnosti, pretože vidíme svoju žalostnú slabosť. Keď vnímame to, ako veľmi potrebujeme Krista, vtedy nás viera vedie k Nemu a ku všetkému, čo nám môže poskytnúť iba On sám. Čím viac rastieme vo viere, tým viac budeme túžiť po Ježišovej blízkosti a tým viac budeme hľadať život a moc, ktoré môže dať len On.

IV. EVANJELIUM JE ÚSTREDNÝM BODOM V SLUŽBE

Ako by sme toto mohli aplikovať a ako k nám Boh pristupuje v súvislosti s našou službou iným? Mnohí veriaci žijú s predstavou, že výsledky ich služby závisia od toho, aký výkon sú schopní podať alebo od toho, koľko Božej priazne sa im ujde v danom okamihu. Dôvodov pre úspech alebo zlyhanie v službe je niekoľko. Ale preto, ako nás Boh miluje a preto, čím je evanjelium, je úspech našej služby závislý viac na Božej moci, než na našom výkone.

Skúsme napríklad porovnať dva dni z vášho života. V ktorúsi sobotu vstanete a idete na stretnutie modlitebnej skupinky, ako máte vo zvyku. Pri ceste vonku máte krátky, ale príjemný rozhovor so susedom. Vyzerá to, že budete mať úžasný deň, v ktorom sa mnohými spôsobmi prejaví Božia prítomnosť. Na ceste späť máte príležitosť niekomu povedať evanjelium a hovoriť s ním o Kristovi a Jeho spasení. Nasledujúca sobota je trochu iná. Vstanete neskoro, zmeškáte stretnutie skupinky a pri ceste von niečo nevrlo poviete susedovi. Deň je plný zmätkov a nezdá sa, že by Boh bol príliš blízko. Z toho, čo robíte sa začínate cítiť zle, ale na počudovanie máte ďalšiu príležitosť niekomu svedčiť. Otázka je, či zanecháte túto príležitosť, lebo sa cítite nehodný hovoriť tomuto človeku o evanjeliu? Myslíte si, že je možné, aby vás Boh v takýto zlý deň mohol požehnať? Ak nie, prečo?

Ani naše najhoršie dni nie sú nikdy tak zlé, že by sme nemali prístup k Božej milosti a ani naše najlepšie dni nie sú nikdy tak dobré, že by sme ju nepotrebovali.

Často si myslíme, že hoci sme spasení z milosti, prijímame alebo strácame Božie požehnanie, v závislosti na našom výkone. Keď však chápeme, že ospravedlnenie z viery v Ježiša Krista je základom nášho vzťahu s Bohom, vtedy ani naše najhoršie dni nie sú nikdy tak zlé, že by sme nemali prístup k Božej milosti a naše najlepšie dni nie sú nikdy tak dobré, že by sme ju nepotrebovali. Božiu milosť potrebujeme vždy.

V. NAŠA VIERA JE ZAKORENENÁ V KRISTOVI

Božím riešením našej neschopnosti uspokojiť Ho z vlastných síl nie je to, aby sme sa viac snažili. Jeho riešením je, aby sme ešte pevnejšie verili pravdám evanjelia. Vierou v tieto pravdy zakoreňujeme svoje životy v Kristovi.

Často, keď stojíme pred prekážkami v živote alebo nesieme ťažké bremeno nejakej zodpovednosti, začíname vymýšľať stratégie alebo spôsoby, ako by sme to zvládli. Často sa vyhýbame zložitým situáciám, pretože si nevieme predstaviť, ako by sme ich vyriešili. To všetko sa týka našich vlastných schopností.

Čo sa stane, keď sme jedného dňa prekvapení skutočnou hriešnosťou svojho srdca? Hoci by sme radšej skryli svoju hriešnosť, Boh ju bude neustále odkrývať. Teraz, aj potom, hoci *my sami* sme šokovaní veľkosťou svojej hriešnosti. Čo urobíme, keď sa toto stane? Možno sa budeme niekoľko týždňov kajať. Alebo sa začneme pre svoju hriešnosť nenávidieť. Namiesto toho, aby sme si to "odtrpeli", choďme radšej k Bohu a vyznajme Mu svoje hriechy.

Vidíte, čo sa deje? Snažíme sa odpykať si svoje hriechy prostredníctvom utrpenia. Toto nie je princíp pokánia. Snažíme sa urobiť seba samých hodnými Božieho odpustenia. Keď toto robíme, uchýľujeme sa k vlastným možnostiam.

Príklad:

21. augusta 1544 napísal Martin Luther jednému zo svojich verných priateľov, Georgovi Spalatinovi. Spalatin raz dal nejakú radu, ktorú neskôr považoval za hriešnu. Keď dospel k tomuto záveru, ponoril sa do zármutku a pocitov viny. Bol presvedčený, že to mal vedieť lepšie a práve on, zo všetkých ľudí, nemal urobiť túto chybu. Nebolo možné ho utešiť. Keď sa Luther dozvedel o jeho stave, napísal mu, aby ho potešil, takto: "... moja úprimná prosba a zároveň rada je, aby ste vstúpili do našej spoločnosti a pridali sa k nám, skutočným, veľkým a tvrdohlavým hriešnikom. Za žiadnych okolností nerobte Krista úbohým alebo bezvýznamným, ako keby On mohol byť našim Pomocníkom iba vtedy, keď chceme byť zbavení imaginárnych, bežných alebo detinských hriechov. Nie! Nie! To by pre nás nebolo dobré. Nech je Spasiteľom a Vykupiteľom zo skutočných, veľkých, ohavných a prekliatia hodných prestúpení a nepravostí, hej, z najväčších a najšokujúcejších hriechov; aby som to skrátil, zo všetkých hriechov dokopy, v konečnom súčte ..."

úryvok z *Martin Luther: Sprievodca súčasného kresťana*

Stali sme sa malými hriešnikmi, ktorí potrebujú len malého Spasiteľa, alebo sme skutoční hriešnici, ktorí potrebujú skutočného Spasiteľa? Viera nás spája s Ježišom a byť spojený s Ježišom znamená byť oddelený od všetkého ostatného. Nemôžeme nič pridať k tomu, čo Ježiš pre nás vykonal. Ako raz ktosi povedal: "Čokoľvek pridávame k Ježišovmu dielu, pošpiníme ho tým. Je to ako pach tchora pri krásnom západe slnka. Je to pekný pohľad, ale nechcete tam byť."

Toto platí obzvlášť pre tých, s ktorými žijeme, a ktorí nás vidia takých, akí v skutočnosti sme. Keď sa snažíme pridať svoju spravodlivosť ku Kristovej, stávame sa samospravodlivými a nemáme trpezlivosť s ostatnými. Keď žijeme z vlastných síl, naše vzťahy slúžia iba nám. Nikdy sa skutočne nemeníme.

ZÁVER

Evanjelium musí stále byť ústredným bodom nášho chodenia s Kristom. Nahradenie evanjelia akýmkoľvek iným systémom ospravedlnenia ničí hodnotu nášho spasenia. Dielo Ježiša Krista na kríži úplne postačuje len tým, ktorí odmietajú akékoľvek iné systémy ospravedlnenia a stávajú sa tak mužmi a ženami viery, ktorá je zakorenená v Kristovi. Keď presúvame svoju dôveru z diela Ježiša Krista na svoje vlastné skutky, dodržiavanie pravidiel, alebo na čokoľvek iné, výsledkom je iba falošná spravodlivosť.

Problémom je, že príliš často nevnímame svoju potrebu Krista. Kde nie žiadna potreba, nie je žiadna viera. A kde nie je viera, tam nie je žiadne dynamické spojenie s Kristom a Jeho život sa z nás začína vytrácať. Náš rast sa začína vtedy, keď sa učíme opúšťať vlastné možnosti a začíname žiť vierou, ktorá je zakorenená v Kristovi. To je vtedy, keď objavujeme to, čo Boh chce pri nás vidieť: že

potrebujeme Krista oveľa viac, než si dokážeme predstaviť. Skrze našu potrebu Krista Boh povzbudzuje našu vieru.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako galatskí veriaci odpadli od evanjelia?
- Strácate svoju radosť v Kristu? Ak áno, prečo?
- Ako vzťahujeme evanjelium na seba, ako na veriacich?
- Aký je rozdiel medzi vlastným úsilím a vierou?
- Ako život vo viere ovplyvňuje naše každodenné myšlienky a konanie?

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

3

LEKCIA

Kresťanský rast

AKO UROBIŤ KRISTA ÚSTREDNÝM BODOM KRESŤANSKÉHO ŽIVOTA

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je vidieť, že kríž sa musí stať ústredným bodom našich životov, keď chceme skutočne rásť.

☞ Hlavné body

- Existuje veľa nedorozumení týkajúcich sa duchovného rastu.
- Kríž je ústredným bodom v duchovnom raste.
- Naše nesprávne chápanie brzdí rast.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Byť kresťanom, ktorého sláva je v Kristu.
- Vedieť, že ak chce rásť, kríž musí byť centrom a celý svoj život má spájať s dielom Krista.
- Zložiť svoje spoliehanie sa na seba k Ježišovým nohám a vierou hľadať silu, ktorú môže dať iba zmŕtvychvstalý Spasiteľ.

ÚVOD

V našom uvažovaní o duchovnom charaktere sa budeme snažiť budovať základ pre dynamický kresťanský život. Táto rozhodujúca oblasť si vyžaduje pozornosť, keď vidíme vodcov zborov, ako stroskotávajú na hriechu alebo v inej oblasti. Ako sa môžeme vyhnúť stroskotaniu? Ako môže silnieť naša láska k Bohu a nevychladnúť? Ako môžeme rásť vo viere tak, aby sme mali živý vzťah s Ježišom Kristom?

Radi by sme prezentovali obraz o tom, ako kresťan rastie, aby mal stále väčšiu lásku k Bohu a živú vieru, ktorá ho uschopňuje k vedeniu cirkvi Ježiša Krista. Konkrétne, budeme sa učiť, ako máme kríž Ježiša Krista urobiť ústredným bodom duchovného života.

I. ČO JE DUCHOVNÝ RAST?

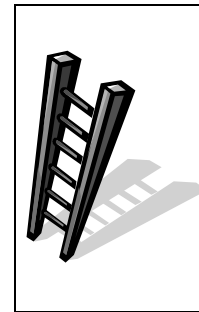
Duchovný rast je nepretržité Božie dielo v živote veriaceho, ktoré ho činí skutočne svätým. Slovo "svätý" tu znamená "majúci skutočnú podobu Božiu". Keď rastieme ako kresťania, náš morálny stav sa približuje nášmu právnemu postaveniu pred Bohom (ako veriaci sme vyhlásení za spravodlivých). Kresťanský rast je pokračovaním toho, čo sa s nami udialo pri spasení, kedy nám bol daný nový život.

Všimnite si niekoľko aspektov nášho rastu. Duch Svätý nás obnovil, takže sa môžeme premieňať na Božiu podobu. Táto premena je však nepretržitý proces a tento proces napreduje prostredníctvom spolupráce medzi Bohom a kresťanom. Text vo Filip.2:12-13 nám hovorí: "...s bázňou a s trasením pracujte na svojom spasení; lebo je to Boh, ktorý vo vás pôsobí i chcenie i činenie pre záľubu." Tu vidíme, že s Bohom musíme vstúpiť do partnerského vzťahu. Nemôžeme byť pasívni a očakávať, že Boh sám v nás vytvorí svoju podobu. My musíme byť tiež aktívni. Musíme "konať". Toto konanie však neznamená, že sa usilujeme získať prijatie u Boha, je to skôr vyjadrenie nášho pochopenia a vďaky za odpustenie hriechov skrze krv Ježiša Krista, vďaka za to, že sme boli prijatí ako Božie deti.

Na vyjadrenie procesu duchovného rastu sa používa mnoho ilustrácií.

A. Rebrík alebo schody

Mnoho veriacich vidí duchovný rast ako rebrík alebo schody, po ktorých máme vystupovať. Keď sme skutočne duchovní, považujeme sa za tých, ktorí su vysoko na rebríku. Keď nie sme dosť duchovní, sme na rebríku nízko.

B. Zomieranie starého “ja”

Iní vidia duchovný rast ako proces výmeny starého hriešneho “ja” za nového človeka, stvoreného v Kristu. Keď starý človek zomiera, začína žiť nový človek. Keď sa toto deje, osoba duchovne rastie.

Tieto ilustrácie nie sú nesprávne, ale ako uvidíme, existuje aj lepší spôsob, ako porozumieť duchovnému rastu.

II. ÚLOHA KRÍŽA V DUCHOVNOM RASTE

A. Rastíme v poznávaní Božej svätosti

Prvá časť procesu rastu súvisí s rastom poznania Boha. Ústami proroka Jeremiáša Pán vyhlásil: “Nech sa nechváli múdry svojou múdrosťou, ani nech sa nechváli udatný muž silný svojou silou, nech sa nechváli bohatý svojím bohatstvom! Ale týmto nech sa chváli ten, kto sa chváli: že rozumie a zná mňa, že ja som Hospodin, ktorý činím milosť, súd a spravodlivosť na zemi, lebo v tých veciach mám záľubu, hovorí Hospodin.” (Jer.9:23-24) V Jánovi 17:3 Ježiš hovorí: “A to je ten večný život, aby znali teba, toho jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.”

Poznanie Boha je cieľom a zmyslom večného života. Hlavným úsilím kresťanského života by malo byť poznávanie Boha v pravde. Keď teda rastíme v poznávaní Boha a Jeho veľkosti, rastíme aj v tom, aby sme boli ako On. Kľúčom k poznaniu Boha je porozumenie Jeho svätého charakteru. Učíme sa rozumieť tomu, čo povedal apoštol Pavol: “Ale pravda aj pokladám všetko za stratu pre zvrchovanosť známosti Krista Ježiša, svojho Pána ...” (Fil.3:8) Toto je súčasť procesu posväcovania.

B. Učíme sa poznávať svoju hriešnosť

Keď rastíme v poznávaní Boha v celej Jeho dokonalosti, rovnako rastíme aj v poznávaní seba. Poznávame svoju hriešnosť v kontraste s dokonalým Božím charakterom. Čím viac sa približujeme k Bohu, tým viac vidíme, ako ďaleko sme od Neho. Čím viac chápeme, aký je On slávny, tým hroznejšia sa nám javí naša hriešnosť.

Rast v poznávaní vlastnej hriešnosti môžeme ilustrovať na živote apoštola Pavla. V roku 55 sa Pavol charakterizuje ako “najmenší z apoštolov” (1Kor.15:9). Neskôr, v roku 60 Pavol o sebe hovorí ako o “najmenšom zo svätých” (Ef.3:8). Ešte neskôr, na sklonku svojho života, v roku 64 o sebe hovorí ako o “prvom z hriešnikov” (1Tim.1:15). Tým ako Pavol dozrieval, stával sa snáď väčším hriešnikom? Určite sa nezdá, že by to tak bolo. Skôr sa zdá, že počas svojho života získaval stále viac a viac pokory a citlivosti na vlastný hriech. Ako dozrieval, začal si uvedomovať, že niektoré z jeho postojov, ktoré mu predtým nevadili, boli skutočne hriešne. Toto je tiež súčasť procesu duchovného rastu.

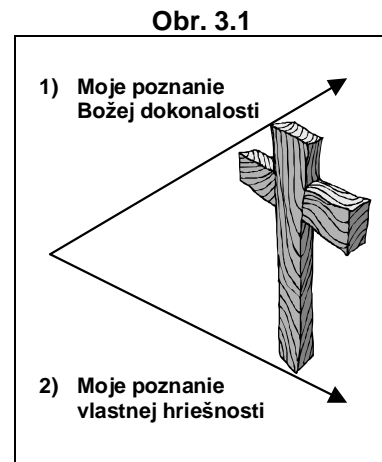
C. Preklenie priepasti

Poznanie, že medzi hriešnym človekom a svätým Bohom existuje priepasť, nás, samozrejme, priviedlo v prvom rade k viere v Ježiša. Vždy, keď je niekto spasený, priepasť je preklenutá krížom (obr.3.1).

Aj keď sme už prišli k poznaniu Ježiša Krista ako Spasiteľa, stále by sme mali rásť v našom poznávaní Božej svätosti a v uvedomovaní si vlastnej hriechnosti. Toto môže byť veľmi nepríjemná skúsenosť. Poznanie Boha a Jeho svätosti znamená obnažiť svoje ja a to môže vystrašiť tých, ktorí by najradšej ukryli svoje chyby a nedostatky. Pre rastúceho kresťana však priepasť ukazuje neustálu potrebu Krista a význam toho, čo vykonal na kríži.

Ako rastieme v poznávaní Boha v Jeho veľkosti, rastie aj význam kríža v našich životoch. Čím viac poznávame Boha, tým viac sa pred Ním cítíme nehodní. Ako rastie toto poznanie, vidíme význam nášho odpustenia a zmierenia s Bohom skrze Ježiša. Keď objavujeme Božiu veľkosť (tak, ako Izaiáš, keď videl slávu Hospodinovu v chráme, alebo Izraeliti, keď sa stretli s Bohom na hore Sinai), objavujeme skutočnú slávu nášho Spasiteľa. Jeho krv očisťuje hriešnikov a odieva ich do bieleho rúcha, takže sa smieme viac priblížiť k tomuto Bohu slávy.

III. PREKÁŽKY V KRESŤANSKOM RASTE

Keď sme v určitom bode prijali fakt, že Ježiš zaplatil cenu, aby preklenul priepasť, usilujeme sa napredovať v našom kresťanskom raste. Mnoho kresťanov sa pri raste vo viere stretáva s niekoľkými problémami.

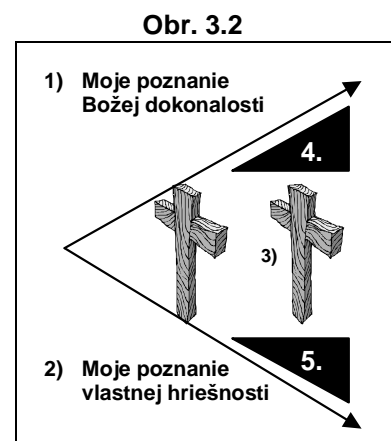
A. Farizejstvo – problém pýchy

Mnoho kresťanov sa vo svojom konaní prichytilo pri tom, že padli do pasce snahy získať prijatie u Boha a iných prostredníctvom svojho výkonu. Často sa stáva, že svoj pohľad sústredia na svoju službu Bohu, namiesto na dielo Pána Ježiša na kríži. Ako farizeji v novozákonnej dobe, žijú, ako keby ich život pozostával iba z toho, čo robia pre Boha.

Problémom je, že si neuvedomujú, že sú iné, oveľa dôležitejšie aspekty kresťanského života, než je služba, a to je poznanie Boha a osobný vzťah s Ním (Luk.10:38-42). Dnešní farizeji si myslia, že môžu svojimi dobrými skutkami zaplniť priepasť, ktorá existuje medzi nimi a Bohom. Motivovať ich môže pýcha, alebo túžba vyzerat' dobre v očiach iných. Výkon sa stáva základom, na ktorom títo ľudia budujú svoju povesť.

Hriech ovplyvňuje moderných farizejov rôznymi spôsobmi. Môžu si napríklad myslieť, že hriech Bohu až tak nevedí (viď klin č.4. na obr.3.2). V takomto prípade sa znižuje význam kríža. To, čo sa tu deje je redukovanie Boha na niekoho menšieho, než kým On v skutočnosti je. Iní si môžu myslieť: "Ja naozaj nie som až *taký* veľký hriešnik!" Títo ľudia podkladajú klin pod kríž (č.5. na obr. 3.2). Nie je oveľa jednoduchšie vidieť hriech niekoho iného, než svoj vlastný? Prečo je to tak? Je pravda, že my máme menší problém s hriechom, než iní? Keď si toto myslíme, klameme samých seba. Keďže o sebe zmyšľame príliš vysoko, opäť znižujeme význam kríža.

Preto, aby sme sa vyhli farizejstvu, musíme rásť v chápaní skutočnej Božej svätosti a skutočnej hriechnosti našich sŕdc. Keď to vidíme, vedie nás to k pokore a zjavuje nám to potrebu Božej milosti.

B. Zúfalstvo – nedostatok viery

Iní zase zápasia s odlišným problémom. Uznávajú Božiu svätosť a aj svoju hriešnosť, ale sú zúfalí, lebo nevedia, čo s tým robiť. Snažia sa preklenúť priepasť dobrými skutkami, ale vedia, že nikdy ich nebudú môcť urobiť toľko, aby naozaj uspokojili Boha. Snažia sa každý deň tráviť čas nad Božím slovom, ale keď zlyhávajú, cítia sa strašne sklamaní zo svojho chodenia s Bohom.

Snažia sa držať svoj jazyk na uzde, ale keď zlyhajú, pochybujú, že by ich Boh vôbec mohol milovať. Po všetkých svojich zlyhaniach dôjdu k záveru, že sa im nikdy nepodarí uspokojiť Boha a sú z toho zúfalí.

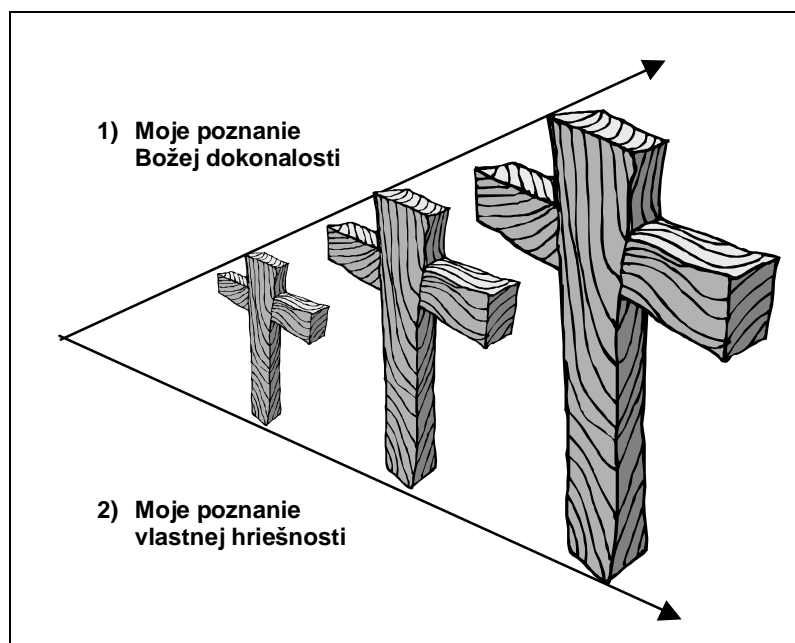
Problémom je, že nemajú dostatok viery v to, čo Boh vykonal. V obeti Ježiša Krista Boh zabezpečil všetko, čo potrebujeme preto, aby nás mohol prijať. (Žid.10:14) K tomu, čo On vykonal, už my nemôžeme nič pridať.

C. Odpoveď: Kríž musí rásť.

Problémy, ktoré sme tu opísali, majú veľa spoločného. Farizeji si nesprávne myslia, že si môžu zaslúžiť Božiu priazeň svojimi dobrými skutkami, kým tí, ktorí si zúfajú, správne vedia, že si svojimi skutkami nemôžu získať Božiu priazeň. V oboch prípadoch je však nesprávny základ. Je to sústredenie sa na získanie Božej priazne.

Keďže problémy sú podobné, aj riešenie bude rovnaké. Aby priepasť mohla byť preklenutá, kríž musí rásť. Nič z toho, čo my robíme, ju nemôže premostiť. Ako hovorí Pavol: “Ale odo mňa nech je to preč, aby som sa chválil, krome krížom nášeho Pána Ježiša Krista ...” (Gal.6:14a). Ježiš Kristus a Jeho dielo na kríži sa pre nás stáva stále viac a viac dôležitým.

Obr. 3.3 Rastúci kríž

Musíme veriť novej realite nášho života v Ježišovi Kristovi. Hoci stále inklinujeme k hriechu, Boh je milostivý a odpúšťa nám. Sme dokonale ospravedlnení v Kristu jedine pre Jeho dielo na kríži. Stali sme sa deťmi živého Boha a sme milovaní. Má potešenie z nás a pretvára nás na obraz Krista.

ZÁVER

Kríž je našou jedinou nádejou pre pokoj s Ním. Nie je žiadne iné miesto pre hriešnikov – a to aj pre ospravedlnených hriešnikov – kde by mohli stretnúť Boha, okrem kríža.

Aby sme mohli duchovne rásť, mali by sme sa viac zamerať na plnšie pochopenie Kristovho diela na kríži, než na vlastnú snahu. Každý deň, v každej chvíli si musíme pripomínať, čo pre nás Ježiš vykonal na kríži tým, že zobral naše hriechy a dal nám nový život. Z tohto pohľadu posväcovania rozumieme, že v našom tele bude stále prebývať zlé, až kým nezomrieme. Vo svojom vnútri však nachádzame aj Kristov život.

Keď rastieme v poznávaní Boha, sme tiež viac a viac premieňaní na Jeho obraz. Stále jasnejšie si uvedomujeme svoju neschopnosť robiť to z vlastných síl, a to nás vedie k úplnej závislosti na Ježišovi. Evanjelium sa pre nás stáva stále závažnejším a naša potreba Krista rastie. Stále hlbšie rozumieme, čomu sme uverili. Stále si pripomínáme pravdy evanjelia. Vierou zakúšame vo svojich životoch realitu Ježišovej smrti a vzkriesenia.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo je duchovný rast? Ako súvisí so spasením?
- Ako rastiete vo svätosti? Opíšte tento proces obvyčajnými slovami a vyjadrite, ako sa učíte aplikovať dielo Pána Ježiša v tomto procese.
- Čo je v súvislosti s duchovným rastom pre vás najťažšie?
- Napíšte niektoré dôsledky Kristovej smrti a Jeho vzkriesenia z mŕtvych. Pokúste sa vyjadriť, ako sa tieto dôsledky môžu ešte viac stať realitou vo vašich životoch.

AKČNÝ PLÁN

Povedzte niekomu, čo ste sa naučili o raste k svätosti a vysvetlite mu, ako aplikujete dielo Ježiša Krista vo svojom každodennom živote. Uveďte konkrétne príklady zmien vo vašom živote, ktoré sú výsledkom vášho pochopenia posväcovania.

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

4

LEKCIA

Premieňajúca moc evanjelia

VYSLOBODENIE SPOD MOCI HRIECHU

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť, ako sme boli vyslobodení spod panstva hriechu tým, že sme boli spojení s Kristom v Jeho smrti a vzkriesení, takže môžeme okúsiť moc evanjelia v našich životoch, keď chodíme vierou v tejto novej realite.

☞ Hlavné body

- Naše spasenia znamená, že sme boli vnútorne premenení.
- V Kristu sme dostali novú prirodzenosť a máme moc víťaziť nad hriechom.
- Boh chce, aby sme chodili Duchom, a nevykonávali žiadosti tela.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť významu spojenia s Kristom a moci, ktorá umŕtvuje telo, aby nad ním nepanoval hriech.
- Chodiť vierou v osobnú duchovnú smrť a vzkriesenie skrze spojenie v Kristu a vo vyslobodenie spod moci hriechu.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

V tejto lekcii je veľa odkazov na text Rimanom 6:3-10. Pozorne si preštudujte túto pasáž, čo vám pomôže efektívne vyučovať túto lekciu.

ÚVOD

Evanjelium je základom nášho vzťahu s Bohom. Náš vzťah je z Božieho pohľadu postavený jedine na Kristovom odpustení a dokonalej spravodlivosti, ktorá nám bola daná vierou. Táto pravda by nám mala priniesť schopnosť víťaziť nad hriechom v našich životoch, čo vedie k hlbokaj osobnej premene. Napriek tomu však väčšina z nás stále bojuje s hriechom a niekedy pochybujeme, či vôbec môžeme byť premenení. Prečo veriaci hrešia? A čo sa s tým dá robiť? Ako môžeme byť skutočne premieňaní podľa evanjelia?

I. BOŽIA MILOŠŤ A KONANIE HRIECHU

A. Môžeme neustále hrešiť?

Ak Božia milosť prevyšuje všetky naše hriechy a sme vierou ospravedlnení bez našej poslušnosti, môžeme naďalej hrešiť? Ak je Božia milosť ponúkaná tým, ktorí si ju vôbec nezaslúžia, ale prijímajú ju vierou v Ježiša Krista, je potom len prirodzené klásť si túto otázku. Môžeme naďalej hrešiť a očakávať Božiu milosť, ktorá to prikryje?

Apoštol Pavol predvídal túto otázku vo svojom liste Galatským, keď povedal: "... len nedávať tej slobody za príčinu telu ..." (Gal.5:13). Na tú istú otázku Pavol odpovedá v liste Rimanom 6, keď sa pýta: " Či zostaneme v hriechu, aby sa rozmnožila milosť? Nech sa nestane! Lebo veď ktorí sme zomreli hriechu - ako budeme ešte žiť v ňom?!" (Rim.6:1b-2).

B. Biblická odpoveď

Odpoveď na túto otázku je jednoznačne – nie, nemôžeme pokračovať v hriechu. Rozumieme tomu a snažíme sa nehrešiť. Sebaovládanie a pravidlá sa stávajú normou pre seriózneho kresťana, ktorý sa chce vyhnúť hriechu. Ale skutočná náprava hriechu súvisí s vnútornou premenou veriaceho.

Keď študujeme Pavlovu odpoveď v Rim.6, rozumieme, prečo nemôžeme pokračovať v konaní hriechu a objavujeme novú slobodu, ktorú máme od moci hriechu. Toto je živou súčasťou víťazného kresťanského života. V našom spasení Boh

zabezpečil riešenie našich dvoch najzákladnejších potrieb: oslobodil nás od trestu za hriech, zmieril nás so sebou a vyslobodil nás spod moci hriechu, aby sme mohli žiť v skutočnej slobode a milovať Ho. Text v Rim.6:1-2 nám hovorí, že nemôžeme pokračovať v konaní hriechu ako predtým, než sme a stali kresťanmi, pretože sme "zomreli hriechu".

V našom spasení Boh zabezpečil riešenie dvoch našich najzákladnejších potrieb: oslobodil nás od trestu za hriech a vyslobodil nás spod moci hriechu.

II. BOLI SME POKRSTENÍ V JEHO SMRŤ – VSTALI SME V JEHO VZKRIESENÍ (RIM.6:3-10)

V liste Rimanom Pavol odpovedá na otázku týkajúcu sa hriechu a používa krst, aby ilustroval zmenu, ktorá sa uskutoční, keď sa niekto stane Božím dieťaťom. Prečítajte si pozorne Rimanom 6:3-10.

A. Naša smrť s Kristom**1. Ako sme zomreli?**

V Rimanom 6:2-5 Pavol vysvetľuje, ako sme zomreli hriechu. Boli sme spojení s Kristom a boli sme pokrstení do Jeho smrti. Predtým, než budeme uvažovať o našom pokrstení v Kristovu smrť, mali by sme sa zamerať na to, ako sa to stalo, že sme mŕtvi hriechu. Stalo sa to našim spojením s Kristom. V tomto texte je niekoľko krát vyjadrené naše spojenie s Kristom. Vo verši 3 vidíme, že " ... všetci, ktorí sme pokrstení v Krista Ježiša, pokrstení sme v jeho smrť." Vo verši 4: "Pohrobení sme tedy s Ním ... a vo verši 8 "... sme zomreli s Kristom ..."

Všetky tieto slová jasne hovoria, že skrze naše spojenie s Kristom v Jeho smrti, sme zomreli aj my sami. Ak chceme byť vyslobodení z našej hriešnej prirodzenosti, musíme zakúsiť smrť svojho vnútorného človeka. Keď nás Boh nadprirodzene spojil s Kristom, usmrtil vnútorného človeka, hoci vonkajší človek žije ďalej.

Výraz "spoluzrastlý" (gr.sumfutoi) vo verši 5 opisuje vštepenie dvoch oddelených rastlín. Keď cudzia vetvička bola vštepená do stromu, začala z neho prijímať život, to znamená, že bola sumfutoi, "zrastená" s ním. To je živé, organické spojenie. To isté živé spojenie sa uskutočňuje, keď veríme v Krista. Sme nadprirodzene spojení s Ježišom Kristom a Jeho život dáva život nášmu vnútornému človeku. Pred tým, než môžeme žiť v slobode, musíme však najprv zomrieť, aby vnútorný človek mohol byť oddelený od hriešnej prirodzenosti. Takto sme spojení s Kristom v Jeho smrti.

Naša smrť s Kristom teda spôsobila oddelenie medzi našim vnútorným človekom a hriešnou prirodzenosťou, čoho výsledkom je vyslobodenie spod panstva hriechu. Hoci stará hriešna prirodzenosť stále existuje a stále je veľmi zlou silou v nás, jej panstvo nad nami bolo zlomené a viac nie sme zviazaní jej mocou. Toto je našou istou, novou skutočnosťou a keď chceme žiť úspešne svoj kresťanský život, musíme tejto pravde uveriť.

2. Čo sa stalo, keď sme zomreli s Kristom?

Rimanom 6:6 hovorí, že naše "staré ja" bolo ukrižované. "Staré ja" je jednoducho vnútorný človek, ktorý existoval pred tým, než sme uverili v Krista a než nám bol daný nový život. Je to starý človek, ktorý bol zotročený hriechom. Keď sme však boli spojení s Kristom v Jeho smrti, starý človek bol ukrižovaný a naše telo hriechu bolo "zmarené". Grécke slovo "katargeó" – "zmarené" nevyjadruje zničenie, akoby hriech bol od nás odstránený. Znamená to urobiť "neúčinným" alebo "neplatným" – teda niečomu bola odobratá schopnosť ovládať. Pavol používa to isté slovo v Rim.3:3, keď hovorí, že ľudská nevera "nerobí neúčinnou" (nezmarí) Božiu vernosť. V Rim.7:2 hovorí, že žena

je "voľná", keď jej manžel zomrie. Taký je význam v našom kontexte. Boli sme "uvoľnení" od panstva hriechu, pretože jeho schopnosť ovládať bola odstránená. Reťaze hriechu boli zlomené a už viac nie sme jeho otrokmi.

B. Konečný výsledok: Nový život v Kristu

Tento text nám vysvetľuje premenu, ktorou prešiel náš vnútorný človek. Hovorí nám, že sme boli spojení s Kristom nie len v Jeho smrti, ale aj v Jeho vzkriesení. Nielenže sme zomreli, ale boli sme aj vzkriesení do nového života. Keďže Kristus žije, skrze naše spojenie s Ním, žije aj náš vnútorný človek. Rim.6:4 hovorí, že Božia moc sa dokázala tým, že Kristus vstal z mŕtvych, preto aj my máme chodiť v novote života, aby sme ukazovali tú istú moc. Tá istá moc, ktorá vzkriesila Krista z mŕtvych, vzkriesila aj nás.

Výsledkom tohto všetkého je, že sa s nami stalo niečo mocné a nadprirodzené, a náš vnútorný človek už nie je ako predtým. Starý človek zomrel a teraz žije nový. Aký je tento nový človek? Vo veršoch 6 a 7 Rim.6 sa hovorí, že nový človek je slobodný od hriechu a už nie je jeho otrokom. Takými sme teraz v Kristu.

C. Vierou žijeme nový život v Kristu

Kresťanom sa prikazuje, aby tieto pravdy vnášali do svojho každodenného života. Všetci vieme, že hriech ešte stále v nás existuje a počas nášho pozemského boja s ním môžeme často strácať presvedčenie o svojom novom živote v Kristu. Sú chvíle, kedy sa necítíme príliš slobodní od hriechu a pochybujeme, či sa niečo nadprirodzené vôbec s nami udialo. Môžeme len súhlasiť s Pavlom, ktorý hovorí: "... lebo nečiním dobrého, ktoré chcem, ale to zlé, ktorého nechcem, to robím." (Rim.7:19)

Preto sú Pavlove záverečné slová v Rim.6 pre nás také dôležité. Trikrát nám Pavol v tomto texte prikazuje, aby sme "vedeli" o týchto pravdách (verše 3,6,9). Chce, aby sme vedeli, čo sa s nami skutočne stalo v Kristu. Potom, vo verši 11, Pavol uzatvára: "*Tak aj vy súďte o sebe, že ste mŕtvi hriechu, ale živí Bohu v Kristu Ježišovi, v našom Pánovi.*" V gréckom texte je slovo "logizomaí", rátať, počítať, a je to matematický pojem, používaný, keď niekto riešil nejaký matematický problém, alebo počítal. V tomto texte je toto slovo použité obrazne, aby sme boli "upevnení" v týchto pravdách, o ktorých sa tu vyučuje. Pavol na nás nalieha, aby sme plne verili týmto základným pravdám o nás. Starý človek už v nás nežije. Bol otrokom hriechu, ale bol ukrižovaný, keď sme boli spojení s Kristom v Jeho smrti a vzkriesení a teraz sme premenení na nových mužov a ženy. Musíme pevne veriť, že sme boli oživení v Kristu a sme novým stvorením.

Náš kresťanský život je životom, kedy chodíme vierou v túto pravdu. Hoci to často dokonale neprežívame, na skutočnosti, ktorá sa s nami udiala, to nič nemení. Naďalej musíme činiť pokánie zo svojich hriechov a veriť, že sme jedno s Kristom a žijeme v jednote s Ním.

III. MOC NEHREŠIŤ

Podľa Rim.6 sme spojení s Kristom, zomreli sme a boli sme s Ním vzkriesení. Jeho víťazstvo nad hriechom je naším víťazstvom nad hriechom. Hriech už viac nie je naším Pánom. Táto veľká kresťanská skutočnosť však neznamená, že hriech sa už neusiluje zotročiť nás. Hriech nie je naším pánom, hoci sa neustále snaží znovu získať autoritu a moc nad nami.

Môžete si pomyslieť: "Ja ale vždy bojujem s hriechom. Ako ho môžem poraziť?" Buďte si istí, že žiadne pravidlá, ani sebadisciplína samé osebe nevedú k víťaznému kresťanskému životu. Môžeme to skúšať zas a zas z moci svojho tela, ale zlyháme, pretože naše telo má sklony k hriechu. Skutočná náprava hriešnosti súvisí s **vnútornou premenou** veriaceho. S hriechom bojujeme tak, že sa posilňujeme vo vedomí toho, kým sme v Kristu.

A. Rozumejte svojej novej prirodzenosti

Keď ste sa stali kresťanmi, nepridali ste k svojej hriešnej prirodzenosti božskú prirodzenosť. Zmenili ste svoju prirodzenosť — stali ste sa novým stvorením (2Kor.5:17). Boli ste prenesení z kráľovstva tmy do kráľovstva svetla, keď ste sa stali Božími deťmi. Naše staré "ja" (stará prirodzenosť) bola ukrižovaná s Ježišom. (Rim.6:6) Stará prirodzenosť je bezmocná!

Prečo teda hrešíme, keď máme novú prirodzenosť? Je grécke slovo, ktoré sa v Novom zákone používa veľa krát na označenie zdroja hriechu v živote veriaceho. Je to slovo "telo". Čo je telo? Je to súčasť našej mysle, citov a vôle, ktoré sú podmienené a naučené hrešiť. Zvyky a spôsoby myslenia sme prijali zo sveta, od bezbožných učiteľov alebo priamo z útokov satana. Naše skúsenosti zo sveta naprogramovali naše mozgy, aby žili nezávisle na Bohu a podľa spôsobov sveta.

B. Žite v Duchu

Rim.8:5-7 dáva do protikladu tých, ktorí žijú podľa tela a tých, ktorí žijú podľa Ducha. Tu zisťujeme, že je to mysel, ktorá je akoby nastavená buď podľa Ducha alebo podľa tela. Naše telo, ktoré je prispôbené svetu, produkuje svetské myšlienky a postoje, ktoré vedú k hriechu. Ako veriaci už nemáme žiť v tele, ale máme žiť v Duchu (Rim.8:9, Gal.5:16). Stále však je možné, aby sme chodili podľa tela (Rim.8:12,13). Neveriaci nemajú inú možnosť – chodia v tele, pretože žijú v tele. My ale nie sme povinní žiť podľa tela – máme možnosť vybrať si. Musíme sa učiť a zvoliť si chodenie Duchom, nie telom. Ako hovorí Pavol: "Chodte Duchom a nevykonáte žiadosti tela." (Gal.5:16)

C. Ste Božími deťmi

Predtým, než sme spoznali Krista, sme boli hriešnikmi, ale keď sme sa stali Božími deťmi, stali sme sa svätými. Sme teda svätí, alebo hriešnici? Odpovedať je dosť zložitá. Keď však o sebe zmýšľate, že ste čiastočne svätí, čiastočne hriešnici, čiastočne svetlom, čiastočne tmou, vždy budete zápasit' a žiť život v sklamaní. Keď rozumieme premene, ktorá sa v nás uskutočnila, mali by sme sa usilovať žiť vo vedomí toho, kým sme vo vzkriesenom Kristovi. Keď bojujeme s hriechom, máme si byť vedomí toho, že sme Božími deťmi. Keď si o sebe myslíme, že sme hriešnici, budeme mať tendenciu žiť ako hriešnici. Musíme sa na seba dívať ako na svätých, Božie deti, aby sme aj žili ako Božie deti.

D. Obnovte svoju myseľ

Veľa hriešnych návykov začína zlým myšlienkovým životom. Hriešne modely myslenia musia byť "premenené obnovením mysle". (Rim.12:2) Mysleľ je ohniskovým bodom boja proti hriechu. V 2Kor.11:3 sa hovorí, že tak, ako Eva bola oklamaná diablom, aj naše srdcia môžu byť odvedené od úprimnej a čistej oddanosti Kristovi. Satan ovplyvnil mysle Dávida, Šalamúna, Ananiáša, kresťanov v Korinte, a rovnako môže ovplyvniť aj naše mysle. Môže vniesť svoje myšlienky do vašej mysle a oklamať vás, že to sú vaše myšlienky, alebo dokonca Božie myšlienky. My ale "každú myšlienku podrobujeme v poslušnosť Kristovu". (2Kor.10:5)

E. Poznajete pravdu

Kde je moc hriechu? Podľa Jána 8:44 je satan "klamárom a otcom klamstiev". Vždy, keď sme pokúšaní k hriechu, je za tým klamstvo. Ježiš ale v tej istej kapitole hovorí: "... ale poznáte pravdu, a pravda vás vyslobodí." Našou obranou proti hriechu je pravda. Poznaním pravdy, našej víťaznej totožnosti v Kristu, nachádzame vyslobodenie z moci hriechu.

ZÁVER

Evanjelium je základom nášho vzťahu s Bohom. Z Božieho pohľadu je náš vzťah postavený na Kristovom odpustení a na dokonalej spravodlivosti, ktorá nám bola daná vierou. Táto pravda by nám mala priniesť schopnosť byť úprimnými pred Bohom, čo sa týka nášho hriechu a uistenie o Jeho hojnej milosti voči nám. To by nás malo inšpirovať, aby sme žili ako spravodliví, nie preto, že by sme sa sami takými urobili, ale preto, že to o nás vyhlásil Boh vo svojej milosti.

To, čo je v súvislosti s víťazstvom nad hriechom skutočne dôležité, je dynamická viera v Krista, založená na Kristovom diele na kríži, takže Jeho moc v nás koná a zjavuje jasnejšie naše hriechy a slabosti. Takáto viera oceňuje a chápe Božiu milosť oveľa hlbšie a vedie nás k intímnemu poznaniu Boha.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Prečo sa stáva, že často naše pocity, a nie naša viera v Božie slovo ovplyvňujú to, ako vnímame svoj život v Kristu?
- Keď bojujete s hriechom, čo vám prináša viac síl: väčšie úsilie, alebo väčšia viera?
- Ako slovo "súdiť" (počítať, rátať) v Rim.6:11 súvisí s vierou?
- Čo sa stalo s vašou hriešnou prirodzenosťou – podľa Pavlovho listu Rimanom?
- Ako môžete žiť Duchom?

DUCHOVNÝ
CHARAKTER

5

LEKCIA

Vedenie duchovného denníka

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť vedenie záznamov, ako praktický nástroj, ktorý môže pomôcť veriacim zamerať sa na duchovný rast a rast služby.

☞ Hlavné body

- Prečo si viesť duchovný denník?
- Stíšenie s Bohom
- Denné záznamy

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Byť schopný používať denník ako efektívny nástroj na zaznamenávanie myšlienok zo stíšenia, modlitieb a ich vypočutia, kontaktov v službe, poznámok zo stretnutí bunkových skupiniek a úvah počas dňa.

☞ Návrhy pre inštruktorov

Môžete pripraviť a rozdať účastníkom serminára denníky, alebo im navrhnúť, aby si ich urobili sami a používali ich počas celého priebehu seminára. Denník zakladateľa zboru od Bible League je veľmi jednoduchý a užitočný denník (informácie – viď ZDROJE).

ÚVOD

V rýchlom behu života si len málo ľudí nájde čas a miesto, aby meditovali o Bohu a Jeho slove a aplikovali ho do svojich životov. Keďže učeník má túžbu rásť a meniť sa, neustále hodnotí svoj život. Ako kráľ Dávid, ktorý prosil Boha, aby skúmal jeho srdce a život a ukazoval mu jeho chyby a hriechy, aby sa mohol meniť a rásť. (Ž 139:23-24) Je veľmi potrebné, aby sme si oddelili čas a každý deň sa stíšili pred Bohom a prelomili tak okovy zaneprázdnenosti. (Ž 46:10, 37:7)

Vedenie denníka bude pre vás veľkou pomocou v priebehu procesu zakladania zboru. Táto lekcia opisuje jednotlivé prvky denníka zakladateľa zboru, ktoré môžete použiť pri vedení svojho vlastného denníka.

I. PREČO SI VIEŠ DUCHOVNÝ DENNÍK?

Keď Izraeliti prekročili rieku Jordán aby vstúpili do zaslúbenej zeme, Boh im prikázal, aby vzali dvanásť kameňov z rieky a postavili pamätník. Tento pamätník mal slúžiť ako pripomienka Božej vernosti a Jeho moci v ich strede pre súčasné aj budúce pokolenia Izraelitov. (Joz.4:1-9)

Rovnako aj my, keď si zaznamenávame to, čo nás Boh naučil, skúsenosti, ktoré sme prežili, modlitby a to, ako boli vypočuté, tieto záznamy nám tiež môžu slúžiť ako pripomienky Božej lásky a vernosti v našich životoch, keď bojujeme s problémami alebo sklamaniami. Vedenie duchovného denníka je jedným z najefektívnejších spôsobov, ako vyhodnocovať svoj duchovný rast a život v službe. Denník nás núti uvažovať nad svojimi životmi a dávať si do poriadku priority. Pomáha nám tiež rásť vo viere tým, že vidíme, ako časom rastie naše poznanie a chápanie Boha, a tiež tým, že vidíme, ako Boh vyslycha naše modlitby.

V priebehu storočí sa kresťania veľa naučili z denníkov slávnych kresťanov, ako boli Jonathan Edwards, Hudson Taylor a Amy Carmichaelová. Boli to písané svedectvá o tom, ako Boh konal vo vzťahu ku konkrétnej osobe a slúžia ako povzbudenie k tomu, aby sme aj my mali s Ním rovnako intímny vzťah.

Tým, že denník je záznamom nášho duchovného rastu, stáva sa efektívnym nástrojom pri rozvoji našej služby. Keď vás Boh volá k zakladaniu zborov alebo k tomu, aby ste sa stali členom tímu zakladateľov, budete sa angažovať v konkrétnej úlohe – v evanjelizácii, učeníctve, budovaní skupiniek, atď. Denník môže byť pomôckou pre zaznamenávanie kontaktov s ľuďmi, myšlienok a cieľov stretnutí bunkových skupiniek, otázok, ktoré potrebujete prediskutovať so svojím mentorom a pod. Denník slúži ako viditeľná pripomienka vašej služby a tiež umožňuje, aby ste videli, aké konkrétne spôsoby používa Boh, aby priviedol k sebe ľudí a budoval zbor. Denník tiež poskytuje záznamy, nad ktorými môžete uvažovať so svojím duchovným učiteľom.

II. STÍŠENIE S BOHOM (OBR. 5.1)

Obrázok 5.1 je vzorom pre zaznamenávanie vašich úvah zo stíšenia nad Božím slovom, z modlitieb a odpovedí na ne. V tejto časti denníka si zaznamenajte:

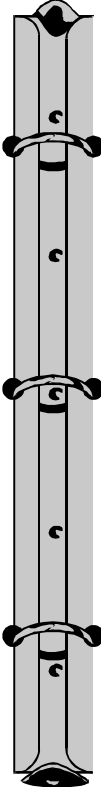
- **Dnešný text:** Poznačte si biblický text, ktorý ste si čítali počas stíšenia.
- **Osobné úvahy:** Prečítajte si text, modlite sa rozmyšľajte nad ním. Poznačte si akékoľvek myšlienky, ktoré vám Duch Svätý dal v súvislosti s týmto textom. O čom hovorí tento text? Aké je vaše pozorovanie? Môžete dnes túto pasáž aplikovať vo vašom vlastnom živote?
- **Zaslúbenia:** Sú v tomto texte nejaké zaslúbenia? Poznačte si ich a ďakujte Bohu za tieto pravdy.
- **Príkazy k poslušnosti:** Sú tu nejaké príkazy, ktoré máte poslúchať?
- **Modlitba:** Zaznamenajte si modlitebné potreby, ktoré nesiete ako svoje bremeno, rovnako si zaznamenajte aj odpovede na predošlé prosby. Buďte čo najviac konkrétni. To vám pomôže vidieť, ako Boh koná skrze vaše modlitby.

III. DENNÉ ZÁZNAMY (OBR. 5.1)

Obr. 5.1 je vzorom vedenia denných záznamov. Tieto záznamy vám pomôžu sledovať postup vašej služby zakladania zboru. Môžete si zaznamenávať v nasledovných bodoch:

- **Plán aktivít:** Poznačte si akúkoľvek prácu, ktorú máte v pláne urobiť, ako aj už vykonané činnosti a to, na čom ešte pracujete.
- **Kontakty:** Poznačte si evanjelizačné kontakty, ktoré máte v tento deň, aj výsledok spoločného stretnutia. Hovorili ste svoje svedectvo? Ako bolo prijaté? Sú títo ľudia otvorení alebo uzavretí voči evanjeliu?
- **Stretnutia:** Robte si poznámky súvisiace so stretnutím buniek, domácich skupiniek alebo iných aktivít. Kedy a kde sa uskutočnilo stretnutie? Kto ho viedol? Čo ste robili (bibl. štúdium, modlitebná skupinka, premietanie filmu Ježiš priateľom)? Koľko ľudí sa zúčastnilo? Koľko z nich je pravidelnými účastníkmi? Koľko je návštevníkov? Rozhodol sa niekto pre Krista? Poznačte si nejaké problémy alebo potreby, ktoré si vyžadujú ďalšiu pozornosť.
- **Úvahy:** Venujte čas rozmyšľaniu o uplynulom dni. Je niečo, čo ste nestihli? Naučili ste sa niečo alebo vypozerovali niečo o svojom živote alebo službe, čo si potrebujete poznačiť? Tieto poznámky sú vašimi osobnými úvahami o vašom živote. **Nemusíte sa o nich s nikým zdieľať.** Pomôžu vám, aby ste mali prehľad o dni a aby ste si všimli, čo vás chce Svätý Duch naučiť.

Obr. 5.1 Stíšenie s Bohom a Denné záznamy

STÍŠENIE S BOHOM		DENNÉ ZÁZNAMY dátum: _____							
<p>Dnešný text: <i>1Korint'anom 13</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobné úvahy: <i>Všetko moje konanie musí byť motivované láskou. Svoju lásku prejavujem skutkami. Láska vždy trvá. Potrebujem byť vytrvalý v mojej láske k druhým. Potrebujem byť sústredený na iných, nie na seba.</i> • Zasľúbenia: <i>Teraz sme nedokonalí, ale v nebi budeme dokonalí a uvidíme Boha tvárou v tvár takého, aký v skutočnosti je. Teraz rozumieme iba čiastočne.</i> • Príkazy k poslušnosti: <i>Mám prejavovať lásku podľa vlastností, napísaných v tejto kapitole, uisťovať sa, či sú moje skutky motivované láskou, inak nemajú zmysel.</i> 		<p>Plán aktivít:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Založiť modlitebnú trojicu</i> • <i>Určiť cieľovú oblasť</i> • <i>Začať induktívne štúdium Ján 17</i> 							
<p>MODLITBA Modlitebné potreby a odpovede na modlitby:</p> <p>P: Za príležitosť svedčiť Dr.M.</p> <p>P: Za budovanie tímu v službe</p> <p>O: Moja mama sa má zdravotne lepšie</p>	<p>Kontakty</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th>Meno</th> <th>Poznámka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Dr.Miller</i></td> <td><i>svedčil som mu</i></td> </tr> <tr> <td><i>teta Eva</i></td> <td><i>videla film Ježiš</i></td> </tr> <tr> <td><i>p.Kováčová</i></td> <td><i>svedčil som jej, činila pokánie!</i></td> </tr> </tbody> </table> <p>Stretnutia (bunky, domáce skupinky, iné)</p> <p><i>U Janky o 19.00, modlitebná trojica. (Janka, Ivan a ja) Modlili sme sa 2 hod. Dohodli sme sa na stretnutiach u Janky, každý týždeň.</i></p> <p>Úvahy:</p> <p><i>Mám radosť z modlitebnej trojice. Nikdy predtým som sa pravidelne nemodlil s inými za neveriacich. Napäto očakávam, ako Boh použije naše modlitby.</i></p>	Meno	Poznámka	<i>Dr.Miller</i>	<i>svedčil som mu</i>	<i>teta Eva</i>	<i>videla film Ježiš</i>	<i>p.Kováčová</i>	<i>svedčil som jej, činila pokánie!</i>
Meno	Poznámka								
<i>Dr.Miller</i>	<i>svedčil som mu</i>								
<i>teta Eva</i>	<i>videla film Ježiš</i>								
<i>p.Kováčová</i>	<i>svedčil som jej, činila pokánie!</i>								

ZÁVER

Ak vám inštruktor nepripravil denník, použite čistý zošit, vhodný na tento účel. Dôležitou vecou je, že denník vám pomôže pri vašich úvahách o tom, ako a čo vás Boh učí skrze Jeho slovo. Budete mať aj záznamy o postupe vašej služby zakladania zboru a o tom, čo ste sa pritom naučili.

AKČNÝ PLÁN

V priebehu cyklu zakladania zboru si ved'te denník stíšenia a postupu služby podľa obr.5.1. Tento vzor si môžete opísať do svojho poznámkového zošita a používať pre svoje potreby. Buďte pripravený ukázať tento denník svojmu duchovnému učiteľovi.

ZDROJE

Denník zakladateľa zboru. The Bible League, 16801 Van Dam Rd., South Holland, IL 60473 USA.
E-mail: bibleleague@xc.org

MODLITBA

MODLITBA

LEKCIA 1,2

Koncert modlitieb

MODLITBA ZA PREBUDENIE

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť podstatu koncertu modlitieb a ukázať, ako ho môžeme použiť pri modlitbách za prebudenie.

☞ Hlavné body

- Zakladanie zboru začína prebudením veriacich.
- Modlitba je kľúčovým prvkom prebudenia.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť forme koncertu modlitieb.
- Byť presvedčený o význame osobného prebudenia pri zakladaní zboru.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Toto je dvojhodinová lekcia. Využite ju ako náčrt prvého koncertu modlitieb. Väčšinu času lekcie by ste mali stráviť na modlitbách. Použite bod II ako návod.

ÚVOD

Modlitba je živou súčasťou procesu zakladania zboru. Bez Božieho požehnania a vedenia by zlyhali všetky naše najlepšie snahy. Z tohto dôvodu každý zo seminárov obsahuje koncert modlitieb. Slovo "koncert" vyvoláva predstavu organizovanej prezentácie hudby – inštrumentálnej, vokálnej, alebo obidvoch. Koncert vždy pozostáva z viac, než len z jednej piesne a často sa pripravuje na určitú tému – či už podľa autora, hudobného štýlu, druhu nástroja, pri príležitosti nejakého sviatku, alebo podľa ďalších, nekonečných variácií a možností.

Koncert modlitieb sa tiež organizuje so zameraním na konkrétnu tému. Môže sa ho zúčastniť veľa ľudí so svojimi modlitbami, ale majú jeden spoločný smer. Poslucháčom koncertu modlitieb je Boh sám. Mal by byť preto postavený na biblickej téme.

I. AKO NAPLÁNOVAŤ A VIESŤ KONCERT MODLITIEB

Kresťania sú často povzbudení k modlitbám účasťou na dynamickom modlitebnom stretnutí, ktoré im poskytne novú skúsenosť. Pri modlitbách vo veľkej skupine kresťanov z rôzneho prostredia a rôznych zborov si veriaci uvedomujú, že nie sú sami, ani izolovaní, ale sú súčasťou veľkého Božieho hnutia. Vidia, že modlitba nie je nuda, ale že je vzrušujúca, buduje vieru a uvoľňuje moc. Na všetkých piatich kontinentoch sveta koncerty modlitieb povzbudili k modlitbám vo veľkých rozmeroch, demonštrujúc jednotu kresťanov, pokračujúcu evanjelizáciu a úsilie o zakladanie zborov.

Koncerty modlitieb sa zameriavajú na dve hlavné biblické oblasti:

- Modlitby zamerané *dovnútra* – kedy prosíme Boha, aby zjavil svojej cirkvi plnosť Krista ako Pána v jej strede. Toto je myšlienka prebudenia, obnovenia a bdelosti cirkvi.
- Modlitby zamerané *navonok* – kedy prosíme Boha, aby uskutočnil svoje ciele vo všetkých národoch prostredníctvom Jeho cirkvi. Toto je napĺňanie Veľkého poverenia – svetová evanjelizácia, evanjelizácia miestnych zborov a saturačné zakladania zborov.

Koncerty modlitieb sa môžu organizovať pre miestny zbor alebo pre určitú oblasť, kde sa zapojí veľa miestnych zborov, s dôrazom na jednotu a spoluprácu. Nasledovné body sú modelom koncertu modlitieb, ktorý si môžete prispôbiť podľa vašej miestnej situácie. Dôležitou vecou je modliť sa pravidelne a spoločne.

Tieto body navrhujú prvky, ktoré by mali byť zahrnuté v koncerte modlitieb. Koncert plánujte na 2–3 hodiny, napríklad večer alebo popoludní. Dĺžka trvania jednotlivých prvkov závisí na konkrétnych cieľoch koncertu. Je dôležité, aby koncert obsahoval všetky tieto prvky. To zabezpečí, aby koncert nestratil orientáciu, bol vyvážený a plynulý.

A. Téma:

Veľmi pomáha, keď je koncert orientovaný na určitú tému. To umožní, aby koncert bol presne zameraný a umožňuje modlitebníkom, aby boli konkrétni. Napríklad: V hlavnom meste Kazachstanu sa uskutočnil koncert modlitieb na tému zmierenie. Oslava bola zameraná na Boha, ktorý zmieruje ľudí a na kresťanov, ako aktérov zmierenia. Počas modlitieb Rusi aj Kazaši prosili o odpustenie za všetko zlé, čoho sa jedni voči druhým dopustili. Tento koncert modlitieb pomohol vytvoriť ducha jednoty a spoločný cieľ ruských aj kazašských zborov v meste.

B. Poriadok stretnutia:

Privítajte účastníkov koncertu a použite Písmo, aby ste predstavili hlavnú tému. Čo o tejto téme hovorí Božie slovo? Predstavte základné zložky koncertu. Vysvetlite, ako bude koncert prebiehať, prečo je každý prvok dôležitý a aká je medzi nimi súvislosť. Zabezpečte, aby účastníci boli voči sebe ohľaduplní – aké dlhé by mali byť modlitby, aké hlasné, atď.

C. Oslava:

Chváľte Boha za Jeho vernosť, Jeho kráľovstvo, Jeho Syna Ježiša Krista, atď. Postarajte sa o to, aby modlitby boli zamerané na Boží charakter. Využite tento čas, aby ste zdôraznili dôležitosť duchovného prebudenia a svetovej evanjelizácie. Vyberte dobrú kombináciu piesní, ktoré budú smerovať k hlavnej téme koncertu. Každú pieseň môžete uviesť krátkym komentárom, vyhnite sa tomu, aby ste kázali, radšej ved'te druhých k uctievaniu a chválam.

D. Vyznávanie a príprava

Ved'te účastníkov k tomu, aby boli pripravení počúvať Boží hlas a povzbud'te ich k túžbe slúžiť cirkvi a svetu skrze túto službu zástupných modlitieb. V modlitbách ich ved'te k vyznávaniu akéhokoľvek vedomého hriechu, aby mohli byť očistení a pripravení k modlitbám. Neznamená to, že vyznávať sa musí nahlas. Proste o naplnenie Svätým Duchom a Jeho vedenie vo všetkom, za čo sa budete modliť. Venujte nejaký čas tichému očakávaniu na Boha, aby ste počuli, čo hovorí skrze Písmo alebo skrze Svätého Ducha.

E. Modlitby v malých skupinkách:

Rozdeľte účastníkov do 2-6 členných skupiniek, aby sa modlili za hlavnú tému koncertu v miestnom, regionálnom, národnom aj medzinárodnom kontexte. Po čase, ktorý bol oddelený pre modlitby v skupinkách, ved'te modlitby za rast modlitebného hnutia vo vašom meste alebo celej oblasti. Modlite sa, aby Boh viedol účastníkov v nepretržitých modlitbách. Modlite sa, aby Boh vzbudil koncerty modlitieb v zboroch po celej krajine.

F. Prezentácia:

Počas priebehu modlitieb pripravte informácie a materiály, aby orientovali a motivovali účastníkov. Veľmi užitočné môžu byť mapy oblastí, za ktoré sa modlite. Môžete na nich vyznačiť existujúce zbory, ako aj oblasti, kde zbory ešte nie sú. Rovnako mapy, ktoré ukazujú oblasti s vysokou nezamestnanosťou, rozvedenými rodinami a pod., môžu motivovať k prerážajúcej modlitbe.

G. Chvály a uctievanie:

Koncert uzavrite časom chvál a uctievania Boha za Jeho predivné cesty. Odovzdajte sa Mu, aby ste vy boli odpoveďami na vaše modlitby a aby ste aj žili podľa toho.

II. KONCERT MODLITIEB

Témou tohto koncertu modlitieb je prebudenie. Prebudenie je obnovenie duchovného života veriaceho. S prebudením súvisí aj nadprirodzené uvedomenie, odpor k hriechu a vyznávanie hriechov. Vedie k obráteniu sa k Bohu s hlbšou láskou a ešte väčšou poslušnosťou Jeho prikázaniam.

Prebudenie cirkvi je sprevádzané duchovným prebudením medzi tými, ktorí neboli znovuzrodení. Jednotlivci aj skupiny jednotlivcov prijímajú živú vieru v Krista, vznikajú nové zbory a mení sa aj spoločnosť. To znamená, že pre zakladanie zborov je potrebné prebudenie veriacich.

Zvyšok lekcie strávte na modlitbách za prebudenie a použite nasledovný materiál. Normálnym typom písma sú napísané pokyny, kurzívou je napísaný návrh toho, aká by mala byť odozva skupiny. Venujte dostatok času každému bodu, skôr, než pôjdete k ďalšiemu.

A. Podmienky prebudenia

Prebudenie sa začína, keď Duch Boží koná v životoch Božích detí, usvedčuje ich z hriechov a vedie ich k pokániu. Čítajte nasledovné verše, aby si každý účastník pripomenul, že: "Prebudenie sa začína v srdci. V MOJOM SRDCI."

1. *Milujte Boha z celého srdca a poslúchajte všetky Jeho prikázania*

- Čítajte 5Mojž.30:1-10.
- Spievajte piesne uctievania a chvál, ktoré vyjadrujú vašu lásku k Pánovi.
- Každý sám venujte čas tomu, aby ste prosili Pána, nech vám ukáže oblasti vašich životov, ktoré nie sú plne poddané Jeho prikázaniam.

2. *V pokore hľadajte Pána*

"... a keby sa zohnul, a tak sa pokoril môj ľud, nad ktorým je vzývané moje meno, a keby sa modlili a hľadali by moju tvár a odvrátili by sa od svojich zlých ciest, ja vyslyším z nebies, odpustím ich hriech a uzdravím ich zem." (2Kron.7:14)

- Spoločne, ako Jeho ľud, v pokore hľadajte Jeho tvár.

3. *Priznajte svoje hriech a previnenia*

"Navráť sa ... Nespustím svojej tvári na vás v hneve, lebo ja som dobrotivý, hovorí Hospodín, a nedržím hnevu na veky. Len poznaj svoju neprávosť, že si zradne odstúpila od Hospodina, svojho Boha ... a neposlúchali ste môjho hlasu, hovorí Hospodín." (Jer 3:12-13)

"Preskúmaj ma, silný Bože, a poznaj moje srdce! Zkús ma a poznaj moje myšlienky a vid', či je vo mne nejaká zlá cesta, a veď ma cestou večnosti." (Ž 139:23,24).

- V tichosti vyznávajte akékoľvek vedomé hriechy Pánovi a proste Ho o očistenie.(1Ján 1:7,9)

B. Úloha vodcov v hnutí prebudenia

Boh ustanovil vodcov v cirkvi, aby viedli Jeho ľud po cestách spravodlivosti. Pastori a zakladatelia zborov by mali byť príkladom pre tých, ktorých vedú.

1. *Vodcovia sú príkladom osobného pokánia*

"Prepášte sa a nariekajte, kňazi! Kvíľte, svätoslužobníci oltára! Vojdite, nocujte v smútočnom vreci, svätoslužobníci môjho Boha!" (Joel 1:13a).

2. *Vodcovia volajú Boží ľud k pokániu*

"Zasväťte pôst, zvolajte zhromaždenie, zhromažďte starších, všetkých obyvateľov zeme do domu Hospodina, svojho Boha, a kričte k Hospodinovi." (Joel 1:14).

- Vytvorte malé modlitebné skupinky a modlite sa za všetkých členov tejto skupinky. Modlite sa, aby boli chránení od zlého, aby mohli slúžiť Pánovi v svätosti. V duchu lásky a bez kriticismu sa menovite modlite za vodcov jednotlivých denominácií, pastorov, starších a diakonov. Ďakujte Pánovi za nich a proste o ich požehnanie v osobnom živote, životoch ich rodín aj v ich službe.
- Proste Boha, aby pomohol vodcom poznať kroky, ktoré je treba robiť, keď budú volať svoj ľud k pokániu.

C. Čo môžete vy urobiť preto, aby ste videli prebudenie vo svojej krajine

- Ešte stále v malých skupinách proste Boha, aby vám ukázal, čo by ste mohli a mali urobiť preto, aby začalo prebudenie vo vašom zbore, meste, národe.
- Proste Boha, aby tak, ako koná pri prebudení Jeho cirkvi, konal aj v srdciach neveriacich, aby priviedol mnohých k pokániu a viere.

D. Chváľte Boha za Jeho vernosť

- Spojte sa znovu do veľkej skupiny a chváľte Boha za Jeho vernosť pri uskutočňovaní Veľkého poverenia skrze Jeho cirkev a ďakujte za privilegium, že Mu môžete slúžiť v tejto úlohe.
- Ukončite tento čas koncertu modlitieb piesňou, ktorá pripomína Božiu vernosť.

AKČNÝ PLÁN

Urobte si induktívne štúdium Ezdráš 9:1-10, 10:1-17. Potom odpovedajte na nasledovné otázky:

- Aký bol konkrétny hriech ľudu? (Ezdr 9:1-2)
- Aká bola reakcia Ezdráša a ostatných starších na tento hriech? (Ezdr.9:3,5; 10:1)
- Na akej Božej vlastnosti založil Ezdráš svoju nádej? (Ezdr:9:15)
- Aká bola reakcia ľudu, keď videli Ezdrášovo pokánie? (Ezdr.10:1-4)
- Akým spôsobom preniklo prebudenie do spoločnosti? (Ezdr.10:9-17)
- Aplikujte tento text na svoj vlastný život, život vášho zboru a spoločnosti.
- Zorganizujte koncert modlitieb vo vašom zbore alebo v skupinke a využite vzor, ktorý ste sa naučili v tejto lekcii.

MODLITBA

3

LEKCIA

Ako viesť k modlitbám

AKO MOBILIZOVAŤ K MODLITBÁM ZA SVOJ ZBOR

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je pomôcť zakladateľom zborov rozumieť strategickej úlohe modlitby pri zakladaní zboru a dať im praktické nápady k mobilizovaniu k modlitbám za ich službu zakladania zboru.

☞ Hlavné body

- Modlitba má strategickú úlohu v procese zakladania zboru.
- Existuje veľa spôsobov, ako vytvoriť modlitebnú podporu zakladania zboru.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť, ako mobilizovať ďalších k modlitbám za zakladanie zboru.
- Poznať podstatu strategickej úlohy modlitby pri zakladaní zboru.
- Zúčastniť sa modlitieb a mobilizácie k modlitbám za svoje úsilie zakladania zboru.

☞ Príloha

3A Modlitebné trojice

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Táto lekcia má mať formu workshopu. Prejdite si verše v bode I a potom hovorte s účastníkmi o ich nápadoch v súvislosti s mobilizáciou k modlitbám za zakladanie zborov. Aké stratégie vyskúšali oni pri mobilizácii k modlitbám v ich službe? Hovorte o svojich vlastných skúsenostiach vo vašej službe a ukážte, ako modlitba sprevádza vašu službu zakladania zboru.

I. MODLITBA – ŽIVÝ ASPEKT EVANJELIZÁCIE A ZAKLADANIA ZBORU

Apoštol Pavol veril, že modlitba je živým aspektom evanjelizácie a zakladania zborov. Modlil sa a povzbudzoval prvých kresťanov, aby sa modlili za prenikanie evanjelia. V Novom zákone vidíme veľa príkladov:

- Keď Pavol hovorí o svojej túžbe, aby Židia prijali evanjelium, píše do Ríma: "Bratia, záľuba môjho srdca a prosba k Bohu za Izraela je, aby boli spasení." (Rim.10:1)
- Keď Pavol písal efezským kresťanom o duchovnom boji, povedal im, aby si zobrali celú výstroj Božiu a postavili sa proti úkladom diabla tak, aby rozumeli Božím pravdám o spasení, používali Božie slovo ako meč a neustávajúcu modlitbu. Pavol povzbudzoval Efežanov: "... modliac sa každou modlitbou a prosbou každého času v Duchu a tým cieľom bdejúc s celou vytrvanlivosťou a prosbou za všetkých svätých ..." (Ef.6:18).
- V súvislosti s prenikaním evanjelia Pavol prosí veriacich, aby sa modlili, "...žeby mi bolo dané slovo, keď otvorím svoje ústa, aby som prosto a smele oznámil tajomstvo evanjelia, ... žeby som ho zvestoval prosto a smele, jako mi náleží vraviť." (Ef.6:19-20)
- Pavol napísal podobné poslanstvo aj veriacim v Kolossis: "Na modlitbe zotrúvajte bdejúc v nej s ďakovaním a zároveň sa modlite i za nás, žeby nám Boh otvoril dvere slova hovoriť tajomstvo Kristovo, pre ktoré som i spútaný, aby som ho zjavoval tak, ako mi treba hovoriť." (Kol.4:2-4).

- Pavol napísal aj Tesaloničanom: “Napokon, bratia, len sa modlite za nás, aby bežalo slovo Pánovo a bolo aj inde oslavované ako aj u vás, a aby sme boli vytrhnutí z moci premrštených a zlých ľudí. Lebo viera nie je vecou všetkých. Ale Pán je verný, ktorý vás upevní a strážiac zachová od zlého.” (2Tes.3:1-3).

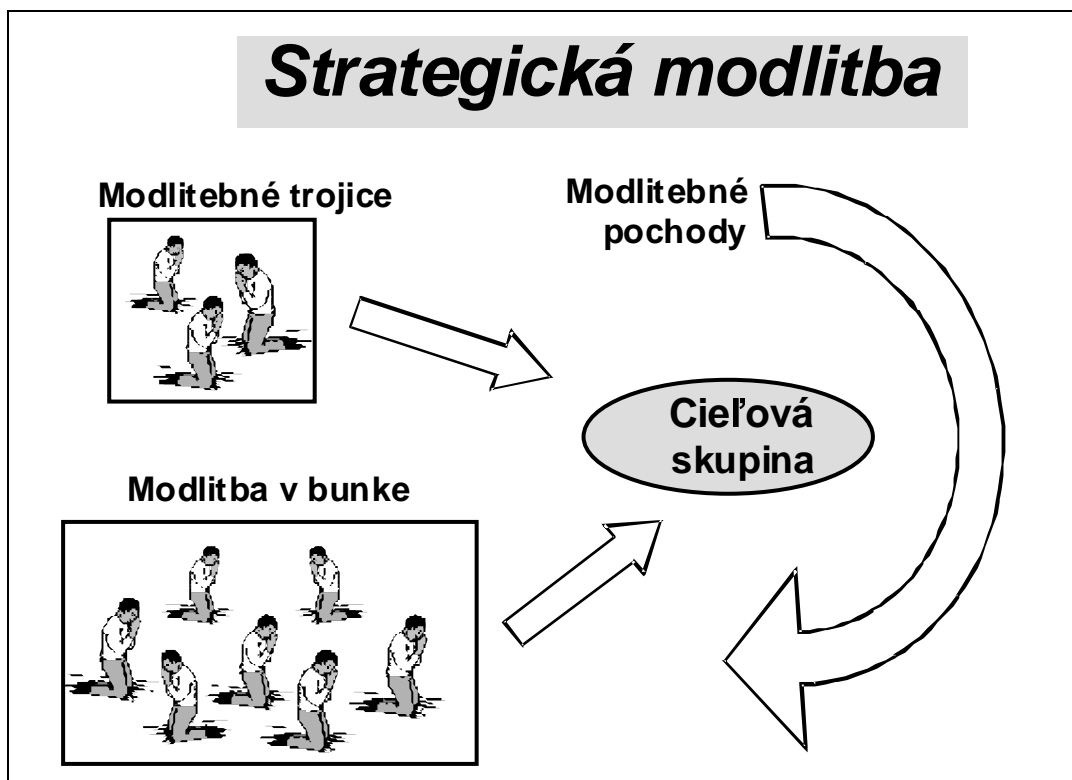
Z týchto textov je jasné, že prví kresťania sa strategicky modlili za šírenie evanjelia a proti zlým vplyvom, ktoré by mohli brzdiť jeho prenikanie. Tá istá potreba modlitieb existuje aj dnes. Pri zostavovaní a zavádzaní stratégie zakladania zboru **berte modlitbu vážne**. Nič nerobte bez modlitby. Vaša služba zakladania zboru sa musí začať na modlitbách a v nich má byť ponorená od začiatku až do konca.

II. AKO SPOJIŤ MODLITBU S EVANJELIZÁCIOU A ZAKLADANÍM ZBOROV

V predošlej časti sme videli, že apoštol Pavol považoval modlitbu za živú súčasť evanjelizácie a zakladania zborov. Akým praktickým spôsobom by ste mohli zapojiť veriacich do modlitieb za vašu službu zakladania zboru? V tejto časti budeme hovoriť o viacerých možnostiach. Základnými bodmi pri mobilizácii k modlitbám za zakladanie zboru sú:

- Proste Boha, aby vás viedol k ľuďom, ktorí nesú bremeno za vašu cieľovú oblasť.
- Zabezpečte dobrý prívod informácií o vašej zakladateľskej práci pre váš modlitebný tím.
- Povzbudzujte k pravidelným, konkrétnym a sústredeným modlitbám za to, aby evanjelium prenikalo k srdciam ľudí vo vašej cieľovej oblasti a proti zlým vplyvom, ktoré držia ľudí v poviazanosti satana a ktoré brzdia prenikanie evanjelia.

Obr. 3.1 Formy strategickej modlitby

A. Modlitba v bunkovej skupinke

Ako o tom budeme hovoriť v nasledujúcich lekciiach, bunkové skupinky sú miestom, kde ľudia stretávajú Krista v Jeho slove a v životoch ľudí – členov skupinky. Bunkové skupinky majú rásť a znásobovať sa a na každom stretnutí bunky by členovia mali stráviť čas na modlitbách za svojich priateľov – nekresťanov, za príbuzných a kolegov. Bunkové skupinky môžu tiež robiť modlitebné pochody vo svojej komunite a modliť sa za konkrétne

evanjelizačné aktivity. Vedúci buniek majú stále informovať svojich členov o udalostiach, za ktoré je treba sa modliť (viď Manuál 2 Bunková skupinka, Lekcia 4 – Evanjelizácia bunkovej skupinky).

B. Modlitebné trojice

Modlitebné trojice pozostávajú z troch jednotlivcov alebo párov, ktoré sa rozhodli pravidelne sa stretávať (týždenne alebo raz za dva týždne), aby sa modlili za troch priateľov-nekresťanov, kolegov alebo susedov, aby sa stali kresťanmi. Tí, za ktorých sa modlia, by mali byť ľudia, s ktorými sa často stretávajú alebo hovoria. O modlitebných trojiciach sa viac hovorí v Prílohe 3A.

Modlitebné trojice sú ideálnym prostriedkom, keď zakladateľ zboru má skupinu veriacich v cieľovej oblasti, ktorí mu pomáhajú pri zakladaní zboru. Oni môžu viesť nových veriacich, aby sa modlili za svojich priateľov a príbuzných. Modlitebné trojice sú napokon dôležité aj pri angažovaní existujúcich zborov v evanjelizácii v ich vlastných komunitách.

C. Modlitebné pochody

Modlitebné pochody nie sú novou myšlienkou. Mnoho známych pochodov viedli mnísi v Európe, keď sa modlili a putovali z jedného katedrálneho mesta do druhého. Modlitebné pochody umožňujú účastníkom, aby videli a boli tam, kde je nejaká núdza. Keď sme zatvorení v izbe, nezískame rovnaké poznanie, ako keď sme tvárou v tvár skutočnej životnej situácii a núdzi. Chodiť po okolí a modliť sa poskytuje úplne iný pohľad na potreby tohto miesta, než keď sa len tak príjemne prechádzame.

Modlitebné pochody sú pri zakladaní zboru významným nástrojom, ktorý môže pomôcť pripraviť ladom ležiacu zem, aby pôda ľudských srdc prijala semienka evanjelia. Modlitebný pochod by mal robiť tím zakladania zboru alebo ďalší, ktorí prijali nesenie bremena za konkrétnu oblasť, kde chceme založiť zbor. Účastníci pochodu by mali chodiť okolo svojej oblasti a cez ňu opakovane. Mali by byť pritom citliví na vedenie Duchom Svätým.

Za modlitebným pochodom by mala nasledovať strategická evanjelizácia. Evanjelizácii by mala predchádzať modlitba a mala by ju aj sprevádzať. Ak váš zakladateľský tím chce rozdávať literatúru, premietiť film Ježiš, podávať stravu chudobným, alebo konať akúkoľvek inú evanjelizačnú aktivitu, kľúčovou súčasťou tejto aktivity musí byť modlitba, na začiatku aj počas celého priebehu. Účelom modlitebného pochodu je pripraviť pôdu – srdcia a domácnosti – na rozosievanie semena Božieho slova. Ulice, ktoré bol takýmto spôsobom "premodlené", prinášajú viac ovocia, než tie, ktoré premodlené neboli.

Modlitebný pochod sa môže uskutočniť rôznymi spôsobmi: ako jednotlivci, veľké skupiny, ale aj v malých skupinkách. Nasledujúce dve prípadové štúdie sú príklady z reálneho života o tom, ako modlitba bola použitá ako súčasť služby zakladania zboru.

Prípadová štúdia 1:

Cieľovou oblasťou pre založenie zboru bola oblasť, známa vysokým počtom rodinných problémov. Veľmi rozšírená bola nezamestnanosť, rozbité rodiny, drogová závislosť a kriminalita. Na začiatku procesu zakladania zboru bol naplánovaný modlitebný pochod do každej ulice tejto oblasti. Účastníci pochodu chodili a modlili sa a Duch Svätý ich viedol pri ich uvažovaní a hodnotení. Za týmto pochodom nasledovali ešte ďalšie. Niektoré sa uskutočnili okolo miestnej školy, niektoré do okolia nákupného centra a niektoré na periférii oblasti. Jeden pochod sa uskutočnil v lese neďaleko tejto oblasti. V tomto lese, ktorý bol známy ako miesto distribúcie drog, sa na stromoch našli symboly čarodejníctva. Členovia pochodu tu strávili čas v modlitbách proti tomuto zlému vplyvu. Po troch rokoch, od času, keď sa zamerali na túto oblasť, sa začala zlepšovať sociálna situácia, zločinnosť klesla o 40% a vnikol tu zbor so 70-80 členmi. Teraz je tu duchovný vplyv, ktorý je výzvou pretrvávajúcemu zlu a Boh koná v mnohých životoch. (DAWN Europa Prayer Manual, august 1994, str.13)

Prípadová štúdia 2:

Zakladateľ zboru sa so svojou rodinou presťahoval do obytného domu v meste, kde chcel založiť zbor. Neskoro večer celá rodina chodila po dome. Zastavili sa pred každými dverami a každý člen rodiny sa modlil za ľudí v byte. Syn sa modlil, aby každý člen rodiny prijal Pána Ježiša. Jedna dcéra sa modlila, aby boli naplnené finančné potreby rodiny, druhá sa modlila za dobré rodinné vzťahy. Matka sa modlila za zdravie pre členov rodiny a otec sa modlil, aby na tejto domácnosti spočinulo Božie požehnanie. Po určitom čase od tohto modlitebného pochodu sa 14 ľudí obrátilo ku Kristovi a vznikla malá skupina.

Čo musíme zvážiť pri príprave modlitebného pochodu

- **Určte si oblasť, do ktorej pôjdete.** Rozhodnite sa, či si vezmete malú oblasť na pravidelné pochody (napr. raz do týždňa), alebo radšej väčšiu oblasť, kúsok po kúsok. Rozhodnutie by sa malo uskutočniť spolu so zakladateľom zboru alebo tímom tak, aby modlitebné pochody nadväzovali na ostatné evanjelizačné aktivity.
- **Určte konkrétny čas pochodu.** Modlitebný pochod s dvomi-tromi členmi. Ľudí to menej vyruší, keď si všimnú dvoch-troch, ako sa prechádzajú pri rozhovore, než keď je to veľká skupina, alebo jednotlivec. Určte dĺžku trvania pochodu.
- **Zvoľte si konkrétny cieľ modlitieb,** ako napr. ochrana detí, modlitby za chudobných, za obrátenie ku Kristovi, dobré spolužitie rás, a pod. (V bode E je zoznam možných tém). Vyberte pasáž z Písma, podľa ktorej zameriate svoje modlitby. Môžete napr. použiť jednotlivé verše Modlitby Pánovej, aby viedli vaše modlitby. Môžete sa modliť aj na verše žalmu.
- **Chodte pomaly a voľne, ale plynule, snažte sa čo najviac vnímať okolie, nebuďte nápadní.** Modlite sa s otvorenými očami a konverzačným spôsobom, hovorte Pánovi o potrebách ľudí okolo vás, domácností, okolo ktorých idete, škôl, obchodov, firiem, atď. Modlite sa ticho, najmä keď míňate ľudí.
- **Na konci modlitebného pochodu sa stručne zdieľajte.** – Napíšte si tieto myšlienky a dojmy do svojho duchovného denníka. Stanovte si dátum ďalšieho pochodu.

D. Podporný modlitebný tím

Každý zakladateľ alebo zakladateľský tím by si mali vytvoriť podporný modlitebný tím. Sú to ľudia z vášho zboru alebo iní kresťanskí priatelia, alebo rodina, ktorá nesie bremeno za vás, vašu rodinu, tím a vašu službu zakladania zboru. Poproste ľudí, aby sa pravidelne za vás modlili, napríklad raz týždenne, každý deň alebo raz do mesiaca. Napíšte si mená ľudí, ktorí sa za vás modlia do kalendára v deň, kedy sa modlia. To vám pomôže pripomínať si, kto a kedy sa za vás modlí, aby ste vedeli, na koho sa máte obrátiť, keď máte nejakú požiadavku na ďalšie modlitby.

Váš modlitebný tím si môže zvoliť čas, kedy sa bude stretávať spoločne na modlitby za vás a vašu službu. Jedna osoba z tímu by si mala vziať zodpovednosť za kontaktovanie so zakladateľským tímom, aby mohla informovať modlitebný tím o modlitebných potrebách aj o vypočutí modlitieb. Modlitebný tím potrebuje vedieť, ako sú vypočuté modlitby, aby sa jeho členovia mohli radowať z toho, ako Boh koná a tiež aby boli povzbudení do ďalších modlitieb.

E. Témy pre strategické modlitby

Bunkové skupinky, účastníci modlitebných pochodov a podporný modlitebný tím potrebujú konkrétne témy, na ktoré majú zamerať svoje modlitebné úsilie. Uvádzame tu niekoľko príkladov tém na modlitby pre modlitebné pochody alebo pre modlitebné tímy. Aj prostredníctvom vášho prieskumu ste získali konkrétne veci, za ktoré je treba sa modliť

- Za rodiny – aby boli posilnené a požehnané a aby prijali Pána
- Za nezamestnaných – aby mohli nájsť prácu
- Za zbory a jednotlivcov – aby mali hlad po Bohu
- Za školy – aby študenti aj učitelia mohli poznať pokoj, harmóniu a lásku Pána Ježiša

- Za obchody a banky – aby prevládala spravodlivosť v peňažných záležitostiach
- Za miestne úrady samosprávy – aby boli miestami spravodlivosti, kde sa prijímajú dobré rozhodnutia a kde sa moc správne používa
- Modlite sa, aby vám Boh ukázal na vplyvných ľuďoch mesta, aby prijali Krista a aby otvorili cesty pre evanjelium.

III. PRIESKUM: ZHROMAŽĎOVANIE INFORMÁCIÍ PRE MODLITBY

Jednou z prvých aktivít, ktorú ste robili ako zakladateľ zboru, bol prieskum vašej cieľovej oblasti (Manuál 1, Vízia ZZS, Lekcia 4 – Princípy prieskumu). Teraz použite tieto informácie ako námety na modlitby.

Svoj prieskum ste začali tým, že ste identifikovali zbory a misijné skupiny, ktoré existujú vo vašej cieľovej oblasti. Modlite sa za všetky menovite; za ich duchovný rast, za ich vplyv v oblasti, za problémy, s ktorými zápasia. Boli zbory v tejto oblasti vnímané ako také, ktoré majú pozitívny alebo negatívny vplyv v oblasti? Je tu história rozdelenia alebo spolupráce? Rastie cirkev? Kde? Modlite sa, ako sa Ježiš modlil v Jánovi 17:23: "Aby boli dokonalí v jedno, aby svet vedel, že si ma ty poslal, a že si ich miloval ako si mňa miloval."

Pri svojich modlitbách nezabúdajte na rôzne skupiny, ktoré ste identifikovali vo vašom prieskume žatevného poľa. Sú tu oblasti známe svojou chudobou, bohatstvom, prostitúciou, prenasledovaním a pod.? Proste Boha, aby vám ukázal, ako môžete osloviť ľudí z rôznych skupín. Sú tu nejaké telesné potreby, ktoré by ste mohli naplniť v mene Ježiša Krista? Sú tu nejaké okultné, satanistické skupiny alebo centrá, alebo skupiny new age? Proste Boha, aby ochránil svoj ľud od zla skrze tieto skupiny (Mat.6:13). Modlite sa menovite za predstaviteľov vlády a vplyvných ľudí v tejto komunite. Proste Boha, aby vás viedol k ľuďom, ktorí môžu byť otvorenými dverami pre evanjelium.

Informácie, ktoré ste získali zo svojho prieskumu, by mali byť súčasťou vašich každodenných modlitieb za vašu cieľovú komunitu. Využite ich, aby ste si mohli určiť oblasti, do ktorých nasmerujete modlitebné pochody. Môžu vás tiež inšpirovať k potenciálnej evanjelizačnej službe. O týchto informáciách sa zdieľajte so svojím modlitebným tímom a ďalšími, ktorí nesú bremeno za vašu cieľovú oblasť.

ZÁVER

Medzi kresťanmi sa hovorí, že "Božia armáda víťazne postupuje na kolenách." Tento obraz vyjadruje strategickú úlohu modlitby pri postupe Božieho kráľovstva na zemi. Zakladanie zboru je duchovná aktivita, ktorej súčasťou je duchovný boj proti mocnostiam temnoty (Ef.6). Naša práca, ako zakladateľov zborov, sa má začať na modlitbách a aj jej priebeh má byť sprevádzaný modlitbami. Len tak môže priniesť Bohom očakávané ovocie.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Ako zotrúvate na modlitbách (Kol.4:2-4), alebo sa modlíte každého času (Ef.6:18) tak, ako Pavol naliehal na prvých kresťanov?
- Boli ste už niekedy na modlitebnom pochode? Opíšte svoju skúsenosť. Čo ste robili? Kde ste išli? Za čo ste sa modlili? Aký to malo dopad na vašu službu v tej oblasti?
- Máte nejaké iné postrehy, ktoré by pomohli viesť k modlitbám za vašu službu zakladania zboru?
- Akým spôsobom informujete váš podporný modlitebný tím o tom, za čo je potrebné modliť sa a o tom, ako boli vypočuté ich modlitby?
- Aký druh informácií je vhodné zdieľať modlitebnému tímu, a ktoré nie sú vhodné?
- Uvedte príklady toho, ako ste videli modlitbu v spojení s evanjelizáciou. Aké boli výsledky?

AKČNÝ PLÁN

- Ak ste tak doteraz neurobili, založte si podporný modlitebný tím. Poproste aspoň troch kresťanov, aby sa modlili za vašu službu. Ako ich budete informovať o tom, za čo je treba sa modliť a o tom, ako boli vypočuté ich modlitby?
- Urobte aspoň jeden modlitebný pochod do vašej cieľovej oblasti so svojim zakladateľským tímom alebo s ďalšími, ktorí nesú bremeno za získanie tejto oblasti pre Krista. Hovorte o tejto skúsenosti s vašim duchovným učiteľom.

ZDROJE

- Livingston, Glenn. *Prayer that Strengthens and Expands the Church*. (Modlitba, ktorá posilňuje a napomáha expanzii cirkvi) South Holland, IL: 1999. (Túto publikáciu *Alliance for Saturation Church Planting* môžete získať od: The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL, 60473 USA. tel 1-800-334-7017. Email: BibleLeague@xc.org)
- Mills, Brian. *DAWN Europa Prayer Manual*. Berkshire, England: DAWN Europa, 1994.

Modlitebné trojice

I. ČO SÚ MODLITEBNÉ TROJICE

Je to jednoduchý a vhodný spôsob, ako získavať ľudí pre Krista. Spojíte sa iba s dvomi ďalšími kresťanmi a pravidelne sa spolu modlite za spasenie deviatich priateľov alebo príbuzných, ktorí ešte nepoznajú Ježiša osobne. Potom sa už len radujte, ako sa naplní Matúš 18:19-20. *“A zase vám hovorím, že keď sa dvaja z vás zhodnú na zemi o akejkoľvek veci, za ktorú by prosili, stane sa im od môjho Otca, ktorý je v nebesiach. Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som i ja v ich strede.”*

II. AKO PRACUJE MODLITEBNÁ TROJICA

- Spojte sa s dvomi kresťanmi-priateľmi alebo príbuznými a vytvorte trojicu.
- Každý z vás nech si zvolí troch ľudí, ktorí ešte nepoznajú Ježiša ako svojho Pána a Spasiteľa.
- Dohodnite si čas stretávania raz týždenne, aby ste sa modlili za svojich ľudí. Stretnúť sa môžete doma, na pracovisku alebo v škole.
- Modlite sa za ľudí menovite, aby prijali Ježiša ako osobného Spasiteľa. Do modlitieb zahrňte aj ich osobné potreby a členov rodiny.
- Pokiaľ to len je možné a ako vás vedie Boh, budujte s ľuďmi, za ktorých sa modlíte, priateľské vzťahy. Hľadajte Boha, aby vám dal príležitosť hovoriť o zvesti evanjelia s týmito ľuďmi. Modlite sa v tejto veci jeden za druhého
- Keď sa ľudia, za ktorých sa modlíte, stanú kresťanmi, modlite sa naďalej za nich, ako vás vedie Boh, ale v trojici sa modlite za ďalších troch ľudí, ktorí ešte nepoznajú Pána Ježiša. Zameraním modlitebnej trojice sú ľudia, ktorí ešte nepoznajú Ježiša osobne. *Poznámka: Keď sa modlíte ako rodina, aj tu môžete využiť koncept modlitebných trojíc.*

III. PRACOVNÝ LIST MODLITEBNEJ TROJICE

- A. Mojimi partnermi v modlitebnej trojici sú:

- _____
- _____

- B. Modlíme sa za:

Napíšte mená deviatich nespasených ľudí, za ktorých sa v modlitebnej trojici budete pravidelne modliť.

Môj zoznam	Zoznam 2	Zoznam 3

METÓDY ŠTÚDIA BIBLIE

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

1

LEKCIA

Úvod do indukčivnej metódy štúdia Biblie

NECH NÁS UČÍ BIBLIA

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť indukčivnú metódu štúdia Biblie a vysvetliť, prečo má prednosť pred ostatnými metódami štúdia Biblie.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť rozdielu medzi dedukciou a indukciou.
- Byť presvedčený, že indukčivná metóda je lepšia, než "bežný" prístup k štúdiu Slova.
- Poznať tri kroky indukčivnej metódy

Hlavné body

- Dedukcia a indukcia idú opačným logickým smerom.
- Indukčivná metóda je lepšia, keď sa chceme naučiť niečo nové z Biblie.
- Kroky indukčivnej metódy sú: pozorovanie, výklad, aplikácia.
- Keď sa pri indukčivnej metóde neponáhľame, poskytneme nám pevný základ pre porozumenie Biblie.

Príloha

1A Ako sme dostali Bibliu

ÚVOD

Biblia je najdôležitejšia kniha, aká bola kedy napísaná. Prehlasuje o sebe, že je slovom všemohúceho, nekonečného Boha, daným na to, aby zjavil seba samého konečnému človeku. Biblia je tiež najdôležitejším nástrojom pre moderného zakladateľa zborov a pre pastora. "Živé a aktívne" Božie slovo je schopné prenikať do sŕdc a duší tých, ktorých sa snažíme získať pre Pána. Vyzbrojuje nás pre každý dobrý skutok, čím je určite aj naša služba znásobovania zborov po krajine. Služi aj ako štandard, podľa ktorého meriame a hodnotíme každé učenie, konanie, tradíciu a každú inú knihu. História, tradícia a ľudský intelekt nás môžu zavádzať, ale Biblia stojí pevne ako Božia pravda. Jej učenie je vždy správne. Jej proroctvá sa vždy naplnia. Jej slová nám pomáhajú získať stratených a odporovať zlu. Biblia je nepostrádateľná pre náš kresťanský život a službu.

Keďže veríme, že Biblia nám bola Bohom daná, aby nás viedla, musíme k nej pristupovať pozorne a správne s ňou zaobchádzať (2Tim.2:15). Božská povaha Písma si vyžaduje, aby sme ho čítali skôr so zámerom *učiť sa z neho*, než aby sme tu *hľadali to, čo chceme počuť*. Ako si môžeme byť istí, že správne rozumieme Božiemu slovu? Indukčivná metóda je vytvorená tak, aby pomáhala každému veriacemu – laikovi alebo pastorovi – lepšie porozumieť učeniu Božieho slova. Táto lekcia predstaví jednoduchú a efektívnu metódu a nasledovné lekcie opíšu podrobnejšie každý krok.

Indukčivná metóda je vytvorená tak, aby pomáhala každému veriacemu – laikovi alebo pastorovi – lepšie porozumieť Božiemu slovu.

I. INDUKTÍVNY VS. DEDUKTÍVNY

Indukcia a dedukcia sú dva druhy logického zdôvodňovania. Obidva sa zaoberajú so všeobecným aj konkrétnym. Obidve metódy vedú k záverom, avšak presne opačným spôsobom. Deduktívne zdôvodňovanie vedie od všeobecného ku konkrétnemu, kým induktívne vedie od konkrétneho ku všeobecnému. Obidve metódy kresťania používajú pri štúdiu Biblie, ale obvykle si neuvedomujú, ako každá metóda ovplyvňuje ich štúdium a závery, ku ktorým vedie.

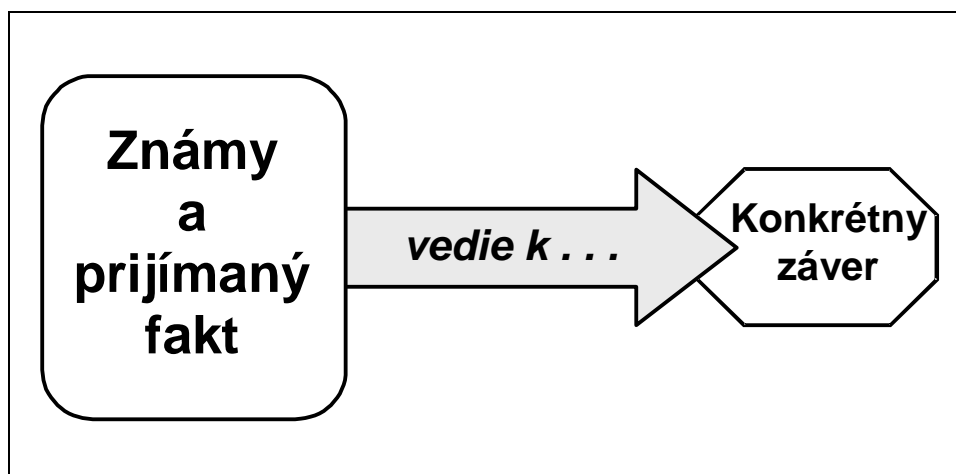
A. Deduktívny prístup

Deduktívne zdôvodňovanie používajú ľudia v rôznych profesiách. Dedukcia je cenná schopnosť a bolo o nej napísaných veľa kníh. Zámerom tejto lekcie nie je znehodnotiť platnosť dedukcie, ale upozorniť na to, že je to menej vhodná metóda biblického štúdia.

1. Deduktívne zdôvodňovanie

Deduktívne zdôvodňovanie smeruje od všeobecného ku konkrétnemu. To znamená, že začína pri známej a prijímanej myšlienke alebo predpoklade. Toto stanovisko sa potom prirovnáva ku konkrétnej situácii a sformuluje sa záver. Základom tohto záveru je fakt, že všeobecná myšlienka je pravda a konkrétna situácia sa na ňu podobá. Inými slovami, všeobecná myšlienka vedie, alebo aspoň silne ovplyvňuje spôsob, akým sa pozeráme na konkrétnu situáciu. Napríklad: keďže vieme, že snehom pokryté schody sú obvykle šmyklivé, ku všetkým snehom pokrytým schodom budeme pristupovať opatrne, hoci sme sa na týchto konkrétnych schodoch nikdy nepošmykli. Naša všeobecná skúsenosť so zasneženými schodmi vedie k tomuto logickému a odôvodnenému záveru. Obrázok 1.1 znázorňuje smer deduktívneho zdôvodňovania.

Obr. 1.1 Deduktívne zdôvodňovanie

Dedukcia má jednu hlavnú slabinu. Ak je naše všeobecné chápanie nesprávne, nesprávny bude aj záver. Napríklad: predpokladajme, že Rus počuje niekoho hovoriť o lekárovi. V Rusku sú lekármi väčšinou ženy. Bude pre neho preto logické predpokladať, že lekár je žena. Často sa však bude mýliť. V Rusku sú aj *muži* lekári, a v niektorých krajinách je *väčšina* lekárov mužov. V tomto prípade nás naša prvotná skúsenosť často môže viesť k nesprávne záveru. My len predpokladáme, že poznáme odpoveď, namiesto toho, aby sme hľadali iné vodidlá k správnej odpovedi.

2. Deduktívne štúdium Biblie

Pri štúdiu Biblie môžeme používať deduktívnu metódu, ale jej slabiny ohraničujú jej použiteľnosť. Keď študujeme Bibliu, je dôležité, aby sme rozumeli, čo hovorí Boh, než aby sme tu vkladali svoje pochopenie textu. Stáva sa, že nerozumieme zložitému veršu, a vtedy sa spoliehame na naše všeobecné chápanie Písma, aby sme dedukovali, čo ten verš "*pravdepodobne znamená*". To by však malo byť to "posledné východisko". Naším prvým krokom by mala byť modlitba a uvažovanie nad veršom,

môžeme ho opakovane čítať, aby sme porozumeli, čo chce povedať. Ak sa rýchlo "vzdáme" a predpokladáme, že "to je niečo podobné, ako v iných veršoch", môžeme vážne prekrúcať Božie slovo. Napríklad: desaťkrát z jedenástich prípadov výskytu slova "kvas" v Novom zákone sa toto slovo používa na označenie hriechu. Bolo by preto odôvodnené a logické predpokladať, že aj jedenásty prípad (Mat.13:33) sa bude vzťahovať na hriech. Je to, samozrejme, nesprávne. Skúmanie kontextu Mat.13:33 ukazuje, že v tomto verši toto slovo označuje Božie kráľovstvo!

3. "Normálna" metóda

Deduktívna metóda je, nanešťastie, pravdepodobne najviac rozšírenou metódou študovania Biblie. Výsledkom je, že len málo ľudí sa naučí veľa z Biblie. Keďže k Písmu pristupujú so svojím predpojatým chápaním toho, čo ktorý verš znamená, nie sú schopní všimnúť si a učiť sa z detailov konkrétneho textu.

Učitelia Biblie často vedia dopredu, čo chcú povedať, a tak jednoducho hľadajú v Biblii verše, ktorými by podporili svoje chápanie. Božie slovo sa potom používa na podopretie *našej zvesti*, namiesto toho, aby komunikovalo myšlienky, ktoré ním Boh chcel vyjadriť.

Učitelia Biblie často vedia dopredu, čo chcú povedať, a tak jednoducho hľadajú v Biblii verše, ktorými by podporili svoje chápanie.

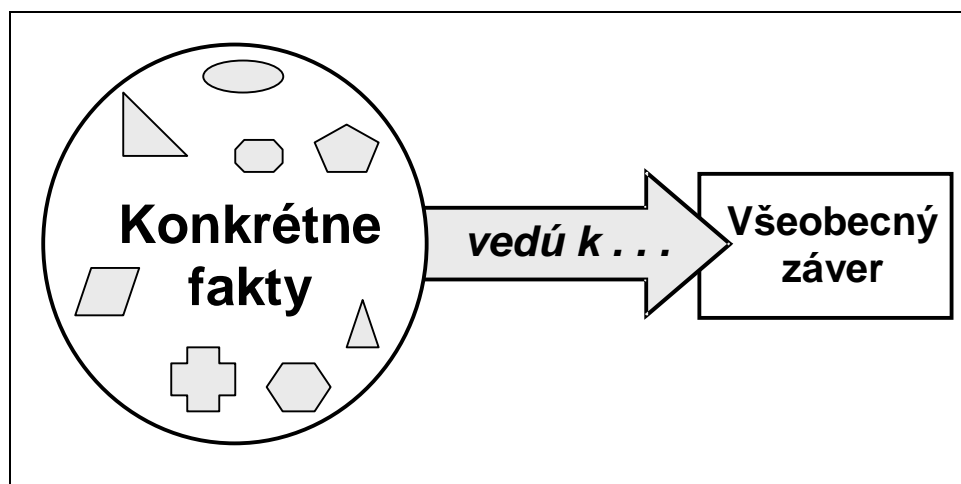
B. Induktívny prístup

Induktívna metóda je v mnohých smeroch opakom deduktívnej metódy. Skúma podrobnosti konkrétnej situácie a potom sa z nich pokúša sformulovať všeobecné princípy. Obvykle sa používa v situácii, keď nemáme všeobecný princíp, ktorý by jej vyhovoval, a preto nie je možné použiť dedukciu.

1. Induktívne zdôvodňovanie

Dedukcia je v zásade proces používania nám vopred známeho faktu. Indukcia je naproti tomu o *učení sa*. Predpokladáme, že ešte nepoznáme odpoveď, preto pozorne skúmame fakty, aby sme sa snažili porozumieť, čo *znamenajú*. V tejto metóde je dôraz na konkrétnych detailoch a faktoch situácie. Obr.1.2 znázorňuje postup induktívnej metódy.

Obr.1.2 Induktívna metóda

2. Induktívne štúdium Biblie

Keď používame induktívnu metódu štúdia Biblie, pristupujeme k Písmu tak, že sa chceme učiť. Priznávame pred Bohom aj pred sebou samými, že ešte nepoznáme všetky odpovede. Naším cieľom je *získať porozumenie textu*. Pristupujeme k nemu s odhodlaním pozorne ho skúmať a umožniť, aby skrze neho k nám hovoril Pán. Deduktívna metóda obvykle vedie k tomu, že si rýchlo pripravíme kážeň – induktívna metóda vedie k duchovnému rastu.

3. Lepšia metóda

Induktívna metóda je nadradená deduktívnej metóde, pretože autoritou je tu Písmo, a nie naše chápanie textu. Je lepšia aj preto, lebo spája proces poznávania biblických princípov a ich aplikáciu v našich životoch. Keď študujeme Bibliu, vnímame, ako Boh jednal s ľuďmi v konkrétnych situáciách, čase a v konkrétnej kultúre. Našou úlohou je sformovať z týchto faktov biblické princípy. Tie potom prenesieme do našej situácie, aby sme ich mohli správne aplikovať v našom živote. Proces induktívneho biblického štúdia je preto:

- **Pozorovanie** faktov v kontexte Písma
- **Výklad**, kedy nachádzame princíp, o ktorom učí text
- **Aplikácia** princípu do ekvivalentnej situácie v našom živote

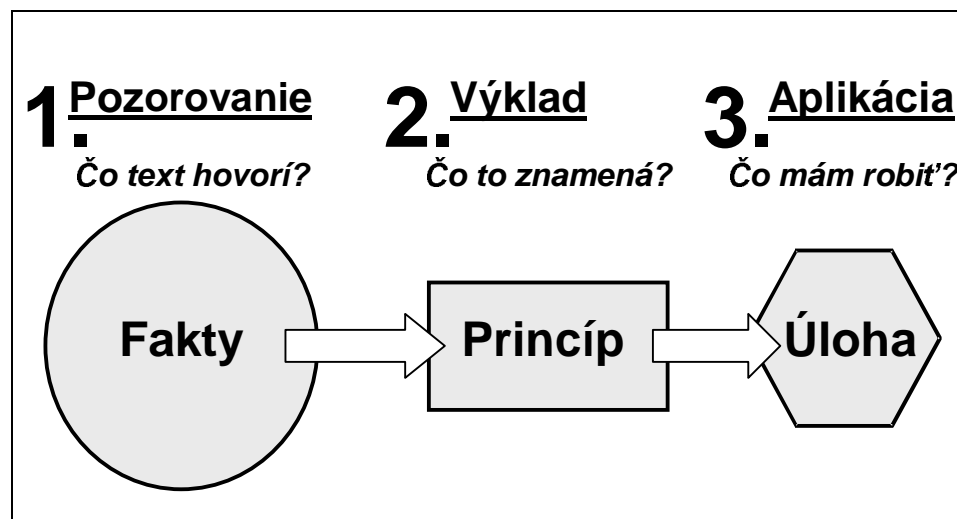
II. KROKY INDUKTÍVNEHO ŠTÚDIA BIBLIE

Každý z troch krokov induktívneho štúdia Biblie je dôležitý. Progresívne stavajú jeden na druhom a vedú nás cez biblický text k správnej aplikácii do života. Tri kroky kladú v zásade tri rôzne otázky v súvislosti s textom.

- Čo text hovorí? (Pozorovanie)
- Čo to znamená? (Výklad)
- Čo mám robiť? (Aplikácia)

Vzťahy medzi jednotlivými krokmi sú znázornené na obr.1.3. Všimnite si logický progres týchto troch krokov, ktorý začína s biblickým textom a končí aplikáciou do nášho kresťanského života. Ak tieto kroky nie sú v správnom poriadku, výsledok môže byť chybný.

Obr. 1.3 Tri kroky

A. Pozorovanie – Čo text hovorí?

Prvým krokom induktívnej metódy je pozorovanie. Je to tiež najdôležitejší krok – tak, ako pevný základ je najdôležitejším pre konštrukciu budovy. V tomto kroku pozorujeme text, hľadáme každý detail a zaznamenávame si svoje pozorovanie. V tomto kroku je kľúčovou vecou klásť si celý rad otázok, napr. Kto? Čo? Prečo? Kde? Kedy? atď. Tieto otázky nám pomáhajú sústrediť sa skôr na to, čo hovorí Biblia, než aby sme tu vkladali svoje myšlienky. Pozorne tiež vnímame kontext verša, odstavca, kapitoly a knihy, aby sme objavili a porozumeli, za akých okolností bol verš napísaný. V tomto kroku je veľmi dôležité, aby sme *nevykladali ani neaplikovali* text. Musíme najprv objaviť všetky informácie a v nasledujúcom kroku (Výklad) sa pozrieme, čo to znamená.

B. Výklad – Čo text znamená?

Proces výkladu má dve časti. V prvej časti máme určiť, *čo tento text mal povedať pôvodnému adresátovi*. V druhej časti máme formulovať *zvesť textu, čiže biblický princíp*, ktorý by sme mohli aplikovať v inej podobnej situácii.

Toto je dosť zložitý krok, ktorý si vyžaduje vážne rozmyšľanie, modlitby a vedenie Svätým Duchom. V tomto bode musíme porovnať všetko naše porozumenie pôvodnej historickej, zemepisnej, politickej, kultúrnej a náboženskej situácie s faktami, ktoré sme odkryli pri pozorovaní textu. Všetky fakty, ktoré sme si nevšimli pri pozorovaní textu budú, teraz brzdiť našu prácu. Teraz je tiež čas, aby sme porovnávali tento text s inými podobnými textami a aby sme videli, či nám môžu pomôcť v chápaní zvoleného textu. Musíme mať na zreteli, že neprekrúcajú fakty textu, ktorý študujeme. Ak význam textu je pre nás ešte stále nejasný, bude potrebné vrátiť sa k pozorovaniu a hľadať viac informácií.

C. Aplikácia – Čo mám robiť?

Posledným krokom induktívneho štúdia je aplikácia. V tomto bode už máme výsledky výkladu a rozhodujeme sa, ako by sme princíp mohli aplikovať do našej situácie. Ak sme pozorne skúmali pôvodný kontext a poznáme jeho detaily, môžeme hľadať podobné kontexty vo svojom živote.

V tomto kroku môže byť zložité určiť, aká dnešná situácia je skutočne analogická s pôvodnou situáciou. Niekedy môžeme len povedať, "takto hovorí Pán", keď chceme vyjadriť, že táto podobnosť tu existuje. Ak naša situácia je naozaj zhodná so situáciou v biblickom texte, potom môžeme predpokladať, že Pán očakáva, aby sme túto zvesť aplikovali na seba. V tomto prípade je dôležité vyjadriť *konkrétne a jasne*, "čo máme robiť".

III. BUDOVANIE PEVNEJ PYRAMÍDY

Je dôležité, aby sme nepreskočili žiadny z krokov. Je nemožné správne povedať, čo text znamená bez toho, aby sme ho najprv plne nepozorovali a márne by sme sa pýtali, ako ho máme aplikovať, keď nevieme, čo text znamená. Keď teda chceme induktívnu metódu vhodne používať, je kriticky dôležité venovať štúdiu potrebný čas.

A. Urýchľovanie procesu

Najčastejšou chybou pri používaní induktívnej metódy je, keď strávime príliš málo času vo fáze pozorovania. Osoba, ktorá študuje Bibliu, si rýchlo prejde text a predpokladá, že vie, čo text hovorí. To marí proces učenia. Výsledkom je chápanie textu, ktoré je také isté, aké bolo na začiatku procesu. Nedovolili sme Písmu, aby k nám hovorilo a aby nás učilo. Keď takýmto spôsobom pristupujeme k Božiemu slovu, naše biblické poznanie bude stagnovať. Biblia je živá a aktívna. Nikdy nebudeme môcť plne chápať hĺbku jej učenia. Vždy ostane ešte niečo navyše pre každého študenta Božieho slova, čo by sa ešte mohol naučiť, ak mu venuje dosť času a úsilia v snahe porozumieť mu.

Vždy ostane ešte niečo navyše pre každého študenta Slova, čo by sa mohol ešte naučiť, ak mu venuje dosť času a úsilia v snahe porozumieť mu.

Obr. 1.4 Dobré a zlé základy

Kresťanskí pracovníci často urýchľujú tento proces, pretože sa potrebujú rýchlo pripraviť na zvestovanie Slova iným. Alebo sú možno leniví. Akokoľvek, výsledkom slabej prípravy je slabé kázanie, bez Pánovej moci, ktorá je za ním. Lajdáckosť v tomto procese môžeme prirovnať k prevrátenej pyramíde na obr. 1.4. Zbežné pozorovanie vedie k rýchlemu výkladu, alebo predpojatý výklad je "zavesený" na texte, ktorý ho môže, ale nemusí podporiť. Kázeň alebo zvesť je nakoniec postavená na takomto vratkom základe. Je smutné, že toto je najbežnejší spôsob vyučovania v dnešných zboroch.

B. Pevný základ

Pyramída na pravej strane obr. 4.1 znázorňuje správny spôsob používania induktívnej metódy. Všimnite si, že pozorovanie je najväčším stavebným prvkom, nasleduje výklad a najmenší prvok je aplikácia. Aplikácia je však pevná a správna, založená na dôkladnom štúdiu Slova.

Induktívnu metódu môžeme prirovnať ku kopaniu zlata. Tony zlatonosnej skaly sa rozbijú do menších kusov a tie sa čistia (pozorovanie). Potom sa menšie kamene preosievajú, aby sa našli zlaté nugety (výklad). Zlaté nugety sa potom roztavia a sformujú do šperkov alebo iných predmetov pre spotrebiteľa (aplikácia). Takýto proces vyprodukuje len malé množstvo zlata, v porovnaní s množstvom skál a kamenia. Výsledok má však vysokú hodnotu. Podobne aj výsledok študovania Slova induktívnou metódou je hodný všetkej námahy, ktorú sme pri ňom vynaložili.

ZÁVER

Induktívna metóda študovania Biblie má prednosť pred všetkými metódami študovania Slova. Vedie k presnejšiemu chápaniu Biblie, podporuje skutočný duchovný rast a rast v poznaní. Je preto najlepšou metódou nie len pre pastora a kazateľa, ale aj pre každého kresťana. My všetci sa máme učiť z Písma. Každý zakladateľ zboru by mal nie len ovládať túto metódu, ale mal by ju učiť každého kresťana, o ktorého sa stará.

Nasledujúce lekcie podrobnejšie popíšu, ako používať každý krok induktívnej metódy. Budeme tiež venovať čas cvičeniam, aby sme dobre zvládli každý krok. Úsilie, ktoré pri tom vynaložíme, bude odmenené novým chápaním Slova živého Boha.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aký je základný rozdiel medzi dedukciou a indukciou?
- Prečo má indukčivna metóda štúdia Biblie prednosť pred deduktívnou metódou?
- Aké sú nebezpečenstvá "bežného" prístupu k štúdiu Biblie a ku kázaniu?

AKČNÝ PLÁN

- Keď budete najbližšie študovať Bibliu, poznačte si, koľko času ste strávili pri pozorovaní, výklade a aplikácii. Na základe dĺžky týchto časov budete vedieť, či ste použili indukčivnu metódu, deduktívnou, alebo niečo medzi tým.
- V rámci prípravy na nasledujúcu lekciu o pozorovaní si vyberte kratší text z Písma (nie viac, než jeden odstavec). Stráve aspoň 2 hodiny na modlitbách nad týmto textom a proste Boha, aby vám ukázal to, čo ste v tomto texte ešte nevideli. Poznačte si svoje pozorovanie. Čo ste sa naučili?

Ako sme dostali Bibliu

BIBLIA JE SPOL' AHLIVÁ

Biblia bola často napádaná, napriek svojmu jasnému učeniu o jej božskom pôvode, zázrakoch a naplnených proroctvách, ktoré dokázali jej autoritu. Je pochopiteľné, že satan nebude ľutovať žiadnu námahu, aby podkopal našu najsilnejšiu zbraň. Chce, aby Pánovi robotníci pochybovali o jej hodnote, spochybňovali jej presnosť, nevšimli si ju alebo ju zanedbávali. Keď rozumieme pôvodu Biblie a tomu, ako sa preniesla od Boha k nám, pomôže nám to ceniť si ju ako úžasný nástroj a vnímať ju ako ústredný bod na ceste k úspechu našej služby.

Napísaná viac ako 40-timi rôznymi autormi v troch jazykoch, v rozpätí viac ako 1400 rokov, je Biblia najväčším literárnym projektom histórie. Jej jednota, súdržnosť a neexistencia protirečení dokazujú, že Boh sám je jej hlavným autorom, ktorý viedol ľudských autorov, aby zaistil, že výsledok bude presne taký, aký On plánoval.

AKO SA K NÁM BIBLIA DOSTALA

Pán konal, a ešte stále koná, aby nám priniesol spoľahlivú Bibliu. Tento proces začal s pôvodnými autormi a pokračuje, keď dnes otvárame svoju Bibliu. V tomto procese je niekoľko bodov.

A. Inšpirácia

Výraz "inšpirácia" doslova znamená, že Boh "vdýchol" a potvrdzuje, že Biblia je dielom živého Boha. (2Tim.3:16) Keďže Biblia je božským dielom, musíme k nej aj tak pristupovať.

Biblia nie je obyčajným výsledkom ľudského myslenia, ale Božím slovom, ktoré vyslovili ľudské ústa a napísala ľudská ruka. Proroci a apoštolovia prehlasovali a písali slová niekoho iného: samotného Boha. Aj Ježiš, Boží Syn tvrdil, že hovorí len slová, ktoré mu dáva Jeho Otec. Podľa 2Pet.1:20-21 "...Svätým Duchom súc nesení, hovorili svätí Boží ľudia." Je dôležité povedať, že inšpirovaná je Biblia sama, nie pisatelia Biblie. Inšpirácia sa navyše nevzťahuje k literárnej kvalite toho, čo je napísané, ale vyjadruje jej božský pôvod a charakter.

B. Ochrana

Jedinečnosť Biblie bola zrejmá od začiatku. Verní ľudia dávali vždy veľký pozor na presnosť pri prepisovaní biblického textu. Urobili len málo chýb a množstvo rukopisov, ktoré sa našli, nám umožnilo nájsť a odstrániť chyby, ktoré sa urobili. Je len málo častí Biblie, kde chýba dostatok dôkazov o pôvodnom texte, a žiadna z nich neobsahuje významnejšie údaje alebo učenie.

Keď zväžíme to množstvo ľudí, ktorí prepisovali, tisícky rokov, počas ktorých sa prepisovalo, množstvo jazykov, v ktorých sa Biblia prepisovala, širokú geografickú rozlohu a množstvo pokusov zničiť Bibliu, je udivujúce, že máme taký spoľahlivý a presný text. Boh tu jasne konal, aby ochránil Bibliu preto, aby sme ju mohli používať.

C. Kanonizácia

Slovo "kánon" je z gréckeho slova, ktoré znamená pravidlo alebo štandard. Kánon používali kresťania od 4.storočia, aby spoľahlivo identifikovali knihy, ktoré patria do Starého alebo Nového zákona, pretože nimi sa posudzovali všetky ostatné knihy.

Mnoho cirkevných otcov a cirkevných rád sa s Božou pomocou venovalo úlohe kanonizácie. Skúmali svedectvo kníh samotných, osobné údaje o autorovi, súhlasnosť knihy s ostatnými prijatými knihami a prijateľnosť knihy pre cirkev. Formovanie kánonov Starého a Nového zákona bol skôr proces, než udalosť a bol sprevádzaný dohľadom Svätého Ducha.

Od čias Ježiša boli obsahom Starého zákona proroci, zákon a spisy. Od začiatku kresťanskej éry bolo všeobecne prijatých všetkých 39 starozákonných kníh, pričom najstarší kánon pochádza približne z roku 170 n.l. Formovanie novozákonného kánonu so súčasnými 27 knihami sa ukončilo v 4.storočí. V cirkvi bola všeobecná zhoda v tom, že Biblia pozostáva z dnešných 66 kníh. Výnimkou v tejto zhode a harmónii sú apokryfy.

Apokryfy odmietli protestantské cirkvi, ale prijali ortodoxná a rímsko-katolícka cirkev. Medzi apokryfmi a ostatnými 66 knihami je však významný rozdiel. Apokryfy neprehlasujú, že sú Písmom a obsahujú očividné chyby a boli odmietnuté aj židovskou komunitou. Majú devocionálny štýl a ortodoxná aj rímsko-katolícka cirkev sa na ne odvolávajú pri liturgickom uctievaní. Apokryfy obsahujú niekoľko diel, ktoré rímska cirkev používala v boji proti protestantom, čo možno ovplyvnil koncil v Tridente, ktorý ich zaradil do kánonu rímsko-katolíckej cirkvi v roku 1548.

D. Preklad

Boží ľudia pracovali, aby každý človek mohol počuť Slovo v svojej reči. Táto úloha je obrovská a stále trvá. Moderné jazyky a kultúry sa od biblických čias veľmi zmenili a stále sa menia. Prekladatelia musia voliť tie najlepšie slová a frázy, ktoré nesú význam pôvodných jazykov a zároveň sú zrozumiteľné ľuďom v každom veku a akejkoľvek úrovne vzdelania. Žiadny preklad nie je dokonalý, ale moderná veda, objavy nových rukopisov a rast biblického poznania napomáhajú tejto nekonečnej úlohe. Je potrebné neustále porovnávanie s pôvodnými jazykmi, aby bolo isté, že každý preklad presne nesie význam Božieho slova. Boh používa talentovaných, schopných ľudí, ktorí sú závislí na Jeho vedení a múdrosti v tomto stále prebiehajúcom diele.

E. Osvietenie

Keď kresťan číta, študuje a rozmyšľa nad Slovom, Duch Svätý mu zjavuje význam. Proces osvecovania je tiež neukončený, alebo by aspoň mal byť. Je to spoločné úsilie. Človek sa nemôže učiť bez Ducha (1Kor.2:11-14; Ž 119:18), a Duch nevyučuje bez úsilia človeka (2Tim.2:15; Ž 119:97-99; Prísl.2:1-5).

Vyučovať Božie slovo je zvláštna česť (2Tim.4:17), ale aj vážna zodpovednosť (Jak.3:1). Nikdy by sme sa do nej nemali pustiť bez vážnej modlitebnej prípravy. Boh urobil všetko potrebné, aby sme mali spoľahlivý text v našom jazyku a uschopnil nás rozumieť textu prostredníctvom pomoci Ducha Svätého. Nič viac už nie je potrebné, iba naše rozhodnutie správne s ním zaobchádzať a verne ho používať v prvom rade na budovanie nášho kresťanského života a potom v našej službe iným. Aké je to privilegium, keď môžeme byť súčasťou procesu prinášania živého Božieho slova tomuto biednemu a hynúcemu svetu!

ZÁVER

Boh sám sa postaral o to, aby sa Jeho slovo prenieslo od čias prvých spisov až do doby, kedy ho my otvárame, aby sme v ňom nachádzali návod pre naše životy. Výtlačok, ktorý držíme vo svojich rukách je spoľahlivý, a používame ho pre osobný rast aj službu. Je to živá a duchovná kniha a môžeme jej rozumieť iba vtedy, keď k nej pristupujeme na modlitbách a s úctou a umožňujeme Svätému Duchu, aby nám otváral oči pre pravdy, ktoré sú v nej obsiahnuté. Vďaka Pánovi, že nám dal túto knihu, aby nás viedla.

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

2

LEKCIA

Pozorovanie Božieho slova

ČO HOVORÍ TEXT?

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť model štúdia Biblie podľa princípu induktívnej metódy, ktorým je "pozorovanie".

Hlavné body

- Úspešné biblické štúdium by malo byť obklopené modlitbami.
- Kontext je mimoriadne dôležitý.
- Pri štúdiu každej pasáže si kladieme tri kľúčové otázky.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť pripraviť otázky k pozorovaniu textu pri induktívnom biblickom štúdiu.
- Usilovne sa venovať štúdiu Slova.

Príloha

2A Reč Biblie

Doporučenia pre inštruktorov

Po tejto lekcii nasleduje hodinový workshop, ktorý je zameraný na nácvik a aplikáciu pozorovania. Lekcia obsahuje niekoľko príkladov otázok k pozorovaniu textu Jeremiáš 1. Mali by ste zdôrazniť, o aký druh otázok ide, pretože od študentov sa bude vyžadovať, aby počas tohto workshopu tvorili svoje vlastné otázky.

ÚVOD

Všetci kresťania musia byť schopní študovať Bibliu pre svoj vlastný duchovný rast, ako aj pre rast tých, ktorí sú v ich duchovnej starostlivosti. Boh dal každému veriacemu Svätého Ducha, aby bol jeho hlavným učiteľom. Nikdy nesmieme zabudnúť na dôležitosť našej závislosti na Božom Duchu, aby nás mohol učiť a dávať nám silu poslúchať to, čomu sa učíme. S Božou pomocou je možné, aby kresťan rozumel Biblii, aj keď jediná kniha, ktorú máme, je ona sama. Boh dal navyše niektorým ľuďom špeciálnu úlohu, aby pomáhali Jeho ľudu objavovať pravdy Písma a správne ho aplikovať do svojich životov. Je obzvlášť dôležité, aby zakladateľ zboru vedel, ako pomôcť ostatným objavovať Božiu pravdu prostredníctvom biblického štúdia.

Jedným z najlepších spôsobov systematického objavovania, chápania a aplikovania Božej pravdy je induktívna metóda štúdia Biblie. Táto metóda vedie k procesu objavovania prostredníctvom troch základných krokov, ktoré sme nazvali – "pozorovanie", "výklad" a "aplikácia". Duch Svätý nás učí, ale Boh očakáva, že pri štúdiu Jeho Slova budeme využívať všetky možnosti, ktoré nám dal k dispozícii. Nikdy by sme si nemali vyberať medzi usilovným študovaním a závislosťou na Svätom Duchu; oboje je dôležité!

Boh očakáva, že pri štúdiu Jeho Slova budeme využívať všetky možnosti, ktoré nám dal k dispozícii.

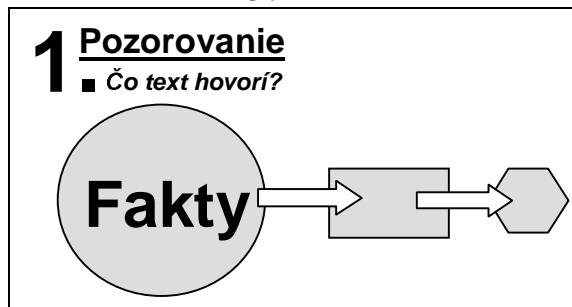
Táto lekcia sa zameriava na prvý krok induktívneho štúdia Biblie – na pozorovanie. Podľa predošlej lekcie je pozorovanie základom pyramídy. Keď dôkladne a starostlivo pozorujeme text, výklad a aplikácia budú oveľa presnejšie. Naším cieľom by malo byť *presné* porozumenie toho, čo Boh chce, aby sme vedeli a robili, a preto pozorovanie je kľúčovým krokom v tomto procese.

I. POZOROVANIE – ČO HOVORÍ TEXT?

Pozorovanie sa týka detailov a faktov, ktoré sa nachádzajú vo vybranom texte. Dáva odpoveď na otázku – Čo hovorí text? Pozorovanie jasne ukazuje ľudí, miesta, udalosti, okolnosti, predmety, čas, vzťahy, osobné názory, myšlienky, atď., ktoré boli v mysli pisateľa a tiež kontext, v akom bol text napísaný.

Študenti klasickej svetskej literatúry strávili nespočetné hodiny v snahe dešifrovať zmysel veľkých diel, ktoré napísali ľudia. V mnohých prípadoch tento proces trval stovky, dokonca tisíce rokov od napísania textu, kým sa prišlo k jeho pochopeniu. Rozmýšľajte minútu o niektorom vašom veľkom autorovi a považujte o zmysle a význame jeho diela. Ak jeho úsilie bolo oprávnené, o čo viac by sme sa mali usilovať rozumieť živému, aktívnemu a bezodnému Slovu všemohúceho Boha. Rýchlo si prečítať pasáž v Biblii a predpokladať, že sme ju úplne pochopili, je číre bláznovstvo. Vždy je niečo navyše, čomu treba porozumieť.

Obr. 2.1

A. Príprava na pozorovanie

Keďže Biblia je inšpirované Božie slovo, nemôžeme k nej pristupovať, ako ku ktorejkoľvek inej knihe. Je niekoľko faktorov, ktoré ovplyvňujú to, či jej porozumieme, alebo nie.

1. Viera

Písmo hovorí, že "telesný človek" nemôže rozumieť veciam, ktoré pochádzajú od Boha (1Kor.2:14). Keďže Ducha Svätého majú len tí, ktorí činili pokánie zo svojich hriechov a uverili v Krista na spasenie, neveriaci preto nemôžu Bibliu plne pochopiť. To znamená, že keď ju študujú neveriaci, ich schopnosť porozumieť bude obmedzená. Duch Svätý im chce ukázať pravdy Slova o hriechu, spravodlivosti a súde, aby ich viedol k spaseniu. Biblické štúdium pre neveriacich by sa preto malo zamerať na základné pravdy evanjelia.

2. Modlitba

Správne biblické štúdium je vždy obklopené modlitbami. Pred tým, než začneme študovať, mali by sme sa modliť a vyznávať hriechy, alebo iné prekážky, ktoré by nám mohli brániť pri učení sa z Písma. Mali by sme sa tiež modliť o osvietenie (Ž 119:18; Ef. 1:18). Počas štúdia je tiež dobré modliť sa za objasnenie, keď prideme k niečomu, čomu nerozumieme. A nakoniec, keď sme ukončili štúdium, mali by sme sa modliť, aby nás Boh viedol pri aplikovaní toho, čo sme sa naučili do našich životov, alebo do životov iných.

Správne biblické štúdium je vždy obklopené modlitbami.

3. Ochota poslúchať

Jakub hovorí, že nemáme len počúvať Slovo, ale ho aj poslúchať (Jak.1:22-25). Ježiš povedal, že uviesť Slovo do praxe je ako budovanie domu na skale (Mat.7:24). Keď ho neposlúchame, znamená to stavať na piesku (Mat.7:26). Ježiš tiež povedal, že dávať duchovné slovo tomu, kto nie je ochotný poslúchať je tak bláznivé, ako hádzať perly šviniam (Mat.7:6). Boh to s tým, ako odpovedáme na Jeho slovo, myslí veľmi vážne. Čím viac vieme, tým prísnejšie budeme súdení.

4. Sebaskúmanie

Je pravda, že pastor alebo zakladateľ zboru je zodpovedný za to, aby učil Slovo ostatných. Text Ján 21:17 nám hovorí, že máme "pásť ovečky". To však neznamená, že Slovo najprv nemáme aplikovať do svojich vlastných životov. Každý dobrý kuchár, pred podávaním jedla ostatným, ho najprv sám ochutná, aby zistil, či už je hotové. Hoci naším cieľom je kázať iným, vždy by sme mali Slovo aplikovať aj pre seba. Je vždy užitočnejšie schutiť sa zúčastniť jedla, než ho iba ochutnať.

Hoci naším cieľom je kázať iným, vždy by sme mali Slovo aplikovať aj pre seba.

Študent Božieho slova by sa nikdy nemal cítiť tak, ako by už plne pochopil Slovo – to nie je možné. Oveľa lepšie je byť "žiakom" a každý deň rásť prostredníctvom štúdia Slova a modlitby, než sa tváriť na "experta". Služba vyučovania bude oveľa bohatšia, ak učiteľ zdieľa množstvo právd, ktoré sa od Pána naučil v každodennom živote.

5. Ochota učiť sa

Pristupujte k Písmu s otvorenou mysľou. Nechajte sa učiť od Boha, čo naozaj hovorí Jeho slovo. Vždy buďte ochotní vystaviť svoju osobnú vieru svetlu Božieho slova. Nebojte sa zmeniť svoj názor, ak vám Boh ukazuje o niečom pravdu.

B. Venujte dostatok času

Existuje niekoľko vyskúšaných zásad, ktoré vedú k porozumeniu textu. Ak sa ponáhľame, výsledkom bude plytké pochopenie textu. Je dôležité, aby sme sa cvičili v trpezlivosti a rozhodli sa pracovať dovedy, kým textu neporozumieme.

Prvým krokom je **čítať text niekoľkokrát**, aby sme získali celkové pochopenie textu. Zaberie to čas, ale prinesie to dobré ovocie. Je veľa pasáží, kde sa ľahko utopíme v detailoch, a až po niekoľkých čítaniach objavíme hlavnú tému. Dobré pochopenie celkového zamerania textu je dôležité pre ďalšie časti alebo kroky štúdia.

C. Vnímajte kontext

Slovo kontext znamená verše, ktoré sú okolo pasáže, ktorú študujeme. Porozumenie kontextu je jedným z najhodnotnejších nástrojov pri štúdiu Biblie, ale často si ho nevšímame. Keď sa snažíme vnímať kontext, snažíme sa porozumieť, aká je téma alebo predmet knihy, kapitoly a odstavca, v ktorom sa nachádzajú verše, ktoré študujeme. Vnímanie kontextu znamená skúmanie:

- O čom hovoria predchádzajúce a nasledujúce verše?
- Aká je téma odstavca?
- Aká je téma kapitoly?
- Aký je cieľ a téma knihy?
- Je text v Starom alebo v Novom zákone a čo to znamená?

Dobrym príkladom dôležitosti poznania kontextu je Filip.4:19, kde Pavol píše, že Boh "naplní všetky vaše potreby". Mnohí tomu rozumejú tak, že to je bezpodmienečné zaslúbenie pre všetkých. Iní by povedali, že keďže list Filipským je napísaný veriaci, toto zaslúbenie platí iba pre kresťanov. Avšak hlbšie štúdium kontextu ukazuje, že list Filipským je ďakovným listom zboru vo Filipis, ktorým Pavol ďakuje za dar poslaný po Epafroditovi. Kontext štvrtej kapitoly hovorí konkrétne o tomto štedrom dare, ktorý poslali Pavlovi napriek svojej chudobe. Kontext verša 18 hovorí, že Boh bol potešený týmto darom. Kontext teda naznačuje, že verš 19 je zaslúbením pre tých, ktorí obetovali finančnú podporu misijnému zakladateľovi zborov (Pavlovi), ktorý kázal evanjelium strateným (v tom čase v Ríme).

Porozumenie kontextu je jedným z najhodnotnejších nástrojov pri študovaní Biblie.

Niektoré Biblie majú poznámky pred každou knihou a tie vysvetľujú, o čom je táto kniha. Toto môže byť dobrou pomôckou. Existujú aj rôzne komentáre a knihy, ktoré hovoria o pozadí tej-ktorej biblickej knihy alebo kapitoly. Je však lepšie, ak obmedzíme používanie týchto zdrojov, až kým neprídeme k výkladu. Ničím sa nedá nahradiť samostatné čítanie Písma, kedy mu umožníte, aby k vám hovorilo pod vedením Ducha Svätého. Počas fázy pozorovania sa zamerajte na to, čo **vy** vidíte v tejto pasáži a kontexte. Venujte čas počúvaniu Boha pred tým, než budete počúvať komentáre ľudí, hoci by to boli obdarovaní učitelia alebo autori.

Pozorovanie kontextu znamená, že si prečítame viac, než iba pasáž, ktorú študujeme – znamená to, že si prečítame verše okolo, kapitolu, alebo knihu. Urobíme tým akoby krok späť, aby sme videli text z väčšieho odstupe pred tým, než sa mu prizrieme zblízka. Postrehy a poznámky o kontexte by mali byť pozorne zaznamenané. Budú veľmi dôležité vo fáze výkladu.

Urobte krok späť, aby ste videli text z väčšieho odstupe pred tým, než sa mu prizriete zblízka.

D. Skúmajte štruktúru

Keď sme sa pozreli na pasáž z odstupe (v širšom kontexte), je čas pozrieť sa zblízka. Prečítajte si text niekoľkokrát a poznačte si ktorýkoľvek z nasledovných detailov štruktúry:

- Kľúčové slová – Poznačte si slovo alebo slová, ktoré sa opakujú. Často naznačujú tému.
- Prirovnania alebo protiklady – Je niečo také isté ako to druhé, alebo je to v protiklade?
- Postupnosť myšlienok – Staví jedna myšlienka na druhej? Sú spojené s inými myšlienkami ako reťaz?
- Slovesá – Je tu nejaký druh konania? Je tu príkaz, ktorý máme poslúchať?
- Spojky – Je niečo rovné s niečím? Spojka “ale” často poukazuje na protiklad a slová “ako” naznačujú porovnanie.
- Ilustrácie – Vizualizujte vo svojej mysli vec alebo situáciu, ktorá sa tu opisuje.
- Druh literatúry – Je text z dejín, je to proroctvo, alegória, didaktická pravda, podobenstvo, alebo veľa iných možností. Príloha 2A obsahuje zoznam. Určenie typu literatúry tiež ovplyvní výklad v nasledujúcej fáze, takže teraz by mal byť tiež pozorne zaznamenaný.

E. Položte si otázky: Kto? Čo? Kde? Kedy? Ako? Prečo?

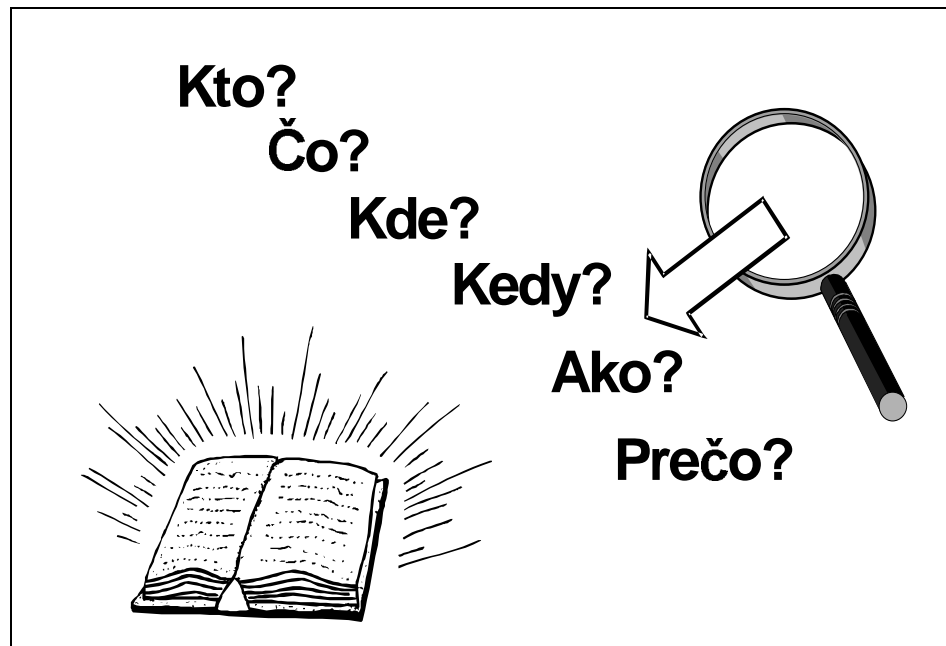
Najlepšou metódou, ako odhaliť obsah a význam textu Písma je pýtať sa otázky a poznačiť si odpovede. Obr.2.2. znázorňuje šesť kľúčových otázok, na ktoré máme odpovedať. Sú, samozrejme, aj iné otázky, ale tieto sú najdôležitejšie. Ostatné otázky sú variáciou týchto šiestich.

Najlepšie by bolo, keby ste si položili každú formu týchto otázok, aká vás len napadne (čím viac, tým lepšie). V nasledujúcej časti sú príklady variácií týchto základných otázok. Keď si kladiete otázky, pozorne si ich poznačte, ako aj odpovede na ne, ako je to v nasledujúcej časti. Budete sa na ne odvolávať vo fáze výkladu.

Keď si položíte otázku a neviete nájsť odpoveď, poznačte si ju a vráťte sa k nej neskôr. Neignorujte tieto otázky. Môžu byť dôležité. Modlite sa za ne, rozmýšľajte o nich a proste Boha, aby vám ukázal odpoveď. Buďte pripravení venovať tomu čas a úsilie, ale oceníte to, keď prídete k jasnejšiemu pochopeniu textu. Iba vtedy ho budete schopní s dôverou aplikovať vo svojom živote a učiť “takto hovorí Pán” aj iných.

Keď neviete nájsť odpoveď na otázku, vráťte sa k nej neskôr.

Obr. 2.2. Kľúčové otázky pozorovania

II. PRÍKLAD POZOROVANIA

Chceme použiť týchto šesť otázok, aby sme videli, čo môžeme zistiť o Božej pravde v texte Starého zákona o mladom mužovi, ktorý bol povoláný slúžiť Bohu. Keď študujeme túto pasáž uvidíme, že bol povoláný, aby zaujal radikálne odlišné stanovisko, než jeho súčasníci. Mnohí z vás sa bezpochyby budú vedieť stotožniť s bojmi tohto mladého muža, ktorý sa musel vysporiadať s Božím povolaním. Text nájdeme v Jer.1.

Otvorte si svoju Bibliu na tomto texte, modlite sa za osvietenie a potom hľadajte odpovede na nasledovné otázky. Dobré si všimnite, o aký *druh otázok* tu ide. Vo vašom neskoršom štúdiu budete musieť vytvoriť podobné otázky k iným textom, ktoré budete študovať. Odpovede píšete vedľa otázok.

A. Kto?

- **Komu** sa pripisuje autorstvo tejto časti Písma? (v.1)
- **Kto** sú osoby, spomínané v tomto texte? (v.1-2)
- **Akí** králi sa spomínajú vo veršoch 2-3?
- **Koho** povolal Boh, aby prišla pohroma na krajinu? (v15)
- Vo veršoch 18-19 sa hovorí o Jeremiášových protivníkoch. **Kto** to bude?
- Iné?

B. Čo?

- **Aká** udalosť sa spomína na začiatku 2.verša?
- Dá sa z verša 2 vydedukovať, **čo** bolo Jeremiášovou úlohou?
- Ak áno, **aká** to bola úloha?
- Podľa verša 2 – **čo** sa udialo na konci vlády Cedekiáša?
- **Čo** sa stalo Jeremiášovi? (v. 3)
- **Aké** "slovo Pánovo" zaznelo Jeremiášovi? (v. 5)
- **Akým** štvorakým spôsobom konal Boh v Jeremiášovom živote? (5)
- **Čo** malo byť Jeremiášovou úlohou? (5)
- **Aký** bol rozsah Jeremiášovej úlohy? Bol ohraničený národom Izraela, alebo bol širší?

- **Aká** bola Jeremiášova odpoveď? (6)
- **Čo** odpovedal Boh Jeremiášovi? (7-8)
- **Aké** dva príkazy dáva Boh Jeremiášovi? (7-8)
- **Aké** možnosti mal Jeremiáš? (7)
- **Aké** pocity mal Jeremiáš? (prvá časť v.8)
- **Aké** dva dôvody boli povedané Jeremiášovi, aby sa nebál? (8)
- **Čo** urobil Boh Jeremiášovi? (9)
- Verš 10 opisuje Jeremiášovu úlohu. **Aké** boli prvky tejto úlohy?
- **Aké** dve veci Boh ukázal Jeremiášovi? (11-16)
- **Čo** robí Boh? (12)
- **Čo** sa má stať Božiemu ľudu? (14-16)
- **Čo** bolo konkrétnym dôvodom, pre ktorý Boh poslal súd na svoj ľud? (16)
- **Aké** pokyny dáva Boh Jeremiášovi? **Aký** príkaz tu Boh znovu opakuje? (17)
- **Aký** je tu nový sľub? (17)
- **Čo** budú robiť ľudia, spomínaní vo verši 18 Jeremiášovi? (19)
- **Aký** sľub, čo sa týka boja, dal Boh Jeremiášovi? (19)
- Iné?

C. Kde?

- **Kde** sa odohráva dej tohto textu? (1)
- **Kde** sa nachádza toto miesto?
- **Odkiaľ** pochádzajú ľudia, opísaní vo v.15?
- Iné?
-

D. Kedy?

- V **akom časovom období** sa odohráva dej z hľadiska celého kontextu knihy?
- **Kedy** si Boh vyvolil Jeremiáša? (5)
- **Kedy** Boh oddelil Jeremiáša pre službu? (5)
- **Kedy** sa uskutočnil dej vo verši 18?
- Iné?

E. Prečo?

- **Prečo** Boh "bdie"? (12)
- **Prečo** Boh vyslovil súd nad svojím ľuďom? (16)
- Iné?

F. Ako?

- **Ako** je opísaný Jeremiáš? (1)
- **Ako** je opísaný jeho otec Hilkiáš?
- **Ako** Jeremiáš oslovuje Boha? (6)
- **Ako** Jeremiáš odpovedá na Božie slová? (6)
- **Ako** Boh opisuje Jeremiáša? (18)

Toto miesto využite na poznačenie svojich ďalších postrehov z pozorovania textu Jer.1.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo znamená "kontext"?
- Ktorých šesť otázok si kladieme pri štúdiu biblického textu?
- Kedy by sme sa mali modliť pri štúdiu Biblie?

AKČNÝ PLÁN

Ak ste nestihli dokončiť svoje pozorovanie textu Jer.1, dokončte ho do nasledujúcej lekcie. Skúste utvoriť ďalšie otázky k tomuto textu a použite ich (aj odpovede na ne) v Lekcii 4.

Reč Biblie

Keď študujeme Božie slovo, hľadáme to, čo ním Boh zamýšľal, jeho doslovný význam. Chceme porozumieť posolstvu, ktoré nám Boh chce prostredníctvom neho komunikovať. Je však dôležité si uvedomiť, že tak, ako v každej veľkej literatúre, aj biblickí pisatelia často používali obraznú reč, aby komunikovali pravdu. Používali navyše aj rôzne druhy literatúry. Keď chceme presne študovať Bibliu, vyžaduje si to, aby sme si boli vedomí týchto rozdielov, a ku každej pasáži pristupovali podľa druhu reči a literatúry, ktoré tu boli použité.

I. FORMY OBRAZNEJ REČI V BIBLII

A. Prirovnanie

Prirovnanie porovnáva dve nepodobné veci a používa slová "ako" alebo "než". Žalm 1 prirovnáva spravodlivého muža k stromu, zasadenému nad potokmi vody. Oboje prináša ovocie a dobre sa mu darí.

B. Podobenstvo

Podobenstvo je prirovnanie vo forme dlhšieho príbehu. Ježiš pomohol svojim učeníkom porozumieť Jeho kráľovstvu tým, že im povedal podobenstvo o robotníkoch, ktorí boli rovnako zaplatení, hoci niektorí pracovali dlhšie, a iní kratšie. Začína slovami: "Lebo nebeské kráľovstvo je podobné človeku-hospodárovi, ktorý vyšiel skoro ráno najať si robotníkov do svojej vinice." (Mat.20:1)

C. Metafora

Metafora porovnáva dve nepodobné veci bez použitia slova "ako". V Jer.1:18 Pán povedal Jeremiášovi: "... dal som ťa dnes za ohradené mesto a za železný stĺp a za medené múry proti celej zemi ..."

D. Alegória

Alegória je dlhá metafora. V Sud.9:7-15 Jotám rozpráva príbeh o bodliaku, ktorý mal byť kráľom nad stromami. Je to opis skorumpovaného politického vodcu.

E. Hyperbola

Hyperbola je extrémne vyjadrenie nejakej myšlienky. Keď Ježiš povedal, že pokrytec má brvno vo svojom oku a nevidí ho, povedal niečo, čo fyzicky nie je možné. Tým chcel povedať, že osoba, ktorá si neuvedomuje svoj vlastný hriech, nie je schopná hodnotiť hriechy iných.

F. Sarkazmus

Sarkazmus, je kritizovanie s použitím nezaslúženej alebo posmešnej pochvaly: "Už ste nasýtení, už ste zbohatli, bez nás kraľujete, a bárs by ste len kraľovali ..." (1Kor.4:8)

Musíme vždy rozlíšiť, kedy pisateľ používa obraznú reč a kedy je to doslovné vyjadrenie. Bolo by vážnou chybou, keby sme si nevšimli Božie prikázanie preto, že by sme ho považovali za obraznú reč. A naopak, povedať, že každý verš v Biblii sa má vykladať doslovne, by viedlo k spleťtým problémom. Keď Pán hovorí, že Jeremiáš bude ako "ohradené mesto a železný stĺp a medené múry..." očividne nehovoril v doslovnom zmysle. (Jer.1:18) To isté platí aj vtedy, keď Pán hovorí Jeremiášovi, aby "... plienil a boril, hubil a búral, staval a sadil." (Jer 1:10)

Ako môžeme vedieť, kedy sa jedná o obraznú reč a kedy o doslovné vyjadrenie? Môžeme si položiť niekoľko jednoduchých otázok, ako napr.:

- Hovorí sa v texte, že je to obrazná reč? ("Počujte iné podobenstvo ..." Mat.21:23)
- Je text absurdný alebo neuskutočniteľný, keby sme ho vzali doslovne? ("Vidím hrniec, ktorý vrie, a ktorého predná strana je od severu ..." Jer.1:13-14)
- Opisuje text Boha – Ducha, ako keby mal fyzické telo alebo iné čisto ľudské vlastnosti? ("Vtedy Boh vystrel svoju ruku a dotkol sa mojich úst..." Jer.1:9)

Ak odpoveď na podobné otázky je "nie", vtedy verš môžeme pochopiť doslovne.

II. DRUHY LITERATÚRY V BIBLI

A. História

Biblia je plná popisov historických udalostí a životopisov. Kniha Sudcov napríklad hovorí o dejinách Izraela od čias Jozuu po vládu kráľa Saula. Kniha Nehemiáš je denníkom Nehemiáša z doby obnovy múrov Jeruzalema. Evanjelíá sú životopisom Ježiša a obsahujú Jeho učenie. Kniha Skutkov je významným záznamom udalostí života prvej cirkvi.

B. Pokyny

V celej Biblii nachádzame príkazy, zásady, príslovia, doktríny a praktické rady. Veľká časť knihy Leviticus (3Mojš.) obsahuje detailné predpisy pre Izraelských kňazov. Príslovia dávajú rady o financiách, vzťahoch a konaní. Pavlove listy konkrétnym zborom sú plné doktrín aj praktických rád pre život kresťanov.

C. Proroctvá

Väčšina prorockej literatúry sú písané kázne, ktoré boli pôvodne kázané Božiemu ľudu. Izaiáš, Jeremiáš a Ezechiel – najväčšie knihy prorociev – sú kázne, sprevádzajúce životnú dráhu týchto prorokov. Tieto knihy nemali byť čítané od začiatku do konca, ako jeden celok. Tajomstvo porozumenia týmto knihám spočíva v tom, že dokážeme nájsť začiatok a koniec jednej kázne a čítať ich od jednej kázne po druhú. Takmer každá kázeň súvisí s historickým obdobím pisateľa. Niektoré kázne sa zaoberajú budúcnosťou, ktorá presahuje život prorokov.

D. Poézia

V poetickej literatúre Biblie je vyjadrená každá ľudská emócia. Mnoho biblických kníh obsahuje poéziu. Žalmy a Pieseň piesní sú poézia a mnohé z prorockých kníh majú poväčšine formu poézie.

E. Apokalypsa

Niektoré proroctvá sú napísané špeciálnou literárnou formou, ktorá je známa ako apokalyptická. Slovo apokalyptický znamená "odhaľujúci", pretože zjavuje udalosti, ktoré sa uskutočnia v budúcnosti. Kniha Daniel a kniha Zjavenie sú dobrými príkladmi tohto druhu literatúry. Apokalyptické pasáže sú silne symbolické a je potrebné rozumieť symbolizmu, aby sme vedeli vyložiť význam jeho posolstva. Ústrednou zvesťou apokalyptickej literatúry je druhý príchod Krista a Jeho definitívne víťazstvo nad satanom. Typické je, že tieto budúce udalosti sa týkajú všetkých ľudí. (Vybrané z Inch and Bullock, 1981. Literatúra a zmysel Písma. Baker Book House)

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

3

LEKCIA

Pozorovanie

WORKSHOP

Cieľ lekcie

Cieľom tohto workshopu je poskytnúť študentom príležitosť formulovať otázky a odpovedať na ne pri pozorovaní biblického textu, ktoré je prvým krokom induktívnej metódy biblického štúdia.

Hlavné body

- Je ešte veľa dobrých otázok, ktoré je treba položiť.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie, by každý účastník mal ...

- Byť schopný pripraviť otázky na pozorovanie textu pri induktívnom štúdiu Biblie.
- Rozumieť významu študovania textu v skupine.

Doporučenia pre inštruktórov

Je dôležité, aby ste venovali 15 minút na porovnanie výsledkov jednotlivých skupín. To ukáže, že je veľa možností pre vytvorenie otázok, ktoré by unikli jednotlivcovi, alebo aj malej skupinke. Podčiarkne to tiež správnosť študovania Písma spolu v skupine, než keď iba jedna osoba "káže", o tom, čo vidí v texte.

Pripravte si papiere a ceruzky pre použitie v skupinkách. Budete potrebovať aj veľkú tabuľu, alebo veľký hárok papiera, aby ste zaznamenali otázky a odpovede, keď sa na konci workshopu stretnú všetky skupiny.

POSTUP WORKSHOPU

Text, ktorý použijeme počas nášho workshopu je zo Skutkov 17:1-10a. Postup workshopu je nasledovný:

- Rozdeľte sa do 3-4 členných skupín.
- 35 minút venujte čítaniu textu, formulovaniu otázok **pozorovania** a zaznamenajte odpovede.

Posledných 15 minút workshopu venujte porovnávaniam otázok a odpovedí. Zo zoznamov otázok a odpovedí každej skupiny vytvorte jeden hlavný zoznam. Potom vyberte najlepšiu otázku pre každú zo šiestich oblastí (Kto? Čo? Kde? ...). Toto sú otázky, ktoré najlepšie pomáhajú, a ktoré by ste použili, keby ste viedli iných pri tomto štúdiu.

KROKY

Robte nasledovné kroky, o ktorých sme hovorili v Lekcii 2:

- Modlite sa o osvietenie.
- Prečítajte text niekoľkokrát.
- Skúmajte text a poznačte si svoje pozorovania.
- Skúmajte štruktúru a poznačte si, čo vidíte.
- Položte každú z variácií šiestich otázok, ktorá vám napadne a poznačte si odpovede. Nie každá otázka bude vhodná pre tento text, ale poznačte tie, ktoré je možné položiť.
- Vyberte najlepšiu otázku ku každej zo šiestich kľúčových otázok, ktorú by ste položili, keby ste mali vyučovať z tohto biblického textu.

PRÁCA V SKUPINE

Do tabuliek zapíšte otázky a odpovede. Ak je potrebné, použite ďalší papier.

KONTEXT

Téma alebo predmet veršov, ktoré súvisia s textom, ktorý študujeme

- Predchádzajúce verše –
- Nasledujúce verše –
- Odstavec / oddiel -
- Kapitola (17) -
- Kniha (Skutky) –
- Nový zákon –

ŠTRUKTÚRA

Štruktúra textu súvisí s druhmi slov a druhom reči

- Kľúčové slová –
- Prirovnania alebo protiklady –
- Postupnosť myšlienok -
- Slovesá -
- Spojky –
- Ilustrácie –
- Druh literatúry -

KLÚČOVÉ OTÁZKY

Pýtajte sa a odpovedajte na všetky možné varianty šiestich kľúčových otázok.

Vaše otázky:	Vaše odpovede:
<p>Kto?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	
<p>Čo?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	
<p>Kde?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	
<p>Kedy?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	

Vaše otázky:	Vaše odpovede:
<p>Ako?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	
<p>Prečo?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. <p><i>[zakrúžkujte najvýstižnejšiu otázku]</i></p>	

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

4

LEKCIA

Výklad Božieho slova

ČO TEXT ZNAMENÁ?

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť štúdium Biblie pomocou princípu induktívnej metódy, ktorým je "výklad".

Hlavné body

- Dôležitosť pozorného výkladu
- Najčastejšie chyby vo výklade

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Poznať základné princípy výkladu Písma
- Zaviazat' sa usilovne študovať Božie slovo

Príloha

4A Biblické tabuľky

Doporučenia pre inštruktorov

Po tejto lekcii nasleduje hodinový workshop na rozvoj schopnosti výkladu textu.

ÚVOD

Vedľa Ducha Svätého a modlitby je Biblia najdôležitejším zdrojom, ktorý majú zakladatelia zboru. Živé a aktívne Božie slovo je samo osebe schopné prenikať do srdca a duší tých, ktorých chceme získať pre Božie kráľovstvo. Vyzbrojuje nás pre každý dobrý skutok, čím je určite naša služba zakladania zborov v krajine. Biblia slúži ako jediný štandard, ktorým hodnotíme a meriame každé učenie, konanie alebo tradíciu cirkvi. História, tradícia a ľudský intelekt nás môžu zavádzať, ale Biblia stojí pevne ako Božia pravda.

Preto je pre nás dôležité, aby sme vedeli, ako "správne krojiť slovo pravdy". Náš nepriateľ satan neľutuje žiadne úsilie, aby podkopával Bibliu a jej pravdu. V priebehu storočí bolo vytvorených mnoho protirečení z dôvodu nesprávneho pochopenia toho, čo hovorí Biblia. Určite sa nechcete pridať k podporovaniu tohto nesprávneho chápania Biblie.

I. VÝKLAD – DRUHÝ KROK INDUKTÍVNEJ METÓDY

Výklad dáva odpoveď na otázku – Čo text *znamená*? Táto lekcia predstavuje niektoré spôsoby, ako rozoznať, čo Písmo skutočne hovorí. Zámerom nie je úplne vyčerpáť túto tému, iba ju predstaviť. Opäť budeme pracovať s textom Jeremiáš 1 a budeme aplikovať tieto princípy, aby sme jasnejšie porozumeli textu.

Pri induktívnom štúdiu Biblie výklad nasleduje za pozorovaním textu. Zdalo by sa, že tento postup je samozrejmý, ale mnohí, ktorí študujú Bibliu, príliš často rýchlo prejdú k výkladu bez toho, aby najprv dôkladne pozorovali text. Výsledkom je, že ich výklad je nesprávny, pretože nezískali dostatok faktov, aby mohli presne vyložiť text.

Kroky pozorovanie, výklad a aplikácia môžeme prirovnať k procesu stavania domu. Pozorovanie je zhromažďovanie materiálu. Výklad je krokom, kedy staviteľ skutočne stavia dom z materiálu. Aplikácia je krokom, kedy sa staviteľ presťahuje do domu a začne tu bývať. Každý krok je

rovňako dôležitý a navzájom spolu súvisia. Keď je nedostatok materiálu (pozorovanie), nebude možné dostavať dom. Keď dom nie je pozorne vystavaný (výklad), bývať v ňom by bolo nebezpečné. A keď v dome nikto nemôže bývať, vtedy stavenie bolo mrhaním času.

S touto analógiou v mysli by malo byť jasné, že výklad by sme mali robiť pozorne, dôkladne a na modlitbách. Ak v ktoromkoľvek

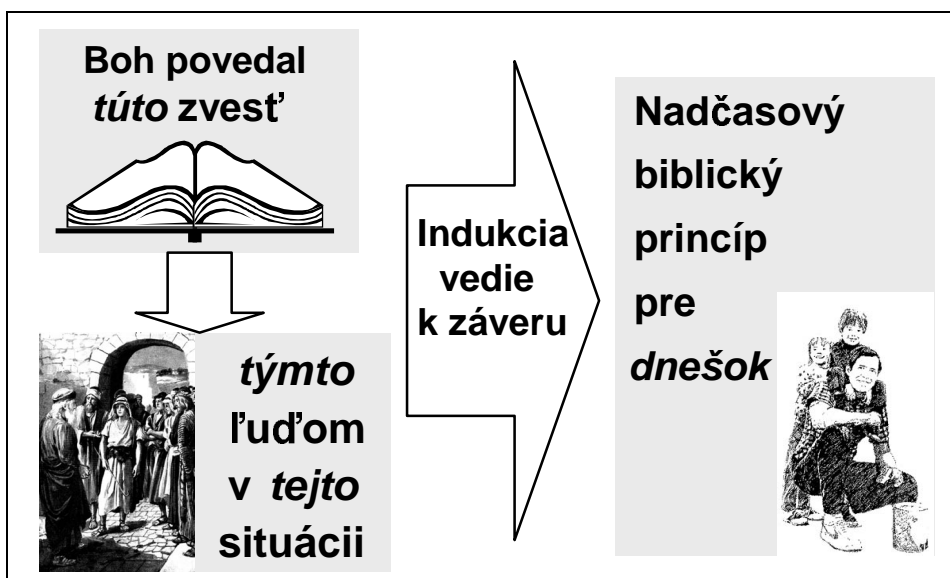
Výklad by sme mali robiť pozorne, dôkladne a na modlitbách.

bode zistíte, že nemáte dostatok faktov, aby ste dešifrovali význam textu, mali by ste sa vrátiť k pozorovaniu a klásť si viac otázok. Je to naozaj normálne. Málokedy si hneď všimneme všetko dôležité v texte, ako aj staviteľovi sa občas stane, že mu chýba nejaký materiál a musí ho dokúpiť.

II. PROCES VÝKLADU

Keď vykladáme biblický text, snažíme sa jasne opísať pôvodnú biblickú situáciu a povedať zvesť, ktorú Boh chce touto situáciou komunikovať. Vtedy môžeme pozorne a na modlitbách usudzovať, že Boh by hovoril podobným spôsobom v podobnej situácii – a potom môžeme vyvodiť všeobecný biblický princíp.

Obr.4.2 Používanie indukcie vedie k objaveniu biblického princípu

Pri výklade je teda dôležité:

- Porozumieť pôvodnej biblickej situácii a ľuďom
- Určiť, aká zvesť bola komunikovaná tým ľuďom v tom čase
- Sformulovať princípy, ktoré sú súhrnom týchto faktov, a ktoré by sme aplikovali v podobnej situácii a ktorejkoľvek dobe – obzvlášť dnes.

Princípy, ktoré sú výsledkom výkladu, môžu byť varovaním, zaslúbením, výzvou a pod. Dôležité je, aby sme dostatočne jasne porozumeli pôvodnej situácii, aby sme s dôverou mohli povedať "takto hovorí Pán" a aby sme mohli toto slovo aplikovať vo svojich životoch a v životoch iných.

A. Triedime fakty, aby sme našli tie kľúčové

Výklad je skôr umením, než vedou. To znamená, že je to viac, než len používanie určitých pravidiel – hoci pravidlá tu existujú. Cvičenie sa, modlitba a vedenie Ducha Svätého sú potrebné, aby sme rozvíjali svoju schopnosť triediť všetky fakty, ktoré sme získali pozorovaním, identifikovať tie najdôležitejšie, aby sme mohli porozumieť hlavnej myšlienke textu.

B. Určujeme hlavnú myšlienku autora

V súvislosti s autorom pasáže máme na mysli pisateľa, ale aj Boha, ktorý ho viedol. S výnimkou niektorých prorociev, ktorým nerozumel sám pisateľ, hlavná myšlienka pisateľa a Božia myšlienka by mali byť rovnaké.

V niektorých prípadoch je hlavná myšlienka jasne vyjadrená v texte. Obvykle však bude potrebné hľadať dejovú niť a kľúčové fakty pozorovania. Kontext je obvykle najdôležitejším indikátorom témy alebo hlavnej myšlienky. Opakujúce sa slová alebo frázy sú tiež cennými ohniskami reťaze. Každý text je iný, ale hľadajte nasledovné informácie:

- O akom predmete píše autor?
- Čo hovorí o tomto predmete?

Ideálne je, keď sme schopní zhrnúť odpovede na tieto otázky do jednej výstižnej vety. Na to bude možno potrebných niekoľko pokusov, kým to bude správne. Odvolávajú sa na analógiu so stavbou domu – je to ako kladenie základov správnym spôsobom. Plnšie vyjadrenie posolstva textu bude postavené na tejto súhrnnej vete, rovnako ako aj aplikácia tohto posolstva.

Ideálne je, keď sme schopní zhrnúť hlavnú myšlienku textu do jednej výstižnej vety.

C. Určujeme myšlienkové postupy v texte

Keď sme vyjadrili hlavnú myšlienku autora, nasledujúcim krokom bude zistiť, akým spôsobom buduje túto myšlienku v texte, alebo ako k nej autor dospel. Aký štýl používa? Prečo? Akou metódou alebo logikou? Prečo si vybral tento spôsob na jej vyjadrenie? Bolo by vhodné poznamenať si obsah textu, ako aj postoj alebo emócie, ktoré komunikuje. Text môže byť povzbudzujúci, sarkastický, hnevливý, konfrontujúci, potešujúci, vyzývajúci, atď.

III. ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ VÝKLADU

Hoci výklad je v zásade umenie, ktoré sa má rozvíjať cvičením, existujú tu základné pravidlá, ktoré je potrebné dodržiavať. Nasledovné pravidlá vychádzajú z toho, že Biblia je inšpirované Božie slovo a Božím zámerom je, aby sme ju čítali a rozumeli jej. Nie každý súhlasí s týmto vyhlásením, čo je zdrojom mnohých náboženských nedorozumení, ako aj zdrojom vzniku mnohých siekt.

A. Hlavné princípy biblického výkladu

1. Biblia je autoritatívne Božie slovo.
2. Biblia sa vykladá Bibliou, odráža Boží charakter.
3. Spasiteľná viera a Duch Svätý sú potrebné, aby sme rozumeli Písmu.
4. Dejiny, konanie, postoje a osobné skúsenosti by sme mali vykladať vo svetle Písma, a nie Písmo vo svetle týchto vecí.
5. Prvoradým cieľom Biblie nie je zvyšovať naše vedomosti, ale meniť naše životy.
6. Každý kresťan má právo, zodpovednosť a privilégium skúmať a vykladať Božie slovo s pomocou Ducha Svätého.

B. Jazykové, historické a teologické princípy biblického výkladu

1. Slová by ste mali vykladať podľa ich významu v historickom a kultúrnom kontexte autora. Vždy majte na mysli, ako by tejto zvesti rozumeli a ako by reagovali pôvodní poslucháči.
2. Je dôležité rozumieť jazyku textu predtým, než sa budeme snažiť rozumieť teologickej pravde, ktorú učí.
3. V súvislosti s obraznou rečou je dôležitá jedna vec: nesnažte sa v takomto texte vidieť príliš veľa vecí. (viď Príloha 2A "Reč Biblie", kde je popis jednotlivých druhov obraznej reči).
4. Nemali by ste sa snažiť byť zrozumiteľnejší, než je Písmo samotné. Nepridávajte svoje myslenie alebo cirkevnú tradíciu k tomu, čo hovorí Biblia, pretože by ste vy alebo iní mohli uveriť týmto myšlienkam, ako skutočne biblickým.

C. Najčastejšie chyby vo výklade, ktorým sa máme vyhnúť

Najčastejšie sa dopúšťame týchto troch chýb, a to vtedy, keď zabúdame na hlavné atribúty Písma:

1. Odrasový mostík

Odrasový mostík používajú gymnasti, keď chcú vyskočiť vyššie. Mostík nie je to podstatné na ich cvičení – pomáha im iba začať. Táto chyba sa stáva vtedy, keď vykladač vie dopredu, čo chce povedať a nezaujíma ho konkrétny zmysel textu. Stručne prejde text a "skočí" odtiaľ k ďalšej téme alebo učeniu, o ktorom chce v skutočnosti hovoriť. Toto uráža Pána, ktorý napísal Slovo preto, aby nám ním komunikoval pravdu.

2. Alegória

Táto chyba je tiež veľmi bežná, a tiež neprijateľná. Spočíva v tom, že si nevšímame jasný zmysel textu a snažíme sa v ňom hľadať nejaký skrytý význam. Je naozaj niekoľko textov, ktorým je ťažko rozumieť. Väčšina je však zrozumiteľná, keď sa pozorne dívame na slová a jazyk. Nikdy by sme nemali hľadať "skrytý význam", keď jeden už je jasne vyjadrený. Aj v prípade, keď ide o zložitú pasáž; je lepšie priznať, že jej nerozumíme, než sa snažiť vyfabrikovať nejaký význam, ktorý sa dá ťažko podložiť.

Nikdy by sme nemali hľadať nejaký "skrytý význam", keď jeden už je jasne vyjadrený.

3. Ignorovanie postupného zjavenia

Často je nemožné rozumieť textu, keď zabúdame na progresívnu povahu Písma. Boh niekedy mení svoj spôsob, ktorým jedná s ľuďmi. V Starom zákone Boh vyžadoval doslovné obetovanie zvierat. Tieto obete však boli iba dočasné. Keď dokonalý Boží Baránok zomrel na Kalvárii, naplnil starozákonnú požiadavku (Žid.9:12). V Novom zákone sa nevyžadujú žiadne obete. Keby dnes chcel niekto obetovať baránka za svoje hriechy, urážal by tým Krista. Výklad musíme robiť pozorne, s poznaním širšieho učenia Božieho slova.

D. Používajte pomôcky, ale opatrne

Je veľa pomôcok a nástrojov, ktoré nám pomáhajú v procese výkladu. Sú to rôzne komentáre, biblické príručky, biblické poznámky, odvolávky, konkordancie, slovníky, atlasy a mnoho ďalších kníh. Nech sú akokoľvek užitočné, nemali by nahrádzať našu osobnú snahu porozumieť textu. Sú určené ako *pomôcky*, nemajú *pracovať namiesto vás*. Používajte ich podľa potreby, aby ste porozumeli veciam, ktoré vám nie sú jasné. Obzvlášť buďte opatrní pri biblických odvolávkach. Často poukazujú na iné verše, v ktorých je to isté slovo alebo fráza. Tieto verše môžu, ale nemusia mať niečo spoločné s textom, ktorý študujeme.

IV. VZOR VÝKLADU

Vráťte sa k svojim poznámkam z pozorovania textu Jeremiáš 1 a pracujte na výklade. Postupujte podľa nasledovných bodov:

A. Skúmajte pozorovanie, aby ste našli kľúčové fakty

Keď sa pozerám na svoje pozorovanie textu Jer.1, zdá sa mi, že najdôležitejšie fakty pozorovania sú: (*napíšte*)

B. Vyjadrite hlavnú myšlienku

Predmetom kapitoly je:

To, čo Jeremiáš hovorí o tomto predmete je:

Stručným a výstižným vyjadrením hlavnej myšlienky, ktoré vyplýva z dvoch predošlých bodov je:

C. Opíšte myšlienkový postup

Jeremiáš dospel k hlavnej myšlienke textu takto:

D. Nekoľko otázok, týkajúcich sa významu (zmyslu) textu

V súvislosti s uvažovaním v predošlých bodoch vám možno pomôžu nasledovné otázky, ktoré sa týkajú *významu* textu. Možno vám napadnú iné dobré, alebo lepšie otázky. Tieto vám ponúkame na začiatok.

Verš 5

- Čo to znamená, že Pán “poznal” Jeremiáša?
- Čo znamená byť “posvätený” (oddelený)?
- Aké sú dôsledky vyjadrenia “prv, ako si vyšiel zo života, posvätil som ťa ...”?

Verš 6

- Prečo sa Jeremiáš považoval za “dieťa”?
- Čo si myslíte, prečo Jeremiáš odpovedal takto?

Verš 7

- Ako by ste charakterizovali povolanie od Boha podľa toho, čo vidíte v tomto verši?
- Aký je Boh a Jeho charakter podľa toho, ako ste odpovedali na predchádzajúcu otázku?

Verš 8

- Čo hovorí Božie slovo o reakcii ľudí na Jeremiášovu budúcu službu?
- Ako je Jeremiáš motivovaný k odolávaniu tomuto protivenstvu?

Verš 9

- Ako Pán “vložil” svoje slová Jeremiášovi?

Verš 10

- Čo si myslíte, že znamenajú slová “ aby si plienil a boril, hubil a búral, staval a sadiť”?
- Čo by ste povedali o Jeremiášovom charaktere, ktorý ho uschopňoval k nasledovaniu Božieho plánu?

Verš 12

- Aký princíp nachádzate v tomto verši, ktorý poukazuje na Boží podiel na službe tých, ktorých povolal?

Verš 16

- Čo tento verš hovorí o Božom charaktere, čo vedie k tomu, že súdi svoj ľud?
- Bol Boh oprávnený urobiť ľuďom to, čo plánoval? Prečo?

Verš 17

- Čo bolo súčasťou Jeremiášovej pripravenosti (“...prepáš svoje bedrá...”)?
- Čo si myslíte, prečo Pán opakuje slová, ktoré už raz povedal (v.8)?

Verš 18

- Aký je význam slov “ohradené mesto, železný stĺp, medené múry”?
- Prečo by sa ľudia vo v.18 mali tak protiviť Jeremiášovi a jeho zvesti?
- Ako dnes Boh opevňuje a pripravuje svoj ľud, aby stál v Jeho veciach?

Verš 19

- Čo hovorí tento verš o Božom charaktere a zaslúbení tým, ktorých povoláva?

E. Biblický princíp

Posledným krokom v procese výkladu je pokúsiť sa vyjadriť význam textu formou stručného biblického princípu. Toto vyjadrenie by malo byť veľmi podobné “Hlavnej myšlienke” v časti IV – B. Hlavná myšlienka v časti IV – B sa však vzťahuje na konkrétnu situáciu, v ktorej sa odohráva Jer.1, čo je pred 2500 rokmi. Princíp, ktorý chcete formulovať teraz, by mal byť platný v akejkoľvek dobe, obzvlášť dnes.

Formulácia princípu by mohla byť, napr.: “V podobnej situácii by sme mali ...” , alebo “Keď sa toto stane, Boh bude ...” Znenie princípu konkrétneho textu bude, samozrejme, rôzne. Princíp by mal byť taktiež čo možno najkonkrétnejší. Tento proces nie je jednoduchý, ale je dôležitý, a s Božou pomocou to je možné.

Zo štúdia Jeremiáša 1.kap. som vyvodil nasledovný nadčasový biblický princíp (poznačte si):

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Aké sú tri najčastejšie chyby vo výklade?
- Na akú otázku dáva odpoveď výklad?

AKČNÝ PLÁN

- Dokončte všetky úlohy tejto lekcie, ktoré ste doteraz nestihli.
- Začnite pracovať na výklade textu Skutky 17:1-10.

Biblické tabuľky

Na nasledujúcich dvoch stranách sú biblické tabuľky, ktoré môžu byť pre vás pomôckou:

- Tabuľka 4 A.1 predstavuje celkový obraz Božieho večného plánu v Starom a Novom zákone
- Tabuľka 4 A.2 predstavuje historické obdobia Biblie

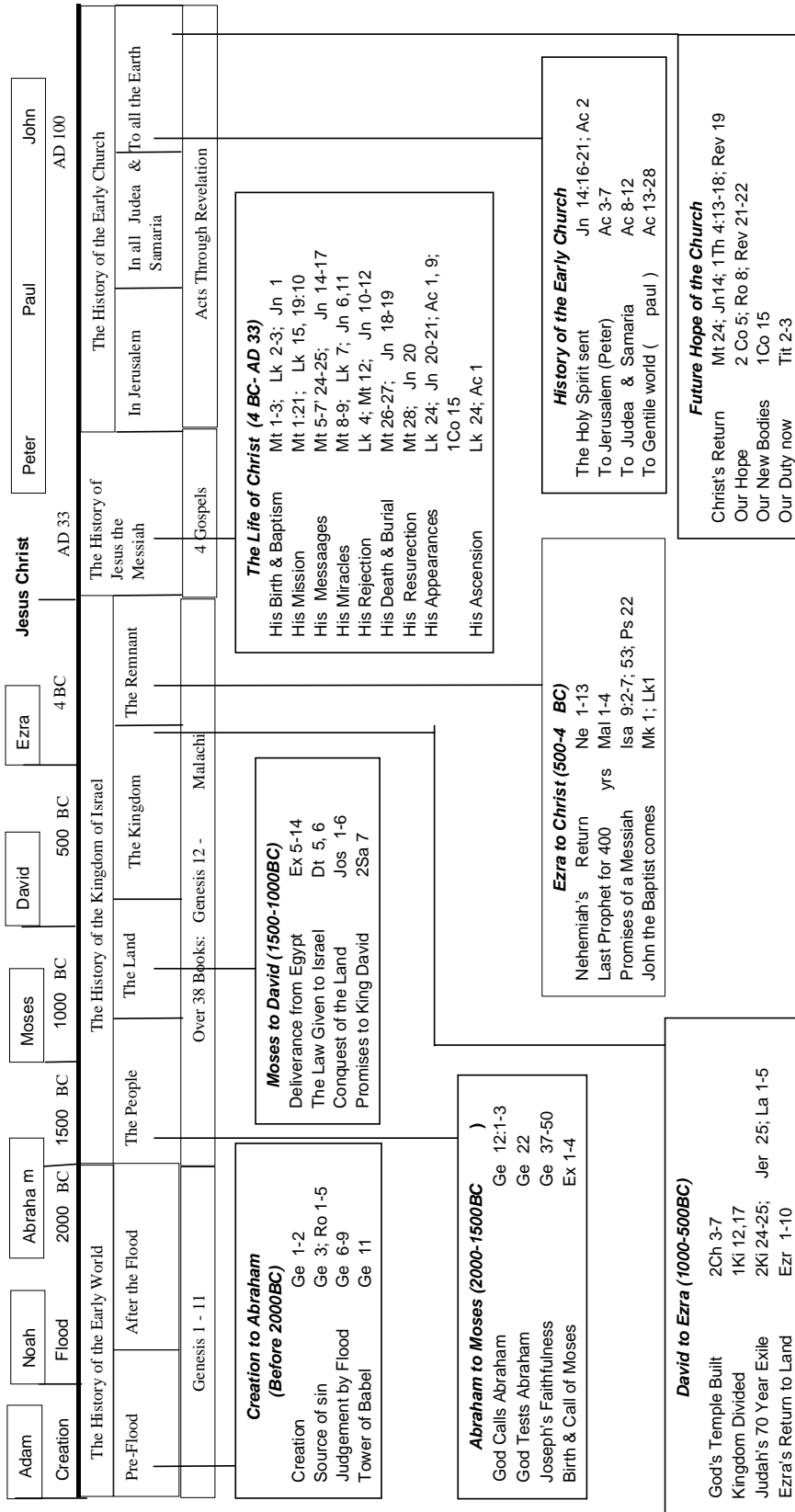
Obr. 4A.1 Dejiny vykúpenia sveta v Starom zákone (SZ) a v Novom zákone (NZ)

Tieto tabuľky ukazujú CELKOVÝ OBRAZ, ktorý podáva Biblia v Starom a Novom zákone, a ktorý jednotne deklaruje Boží cieľ od večnosti. Začiatok podáva 1.Mojžišova, kedy Boh stvoril človeka (muža a ženu), aby mal s Ním vzťah. Keď človek zhršiel, vzťah bol prerušený. Popis toho, ako Boh začal obnovovať tento vzťah, začína v 1.Mojž.3:15 a končí v Zjavení 22. Biblia je fakticky dejinami Božieho vykúpenia sveta.

SZ	Stvorenie 1.Mojž.:1, 2	Pád/Hriech: 1.Mojž.:3:1-14	Zasľúbenie Vykúpenia: 1.Mojž.:3:15, 21	Opakované zasľúbenie Abrahámovi: 1.Mojž.:12	Systém obetovania podľa Mojžišovho zákona/Zmierenie krvou:2.Mojž.	Vyvolení ľudia, svetkovia po celom svete
	- človek (muž a žena) stvorený na Boží obraz 1:27 - aby mal vzťah s Bohom, 3:8 - aby mal vzťah jeden s druhým,2:24 - aby sa množil 1:28 - aby ovládol zem 1:28 - aby prijal Božie požehnanie 1:28	- Boží obraz zničený - vzťah s Bohom prerušený - bolesť a utrpenie - snaha vládnúť jeden nad druhým - všetko je pod kľatbou	- "potomok" ženy rozdrví hlavu hada - Boh urobil ľuďom odev z kože	- požehnáť ňu - v tebe budú požehnané všetky národy zeme - Boh si vyvolil národ, aby bol Jeho ľuďom a aby Ho učil známych po celej zemi	- Iz: 53:7 - 1.Mojž.:12:13 Baránok má byť obetovaný za hriech. (Obraz Baránka Božieho, ktorý sníma hriechy sveta) - 3.Mojž.	- Joz.:2:8-14; 4:24 - 2Sam. 7:25-26 - 1Kráľ. 8:41-43 - Iz.: 43:10-12; 54:5; 55:4; 5; 59:20; 60:16 - Dan 7:13-14 - Zach.: 13:1 - (a ešte mnohí, mnohí ďalší)
NZ	Ježiš: Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta	Evanjeliá: Prišiel Ježiš - Vykupiteľ	Skutky: Udalosti dejín vykúpenia hlásané do všet- kých končín zeme	Vykúpení ľudia sú premieňaní na obraz Kristov: "Ako máme žiť?"	Zjavenie: Konečné vykúpenie	
	- Ján 1:29	- Mat. 1:21 - Ján 3:16, 17 - Luk. 4:18, 19 - Luk. 19:10	- Jeruzalem 2 & 6:7 - Judea & Samária 6:8 - 9:31 - Palestína & Sýria 9:32 - 12:24 - Východná časť Rímskej ríše 12:25-19:20 - Rim 19:21-25:31	- Rim. 3:24; Rim.4:22-25; Rim. 6:11-14; - Rim. 8:29 - 2Kor. 3:18 - Ef.4:21-33 - Kol. 1:15-22 - 1Pet. 5:1, 10 - 1Tes. 2:19 - Júda 24, 25	- Stvorenie novej zeme a nového neba (21:1) - Činím všetko nové (21:5) - Jeho služobníci budú vládnúť s Ním (22:5) - Blahoslavení, ktorí perú svoje rúcha (22:14)	

Figure 4A.2 Chronology of the Bible

This chart shows how the Bible is broken down into historical periods. Key figures in each of the periods are noted

© 1995 - Myles Lorenzen. Used by permission

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

5

LEKCIA

Výklad WORKSHOP

Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je umožniť účastníkom nacvičiť si výklad biblického textu, ktorý je súčasťou indukívnej metódy štúdia Biblie.

Hlavné body

- Cieľom výkladu je porozumieť myšlienke, ktorú vyjadril autor.

Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Z začať aplikovať princípy výkladu
- Lepšie porozumieť významu textu Skutky 17:1-10a.

Doporučenia pre inštruktorov

Workshop: Rozdeľte účastníkov do 3-4 členných skupín. Nechajte všetky skupiny pracovať na doporučenom texte. Na záver workshopu venujte 15 minút spoločnému zdieľaniu skupín o tom, ako porozumeli textu.

PRIEBEH WORKSHOPU

Text, ktorý budeme skúmať počas nášho workshopu je v Skutkoch 17:1-10a. Workshop bude prebiehať nasledovne:

- Rozdelíme sa do 3-4 členných skupín.
- 35 minút budeme mať na čítanie textu a na jednotlivé kroky výkladu, ako to bolo uvedené v Lekcii 4.
- Posledných 15 minút workshopu budeme venovať zdieľaniu skupín o tom, ako porozumeli textu a vyberieme kľúčové otázky výkladu.

PRÁCA V SKUPINE

Výsledkom vašej práce v Lekcii 3 by malo byť, že text Sk.17:1-10a vám už je známy. Bude potrebné, aby ste vychádzali zo svojho pozorovania v 3.lekcii, aby ste mohli teraz pracovať. Možno bude potrebné urobiť ešte ďalšie pozorovanie textu, pokiaľ by sa vynorili otázky, na ktoré ste ešte neodpovedali.

A. Skúmajte pozorovanie, aby ste našli kľúčové fakty

Keď sa pozerám na svoje pozorovanie textu Skutky 17:1-10a zdá sa mi, že najdôležitejšie fakty pozorovania sú (poznačte si):

Kontext pasáže:

Pôvodní poslucháči:

Pôvodná situácia:

Iné fakty pozorovania:

B. Vyjadrite hlavnú myšlienku

Predmetom tejto pasáže je:

Lukáš o tomto predmete hovorí:

Stručným a výstižným vyjadrením hlavnej myšlienky, ktoré vyplýva z dvoch predošlých bodov, je:

C. Opíšte myšlienkový postup

Lukáš dospel k hlavnej myšlienke textu takto:

D. Otázky týkajúce sa významu (zmyslu) textu

Počas práce v skupine si zaznamenávajte kľúčové otázky, ktoré vám pomohli lepšie porozumieť tomu, čo *tieto verše znamenajú*.

[Zakrúžkujte dve najvýstižnejšie otázky, ktoré by ste použili, keby ste viedli skupinové štúdium tohto textu.]

E. Biblický princíp

Nadčasový princíp tohto textu je:

SÚHRN

Do priestoru nižšie si robte poznámky zo spoločného zdieľania skupín. Poznačte si, v čom pochopenie textu ostatných skupín súhlasí s vaším, a v čom sa rozchádzate. Snažte sa prísť k spoločnej dohode o význame textu.

Z otázok, ktoré vybrala každá skupina vyberte dve najvýstižnejšie a poznačte si ich:

- 1.
- 2.

ZDROJE

Hendricks, Howard G., and William Hendricks. *Living By the Book*. Chicago, IL: Moody Press, 1991.

METÓDY ŠTÚDIA
BIBLIE

6

LEKCIA

Aplikácia Božieho slova

ČO MÁM ROBIŤ?

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť štúdium Biblie pomocou princípu induktívnej metódy, ktorým je "aplikácia".

☞ Hlavné body

- Musíme poslúchať biblické princípy, inak je naše štúdium zbytočné.
- Naša situácia musí byť zhodná s biblickým kontextom, keď chceme, aby naša aplikácia bola správna.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť, ako má aplikovať princípy, ktoré sa naučil z Písma.
- Vedieť, ako pripraviť otázky pre aplikáciu.
- Začať aplikovať princípy predstavené v tejto lekcii.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

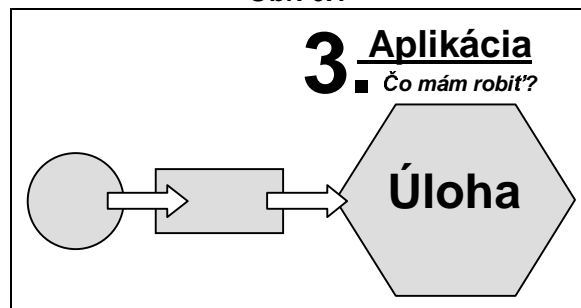
Dôraz tejto lekcie by mal položený na praktickú aplikáciu vo vlastnom živote a službe. Povzbudte účastníkov k osobným aplikáciám.

ÚVOD

Aplikácia právd Písma do každodenného života je z určitého dôvodu najťažšou časťou kresťanského života. Môžeme získavať veľa poznania a naša viera môže rásť v dôsledku študovania Biblie. Pokiaľ však neporozumieme, ako máme praktizovať to, čo sme sa naučili, štúdium nám neprinesie veľký úžitok. V predchádzajúcich lekciách sme zbierali materiál (pozorovanie) a zostavili sme z neho biblický princíp (výklad). Teraz je čas začať žiť v tejto pravde (aplikácia). Aplikácia kladie otázku "Čo mám robiť?"

Keď už vieme, *čo máme robiť*, ešte stále potrebujeme **poslúchať** to, čo nás Biblia učí. Ježiš prikázal svojim učeníkom, aby učili iných "zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal." (Mat.28:20) Apoštol Pavol hovorí o aplikovaní toho, čo učil, slovami: "Budte mojimi nasledovníkmi, ako som i ja Kristov." (1Kor.11:1) Apoštol Ján píše: "A potom známe, že sme ho poznali, keď zachováваме jeho prikázania." (1Ján2:3) Potrebujeme teda hľadať praktický spôsob, ako aplikovať pravdy, ktoré sa učíme počas štúdia Biblie. Apoštol Jakub píše: "Tak aj viera, keď nemá skutkov, je mŕtva sama v sebe." (Jak.2:17)

Obr. 6.1

V tejto lekcii sa chceme vrátiť k textu Jer.1. Budeme znovu študovať tento text a hľadať biblické princípy, ktoré chceme aplikovať vo svojich životoch. Praktická aplikácia môže byť u každého rôzna, pretože aj okolnosti, v ktorých žijeme, sú u každého rôzne.

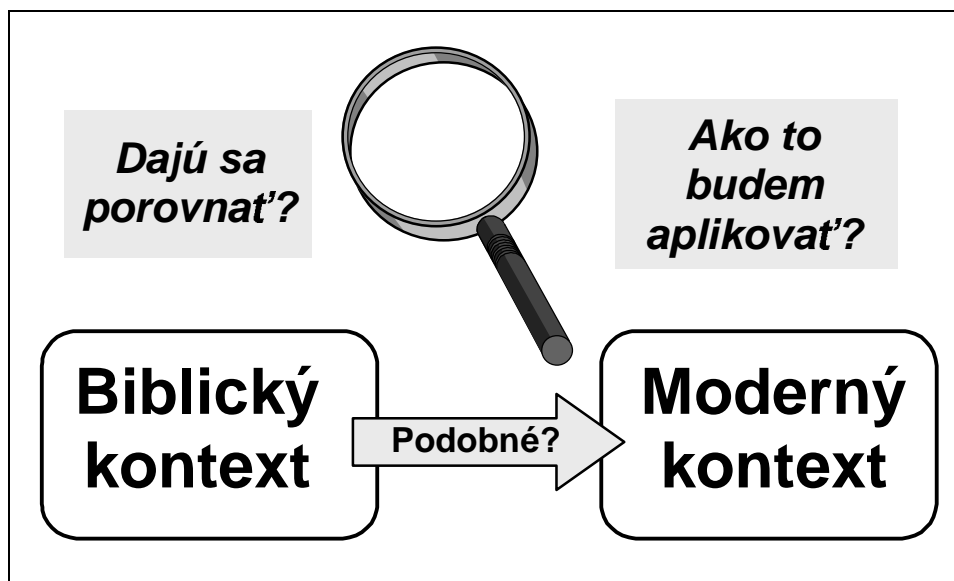
I. APLIKÁCIA – TRETÍ KROK INDUKTÍVNEJ METÓDY

V súvislosti s týmto krokom musíme povedať dve dôležité veci. Prvá je fakt, že aplikovať by sme mali skôr do svojho života, než do života iných. Nie je dôležité, či štúdium robíme pre svoj osobný rast, alebo preto, aby sme vyučovali iných. Ak neaplikujeme najprv vo svojich životoch, stávame sa pokrytcami. Čokoľvek učíme iných, malo by to vždy vyplývať z toho, čo sme sa už naučili a aplikovali vo svojom vlastnom živote. Až potom môžeme učiť iných, ak je to potrebné.

Druhým dôležitým bodom je mať istotu, že *naš kontext* je ten istý, ako *biblický kontext*. Nemôžeme a nesmieme aplikovať do našich životov zvesť, danú biblickým osobnostiam, pokiaľ naša situácia nie je rovnaká. Pri tomto kroku – aplikácii – sa teda najčastejšie pýtame: "Čo v mojom živote sa podobá situácii, ktorú opisuje tento text?"

Aplikácia kladie otázku: "Čo v mojom živote sa podobá situácii, ktorú opisuje tento text?"

Obr.6.2 Porovnávanie situácií

II. PROCES APLIKÁCIE

Vhodná aplikácia začína logickým a systematickým uvažovaním o základných oblastiach nášho života a služby, ktoré by mal ovplyvniť biblický princíp, ktorý sme našli v texte. Je užitočné uvažovať nad všetkými oblasťami a potom si kladť skúmajúce a provokujúce otázky o tom, ako by sme mali reagovať na túto zvesť. Aj v tomto procese by sme sa mali modliť a mali by sme byť ochotní učiť sa a rásť v Pánovi.

A. Oblasť aplikácie

Konečným cieľom aplikácie je premena osobného charakteru a väčšia efektívnosť služby. Je niekoľko oblastí, o ktorých by sme mali uvažovať, keď sa snažíme osobne aplikovať zvesť biblického textu. Tieto oblasti zahŕňajú náš osobný život aj službu. Uvádžame niekoľko príkladov:

Viera: Čo sa môžem naučiť o osobnej viere?

Postoje: Ktoré moje postoje sú dobré alebo zlé? Aké sú ich dôsledky? Ako môžem zmeniť svoje zlé postoje?

Skutky: Čo by som mal začať robiť? Čo by som mal prestať robiť?

Hriechy: Na aký hriech (hriechy) som bol upozornený? Ako to mám vysporiadať pred Bohom (s konkrétnymi ľuďmi)?

- Výzva: K čomu ma tento text konkrétne vyzýva? Vo vzťahoch s inými? V mojej službe?
- Zaslúbenie: Aké zaslúbenia patria mne osobne? Sú tu nejaké podmienky? Čo z toho vyplýva pre môj život a pre moju službu?
- Charakter: Ktoré Božie charakterové vlastnosti mám rozvíjať vo svojom živote a v službe?

B. Všeobecné otázky

Hendricks uvádza niekoľko užitočných otázok, ktoré si môžeme položiť pri štúdiu ktorejkoľvek časti Písma:

- Je tu príklad, ktorý mám nasledovať?
- Je tu hriech, ktorému sa mám vyhnúť?
- Je tu nejaké zaslúbenie?
- Je tu niečo, za čo sa mám modliť?
- Je tu príkaz, ktorý mám poslúchať?
- Je tu nejaká podmienka, ktorej mám vyhovieť?
- Je tu verš, ktorý sa mám naučiť naspamäť?
- Robím v niečom chyby?
- Je tu výzva, na ktorú mám reagovať?

C. Konkrétne otázky

Keď ste si kládli všeobecné otázky na aplikáciu z textu Jeremiáš 1, bude tiež užitočné znovu si prejsť tieto verše a položiť si konkrétnejšie otázky. Ako vyplýva z predošlých krokov, hľadáme odpoveď na základnú otázku "Čo mám robiť?" Existuje nekonečný rad takýchto konkrétnych otázok, keďže ku každému textu si kladiete iné otázky. Ohraničení ste iba svojou kreativitou. Dôležité je otvoriť svoje srdce Pánovi a umožniť Mu, aby vám ukázal, čo chce zmeniť vo vašom živote.

Uvádžame niekoľko príkladov otázok. Buďte slobodní pridať k nim ďalšie podľa toho, ako budete prechádzať textom.

Verš 5

- Čo konkrétne vám hovorí učenie tohto verša o vašom osobnom vzťahu s Bohom – Stvoriteľom?
- Čo tento verš hovorí vám osobne o vašom povolaní do služby?
- Ak nemáte jasné poznanie o svojom povolaní, čo vám hovorí tento verš?
- Čo vám osobne hovorí tento verš o Božej vôli pre váš život?
- Poznáte v tomto bode Božiu vôľu pre váš život?
- Aký účinok má tento verš na vašu vieru v Božiu zvrchovanosť?
- Súhlasíte? Prijímate tento koncept bez výhrad?

Verš 6

- Stotožňujete sa s Jeremiášovou váhavosťou v súvislosti s Božou výzvou?
- Aké by boli vaše "výhovorky"?
- Máte ešte stále výhovorky? Čo by ste s tým mali robiť?

Verš 7

- Čo si osobne myslíte o tom, ako Boh odpovedal Jeremiášovi?
- Čo si myslíte o Jeremiášovom zjavnom nedostatku "pružnosti", aby odmietol Božie povolanie?

- Zdá sa, že Jeremiáš nemal dost' priestoru, aby sa mohol samostatne rozhodnúť. Ako sa cítite pri pomyslení, že nemáte žiadnu reálnu možnosť voľby vo veci Božieho povolania? Mali by ste mať možnosť voľby?
- Nevyvoláva vo vás tento verš otázky v oblasti slobodnej vôle človeka a Božej zvrchovanosti?
- Ak áno, aká bude vaša reakcia?

Verš 8

- Čo pre vás osobne znamená tento verš?
- Ako to budete aplikovať v osobnom živote a vo vašej službe?

Verš 9

- Môžete opísať situáciu, kedy sa s vami osobne "stretol" Boh?

Verš 10

- Čo vám tento verš hovorí o Božom konečnom celi vašej služby?
- Vidíte nejakú podobnosť medzi Jeremiášovou a vašou úlohou, ako zakladateľa zboru?
- Jeremiáš musel prekonávať prekážky, aby dosiahol cieľ – stavať a sadiť. Aké prekážky musíte prekonávať vy, aby ste dosahovali rovnaký cieľ – budovanie Božieho kráľovstva a zakladanie zborov?
- Ako sa cítite pri predstave, že sa ocitnete v pozícii, kedy budete musieť ísť proti tradícii a vodcom, ktorí budú proti vašim úmyslom zakladať zbor?
- Ako by ste riešili prekážky a problémy s ľuďmi, ktorí by boli v opozícii voči vám?

Verš 12

- V čom vidíte osobnú aplikáciu princípu tohto verša?
- Čím oslovuje tento verš vašu dôveru, ako zakladateľa zboru?

Verš 16

- Ako sa vysporiadavate s otázkou "iných bohov" vo vašom živote?
- Čo musíte urobiť, aby ste si boli istí, že vaša oddanosť patrí iba Bohu, a nie iným "bohom", napr. materializmu, nacionalizmu, atď.

Verš 17

- Ako v tomto bode hodnotíte svoju pripravenosť stáť v Božích veciach proti každej opozícii?
- Čo musíte vy osobne urobiť, aby ste sa pripravili na svoju budúcu službu?
- V ktorých oblastiach svojho života potrebujete duchovne zosilniť?

Verš 18

- Boh opevnil Jeremiáša. Ako Boh opevnil vás, aby ste stáli v Jeho veciach?
- Čo vám Boh dal, aby to s vami bolo za každých okolností?
- Čo cítite voči Bohu, ktorý takto zabezpečil vás a vašu službu?

III. SÚHRN

V texte Jeremiáš 1 vidím túto aplikáciu pre môj život a službu:

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Súhlasíte s tým, že je vždy dôležité aplikovať učenie najprv vo svojom živote? Prečo je to dôležité?
- Ako "kontext" ovplyvňuje aplikáciu textu?

AKČNÝ PLÁN

- Ak ste nemali čas ukončiť túto lekciu v skupine, ukončte ju pred začatím ďalšieho workshopu, aby ste boli oboznámení s princípmi.

ZDROJE

Hendricks, Howard G., and William Hendricks. *Living By the Book*. Chicago, IL: Moody Press, 1991.

Aplikácia WORKSHOP

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je umožniť účastníkom nacvičiť si aplikáciu biblického textu, ktorá je súčasťou indukčnej metódy biblického štúdia.

☞ Hlavné body

- Posolstvo textu musíme aplikovať najprv vo vlastných životoch.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Vedieť, ako aplikovať posolstvo textu Sk.17:1-10a do svojho života a služby.

☞ Príloha

7A Efez – indukčné biblické štúdium

☞ Doporučenia pre inštruktov

Priebeh tohto workshopu je podobný, ako u predchádzajúcich dvoch. Vytvorte 3-4 členné skupinky. Posledných 15 minút workshopu venujte spoločnému porovnávaniu výsledkov.

PRIEBEH WORKSHOPU

Budeme pokračovať v štúdiu Sk.17:1-10a. Budeme používať predošlé pozorovania a výklad. Tento čas však budeme venovať aplikovaniu princípov do našich životov a služby.

- Vytvorte 3-4 členné skupinky
- 35 minút pracujte na krokoch aplikácie a uvažujte, ako čo najlepšie aplikovať text vo svojich životoch a službe.
- Posledných 15 minút venujte spoločnému zdieľaniu o svojich aplikáciách a vyberte najvýstižnejšie "aplikačné" otázky pre prípadné použitie, keby ste viedli indukčné štúdium tohto textu.

PRÁCA V SKUPINE

Nasledovný postup použite na to, aby ste prišli k užitočnej aplikácii vo svojom živote.

A. Pripomeňte si biblický princíp

Tu napíšete biblický princíp, ktorý ste odvodili z textu Sk.17:1-10a v Lekcii 5.

B. Porovnajte kontexty

Aby vaša aplikácia bola správna, váš kontext musí byť rovnaký, ako biblický kontext.

1. *Stručne opíšte pôvodný biblický kontext Skutkov 17:1-10a:*

2. *Stručne opíšte svoj kontext (kto ste, čo robíte, atď.)*

3. *Stručne opíšte aspoň jednu vec, v ktorej je vaša situácia (kontext) podobná situácii v Sk. 17. (Poznámka: U každého člena skupiny to môžu byť rôzne veci, ale určite tu budú aj podobnosti, v ktorých si budete môcť navzájom pomôcť.)*

C. Rozmýšľajte o oblastiach aplikácie

Prečítajte si text a hľadajte, ktoré z týchto oblastí sa hodia do vašej situácie. Ak nejakú nájdete, poznačte si, v akej súvislosti. Možno nájdete aj iné oblasti; ak áno, poznačte si ich dolu.

- Viera
- Postoje
- Skutky
- Hriech (hriechy)
- Výzva
- Zaslúbenie
- Charakter
- Iné
- Iné

D. Všeobecné otázky

Položte si tieto všeobecné otázky. Poznačte si odpovede na tie, ktoré sa hodia.

- Je tu nejaký príklad, ktorý mám nasledovať?
- Je tu nejaký hriech, ktorému sa mám vyhnúť?
- Je tu nejaké zaslúbenie?
- Je tu niečo, za čo sa mám modliť?
- Je tu nejaký príkaz, ktorý mám poslúchať?
- Je tu podmienka, ktorej má vyhovieť?
- Je tu verš, ktorý sa mám naučiť naspamäť?
- Robím niekde chybu?
- Je tu nejaká výzva, na ktorú mám reagovať?

E. Pýtajte sa konkrétne otázky

Teraz rozmýšľajte o konkrétnych otázkach ku každému veršu, ktoré smerujú k otázke "Čo by som mal robiť?" Otázky aj odpovede si poznačte dolu:

[Zakrúžkujte dve otázky, ktoré by ste použili, keby ste viedli štúdium tohto textu.]

SÚHRN

Teraz spoločne diskutujte a porovnávajte aplikácie, ktoré ste našli v texte. Nakoniec porovnajte "aplikačné" otázky, ktoré vybrala každá skupina a z nich vyberte dve, ktoré považujete za najvýstižnejšie, a ktoré by ste použili, keby ste viedli induktívne štúdium tohto textu. Poznačte si ich:

- 1.
- 2.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Čo považujete za najdôležitejšiu vec, ktorú by ste mali urobiť ako výsledok čítania tohto textu?
- Čo nové ste sa naučili pri používaní tejto metódy?

AKČNÝ PLÁN

- Teraz ste prešli jednotlivými krokmi – pozorovaním, výkladom a aplikáciou. Do nasledujúceho seminára si budete musieť pripraviť krátke induktívne biblické štúdium, v ktorom použijete princípy, ktoré ste sa naučili. Budete mať 20 minút na prezentáciu tohto štúdia počas workshopu na nasledujúcom seminári. Na tomto seminári budeme hovoriť o *vedení* induktívneho biblického štúdia.
- V tomto bode bude vašou úlohou študovať pasáž induktívnou metódou a pripraviť čo najviac otázok na pozorovanie, výklad a aplikáciu. Mali by ste určiť *význam* textu a jeho *aplikáciu*. Zo všetkých otázok potom vyberte 5-6 na pozorovanie, 2-3 na výklad a 1-2 na aplikáciu, ktoré by najlepšie viedli ostatných účastníkov seminára k pochopeniu a aplikovaniu učenia tohto textu.

- Na štúdium si môžete vybrať jeden z uvedených textov. Porovnajte si, prosím, texty s ostatnými účastníkmi tak, aby ste všetci nerobili štúdium toho istého textu. Ako príklad môžete použiť Prílohu 7A, kde je vzor induktívneho štúdia o založení zboru v Efeze zo Sk.19:1-10. Vaše štúdium by malo mať podobnú formu, iba, samozrejme, odlišné otázky, hlavnú myšlienku a aplikáciu.
- Texty, z ktorých si môžete vybrať:
  - Skutky 13:4-12 (Pafos)*
  - Skutky 13:13-52 (Antiochia)*
  - Skutky 14:1-7 (Ikonia)*
  - Skutky 14:8-20 (Lystra a Derbe)*
  - Skutky 16:11-40 (Filippis)*
  - Skutky 17:10-15 (Berea)*
  - Skutky 17:16-34 (Atény)*
  - Skutky 18:1-17 (Korint)*

ZDROJE

- Hendricks, Howard G., and William Hendricks. *Living By the Book*. Chicago, IL: Moody Press, 1991.

Efez – induktívne biblické štúdium

AKO PAVOL ZALOŽIL ZBOR

ÚVOD

Ježiš nám prikázal, aby sme činili učeníkmi všetky národy. Môžeme naozaj toto robiť? Koľko môžete urobiť vy? Koľko ľudí by ste mohli získať pre Krista počas – povedzme – dvoch rokov? Akú veľkú územnú oblasť by ste “nasýtili” evanjeliom za tento čas? Apoštol Pavol bol schopný hlásať evanjelium (Sk.19) každému na veľkej územnej ploche za taký krátky čas. Ak chceme byť efektívnymi zakladateľmi zborov, potrebujeme študovať, ako to robil Pavol a snažiť sa používať tie isté metódy, aké používal on. Pozrime sa na metódy, ktoré používal vo svojom úspešnom zakladaní zborov.

I. MODLITBA

Modlite sa chvíľu, aby Boh otvoril vaše oči a srdcia, aby ste rozumeli, ako k vám chce prehovoriť prostredníctvom tohto textu.

II. ČÍTAJTE SKUTKY 19:1-10

Pozorne a sústredene čítajte tento text – potichu alebo nahlas.

III. POZOROVANIE

Prvým krokom je zistiť, čo *hovorí* Biblia. Pozorne skúmajte text a odpovedajte na nasledovné otázky:

Kontext (Skutky 18:18-28):

- Keď Pavol prišiel do Efezu v Sk.19, našiel tu učeníkov. Čo si myslíte, **ako** sa títo ľudia stali učeníkmi?
- **Kto** priviedol týchto ľudí k učeníctvu a **ako**?

Text (Skutky 19:1-10):

- **Aký** nedostatok Pavol odhalil u týchto učeníkov a čo s tým urobil?
- **Kde** Pavol začal svoju prácu v Efeze?
- **Akú** zmenu vo svojej stratégii Pavol urobil a **prečo**?
- **Aký** bol výsledok Pavlovej služby v Efeze?

IV. VÝKLAD

Druhým krokom je určiť, čo tento biblický text *znamená*. Rozmýšľajte o posolstve týchto veršov tým, že odpoviete na nasledovné otázky:

- Čo si myslíte, **prečo** sa Lukáš zameriava na Pavlovu reakciu na učenie o Duchu Svätom v prvých ôsmich veršoch tohto textu?
- Vo verši 8 Pavol presvedčivo argumentuje. Vo veršoch 9 a 10 sa však už zameriava na výcvik učeníkov. **Aká** bola reakcia na každú z týchto metód a **ktorou** metódou nás tento text chce povzbudiť?

Jednou alebo dvomi vetami zhrňte *hlavnú myšlienku* týchto veršov. Ak to je možné, vyjadrite ju vo forme *biblického princípu*. Napíšte:

Biblický princíp tohto textu:

V. APLIKÁCIA

Tretím krokom je určiť, ako budeme túto pravdu aplikovať vo svojich životoch a v službe. V súvislosti s textom rozmýšľajte o nasledovných otázkach:

1. Preto, aby som aj ja slúžil tak, ako apoštol Pavol, dve najdôležitejšie veci, ktoré musím urobiť sú:

2. Vychádzajúc z tohto textu; ako by som mal ja slúžiť, aby som čo najviac minimalizoval prenasledovanie a maximalizoval šírenie evanjelia?

SÚHRN

Poznať pravdu nestačí. Musíme ju aplikovať. Posledným krokom je *poslúchať ju*. Venujte chvíľu modlitbe, aby vám Boh pomáhal konať v poslušnosti pravdám, ktoré ste sa naučili z tohto textu.

EVANJELIZÁCIA

EVANJELIZÁCIA

1

LEKCIA

Úvod do evanjelizácie

BOH TAK MILOVAL SVET

☞ Ciel' lekcie

Cieľom tejto lekcie je predstaviť podstatu, potrebu, motív a miesto evanjelizácie v stratégii ZZS.

☞ Hlavné body

- Evanjelizácia je proces, a nie iba udalosť.
- Schopnosti a skúsenosti v evanjelizácii môžu rásť.
- Proces evanjelizácie nie je ukončený, pokiaľ zrelší kresťan nezačne viesť mladého kresťana k učeníctvu a nepomáha mu rásť vo viere.

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Rozpoznať naliehavú potrebu stratených a byť stále viac motivovaný bezpodmienečnou láskou k tomu, aby ich evanjelizoval.

☞ Príloha

1A Most

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Nechajte účastníkov, aby nahlas prečítali vybrané verše v II. časti. Rovnaký čas venujte opakovaniu lekcie o modlitebných trojiciach. Povzbudte účastníkov, aby si do nasledujúceho seminára založili vlastnú modlitebnú trojicu.

ÚVOD

Evanjelizácia je dôležitá úloha pre všetkých veriacich. Pre tých, ktorí pracujú v zakladaní zborov, evanjelizácia nie je o nič menej dôležitá. Zakladať zbory bez evanjelizácie v skutočnosti ani nie je možné. Nádej pre túto úlohu môžeme nájsť v texte Mat.4:19, kde Ježiš vyzýval učeníkov k nasledovaniu slovami: "Podďte za mnou, a učiním vás rybármi ľudí." Ježiš chcel, aby títo skúsení rybári využili svoje životy na budovanie Jeho cirkvi. Keď nasledujeme Krista, pozorujeme Jeho zákon a poslúchame Ho a On túži po tom, aby z nás urobil rybárov ľudí, ktorí sú schopní pritiahnúť a získať ľudí pre Neho. Jedine Pán je schopný z nás urobiť efektívnych rybárov duší.

Je veľa spôsobov, ako chytať ryby. Používame veľké lode, zložité stroje a obrovské siete, aby sme ich pochytali po tisícoch. Keď chceme chytiť niekoľko, hádzeme menšie siete. Používame ostré háčiky s návnadou alebo príťažlivé lesklé vlnadlá, keď chceme chytiť jednu. Nechytíme rybu vždy za každým hodením háčika s návnadou, ale s každou skúsenosťou sa učíme. Musíme ísť tam, kde sú ryby a zvoliť vhodnú metódu, aby sme ich chytili.

Rovnako tak existuje množstvo metód, ako priviesť mužov, ženy, mládež a deti ku Kristovi. Existuje iba jedno pravdivé evanjelium. Keď kážeme evanjelium, Duch Svätý usvedčuje svet o vine za hriech, o spravodlivosti a súde (Ján 16:8) a privádza ľudí k viere, ktorá premieňa životy. Našou úlohou je spojiť efektívne metódy a stratégie, aby sme získali ľudí pre Krista a priviedli ich do zboru. O niektorých z týchto metód a stratégií budeme uvažovať v tejto lekci.

I. PODSTATA EVANJELIZÁCIE

Evanjelizácia znamená "hovorenie dobrej zvesti". "Dobrá zvest", že Ježiš Kristus umožnil spasenie a sprístupnil ho ako dar, je najlepšia správa, ktorá kedy vstúpila do ľudských uší a srdc. Evanjelizácia znamená pomáhať tým, ktorí neveria v Krista, aby sa obrátili k viere v Neho. Evanjelizácia však nie je koniec procesu. Skutočná evanjelizácia je ako prvá etapa štafetového behu. Ak sú ľudia získaní pre Krista, treba ich "podať" tomu, kto ich bude viesť k učeníctvu a kto im pomôže starať sa o ich nový život v Kristu. Štafeta nekončí, pokiaľ nie je založené spoločenstvo veriacich a telo Kristovo sa neznásobuje prostredníctvom ďalšej evanjelizácie a učeníctva.

A. Proces

Tento proces evanjelizácie je dôležitý spôsob, ktorým Pán vedie kresťanov v spolupráci s Duchom Svätým k budovaniu Božieho kráľovstva – cirkvi Ježiša Krista. Kým práca Svätého Ducha v srdciach ľudí je neviditeľná, úsilie kresťanov v evanjelizácii je verejné aj súkromné.

Evanjelizácia začína v súkromí, modlitbou. Táto môže byť individuálna, alebo formou modlitebných trojíc (viď časť Modlitba, Príloha 3A Modlitebné trojice). Modlitebné trojice pozostávajú z troch kresťanov, ktorí sa pravidelne stretávajú, aby sa každý z nich modlil sa troch nespasených priateľov alebo príbuzných. Skupina sa stretáva a modlí za týchto ľudí dovedy, pokiaľ sa nestanú kresťanmi, alebo pokiaľ iné okolnosti nezabránia v tom, aby sa ďalej stretávali. Keď sa angažujete v evanjelizácii, povzbudte ostatných, aby sa modlili podľa Pavlovho príkladu v Ef.6:19-20 a Kol. 4:2-6. Keď sa modlíme, prosíme Boha, aby:

- pripravil srdcia tých, ku ktorým chceme hovoriť
- nás viedol k tým, ktorí sú pripravení
- nám pomáhal predstaviť evanjelium jasným a zrozumiteľným spôsobom
- ochraňoval rozosievanú zvest'.

Svoju vieru zdieľame verejne vtedy, keď vykonávame bežné aktivity. Vytvárame prirodzené vzťahy s ľuďmi v našej komunite. Trávime čas s ľuďmi, ktorí môžu pozorovať naše životy a my môžeme pozorovať ich životy. Budujeme mosty dôvery k jednotlivcom aj rodinám, čím rozširujeme svedectvo a vplyv Krista. Evanjelizácia zahŕňa aj špecifické aktivity zamerané na získavanie ľudí a hlásanie evanjelia. Môže sa to diať prostredníctvom jednoduchých láskavých skutkov, rozdávaním traktátov, alebo to môže byť komplex aktivít spojených so snahou zasiahnuť učitú oblasť premietaním filmu Ježiš alebo kázaním obdarovaného evanjelistu.

B. Zvest'

V liste novozałożenému zboru v Ríme napísal Pavol apoštol tieto slová:

"Lebo sa nehanbím za evanjelium Kristovo, lebo je mocou Božou na spasenie každému veriacemu, Židovi predne i Grékovi." (Rim.:1:16)

Áká je zvest' evanjelia – "dobrej zvesti" – ktorú máme zvestovať? Pavol jasne a jednoducho prezentoval evanjelium v 1Kor.15:3-7. V tomto texte Pavol rozdelil obsah evanjelia na dve paralelné časti – pokánie a vieru. Teológovia vedia napísať nekonečné state o obsahu evanjelia. Avšak podstata "dobrej zvesti" je zhrnutá v tomto texte:

Jednotlivé časti evanjelia jasne vidíme, keď si verše napíšeme takto:

Kristus zomrel za naše hriechy (podľa píssem)

- bol pochovaný

na tretí deň vstal (podľa píssem)

- zjavil sa Petrovi a potom dvanástim ...

V takejto forme ľahko vidíme dve hlavné myšlienky – smrť a vzkriesenie Krista. Obe sa uskutočnili “podľa písem” a každá má svoje dôkazy. Dôkazom Jeho smrti bol Jeho pohreb a dôkazom Jeho vzkriesenia bolo, že sa zjavil veriacim. Pozrime sa bližšie na každú z týchto dvoch myšlienok.

1. Čiňte pokánie – (pretože zomrel)

V tomto vyjadrení je toho “zabaleného” veľa. Predovšetkým, musíme priznať, že pred svätým Bohom sme hriešnici. Ak by bolo čokoľvek, čo by nám prinieslo spasenie, Kristus by nemusel zomierať. Neexistuje však absolútne nič, čo by sme mohli urobiť, aby sme získali priazeň u Boha. Nie je nič také, ako spravodlivý človek (Rim.: 3:10, 20). Musíme sa spoľahnúť na Jeho milosť. Potrebujeme milosť, a nie spravodlivosť. (Ef. 2:8,9)

Kristova smrť taktiež znamená, že Jeho smrť postačuje na naše spasenie. Toto by nebolo možné, keby nebol Božím Synom – Synom človeka – Bohom v tele. Boh by nemohol zomrieť, pokiaľ by Ježiš nevzal na seba ľudské telo. Ale obyčajný človek nemôže zomrieť za všetkých. Môže zomrieť iba za svoje vlastné hriechy. Preto jedine Ježiš, vtelený Boh, mohol utíšiť Boží hnev voči hriechu a ponúknuť nám spasenie z milosti.

Prvá časť evanjelia pozostáva z toho, že pripúšťame svoju nehodnosť a božskosť a dostatočnosť Krista. Nikto nemôže byť spasený, pokiaľ neprijme zvrchovanosť Krista a nečiní pokánie.

2. Verte v Krista – (pretože vstal)

Druhá časť evanjelia pozostáva z viery. Je potrebné činiť pokánie, ale to samotné nám nepostačuje na spasenie. Veľa “kresťanov” verí, že Kristus zomrel za hriechy, ale myslia si, že musia niečo urobiť, aby si zaslúžili Jeho spasenie. S týmto bludným učením Pavol konfrontoval Galaťanov. Niektorí učili, že musia veriť a taktiež dodržiavať zákon, aby mohli byť spasení. Pavol zavrhol túto myšlienku tými najsilnejšími slovami (Gal.1:8-9, 2:15-16, 3:3,11). Kristova obeť je pre nás postačujúca na spasenie. Nemusíme, a ani nemôžeme nič pridať z vlastných síl.

Skutočnosť, že Kristus vstal z mŕtvych znamená, že Jeho zaslúbenie je pravdivé. Odišiel, aby pre nás pripravil príbytky a opäť príde, aby nás vzal so sebou domov (Ján 14:2-3). Naše spasenie sa stáva pravdou, keď v Neho veríme. Môžeme Mu slúžiť našimi dobrými skutkami, ktoré sú vyjadrením vďačnosti a toho, že ho uctieваме. Ale tieto skutky sú súčasťou nášho *posväcovania*, a nie nášho *spasenia*.

C. Prostredníci

Najsilnejšou prezentáciou zvesti evanjelia je tá, ktorá sa prejavuje v našom vlastnom živote. Spôsob, akým žijeme, dáva život slovám, ktoré hovoríme. Naša integrita, súcit a transparentnosť sú nástrojmi, ktoré používa Pán, aby nás učinil “svetlom a soľou” tam, kde žijeme. Tieto slová sú pre nás výzvou:

Ty píšeš evanjelium, kapitolu každý deň.

Skutkami, ktoré robíš, slovami, ktoré hovoríš.

Ľudia čítajú, čo si napísal, prekrútené alebo pravdivé.

Aké je evanjelium podľa teba?

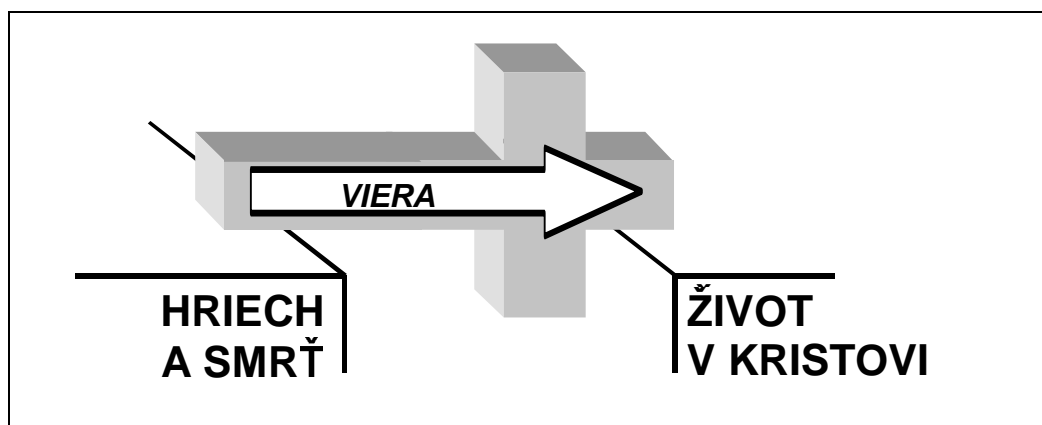
II. POTREBA EVANJELIZÁCIE

A. Bez Ježiša Krista sú ľudia duchovne mŕtvi a navždy oddelení od Boha

Nielen že je každý duchovne oddelený od Boha, ale každý je aj absolútne nechopný vykúpiť sa. Hriech je prekážkou, ktorá bráni prístupu k Bohu. Či si svoj stav uvedomujeme, alebo nie, sme zúfalo oddelení od riešenia, ktoré ponúka iba Ježiš, a nikto iný. Pozrite si, prosím, prílohu 1A Most, ktorá jednoduchým spôsobom vysvetľuje, ako Ježiš preklenul priepasť medzi Bohom a nami.

- ◆ Rimanom 1:18nn
- ◆ Rimanom 3:9-20,23
- ◆ Ján 14:6
- ◆ Ezechiel 3:16-21
- ◆ Rimanom 6:23
- ◆ Efežanom 2:1-3

Obr. 1.1 Proces evanjelizácie

B. Sme Božou metódou, ktorou chce získať svet

Od čias Ježiša Krista sú Jeho nasledovníci poverení zodpovednosťou byť reprezentantmi Jeho kráľovstva na tomto svete. Apoštolovia boli prví, ktorí prijali toto poverenie. Pochopili, že majú byť svedkami – že majú byť hovorcami a veľvyslancami Krista. Tieto roly znamenajú, že máme verne prezentovať pravdu tak, ako jej rozumieme a že máme verne reprezentovať Boha, ktorý si nás získal a vyslal nás.

Pavol prijal túto zodpovednosť ako svoj dlh alebo záväzok, ktorý je dlžný Bohu a tým, ktorí sú stratení. Pokiaľ je pravda, že niekto môže byť zachránený jedine skrze Božie Slovo a Svätého Ducha, je to nanajvýš neobvyklé. Avšak aj vtedy, keď Ježiš sám prehovoril k Pavlovi na ceste do Damašku, poslal Ananiáša, aby dokončil proces evanjelizácie v Pavlovom živote. Boh túži po tom, aby mohol používať mužov a ženy, ktorí Ho poznajú ako prostredníkov, skrze ktorých chce zasiahnuť stratených.

- ◆ 2Korint'anom 5:16-21
- ◆ Matúš 28:18-20
- ◆ Skutky 1:8
- ◆ Rimanom 1:14-17
- ◆ Marek 16:15
- ◆ 2Timoteovi 4:5b

C. Mnohí sú ochotní počuť a porozumieť riešeniu svojej dilemy

Francúzsky filozof Blaise Pascal povedal, že v ľudskom vnútri je prázdnota, ktorá má obrysy Boha, ktorú môže presne vyplniť iba On. V priebehu vekov ľudia hľadali riešenie tejto svojej dilemy. V tabuľke dolu je niekoľko z mnohých ľudí Nového zákona, ktorí otvorene hovorili o svojom stave v nádeji, že nájdu riešenie svojich problémov. Sú ďalší takí, ako oni, ktorí budú počúvať evanjelium, keď k nim pôjdeme a urobíme ho pre nich zrozumiteľným.

- ◆ Nikodém—Ján 3
- ◆ Žena pri studni—Ján 4
- ◆ Zacheus—Lukáš 19
- ◆ Muž slepý od narodenia—Ján 9
- ◆ Zástup v Jeruzaleme—Skutky 2
- ◆ Etiópsky eunuch—Skutky 8

D. Evanjelium má moc premieňať

1. *Evanjelium premieňa duchovné skutočnosti.*

Evanjelium premiestňuje ľudí z kráľovstva satana do kráľovstva Boha, z tmy do svetla, zo smrti do života. Už viac nie sme nepriatelia Krista a otroci hriechu, my (a tí, ktorí uverili pre naše svedectvo) sme sa stali členmi domácnosti Božej (Kol.:1:10-14).

2. *Evanjelium premieňa celý svet.*

Evanjelium premieňa životy – vo veľkých kozmopolitných mestách, v ukrytých horských dedinách, v sparných tropických džungliach, medzi problémovou mládežou, v rozbitých rodinách, medzi zaneprázdnenými podnikateľmi a politikmi. Evanjelium má vplyv na každom kontinente. Rodiny, komunity a národy po celom svete boli premenené evanjeliom Ježiša Krista.

3. *Evanjelium premieňa spoločnosť.*

Keď ľudia prídu ku Kristovi a poddajú sa vedeniu Ducha Svätého, vtedy spoločenstvo tých, ktorí milujú Krista, má morálny vplyv, ktorého dobro pocíti celý národ.

4. *Evanjelium premieňa jednotlivcov.*

Všetci, ktorí na základe zvestovania evanjelia uverili v Krista, majú svedectvo o tom, ako ich Božia milosť hlboko premenila, vytvorila z nich nové stvorenia v Kristu. Jednotlivci aj rodiny sú hlboko ovplyvnené.

5. *Evanjelium premieňa život teraz.*

Kristovo životodárne evanjelium nás zachránilo. Boli sme uchránení pred trestom za hriech! Navyše, sme chránení aj pred prítomným hriechom a jeho mocou. Evanjelium robí premeny dnes (1Kor.15:55-56; Rim. 5:8-10).

6. *Evanjelium mení našu budúcnosť.*

Prostredníctvom tých, ktorí uverili skrze nás, môžeme ovplyvniť nielen našu generáciu, ale aj nasledujúce. Môžeme sa stať základom pre nové duchovné generácie v rámci našich rodín, aj mimo nich.

7. *Evanjelium mení našu večnosť.*

Zmena, ktorú prinieslo evanjelium, sa netýka iba nášho súčasného života, ale aj nášho osudu vo večnosti. Ako nevesta Kristova, cirkev, sme večným svedectvom v ponebeských oblastiach o Božej milosti a Jeho milosrdenstve (Ef. 3:10, 11).

III. MOTÍV EVANJELIZÁCIE

A. Je možné evanjelizovať z pocitu povinnosti alebo záväzku voči Bohu alebo druhým

Pavol napísal v liste Rimanom 1:14, že je dlžníkom tým, ktorí ešte nepočuli zvesť evanjelia. Vnímal záväzok rozdeliť sa s tým, čo vlastnil, s evanjeliom. Boží muži o sebe často hovorili ako o Jeho služobníkoch, čím chceli vyjadriť, že ich konanie bolo aspoň čiastočne motivované ako ich odpoveď na autoritu Boha, ich Pána.

V liste Kolosenským 1:28 Pavol hovorí o celi jeho služby evanjelia: "... aby sme predstavili každého človeka dokonalého v Kristu Ježišovi." Božích služobníkov často motivuje k evanjelizácii to, že chcú vidieť naplnenie dlhodobých Božích cieľov vo svete. Táto nádej a zadosťučinenie nás môžu silne motivovať, keď slúžime Bohu.

B. Je možné evanjelizovať zo strachu pred Bohom a Jeho súdom

Z času načas nás ani pociťovanie lásky k Bohu a k ľuďom, ani zmysel pre povinnosť dostatočne nemotivujú. Niekedy práve skutočnosť, že budeme skladať účty Bohu a zodpovedať sa Mu za svoju službu, v nás vyvoláva strach. Aj tento strach nás dokonca môže motivovať v službe. Boh veľmi silnými slovami upozorňoval Ezechiela, aby niesol Jeho zvesť, pretože inak poniesie dôsledky (Eze 3:16-21). Jonáš išiel evanjelizovať až potom, keď ho vystrašila veľká ryba (Jon 2).

C. Je možné evanjelizovať dokonca aj z úplne nevhodných dôvodov

V jednom z listov mladému zboru Pavol hovorí, že niekto hlásal evanjelium zo závidosti a svárivosti. (Filip.1:15) Povedal dokonca, že na tom nezáleží! Pre Pavla bolo dôležité, že sa hlásalo evanjelium. Tešil sa, že sa diala správna vec, napriek zlým motívom! (Filip.1:15-18)

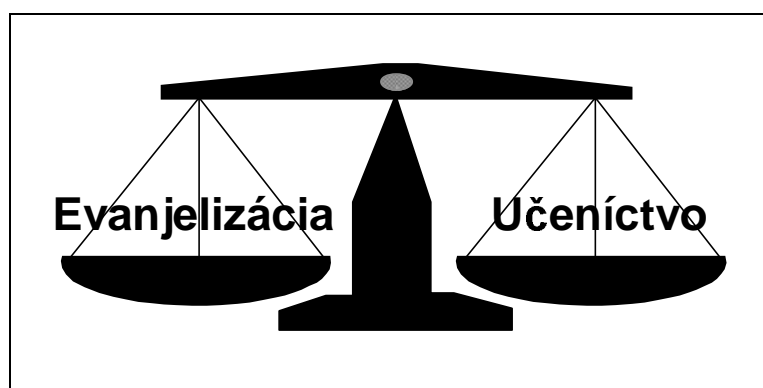
D. Evanjelizovať by sme mali z lásky ku Kristovi a k strateným ľuďom

Dozrievajúci kresťan rastie vo svojej láske ku Kristovi a rovnako aj v láske k tým, ktorých miluje Kristus – k cirkvi a strateným. (2Kor. 5:14) Pavol hovorí, že láska Kristova ho "núti" presvedčať ľudí. (2Kor.5:14)

Keď čítame 1Ján vidíme, že apoštola Jána k hlásaniu evanjelia motivovala túžba, aby stále viac ľudí bolo v spoločenstve cirkvi.

IV. MIESTO EVANJELIZÁCIE V STRATÉGII ZZS

Stratégia zakladania zborov saturovaním je v mnohom závislá na evanjelizačnom úsilí. Saturácia evanjelizácia ide ruka v ruku so saturačným zakladaním zborov. Základná práca evanjelizácie – získavanie ľudí pre vieru v Krista – musí pokračovať následnou prácou starostlivosti a vstrojovania nových veriacich a učeníkov. Ani v tejto následnej práci nesmieme zanedbať kritický bod zameranej, pokračujúcej evanjelizácie – budovanie mostov k nekresťanom a ich privádzanie k viere. Medzi hlásaním dobrej zvesti a pomoci tým, ktorí uverili, sa musí udržiavať rovnováha. Zanedbanie ktorejkoľvek z týchto aktivít ohrozuje Božie dielo, na ktorom sa podieľame.

Obr. 1.2 Udržiavanie rovnováhy

Musíme pomáhať tým, ktorých nám Boh dal, aby sme ich viedli k učeníctvu, ale nikdy sa nesmieme uspokojiť s počtom tých, ktorých sme priviedli k viere. Nesmieme zabúdať na úlohu evanjelizácie. Musíme byť oddaní a usilovní v našej zodpovednosti hlásať neveriacim evanjelium. Bez toho, aby sme nepretržite získavali ľudí pre vieru, nebude žiadne ďalšie upevňovanie, budovanie vodcov a žiadna nádej na nepretržité multiplikovanie zborov. Evanjelizácia musí mať prvé miesto pri saturačnom zakladaní zborov. Vstrojovanie a mobilizovanie všetkých veriacich do práce evanjelizácie je primárnou zložkou stratégie ZZS.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Veríte tomu, že vás Boh môže použiť na to, aby prostredníctvom vás získal ďalších?
- Čo je tou najdôležitejšou vecou, ktorá sa vám kedy prihodila?
- Ak to je pravda, čo je potom tou najdôležitejšou vecou, čo by ste mali v živote robiť, aby ste mali pozitívny vplyv na ľudí, ktorých poznáte?
- Čo je to "dielo evanjelistu"? (1Tim.4:2)
- Čo vás najviac motivuje k zdieľaniu evanjelia?
- Viete si predstaviť desať ľudí vo vašom okolí, ktorí potrebujú osobný vzťah s Kristom?
- Aké sú vaše plány na zvýšenie vášho evanjelizačného úsilia?

AKČNÝ PLÁN

S ďalšími dvomi veriacimi vytvorte modlitebnú trojicu, stretávajú sa a pravidelne sa modlite za spasenie tých, ktorých vám Boh položil na srdce. (viď Modlitba, Príloha 3A: Modlitebné trojice)

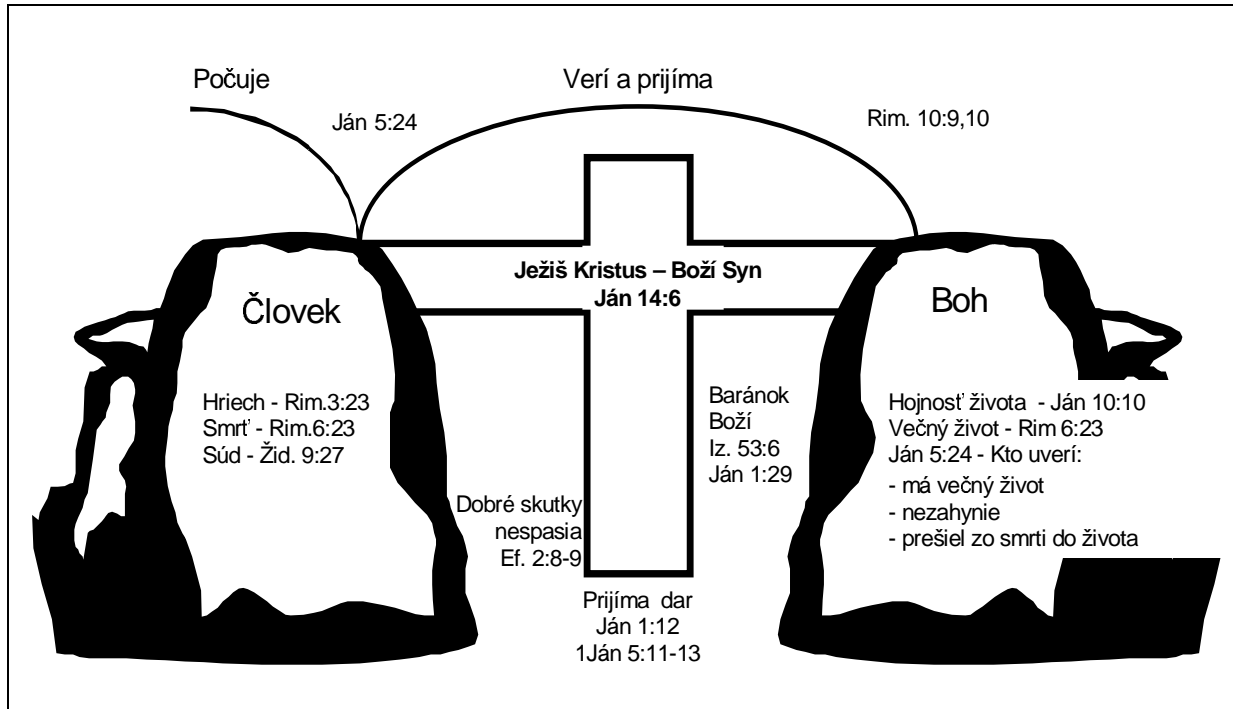
ZDROJE

- Coleman, Robert. *The Master Plan of Evangelism*. (Majstrov plán evanjelizácie) Old Tappan, NJ: Spire Books, 1964.
- Little, Paul E. *How to Give Away Your Faith*. (Ako odovzdávať svoju vieru) Madison, WI: IV Press, 1968.
- Maisel, John. *Is Jesus God? (Je Ježiš Boh?)* Budapest, Hungary: Central European Bible Institute, 1991.
- McDowell, Josh. *More than a Carpenter*. (Viac ako tesár) Minneapolis, MN: Worldwide Publications, 1977.

EVANJELIZÁCIA
PRÍLOHA

1A

Most

Ilustrácia Most môže byť efektívnou evanjelizačnou metódou. Možno sa vám zide, keď budete niekomu zdieľať evanjelium; pritom môžete postupne kresliť túto ilustráciu na papier (s použitím príslušných veršov). Slovná aj kreslená prezentácia je účinnejšia, než keby sme použili tieto metódy samostatne.

EVANJELIZÁCIA

LEKCIA **2,3**

Zostavenie vášho osobného svedectva

TOTO BOH UROBIL PRE MŇA!

☞ Cieľ lekcie

Cieľom tejto lekcie je vysvetliť hodnotu a spôsob prípravy osobného svedectva.

☞ Hlavné body

- Osobné svedectvo je efektívny a jemný spôsob svedectva neveriacim.
- Osobné svedectvo bude oveľa efektívnejšie, keď je správne pripravené a zahŕňa najdôležitejšie informácie.
- Osobné svedectvo hovorí o tom, čo Boh urobil vo vašom živote – nie je to kázeň!

☞ Požadované výsledky

Po preštudovaní tejto lekcie by každý účastník mal ...

- Porozumieť potenciálu osobného svedectva.
- Zostaviť troj-päťminútové svedectvo a zdieľať ho ostatným.

☞ Doporučenia pre inštruktorov

Toto je dvojhodinová lekcia. V prvej hodine by ste mali vysvetliť účastníkom, čo je osobné svedectvo a pomôcť im napísať osobné svedectvo. Druhú hodinu venujte praktickému zdieľaniu ich svedectiev. Aj keď je lekcia napísaná spolu, jednotlivé hodiny môžete rozdeliť do rôznych dní, aby účastníci mali dost času pripraviť si svedectvá, kým ich budú hovoriť pred všetkými.

Svedectvá by nemali byť dlhšie než 5 minút. Zvážte, či je potrebné použiť stopky, aby to nebolo príliš násilné. Vyžaduje si to veľkú disciplínu, aby svedectvá boli krátke, ale budú situácie, kedy budeme môcť povedať iba krátke svedectvo. Pri zdieľaní svedectiev môže byť efektívnejšie, keď sa rozdelíte do dvoch alebo troch skupín.

I. PODSTATÁ SVEDECTVA

A. Sme povolaní byť svedkami

V Sk.1:8 Ježiš zaslúbil svojim učeníkom, že prijmú moc Ducha Svätého, ktorý zostúpi na nich a oni budú Jeho svedkami. Kto je svedok? Na súde je svedok osoba, ktorá má povedať ostatným, čo videla. Svedok má povedať pravdu o konkrétnej udalosti tak, ako ju vnímal. Od svedka sa neočakáva, aby poznal každý detail, alebo aby mal rôzne pohľady na pravdu. Očakáva sa od neho, aby presne a úprimne povedal, čo si pamätá. Obsah, ktorý komunikuje svedok, je jeho svedectvom.

B. Sme povolaní vydávať svedectvo

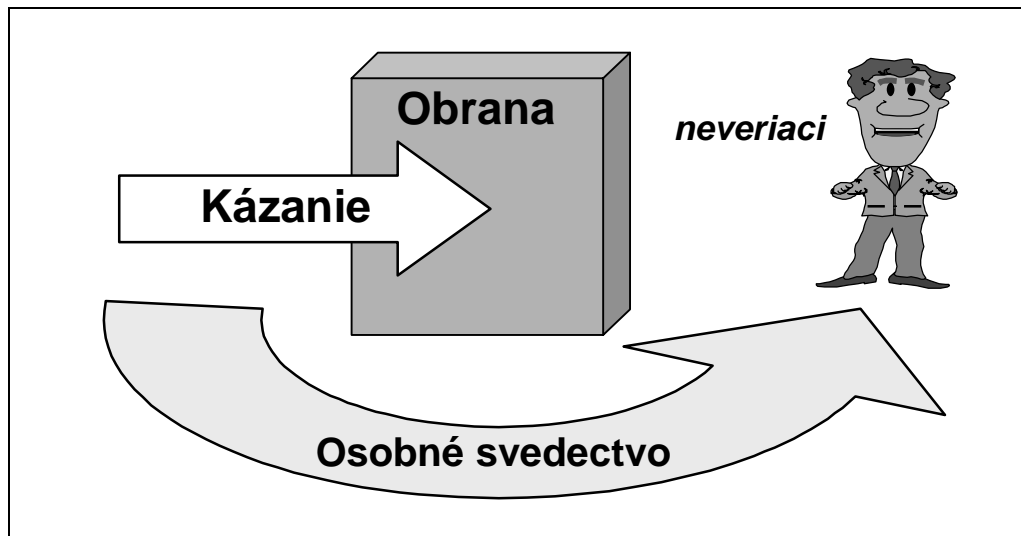
Každý z nás, kto uveril v Krista má tiež svedectvo, ktoré má zdieľať. Aká bola vaša skúsenosť s Kristom? Naše svedectvá sú tak individuálne, ako odtlačky prstov alebo snehové vločky. Naše svedectvá umožňujú iným, aby rozumeli, akým spôsobom Boh koná v živote ľudí. Toto je živá informácia, ktorú potrebujú neveriaci, aby mohli urobiť uvážené rozhodnutie pre Krista. Naše svedectvá sú povzbudením aj pre tých, ktorí milujú Krista. Keď hovoríme o Kristovom diele v našich životoch, ostatní sú povzbudení k väčšej viere a poslušnosti.

II. HODNOTA SVEDECTVA

A. Prekonávanie odporu voči evanjeliu

Ľudia počúvajú selektívne. Tí, ktorých chcete získať pre vieru, môžu odmietajú teologické diskusie o spasení. Ale ľahko a ochotne budú počúvať váš osobný príbeh o tom, ako ste uverili v Krista. Ľudia radi počúvajú zaujímavé príbehy. Či to pripúšťajú alebo nie, chcú, aby ste im dali pádne dôvody pre vieru. Vaše svedectvo, zdieľané úprimne, stručne a tvorivo, môže použiť Duch Svätý, aby otvoril ich oči a mysle, aby uvideli duchovnú pravdu novým spôsobom.

Obr. 2.1 Prekonávanie obrany osobným svedectvom

B. Premáhánie satana v duchovnom boji

Keď svedčíme o svojej viere iným, stojíme na Božej strane, zapájame sa do duchovného boja a útočíme na kráľovstvo diavla. V Zjavení 12:10-12 čítame:

“... Teraz sa stalo spasenie a moc a kráľovstvo spasením, mocou a kráľovstvom nášho Boha a vláda vládou jeho Krista, lebo je zvrhnutý žalobník našich bratov, ktorý žaloval na nich pred naším Bohom dňom i nocou. A oni zvíťazili nad ním pre krv Baránkovu a pre slovo svojho svedectva a nemilovali svojej duše až do smrti. Preto sa vesel'te, nebesia, a ktorí stáňte v nich! Beda tým, ktorí bývajú na zemi a na mori, lebo zostúpil k vám diabol, ktorý má veľký hnev, lebo vie, že má krátky čas.”

Všimnite si, akými prostriedkami bol žalobca na našich bratov, satan, premožený: “krvou Baránka” a “slovom svojho svedectva”. Dokonané dielo Ježiša Krista a náš vzťah s Ním sú dve veci, ktoré Boh používa, aby porazil toho zlého. Naše svedectvo viery v Krista a vernosť Kristovi sú dôležitými nástrojmi, ktoré používa Boh, aby budoval svoju cirkev. Hoci sme zakúsili ťažkosti, utrpenie, ba aj smrť pre vieru, my víťazíme a satan prehráva. Tak povedzte ľuďom, čo Boh urobil vo vašom živote!

III. PRÍKLADY SVEDECTIEV

V Písme je veľa príkladov ľudí, ktorí vydávali svedectvo. Čítajte nasledovné príklady osobných svedectiev a pozrite sa, čo sa z nich môžete naučiť. Použite metódy, ktoré ste sa naučili v lekciách o induktívnom štúdiu Biblie.

A. Žena pri studni (Ján 4:28-29)

- Čo povedala?
- Komu svedčila?
- Prečo použila konkrétne túto formu svedectva?

B. Muž slepý od narodenia (Ján 9:13-34)

- Komu svedčil?
- Čo povedal?
- Aký dôvod mal k svedectvu?
- Ako bolo prijaté jeho svedectvo?
- Ako sa vysporiadal s odporom?

C. Obrátenie Pavla (Sk. 9, 22 a 26)

V týchto textoch si všimnite, ako Pavol zdôrazňuje rôzne aspekty tej istej skúsenosti, aby oslovil poslucháčov:

- Kapitola 9 je Lukášov opis Pavlovho obrátenia
- Kapitola 22 je Lukášov záznam prerušeného Pavlovho svedectva pred Židmi v Jeruzaleme.
- Kapitola 26:2-23 je Lukášov záznam Pavlovho svedectva pred kráľom Agrippom.

D. Pavlovo svedectvo o udalostiach v Jeruzaleme (Sk. 24:10-21)**IV. PRÍPRAVA SVEDECTVA**

Venujte zvyšok lekcie príprave 3-5 minútového osobného svedectva. Proste Boha, aby vám pomohol presne si spomenúť na okolnosti vášho obrátenia. Urobte si poznámky o kľúčových myšlienkach alebo veršoch, ktoré doň chcete určite zahrnúť. Najlepšie je, ak dokážete vyčleniť jednu konkrétnu vec, ktorá vás priviedla k viere v Krista – niečo, čo by sa mohlo týkať neveriacich. Vo vašom svedectve hovorte v týchto troch bodoch:

Obr. 2.2 Moje svedectvo

Moje svedectvo

Môj život pred . . .

Ako som uveril v Krista . . .

Môj život teraz ...

A. Aký bol váš život predtým, než ste spoznali Krista?

Toto sa bude týkať vašich potrieb, o ktorých ste verili, že by ich mohol naplniť Kristus. Táto vec je spoločná pre vás aj pre osobu, ktorú chcete získať pre vieru. Prečo ste potrebovali Krista? Snažte sa oddeliť jednu vec, ktorá vás viedla k pokániu.

B. Ako ste prišli ku Kristovi?

Čo sa skutočne stalo? Kde ste boli? Kedy ste uverili v Krista? Čo ste robili? Aké slová Písma použil Duch Svätý vo vašom živote? Pomáhal vám niekto v tomto procese? Povedzte to tak jednoducho, ako sa len dá: predpokladajte, že poslucháč hľadá Boha a vašu skúsenosť môže použiť ako určitý scenár, podľa ktorého by sa mal orientovať.

C. Ako Kristus, ktorého ste spoznali, zmenil váš život?

Aký dopad má vaša viera na váš život? Akým konkrétnym spôsobom bol zmenený váš život? Boli to nejaké veci, ktoré vás prekvapili? Naplnili sa vaše očakávania? Nehovorte iba v minulom čase, povedzte, ako evanjelium pôsobí dnes vo vašom živote. Nevyhýbajte sa hovoriť aj o ťažkostiach – nekresťania musia vedieť, že kresťania majú problémy, pretože aj oni, nekresťania, majú určité problémy. Poslucháči musia vedieť, že Kristus je pevnou kotvou v búrkach, a že kresťanstvo dáva silu do života.

V. ZDIEĽANIE OSOBNÉHO SVEDECTVA

Teraz, keď ste si pripravili osobné svedectvo, venujte nejaký čas zdieľaniu sa s ostatnými účastníkmi. Každý účastník potrebuje mať príležitosť zdieľať svoje svedectvo. Každé svedectvo má trvať 5 minút a 5 minút ponechajte na reakciu poslucháčov. Pri zdieľaní svedectiev použite nasledovné body, aby ste ohodnotili ich efektívnosť:

A. Kompletné

Povedalo svedectvo celý príbeh? Obsahuje všetky tri oblasti?

- Život pred stretnutím s Kristom: Ako sa to môže týkať aj nekresťana?
- Okolnosti obrátenia: Ako sa to podobá na situáciu nekresťana?
- Život po stretnutí s Kristom: V čom sa váš život odlišuje od života nekresťana?

B. Jasné

Je svedectvo zrozumiteľné nekresťanovi, alebo je plné náboženských termínov, ktoré môžu zmiasť neveriaceho? Znie to ako kázeň, alebo je to užitočné doporučenie priateľovi?

C. Evanjelium

Boli spomenuté základné body evanjelia? Keďže v krátkom svedectve nie je možné, aby ste sa dotkli všetkých detailov, mali by ste sa vhodným spôsobom dotknúť nasledovných bodov:

1. Zlá správa

- Sme hriešnici a odplata za hriech je smrť.
- Boh je svätý, a my Ho nemôžeme uspokojiť.
- Ježiš – Boží Syn – zomrel namiesto nás.

2. Dobrá správa

- Sme spasení vierou – nie zo skutkov.
- Narodili sme sa znovu ako Božie deti do Božej rodiny.
- Máme istotu večného života.

D. Výstižné

Tieto svedectvá by nemali trvať dlhšie, než 5 minút. Sú tu nejaké nepotrebné detaily? Nemusíme povedať celý príbeh teraz – evanjelizácia je proces.

OTÁZKY NA UVAŽOVANIE, ZHRNUTIE A APLIKÁCIU

- Na ktorom mieste, alebo v akom čase vášho dňa alebo týždňa by ste mohli zdieľať svoje svedectvo?
- Aké oblasti bežnej konverzácie by mohli slúžiť ako "úvod" k vášmu svedectvu? Cestujete hromadnou dopravou?
- Mávate obedňajšie prestávky? Proste Pána, aby pripravil "nadprirodzené stretnutia", kedy by ste mohli zdieľať svoje svedectvo.

AKČNÝ PLÁN

- Povedzte svoje svedectvo aspoň trom kresťanom, aby posúdili, či je vaša prezentácia jasná.
- Buďte pripravení zdieľať svoje svedectvo na nasledujúcom seminári, alebo ešte aj počas tohto seminára.
- Modlite sa a urobte si plán, aby ste mohli v priebehu nasledujúcich dvoch týždňov povedať svoje svedectvo dvom priateľom – nekresťanom. Proste Boha, aby pripravil "nadprirodzené stretnutie", aby ste mohli zdieľať svoje svedectvo (možno aj bez toho, aby ste boli vopred upozornení) v najbližších dvoch týždňoch.